

Sino-sovjetiska konflikten (del 3): Några av Leninismens viktiga problem i världen idag

Följande texter, från februari-mars 1963 gavs ut på svenska i en skrift med namnet **Några av Leninismens viktiga problem i världen idag**. Den föregicks av samlingen [Låt oss enas på grundval av Moskvadeklarationen och Moskvauttalandet](#) (och innan dess [Leve leninismen](#)).

I likhet med de tidigare artiklarna så riktades här inte polemiken direkt mot Moskva, utan mot andra kommunistpartier (de franska, italienska, amerikanska och indiska partierna).

I slutet av mars (den sista av texterna i denna samling är från 9 mars) skickade det sovjetiska partiet ett brev till kineserna, som i mitten juni svarade med ”Ett förslag rörande den internationella kommunistiska rörelsens allmänna linje”. Därefter satte polemiken igång på allvar. Dessa dokument kommer att publiceras på marxistarkivet senare.

Innehåll

Varifrån kommer meningsskiljaktigheterna? – Ett svar till kamrat Thorez och andra kamrater	1
Mera om meningsskiljaktigheterna mellan kamrat Togliatti och oss – Några av Leninismens viktiga problem i världen i dag –	17
En kommentar till Förenta Staternas Kommunistiska partis uttalande	98
En spegel för revisionister.....	106

Lästips

[Hur meningsskiljaktigheterna mellan oss och SUKP:s ledning uppkommit och utvecklats.](#)
(kinesernas egen redogörelse för konfliktens utveckling, från hösten 1963)

[Albanien i kamp mot Chrusjtjov-revisionismen](#) av Enver Hoxha. Samling tal, brev m m (från 1960, publicerade 1975)

[Enver Hoxha om Moskvamötet 1960.](#) Den albanske ledarens redogörelse för detta viktiga möte (1976, eng. utgåva 1980).

[Kina, Albanien och Sovjetunionen 1956-57](#) av Martin Fahlgren.

[Om den sino-sovjetiska konflikten](#), resolution från Fjärde internationalen 1965.

[Konflikten KKP-SUKP. Historia och orsaker.](#) Ur *KU-debatt* 1978

Varifrån kommer meningsskiljaktigheterna? – Ett svar till kamrat Thorez och andra kamrater

(Ledare i "Folkets Dagblad" den 27 februari 1963)

Kamrat Thorez, Frankrikes kommunistiske partis generalsekreterare och vissa andra medlemmar av FKP, spelar en framträdande roll i de angrepp som riktats mot Kinas kommunistiska parti och andra broderpartier av den nutida motströmningen, en strömning som undergräver den internationella kommunistiska rörelsens enhet.

Sedan sista hälften av november 1962 har de i snabb följd gjort ett stort antal uttalanden med angrepp på Kinas kommunistiska parti och andra broderpartier och publicerat många därmed sammanhängande inre partidokument. De följande är bland de viktigaste.

Thores tal vid FKP:s CK:s plenum den 14 december 1962;
 rapport om problem rörande det internationella läget och den internationella kommunistiska och arbetarrörelsens enhet, avgiven vid FKP:s CK:s plenum den 14 december 1962 av R. Guyot, ledamot av FKP:s politiska byrå;
 resolution om problem rörande det internationella läget och den internationella kommunistiska och arbetarrörelsens enhet, antagen av FKP:s centralkommittés plenum den 14 december 1962;
 ledarartikel av R. Guyot i *L'Humanité*, organ för FKP:s centralkommitté, den 9 januari 1963;
 artikeln "Krig, fred och dogmatism", som samma dag offentliggjordes i *France Nouvelle*, en veckotidskrift som utges av FKP:s centralkommitté;
 tio på varandra följande artiklar i *L'Humanité*, som under tiden 5-16 januari 1963 namngav och angrep Kinas kommunistiska parti;
 artikeln "I vilken epok lever vi?", införd i *France Nouvelle* den 16 januari 1963;
 broschyren "Den internationella kommunistiska rörelsens problem", utgiven av FKP:s centralkommitté i januari 1963, och innehållande femton dokument med angrepp på Kinas kommunistiska parti, vilka under de tre senaste åren skrivits av FKP:s ledare, däribland Thorez tal vid broderpartiernas konferens i Moskva 1960 och den rapport han därefter avgav om moskvakonferensen till FKP:s centralkommittés plenum.
 R. Guyots artikel i *L'Humanité* den 15 februari 1963.

Huvudinnehållet i dessa uttalanden har redan publicerats i "Folkets Dagblad" den 24 februari. Det är av dessa uttalanden uppenbart att Thores och andra franska kamrater varit särskilt energiska i den antikinesiska kör som nyligen låtit sig höras och i tävlingskampanjen mot Kinas kommunistiska parti och har överglänst många andra kamrater i angreppen mot detta parti.

Vid sidan om sina angrepp mot oss har Thorez och andra kamrater riktat illvilliga angrepp mot Albanians arbetsparti och läxat upp broderpartierna i Korea, Burma, Malaya, Siam, Indonesien, Vietnam och Japan. De har till och med gått så långt, att de angripit den nationella frihetsrörelsen, som hjältemodigt kämpar mot imperialismen och kolonialismen. De har på baktalares sätt påstått att de "sektaristiska och äventyrmässiga" ståndpunkter, som intagits av Kinas kommunistiska parti, "har funnit genklang i vissa kommunistpartier, särskilt i Asien, och inom nationaliströrelser" och att de "ger näring åt de vänstertendenser, som ibland förekommer i dessa partier och rörelser". Vissa franska kamraters inställning till de förtryckta nationernas revolutionära sak är verkligen upprörande. De har i sanning gått till ytterligheter i brytandet av den internationella kommunistiska rörelsens enhet.

Kinas kommunistiska parti har länge ansett och anser fortfarande att meningsskiljaktigheter

mellan broderpartier bör och måste lösas inom våra egna led och genom grundlig och kamratlig diskussion och överläggningar på likställd fot i överensstämmelse med de principer som fastställts i moskvadeklarationen och moskvauttalandet. Inte vid något enda tillfälle har vi varit de första att rikta offentlig kritik mot något broderparti eller att framkalla offentlig debatt. Icke dess mindre gör sig den skyldig till felberäkning som tror att han kan utnyttja vår riktiga ståndpunkt till att efter behag rikta offentliga angrepp mot Kinas kommunistiska parti utan att få den bakläxa tilltaget väl förtjänar.

Vi vill gärna göra klart för de kamrater som självsvåldigt angripit det kinesiska och andra broderpartier, att broderpartierna är jämställda. Eftersom ni offentligen slagit till mot Kinas kommunistiska parti har ni ingen rätt att begära att vi skall avhålla oss från att svara er offentligt. Likaledes har de albanska kamraterna full och lika rätt att svara er, eftersom ni riktat offentliga och illvilliga angrepp mot det albanska arbetspartiet. Vissa kamrater i broderpartierna talar just nu om att inställa den offentliga polemiken, men fortsätter samtidigt att angripa Kinas kommunistiska parti och andra broderpartier. Denna hycklande hållning innebär i verkligheten att endast de har rätt att angripa andra och att det är otillåtligt för andra att svara. Sådant går inte för sig. Som ett gammalt kinesiskt ordstäv säger: ”Artighet kräver gensvar. Det är oartighet att inte ge sedan man tagit emot”. Allvarligt talat, anser vi det nödvändigt att uppmärksamma de som angripit Kinas kommunistiska parti på denna punkt.

I sina angrepp mot Kinas kommunistiska parti har Thorez och andra kamrater berört vår epoks karaktär, värderingen av imperialismen, krig och fred, fredlig samexistens, fredlig övergång och andra frågor. En närmare granskning visar att de därvid endast upprepat andras utslitna argument. Eftersom vi redan bemött deras felaktiga argument i dessa frågor i våra ledarartiklar under rubrikerna ”Arbetare i alla länder, förena er till kamp mot vår gemensamme fiende!”, ”Meningsskiljaktigheterna mellan kamrat Togliatti och oss” och ”Låt oss enas på grundval av moskvadeklarationen och moskvauttalandet!” samt i ledarartikeln ”Leninism och modern revisionism” i tidskriften *Röda Fanan* är det inte nödvändigt att gå igenom samma frågor om igen.

Det är värt att påpekas att Thorez och andra kamrater i sina tal, rapporter och artiklar använder en massa ord till att förvränga fakta, förblanda rätt och orätt och vilseleda folket, för att på det sättet söka göra Kinas kommunistiska parti ansvarigt för undermineringen av den internationella kommunistiska rörelsens enhet och splittringens framkallande. De upprepar i oändlighet att meningsskiljaktigheterna i den internationella kommunistiska rörelsen ”orsakats särskilt av de kinesiska kamraterna” och att meningsskiljaktigheterna uppkommit därför att de kinesiska kamraterna ”ännu inte i det väsentliga godtagit teserna från Sovjetunionens kommunistiska partis XX. kongress De gör också gällande att ju längre tid som förflutit sedan broderpartiernas första och andra konferenser i Moskva desto mera har de kinesiska kamraternas ståndpunkt ”avvikit från de teser som de icke dess mindre godkänt och röstat för”.

Eftersom Thorez och andra kamrater har tagit upp frågan, om vem som är ansvarig för uppkomsten av meningsskiljaktigheterna inom den internationella kommunistiska rörelsen, så låt oss diskutera den saken.

Varifrån kommer meningsskiljaktigheterna inom den internationella kommunistiska rörelsen.

Thorez och andra kamrater förklarar, att dessa meningsskiljaktigheter uppkom därför att Kinas kommunistiska parti inte accepterade teserna från SUKP:s XX. kongress. Denna förklaring är i sig ett brott mot de i moskvadeklarationen och moskvauttalandet fastställda principer, som är vägledande för förhållandet mellan broderpartierna. Enligt dessa bägge dokument, som vi alla var

överens om, är broderpartierna likställda och oberoende i förhållande till varandra. Ingen har rätt att kräva att alla broderpartier ska godkänna något som helst annat partis teser. Ingen resolution från någon kongress i något av partierna kan tas såsom den internationella kommunistiska rörelsens gemensamma linje eller vara bindande för andra broderpartier. Om Thorez och andra kamrater är villiga att godta ett annat partis synpunkter och resolutioner, är det deras sak. Kinas kommunistiska parti har alltid ansett att de enda gemensamma handlingsprinciper, som kan ha bindande kraft för oss och alla andra broderpartier, är marxismen-leninismen och de gemensamma dokument, vilka enhälligt antagits av broderpartierna, men inte resolutioner från kongresser i något broderparti eller något annat.

SUKP:s XX. kongress hade såväl sina positiva som sina negativa drag. Vi har givit uttryck åt vårt stöd för dess positiva drag, vad de negativa dragen angår, nämligen de felaktiga uppfattningar som framlades i vissa viktiga principfrågor angående den internationella kommunistiska rörelsen, har vi hela tiden haft andra åsikter. Vid överläggningar mellan de kinesiska och sovjetiska partierna och vid möten med broderpartierna har vi inte gjort någon hemlighet av våra åsikter och har klart redogjort för våra meningar vid många tillfällen. I den internationella kommunistiska rörelsens intresse har vi emellertid aldrig offentligen diskuterat dessa frågor, och vi har inte heller för avsikt att göra det i denna artikel.

Fakta är klara. Meningsskiljaktigheterna i den internationella kommunistiska rörelsen under senare år uppstod uteslutande som följd av att vissa kamrater i ett broderparti bröt mot den av alla kommunistiska och arbetarpartier enhälligt antagna moskvadeklarationen.

Det är väl känt att de kommunistiska och arbetarpartiernas sammanträde i Moskva 1957, som grundade sig på marxismen-leninismen, avlägsnade vissa meningsskiljaktigheter partierna emellan, nådde överenskommelse i huvudfrågor rörande den nuvarande internationella kommunistiska rörelsen och framlade moskvadeklarationen såsom ett resultat av kamratliga överläggningar och kollektiva bemödanden. Deklarationen är den internationella kommunistiska rörelsens gemensamma program. Varje broderparti har förklarat sin anslutning till detta program. Om alla broderpartierna i sin praxis hade hållit noga fast vid deklarationen och icke brutit emot den, skulle den internationella kommunistiska rörelsen ha stärkts och vår gemensamma kamp befordrats.

Under någon tid efter 1957 års moskvamöte var de kommunistiska och arbetarpartierna ganska framgångsrika och effektiva i sin enade kamp mot den gemensamma fienden, framför allt mot den amerikanska imperialismen, och i sin kamp mot de jugoslaviska revisionisterna, som förrått marxismen-leninismen.

Men därför att vissa kamrater i några broderpartier gjorde upprepade försök att ställa resolutionerna från ett partis kongress över moskvadeklarationen, över det gemensamma programmet för alla broderpartier, var det oundvikligt att meningsskiljaktigheter uppstod inom den internationella kommunistiska rörelsen. Särskilt vid tiden för överläggningarna i Camp David i september 1959 framförde vissa kamrater i ett broderparti en hel serie felaktiga åsikter i många viktiga frågor rörande det internationella läget och den internationella kommunistiska rörelsen, åsikter som avvek från marxismen-leninismen och bröt mot moskvadeklarationen.

De motsade moskvadeklarationens vetenskapliga tes att imperialismen är de moderna krigens upphov och att "så länge imperialismen existerar kommer det alltid att finnas jordmån för aggressiva krig". De proklamerade oupphörligt att även medan det imperialistiska systemet och systemet med den ena människans exploatering och undertryckande av den andra ännu består i större delen av världen, "redan i vår tid en praktisk möjlighet skapats att slutgiltigt och för alltid

bannlysa kriget ur samhällslivet” och kan ”en värld utan vapen, utan arméer och utan krig” bli verklighet. De förutsade också att 1960 ”skulle gå till historien som ett år under vilket mänsklighetens länge närda hopp om en värld utan vapen och arméer, en värld utan krig började bli verklighet”.

De motsade moskvadeklarationens tes om att vi, för att förhindra ett nytt världskrig bör förlita oss på det socialistiska lägrets, den nationella frihetsrörelsens, den internationella arbetarrörelsens och den av folkens massor uppburna fredsrorelsens gemensamma kamp för fred. De satte sina förhoppningar ifråga om världsfredens försvar till ”visdomen” hos stormakternas främsta män, och menade att den innevarande epokens historiska öde faktiskt avgörs av enskilda ”stora män” och deras ”visdom” och att stormakternas toppmöten kan ändra historiens gång. De gjorde sådana uttalanden som: ”Vi har redan mer än en gång sagt att det endast är statsledarna, som har utrustats med stor makt, som är i stånd lösa de mest komplicerade internationella frågorna.” De framställde samtalen i Camp David såsom ett ”nytt stadium”, en ”ny era” i de internationella förbindelserna och till och med som ”en vändpunkt i mänsklighetens historia”.

De motsade moskvadeklarationens tes om att de amerikanska imperialisterna ”håller på att bli världsreaktionens centrum, folkens svurna fiender”. De var särskilt ivriga att lovprisa Dwight Eisenhower, den amerikanska imperialismens ledare, såsom en som hade ”en uppriktig önskan om fred”, som ”uppriktigt hoppas att göra slut på det ‘kalla kriget’”, och som ”är lika angelägen att säkerställa freden som vi”.

De bröt mot den leninistiska principen om fredlig samexistens mellan två olika samhällssystem sådan den utformats i moskvadeklarationen och tolkade den fredliga samexistensen såsom ingenting annat än ideologisk kamp och ekonomisk konkurrens. De sade: ”Den oundvikliga kampen mellan de två systemen måste bringas att ta form uteslutande av en kamp mellan idéer och fredlig tävlan, som vi säger, eller konkurrens, för att använda ett ord som är mera vanligt i den kapitalistiska ordboken”. De till och med utsträckte den fredliga samexistensen mellan länder med olika samhällssystem till förhållandena mellan förtryckande och förtryckta klasser och förtryckande och förtryckta nationer och hävdade att den fredliga samexistensen för olika länder är vägen till socialismen. Allt detta representerar ett fullständigt avsteg från den marxistisk-leninistiska klasskampssynpunkten. Sålunda tog de faktiskt den fredliga samexistensen som förevändning för att förneka den politiska kampen mot imperialismen för folkens befrielse i alla länder, och för att förneka den internationella klasskampen.

De motsade moskvadeklarationens tes att den amerikanska imperialismen ivrigt söker att ”snärja de befriade folken i nya former av kolonialism” och förkunnade vitt och brett att imperialismen kunde hjälpa de underutvecklade länderna att utveckla sin nationalhushållning i en tidigare aldrig skådad omfattning och förnekade sålunda faktiskt att det ligger i imperialismens natur att plundra de underutvecklade länderna. De gjorde sådana uttalanden som att ”allmän och fullständig avrustning skulle också skapa fullständigt nya möjligheter för hjälp till de länder, vilkas nationalhushållning fortfarande är underutvecklad och behöver hjälp från de mera utvecklade länderna. Även om endast en liten del av de pengar som blir tillgängliga, genom att stormakterna inställer sina utgifter för militära ändamål, användes för dylik hjälp kunde det inleda en bokstavligen ny epok i den ekonomiska utvecklingen av Asien, Afrika och Latinamerika.”

De motsade moskvadeklarationens tes att i våra dagar de koloniala och halvkoloniala folkens befrielseströrelser och den revolutionära kamp som föres av arbetarklassen i olika länder är mäktiga krafter i försvaret av världens fred. Och de ställde den nationella befrielseströrelsen och folkens revolutionära kamp i olika länder mot kampen för världsfredens bevarande. Ehuru de då och då talade om att det var nödvändigt att stödja nationella befrielsekrig och revolutionära

folkkrig, framhöll de upprepade gånger att ”ett krig under nutida förhållanden oundvikligen skulle bli ett världskrig”, att ”även en liten gnista kan förorsaka en världsbrand” samt att det var nödvändigt att ”bekämpa alla slags krig”. Detta betyder att inte göra någon skillnad mellan rättfärdiga och orättfärdiga krig och att bekämpa nationella befrielsekrig, revolutionära folkkrig och rättvisa krig av alla slag under förevändning att man vill hindra ett världskrig.

De motsade moskvadeklarationens tes att det finns två möjligheter för övergången från kapitalism till socialism, en fredlig och en icke fredlig, och att ”de härskande klasserna aldrig kommer att frivilligt avstå från makten”. Och de lade ensidigt vikt vid ”den växande omedelbart möjligheten” till fredlig övergång och gjorde gällande att fredlig övergång ”redan är ett realistiskt perspektiv i ett antal länder”.

Ur denna serie av felaktiga åsikter kan man dra endast slutsatserna att imperialismens natur förändrats, att alla dess oöverstigliga inneboende motsättningar inte längre existerar, att marxismen-leninismen är föråldrad och att moskvadeklarationen bör kastas undan.

Men vilka förevändningar de än må tillgripa, vare sig de säger att man måste tala ”diplomatspråk” eller visa ”smidighet”, kan de kamrater i ett broderparti, som sprider dessa felaktiga åsikter inte dölja sina avvikelser från marxismen-leninismen eller från principerna i 1957 års moskvadeklaration och befria sig själva från ansvaret för att ha skapat meningsskiljaktigheterna i den internationella kommunistiska rörelsen.

Detta är ursprunget till de meningsskiljaktigheter som under senare år uppstått inom den internationella kommunistiska rörelsen.

Hur kom dessa meningsskiljaktigheter att blottas inför fienden?

Thorez och andra kamrater påstår att meningsskiljaktigheterna fördes inför offentligheten ”i och med att Kinas kommunistiska parti på sommaren 1960 publicerade broschyren *Leve Leninismen!* på alla språk. Men vilka är de verkliga fakta?

Sanningen är att meningsskiljaktigheterna mellan broderpartierna först togs upp offentligt inte på sommaren 1960 utan kort före samtalen i Camp David i september 1959 – den 9 september 1959 för att vara helt exakt. Den dagen utsände ett socialistiskt land, efter att ha slagit dövörat till för Kinas upprepade förklaringar om det faktiska läget och för Kinas råd, hastigt genom sin officiella telegrambyrå ett uttalande rörande en händelse vid kinesisk-indiska gränsen. Utan att göra någon skillnad mellan rätt och orätt uttryckte uttalandet ”beklagande” över gränssammanstötningen och fördömde i verkligheten Kinas riktiga ståndpunkt. Det sade t.o.m. att händelsen var ”tragisk” och ”bedrövlig”. Detta var första gången i historien som ett socialistiskt land, i stället för att fördöma väpnade provokationer av reaktionärerna i ett kapitalistiskt land, fördömde ett annat socialistiskt land som utsattes för dylik väpnad provokation. Imperialisterna och reaktionärerna kände omedelbart att det fanns meningsskiljaktigheter mellan de socialistiska länderna och utnyttjade ondskefullt detta felaktiga uttalande till att utså tvedräkt. Bourgeoisens propagandamaskin gjorde det mesta möjliga av det och betecknade uttalandet såsom ”en diplomatisk raket avskjuten mot Kina” och sade att ”språket i uttalandet i viss mån påminde om det som en sträng far använder då han i kallt mod bannar ett barn och säger åt det att uppföra sig väl”.

Efter överläggningarna i Camp David förvreds vissa kamraters huvuden och de blev mer och mer obehärskade i sina offentliga angrepp mot Kinas kommunistiska partis utrikes och inrikespolitik. De smädade offentligen Kinas kommunistiska parti för att det försökte ”att med våld pröva det kapitalistiska systemets stabilitet” och är ”lika ivrigt på krig som en tupp på en fäktning”. De angrep också Kinas kommunistiska parti för dess allmänna linje för det socialistiska uppbygget, dess stora språng framåt och dess folkkommuner. Och de spred förtal om att Kinas

kommunistiska parti i sin ledning av staten genomförde en ”äventyrar”-politik.

Under lång tid har dessa kamrater ivrigt propagerat sina felaktiga åsikter, angripit Kinas kommunistiska parti och bannlyst moskvadeklarationen ur sitt tänkande. Därigenom har de skapat förvirring inom den internationella kommunistiska rörelsen och utsatt folken i världen för risken att förlora orienteringen i kampen mot imperialismen. Kamrat Thorez kan utan tvivel erinra sig vad som på sin tid energiskt propagerades i det franska kommunistiska partiets organ *L'Humanité*, ”Washington och Moskva har funnit ett gemensamt språk, den fredliga sameexistensens. Amerika har svängt om.”

Det var under dessa förhållanden och för att slå vakt om moskvadeklarationen, försvara marxismen-leninismen och sätta världens folk i stånd att förstå vår syn på det aktuella internationella läget som Kinas kommunistiska parti till nittioårsdagen av Lenins födelse publicerade de tre artiklarna: Längje leve leninismen!” ”Framåt på den store Lenins väg!” och ”Enhet under Lenins revolutionära baner!” Ehuru vi då redan hade utsatts för angrepp sedan mer än ett halvt år tillbaka, lade vi huvudvikten på enheten och gjorde imperialismen och den jugoslaviska revisionismen till föremål för kampen i vår diskussion av de felaktiga åsikter som stred mot moskvadeklarationen.

Thores och andra kamrater vände upp och ned på sanningen, när de påstod att publiceringen av de tre artiklarna var den punkt vid vilken meningsskiljaktigheterna inom den internationella kommunistiska rörelsen drogs inför offentligheten.

I maj 1960 inträngde det amerikanska spionplanet U-2 över Sovjetunionen och de fyra makternas toppmöte i Paris gick om intet. Vi hoppades då att de kamrater, som så högljutt sjungit den s.k. Camp David-andans lov, skulle dra lärdom av dessa händelser och skulle stärka broderpartiernas och ländernas enhet i den gemensamma kampen mot den amerikanska imperialismens aggressions- och krigspolitik. Men vid Fackliga Världsfederationens rådssammanträde i Peking i juni samma år vägrade vissa kamrater från broderpartierna fortfarande, tvärtemot våra förhoppningar, att fördöma Eisenhower, spred många felaktiga åsikter och bekämpade de riktiga synpunkter som framfördes av de kinesiska kamraterna. Ett särskilt allvarligt faktum var att en viss person i slutet på juni 1960 gick så långt som till att höja taktpinnen och inleda ett allmänt och sammanlöpande överraskningsangrepp mot Kinas kommunistiska parti vid broderpartiernas möte i Bukarest. Denna handling innebar en grov överträdelse av principen om att frågor av gemensamt intresse ska lösas genom rådplågningar broderpartierna emellan. Den gav ett ytterligt dåligt exempel för den internationella kommunistiska rörelsen.

Thorez och andra kamrater har påstått, att det albanska arbetspartiets delegat vid mötet i Bukarest ”angrep Sovjetunionens kommunistiska parti”. Men alla kamrater som deltog i mötet är väl medvetna om att den albanske kamraten inte angrep någon under mötet. Allt han gjorde var att han höll fast vid sina egna åsikter, icke åtlödde taktpinnen och vände sig emot angreppet på Kina. I ögonen på dem, som betraktar förhållandena mellan broderpartierna som ett förhållande mellan en patriarkalisk far och hans son, var det förvisso ett förfärande utslag av fräck olydnad när lilla Albanien vågade vägra att lyda dirigentpinnen. Från den dagen hade de ett horn i sidan mot de albanska kamraterna, använde alla slags lumpna påhitt mot dem och ville inte ge sig till freds förrän de förintat dem.

Efter bukarestmötet försatt några kamrater, som attackerat Kinas kommunistiska parti, ingen tid innan de vidtog en serie allvarliga åtgärder för att utöva ekonomisk och politisk påtryckning på Kina. Utan hänsyn till internationell praxis bröt de trolöst och ensidigt avtal och kontrakt, som de ingått med ett broderland. Det rörde sig inte om ett eller två eller några dussin utan om hundratals

sådana avtal och kontrakt. Dessa illvilliga åtgärder, som lät de ideologiska meningsskiljaktigheterna inverka på förhållandet stater emellan, var uppenbara brott mot den proletära internationalismens principer och mot de i moskvadeklarationen fastställda principer, som är vägledande för förhållandena mellan socialistiska broderländer. I stället för att kritisera sina egna, av stormaktschauvinism präglade misstag, anklagade dessa kamrater Kinas kommunistiska parti för misstag bestående i ”handlande på egen hand”, sekterism, splittring, nationalkommunism etc. Står detta i överensstämmelse med kommunistisk etik? Thorez och andra kamrater var medvetna om fakta, men de vågade likväl inte kritisera dem som faktiskt begick misstaget att utvidga de politiska och ideologiska meningsskiljaktigheterna till att störa förhållandet stater emellan. I stället anklagade de de kinesiska kamraterna för att de ”blandade samman statsfrågor med ideologiska och politiska frågor”. Denna hållning, som inte skiljer på rätt och orätt och gör svart till vitt och vitt till svart, är sannerligen bedrövlig.

Nu nämnda fakta visar klart att tillspetsningen av meningsskiljaktigheterna i den internationella kommunistiska rörelsen, som förekom efter moskvakonferensen 1957, helt berodde på faktum att vissa kamrater i broderpartierna i en serie viktiga problem begick allt allvarligare brott mot den gemensamma linje som enhälligt överenskommit mellan broderpartierna och mot de principer som är vägledande för förhållanden mellan broderpartier och broderländer.

Förhållandet att kamrat Thorez struntar i fakta och gör våld på sanningen får också ett slående uttryck i hans förvrängning av vad som verkligen förekom vid 1960 års moskvakonferens. Han påstår att Kinas kommunistiska parti ”inte gillade den internationella arbetarrörelsens linje ... och därigenom skapade ett svårt läge” för konferensen.

För den internationella kommunistiska rörelsens bästa föredrar vi att här icke ingå i detaljer om vad som förekom vid detta slutmöte mellan broderpartier. Vi avser att ge den riktiga bilden härav och klargöra vad som är rätt och orätt vid rätt tidpunkt och på rätt plats. Här måste emellertid framhållas, att Kinas kommunistiska parti var en av initiativtagarna till 1960 års konferens med alla kommunistiska och arbetarpartier i världen. Vi gjorde stora ansträngningar för att få den sammankallad. Under konferensen höll vi fast vid marxismen-leninismen och 1957 års moskvadeklaration och bekämpade de felaktiga åsikter som framfördes av vissa kamrater ur broderpartierna. Samtidigt gjorde vi i vissa frågor nödvändiga kompromisser. Tillsammans med andra broderpartier gjorde vi gemensamma ansträngningar att övervinna en mängd olika svårigheter och satte konferensen i stånd att uppnå positivt resultat, att nå fram till en enhällig överenskommelse och utge moskvauttalandet. Enbart dessa fakta vederlägger Thorez och vissa andra kamrater.

Efter moskvakonferensen 1960 borde broderpartierna ha stärkt den internationella kommunistiska rörelsens enhet och koncentrerat sina krafter på den gemensamma kampen mot fienden i överensstämmelse med det uttalande som de givit sin enhälliga anslutning. I den resolution, om moskvakonferensen med representanterna för de kommunistiska och arbetarpartierna, som antogs vid Kinas kommunistiska partis åttonde centralkommittés nionde plenum i januari 1961, framhöll vi:

”Kinas kommunistiska parti, som orubbligt håller fast vid marxismen-leninismen och den proletära internationalismens principer, kommer att fasthålla vid uttalandet från denna konferens på samma sätt som det hållit fast vid moskvadeklarationen av år 1957, och kommer att beslutsamt verka för genomförandet av de gemensamma uppgifter som detta dokument ställer.”

Under de över två år som förflutit har Kinas kommunistiska parti troget genomfört vad den internationella kommunistiska rörelsen gemensamt överenskommit och ägnar aldrig svikande

kraft åt att upprätthålla moskvadeklarationens och moskvauttalandets revolutionära principer.

Likväl har Thorez och andra kamrater påstått att Kinas kommunistiska parti efter moskvakonferensen 1960 ”fortsatt att uttrycka avvikande meningar i viktiga avsnitt av den politik, som gemensamt utarbetats av samtliga partier” samt att ”de ståndpunkter som de kinesiska kamraterna intagit är till skada för hela rörelsens intressen”.

Vem är det som efter moskvakonferensen 1960 i ett antal frågor begått allt allvarigare brott mot moskvadeklarationen och moskvauttalandet?

Kort efter moskvakonferensen inträdde en ytterligare försämring i förhållandet mellan Sovjetunionen och Albanien. Kamrat Thores har försökt lägga över ansvaret för denna försämring på Kinas kommunistiska parti. Han har anklagat Kina för att det underlåtit ”att använda sitt inflytande till att bringa ledarna för det albanska arbetspartiet till en riktigare förståelse av sina skyldigheter”.

Ett faktum är att Kinas kommunistiska parti alltid hävdade att förhållandet mellan broderpartier och broderländer skall vila på principerna om oberoende, jämlikhet och enhet åstadkommen genom överläggningar såsom fastställts i moskvadeklarationen och moskvauttalandet. Vi har konsekvent företrätt denna åsikt ifråga om förhållandet mellan Sovjetunionen och Albanien. Det har varit vår uppriktiga förhoppning att förhållandet mellan de bägge länderna skulle förbättras, och vi har gjort vår plikt som internationalister i detta syfte. Vi har upprepade gånger erbjudit de sovjetiska kamraterna våra råd och förklarat att det parti och land som är det största bör ta initiativet till att förbättra de sovjetisk-albanska förbindelserna och utjämna meningsskiljaktigheterna genom interna överläggningar på jämställd fot mellan partierna. Vi har påpekat för dem att, även om vissa meningsskiljaktigheter för tillfället inte kan utjämnas, de bör visa tålmod i stället för att vidta åtgärder som kan leda till att förhållandet försämras. I överensstämmelse härmed skrev Kinas kommunistiska partis centralkommitté till centralkommittén i Sovjetunionens kommunistiska parti och uttryckte förhoppningen om att de sovjetisk-albanska förbindelserna skulle lösas genom överläggningar.

Men våra uppriktiga bemödanden har icke beaktats. Ett antal händelser inträffade – bortdragandet av flottan från marinbasen vid Vlora, återkallandet av experterna från Albanien, inställandet av hjälpen till Albanien, inblandning i dess inre angelägenheter, etc.

Kinas kommunistiska parti var illa berört av dessa grova överträdelser av de principer som är vägledande för förhållandet mellan broderländer. Inför SUKP:s XXII. kongress gav Kinas kommunistiska partis ledare ännu en gång de sovjetiska kamraterna kamratliga råd beträffande förbättringen av de sovjetisk-albanska förbindelserna. Men till vår förvåning inträffade vid SUKP:s XXII. kongress den allvarliga händelsen då Albaniens arbetsparti offentligen namngavs och angreps, och därmed skapades det vidriga prejudikatsfallet på hur ett parti använder sin egen kongress till att offentligen angripa ett broderparti. För att slå vakt om de principer i moskvadeklarationen och moskvauttalandet som är vägledande för förhållandet mellan broderpartierna och bevara enheten mot fienden, framförde den delegation från Kinas kommunistiska parti som övervarade kongressen oförbehållsamt våra invändningar mot ett beteende, som kan enbart smärta dem som står oss nära och är oss kära och glädja fienden.

Det är beklagligt att denna vår allvarliga och berättigade hållning utsattes för klander. En kamrat sade till och med: ”Om de kinesiska kamraterna vill bidra till att normalisera förbindelserna mellan Albanska arbetspartiet och broderpartierna, finns det knappast någon som kunde göra mer än Kinas kommunistiska parti för att hjälpa oss att lösa detta problem.” Vad innebar denna anmärkning? Om den avsåg att hålla de kinesiska kamraterna ansvariga för försämringen av

förhållandet mellan Sovjetunionen och Albanien, så var det ett försök att undkomma det egna ansvaret och lasta över det på andra. Om den betydde att de kinesiska kamraterna borde hjälpa till att åstadkomma en förbättring i de sovjetiskalbanska förbindelserna, så vill vi framhålla att vissa kamrater faktiskt berövade andra broderpartier möjligheten att effektivt bidra till förbättring av dessa förbindelser genom att helt ignorera våra upprepade råd och förhärdat förvärra det sovjetisk-albanska förhållandet genom att gå till och med så långt att de öppet manade till byte av parti- och statsledning i Albanien. Efter SUKP:s kongress bröt dessa kamrater utan skrupler de diplomatiska förbindelser med det socialistiska broderlandet Albanien. Var inte detta en övertygande demonstration av att de inte hade minsta önskan att förbättra förhållandet mellan Sovjetunionen och Albanien?

Thorez och andra kamrater har beskyllt den kinesiska pressen för att ”sprida de albanska ledarnas felaktiga påståenden”. Vi måste påpeka att Kinas kommunistiska parti alltid varit motståndare till att föra ut meningsskiljaktigheter inom partierna till offentligheten och att det var vissa kamrater i ett broderparti som envisades med att göra detta och dessutom hävdade att det är oförenligt med en marxistisk-leninistisk ståndpunkt att inte göra det. När under dessa förhållanden meningsskiljaktigheterna mellan Sovjetunionen och Albanien offentligen blottades, publicerade vi samtidigt en del av materialet från bägge sidor i kontroversen i syfte att låta det kinesiska folket veta hur saken verkligen låg till. Kan det verkligen anses riktigt att vissa kamrater från ett broderparti gång på gång och fritt ska få fördöma ett annat broderparti, få säga att dess ledare är antileninistiska, att flera ledare vill förtjäna privilegiet att mottaga en imperialistisk utdelning av trettio silverpenningar, att de är bödlar med blod på sina händer och så vidare, och så vidare, medan detta broderparti inte tillåtes att försvara sig själv och andra broderpartier inte medges att publicera material från bägge parter i konflikten? De som gör anspråk på att ha ”fullständigt rätt” har publicerat den ena artikeln efter den andra med angrepp mot Albanien, men de är dödsförskräckta för de albanska kamraternas svar, de vågar inte publicera dem och är rädda när andra gör det. Detta visar helt enkelt att rätten inte är på deras sida och att de har ont samvete.

Kamrat Thores och andra kamrater anklagar dessutom Kinas kommunistiska parti för att det ”till massrörelserna överfört de meningsskiljaktigheter som kan existera eller uppstå bland kommunisterna”. De hänvisar därvid särskilt till världsfredsrådets konferens i Stockholm i december 1961, där, såsom de säger, Kinas kommunistiska parti ”ställde kampen för nationell befrielse mot kampen för avrustning och fred”.

Detta är raka motsatsen till fakta. Det är inte de kinesiska kamraterna utan vissa kamrater från ett broderparti, som infört meningsskiljaktigheterna mellan broderpartierna i de internationella demokratiska organisationerna. De har upprepade gånger försökt att påtvinga dessa internationella demokratiska organisationer sin egen felaktiga linje, som står i strid mot moskvadeklarationen och moskvauttalandet. De har ställt kampen för nationell befrielse emot kampen för världsfred. Utan hänsyn till att de massor, som dessa organisationer representerar, hyser en vida spridd önskan att bekämpa imperialismen och kolonialismen, att vinna eller trygga nationell oberoende, envisas dessa kamrater med att göra ”alla ansträngningar för avrustning” till den allt överskuggande uppgiften och de utbjuder energiskt den felaktiga föreställningen att ”en värld utan vapen, utan arméer, utan krig”, kan förverkligas medan imperialismen och utsugningssystemet fortfarande består. Det är detta som givit upphov till ständiga skarpare kontroverser i dessa organisationer. Liknande kontroverser utbröt vid Världsfredsrådets sammanträde i Stockholm i december 1961. Vissa personer krävde vid denna konferens att koloniala och halvkoloniala folk, som lever under imperialismens och kolonialismens bajonetter, ska vänta till dess imperialisterna och kolonialisterna accepterat allmän och fullständig avrustning, uppgett sitt väpnade undertryckande av den nationella oavhängighetsrörelsen och

hjälp de outvecklade länderna med pengar, som de inbesparat genom avrustningen. Vad dessa personer önskar är faktiskt att de förtryckta nationerna, medan de väntar på allt detta, icke ska bekämpa imperialismen och kolonialismen eller göra motstånd mot det väpnade förtryck som deras koloniala herrar utövar, ty i annat fall, säger de, kan ett världskrig utlösas och orsaka döden för miljoner och åter miljoner människor. Med utgångspunkt från just denna absurda "teori" har dessa personer baktalade den nationella oavhängighetsrörelsen såsom en "rörelse för att trava upp lik". Det är dessa personer och inte de kinesiska kamraterna, som brutit mot Moskvadeklarationen och Moskvauttalandet.

De två senaste stora problemen i det internationella läget var Kubakrisen och den kinesisk-indiska gränskonflikten. Den ståndpunkt som Kinas kommunistiska parti intagit i dessa problem står helt i överensstämmelse med marxismen-leninismen samt med Moskvadeklarationen och Moskvauttalandet. Likväl har Thorez och andra kamrater i detta sammanhang riktat ilska angrepp mot Kinas kommunistiska parti.

Ifråga om Kubakrisen har Thorez och andra kamrater anklagat Kinas kommunistiska parti för att önska "få till stånd ett krig mellan Sovjetunionen och Förenta Staterna och därmed störta hela världen i en termonukleär katastrof". Finns det fakta för denna anklagelse? Vad gjorde det kinesiska folket under Kubakrisen? Det fördömde beslutsamt de aggressionshandlingar som den amerikanska imperialismen begått, stödde beslutsamt de fem krav som det kubanska folket ställde upp till försvar för sin oavhängighet och suveränitet och vände sig bestämt emot försöken att för en principlös kompromiss skull påtvinga Kuba en "internationell inspektion". Exakt vad var det som var fel av allt detta som vi gjorde? Uppmanade inte också det franska kommunistiska partiets uttalande av den 23 oktober 1962 till "energiska protester mot den amerikanska imperialismens krigiska och provocerande handlingar"? Fördömde inte *L'Humanites* nummer av samma datum den amerikanska aggressionen såsom "renodlad och sedan länge förberedd aggression mot Kuba" och framhöll den inte för folken i alla länder att "det är av vikt att folken stärker sin solidaritet med Kuba och intensifierar sin kamp"? Vi kanske får fråga kamrat Thorez: när ni på detta sätt stödde det kubanska folket och bekämpade den amerikanska aggressionen ville också ni då störta världen i en termonukleär katastrof? Varför var det riktigt av er att göra detta vid en tidpunkt, och varför har det blivit ett brott av Kina att beständigt göra samma sak? Orsaken är tydligen den, att ni följde taktpinnen, plötsligt ändrade er ståndpunkt och inför de amerikanska aggressionshandlingarna började framhålla behovet av "rimliga eftergifter" och "förnuftiga kompromisser". Det är skälet att ni svängde ert artilleri från yankepiraterna och mot de broderpartier, som ständigt intagit en riktig ståndpunkt.

Och än värre, vissa kamrater i FKP har smädat alla som stod fast mot de amerikanska aggressorerna med sådana förnedrande epitet som "revolutionära frashjältar", anklagat dem för att använda "vackra ord" och för "spekulation i den beundran som det kubanska folkets mod med rätta givit upphov till". Dessa kamrater har sagt att "mod allena är icke kamrater anklagat Kina för att sakna "det minimum av god vilja" som krävs för en lösning av tvisten. Denna anklagelse är löjlig.

Vi har redan haft anledning att utförligt behandla den kinesiska regeringens orubbliga inställning på en fredlig lösning av den kinesisk-indiska gränsfrågan och de ansträngningar den i detta sammanhang gjort under en följd av år. För närvarande har situationen vid gränsen börjat lättas såsom resultat av det svåra nederlag som de indiska styrkorna led i sina omfattande angrepp och de kinesiska truppers, på Kinas eget initiativ genomförda åtgärd att blåsa eldupphör och dra sig tillbaka sedan de genomfört sina framgångsrika motangrepp till självförsvar. I över tre års tid har den kinesisk-indiska gränstvisten givit bindande bevis för att den kinesiska regeringen handlat

fullständigt riktigt då den fört en nödvändig kamp mot den indiska Nehruregeringens reaktionära politik.

Det överraskande är att när ett socialistiskt broderland stod inför Nehruregeringens provokationer och angrepp, vissa självutnämnda marxism-leninister skulle överge den proletära internationalismens princip och inta en ”neutral” hållning. I praktiken har de icke blott givit politiskt stöd åt Nehruregeringens kinafientliga politik utan har försett denna regering med krigsmaterial. I stället för att fördöma detta felaktiga handlingsätt, har Thorez och andra kamrater framställt det såsom en ”förnuftig politik”. Vad har hänt med er marxism-leninism och er proletära internationalism?

Om och om igen har kamrat Thorez angripit Kinas politik mot Indien såsom fördelaktig för imperialismen. Så tidigt som 1960 sade han, att Kinas kommunistiska parti ”ger Eisenhower möjlighet att i Indien bli välkommen på ett sätt som inte skulle ha kommit honom till del under andra förhållanden”. Ännu i denna dag upprepar en del franska kamrater denna anklagelse.

Inför en var som har politiskt omdöme är det knappast nödvändigt att dröja vid faktum att ett av Nehruregeringens syften, med att framkalla konflikt vid den kinesisk-indiska gränsen, var att tjäna den amerikanska imperialismens behov och tillförsäkra sig mera amerikansk hjälp. Vi skulle bara vilja fråga kamrat Thorez och vissa andra medlemmar av FKP: Har ni verkligen glömt att Eisenhower inte bara välkomnades i Indien utan fick ett varmt mottagande även i Frankrike? Kamrat Thorez kritiserade vid det franska kommunistiska partiets centralkommittés plenum skarpt ett antal valda kommunistiska municipal och stadsfullmäktige i Parisområdet för att de inte deltog i mottagningen för att hälsa Eisenhower välkommen, då han besökte Paris i september 1959. För att citera kamrat Thorez: ”Det är nödvändigt att säga vi anser det vara ett misstag att, trots beslut av politiska byrån, som önskade att samtliga valda municipal- och stadsfullmäktige i Parisområdet skulle närvara, de inte alla var närvarande vid mottagningen för Eisenhower i stadshuset. Det var en felaktig ståndpunkt. Jag har också kritiserat den efter min återkomst. (Kamrat Thorez hade just återkommit från en utlandsresa. – Red.) Jag vill upprepa att politiska byrån fattat ett riktigt beslut, men att den inte visste hur den skulle säkerställa dess tillämpning.” (*L'Humanité*, 11 november 1959). Om Kinas kommunistiska parti ska ha skulden för det välkomnande Nehru bestod Eisenhower, vem ska då, vill vi fråga kamrat Thorez, ha skulden för hans bemödanden att förmå alla de valda municipal- och stadsfullmäktige i Parisområdet att delta i mottagningen för att hälsa Eisenhower välkommen. Ur marxistisk klassynpunkt sett behöver ingen förvånas över att Nehru välkomnade Eisenhower. Men när en kommunistisk partiledare visar en sådan iver att välkomna den amerikanska imperialismens främste och så strängt kritiserar kamrater för underlåtenhet att delta i mottagningen, kan man inte hjälpa att man blir förundrad.

Dessa två problem, kubakrisen och den kinesisk-indiska gränsfrågan, har ännu en gång avslöjat den linje och politik som följes av de, vilka gör anspråk på att ha ”fullständigt rätt” och visat att de står i motsättning till marxism-leninismen samt till moskvadeklarationen och moskvauttalandet. Likväl har de inte dragit den rätta lärdomen härav, inte heller visar de någon önskan att rätta sina fel och återvända till marxism-leninismens, moskvadeklarationens och moskvauttalandets väg. I stället har de, vredare och rödare i ansiktet än någonsin förr, glidit längre och längre utför den orätta vägen, och i ett försök att avleda folks uppmärksamhet och dölja sina misstag, har de startat en ännu större notströmning riktad emot Kinas kommunistiska parti och andra broderpartier, en strömning som är förödande för den internationella kommunistiska rörelsens enhet.

Flera europeiska broderpartier höll sina kongresser mellan november 1962 och januari 1963. Vid

dessa kongresser skapades, genom sorgfälliga arrangemang, en vämjelig situation med omfattande och offentliga angrepp på Kinas kommunistiska parti och andra namngivna broderpartier. Framför allt vid Tysklands socialistiska enhetspartis kongress nyligen nådde denna motströmning en ny klimax i angreppen mot Kinas kommunistiska parti och andra namngivna broderpartier samt i brytandet av den internationella kommunistiska rörelsens enhet. Vid denna kongress fortsatte vissa kamrater att, samtidigt som de talade om att göra slut på angreppen, rikta våldsamma anfall mot Kinas kommunistiska parti och andra broderpartier och försökte dessutom öppet att upphäva domen över den förrädiska titoklicken. Kan dessa kamrater lura någon med sitt dubbelspel? Uppenbarligen inte. Dylikt dubbelspel visar ju att de icke är uppriktiga när de talar om att göra slut på angreppen och återställa enheten.

Det bör särskilt framhållas att frågan om hur Titoklicken skall behandlas är en viktig principfråga. Den är inte en fråga om hur moskvauttalandet ska tolkas utan om det ska försvaras eller rivas i stycken. Det är inte en fråga om vilken hållning man ska inta till ett broderparti utan om vilken hållning man ska ta till förrädare mot kommunismens sak. Den är inte en fråga om att hjälpa kamrater att rätta begångna misstag utan om att avslöja och brännmärka fiender till marxismen-leninismen.

Kinas kommunistiska parti, som troget håller fast vid marxismen-leninismen och moskvauttalandet, kommer aldrig att tillåta att broderpartiernas gemensamma överenskommelse förfalskas eller utrangeras. Vi kommer aldrig att tillåta att man drar in förrädare i våra led, och kommer aldrig att gå med på att man köpslår om marxistisk-leninistiska principer eller schackrar bort den internationella kommunistiska rörelsens intressen.

Av ovan anförda fakta framgår klart att det inte är vi utan vissa kamrater från broderpartierna som i en hel serie frågor begått allt allvarigare brott mot moskvadeklarationen och moskvauttalandet. Det är inte vi utan vissa kamrater i broderpartierna, som underlåtit att undanröja meningsskiljaktigheterna broderpartier emellan i överensstämmelse med dessa två gemensamma dokument och tvärtom förvärrat dessa meningsskiljaktigheter. Det är inte vi utan vissa kamrater i broderpartierna, som ytterligare inför fienden blottat meningsskiljaktigheterna mellan broderpartierna och offentligen och med ökad våldsamhet angripit namngivna broderpartier. Det är inte vi utan vissa kamrater från broderpartierna som emot den internationella kommunistiska rörelsens gemensamma linje ställt sin egen felaktiga linje och därmed utsatt det socialistiska lägret och den internationella kommunistiska rörelsen för en allt allvarigare fara för splittring.

Av ovan anförda fakta kan man också klart se att Thorez och vissa andra kamrater i Frankrikes kommunistiska parti har intagit en förvånansvärt oansvarig hållning till den nuvarande allvarliga debatten i den internationella kommunistiska rörelsen. De har tillgripit bedrägeri, undanhållit information, dolt fakta och vanställt det kinesiska kommunistiska partiets åsikter för att vara i stånd att göra otyglade angrepp på det. Detta är förvisso icke det riktiga sättet att föra en debatt och visar inte heller en ansvarig inställning till det franska kommunistiska partiets medlemmar och till den franska arbetarklassen. Om Thorez och de andra kamraterna vågar se fakta i ögonen och tror att de själva har rätt, borde de publicera Kinas kommunistiska partis material, som förklarar dess åsikter, inklusive de relevanta artiklar som vi nyligen offentliggjort, och låta alla medlemmar av Frankrikes kommunistiska parti och den franska arbetarklassen få veta sanningen och själva avgöra vad som är rätt och orätt.

Kamrat Thorez och övriga kamrater! Vi har redan publicerat era uttalanden som anklagar oss. Vill ni göra likadant med våra? Är ni det slagets statsmän? Har ni det slagets mod?

Kamrat Thorez och vissa andra kamrater i Frankrikes kommunistiska parti har vanställt fakta och vänt upp och ned på rätt och orätt i en omfattning som verkligen är förvånande, och likväl fortsätter de att kalla sig själva ”skapande marxist-leninister”. Välan, låt oss se på detta slags ”skaparförmåga”.

Vi noterar att Thorez och de andra kamraterna före 1959 riktigt framhöll att den amerikanska imperialismen var ledare för aggressionsstyrkorna och att de brännmärkte den amerikanska regeringens aggressions- och krigspolitik. Men kort före överläggningarna i Camp David sade någon att Eisenhower hoppades på ”undanröjande av spänningen i förhållandet mellan stater” och vips tävlade Thores och de övriga med varandra om att leda applåderna för Eisenhower och beslöt att Frankrikes kommunistiska partis parlamentsledamöter skulle hälsa denne ”fredsemissarie” välkommen. Det var en fullständig helomvändning på 180 grader i åtländnad för taktpinnen.

Vi noterar också att i september 1959, sedan de Gaulle utsänt ett uttalande, om ”självbestämmanderätt” för Algeriet, i vilket han helt vägrade att erkänna dess oberoende och suveränitet, avslöjades detta, i ett uttalande från politiska byrån i det franska kommunistiska partiets centralkommitté, med rätta såsom ”en rent demagogisk manöver”. Kamrat Thorez sade själv vid den tiden att det var ”ingenting annat än en politisk manöver”. Men litet mer än en månad senare, så snart en utländsk kamrat sagt att de Gaulles uttalande hade ”stor betydelse”, kritiserade kamrat Thorez skarpt politiska byrån i det franska kommunistpartiets centralkommitté för att den gjort en ”falsk värdering” och deklarerade att den politiska byråns ursprungliga uttalande var ”förhastat, överilat”. Detta var en annan fullständig helomvändning på 180 grader i åtländnad för taktpinnen.

Vi noterar vidare att Thorez och de övriga kamraterna i det förgångna fullt riktigt fördömde den jugoslaviska Titoklickens revisionistiska program och sade att Titoklicken tog emot ”subsidier av de amerikanska kapitalisterna” och att dessa ”kapitalister tydligen inte ger dessa för att underlätta det socialistiska uppbygget”. Men nyligen talade någon om att ”hjälpa” Titoklicken att ”återintä sin plats i broderpartiernas stora familj” och vips började Thorez och andra kamrater att tala en hel del om att ”hjälpa de Jugoslaviska kommunisternas förbund att bli återupptaget i den stora kommunistiska familjen”. Detta var ytterligare en helomvändning på 180 grader i åtländnad för taktpinnen.

Vi noterar också att för omkring ett år sedan, när Kinas kommunistiska parti motsatte sig ett partis sed att offentligen på sin kongress angripa ett annat broderparti, någon fördömde vårt ställningstagande såsom ”motsatsen till en marxistisk-leninistisk ståndpunkt”. Och sedan följde kamrat Thores honom i spåren genom att säga att de kinesiska kamraterna hade ”orätt” när de tog en sådan ståndpunkt som var ”oriktig”. Nyligen fortsatte någon angreppen samtidigt som han sade att den öppna polemiken borde upphöra, och vips var vissa kamrater i Frankrikes kommunistiska parti färdiga att följa efter och sade att detta var ”förnuftigt, leninistiskt”. Det var ytterligare en vändning i åtländnad för taktpinnen.

Exemplen av detta slag är för många för att man skall kunna nämna dem alla. Detta sätt att vända och så obetingat följa taktpinnen kan omöjligt betraktas såsom ett kännetecken på det normala, på oberoende och jämlikhet baserade förhållande som bör bestå broderpartier emellan, utan snarare på onormala, feodala, patriarkaliska förhållande. En del kamrater tror synbarligen att de helt kan nonchalera proletariats och det egna folkets intressen, att de helt kan nonchalera också det internationella proletariats och folkens i hela världen intressen, och att det är gott nog att bara följa andra. Är det rätt att gå åt öster eller är det rätt att gå åt väster? Är det riktigt att rycka fram eller är det riktigt att slå till reträtt? Sådana frågor bryr de sig inte alls om. De upprepar ord

för ord vad någon annan säger. Om någon annan tar ett steg, så följer de med samma steg. I detta ligger en alltför stor förmåga att härma och allt för litet av marxistisk-leninistiska principer. Är ”skapande marxister-leninister” av detta slag något att vara stolt över?

Hur mycket kamrat Thorez och andra kamrater i det franska partiet än må publicera i syfte att förtala och illvilligen angripa Kinas kommunistiska parti, kan de inte i minsta mån fläcka det stora kinesiska kommunistiska partiets ära. Deras förehavanden i detta stycke står i strid med alla kommunisters önskan att avlägsna meningsskiljaktigheterna och stärkt enheten och går inte heller i stil med den franska arbetarklassens och det franska kommunistpartiets ärorika traditioner.

Arbetarklassen och det arbetande folket i Frankrike har en lång och ärofull revolutionär tradition. I sin hjältemodiga strävan att bygga upp pariskommunen gav den franska arbetarklassen ett lysande exempel för den proletära revolutionen i alla världens länder. Internationalen, den odödliga kampsången, som skapades av en framstående kämpe och begåvad kompositör ur den franska arbetarklassen, är en stridssignal till världens folk att kämpa för sin egen frigörelse och genomföra revolutionen till slutet. Frankrikes kommunistiska parti, som bildades under inflytande av den stora socialistiska Oktoberrevolutionen, samlade en väldig mängd av det franska folkets bästa söner och döttrar och förde tillsammans med den franska arbetarklassen och det arbetande folket beslutsamma strider. I motståndsrörelsen mot fascismen berikade det franska folket under det franska kommunistiska partiets ledning den franska arbetarklassens revolutionära traditioner och visade ett oförfärat hjältemod. Under efterkrigstiden spelade de franska kommunisterna en viktig roll i kampen för att försvara världsfreden, bevara de demokratiska rättigheterna, förbättra det arbetande folkets levnadsvillkor och slå tillbaka monopolkapitalet.

Kinas kommunistiska parti och det kinesiska folket har alltid hyst den största respekt för Frankrikes kommunistiska parti och det franska folket.

Kamrat Thorez och de andra kamraterna har upprepade gånger framhållit att de kinesiska kamraterna bör rätta sina misstag. Men det är inte vi utan kamrat Thorez och de andra kamraterna, som verkligen behöver rätta misstag. Trots det förhållandet att vi inte har annat val än att i denna artikel debattera med kamrat Thorez och vissa andra franska kamrater, hoppas vi uppriktigt att de ska göra det franska kommunistiska partiets historia heder och vårda sig om de meriter de själva förvärvat i kampen för kommunismens sak. Vi hoppas att de ska behjärta den internationella kommunistiska rörelsens intressen, rätta sina fel, som icke står i samklang med det franska proletariatets revolutionära traditioner, icke står i samklang med det franska kommunistiska partiets ärorika traditioner och den trohetsed de svurit kommunismens sak, och att de ska återvända till marxismen-leninismens banér och till moskvadeklarationens och moskvauttalandets revolutionära principer.

Kinas kommunistiska parti försvarar nu som alltid det socialistiska lägrets enhet, den internationella kommunistiska rörelsens enhet och enheten mellan de revolutionära folken i världen, och motsätter sig varje försök att genom ord eller handling bryta denna enhet. Såsom alltid slår vi beslutsamt vakt om marxismen-leninismen och moskvadeklarationens och moskvauttalandets revolutionära principer, och vi är emot alla ord och handlingar som står i strid med dessa revolutionära principer.

Naturligtvis kan det svårligen undgås att meningsskiljaktigheter av ett eller annat slag uppkommer inom den internationella kommunistiska rörelsen. När meningsskiljaktigheter uppstår och särskilt då de gäller rörelsens linje, är enda sättet att stärka den internationella kommunistiska rörelsens enhet, att ta önskan om enhet som utgångspunkt och genom allvarliga debatter undanröja meningsskiljaktigheterna på marxismen-leninismens grundval. Frågan är inte

om man ska debattera, utan på vilka vägar och med vilka metoder debatten ska föras. Vi har alltid hävdad att debatterna ska föras endast broderpartierna emellan och inte inför offentligheten. Ehuru denna vår ståndpunkt är obestridlig, har den angripits av vissa kamrater i broderpartierna. Efter att i över ett års tid offentligen ha angripit oss och andra broderpartier har de nu ändrat ton och säger att de vill göra slut på den öppna polemiken. Vi skulle vilja fråga: Anser ni nu att de offentliga angrepp ni gjort mot broderpartierna var ett misstag, eller ej? Är ni beredda, att erkänna detta misstag och framföra en ursäkt till de broderpartierna ni angripit, eller inte? Är ni verkligen och uppriktigt redo att återgå till den riktiga linjen att genomföra slutna överläggningar mellan partierna på jämlikhetens grund?

I syfte att avlägsna meningsskiljaktigheterna och stärka enheten har Kinas kommunistiska parti många gånger föreslagit och anser alltjämt att ett möte med representanter för de kommunistiska och arbetarpartierna i alla länder bör sammankallas. Kinas kommunistiska parti är dessutom berett att tillsammans med alla broderpartierna vidta nödvändiga mått och steg för att skapa förutsättningar för inkallandet av ett dylikt möte.

En av de förberedande åtgärderna för ett sådant möte är att inställa den alltjämt pågående polemiken. Kinas kommunistiska parti ställde för länge sedan förslag härom. Vi anser att vid den offentliga polemikens inställande handlingarna måste ansluta till orden och inställandet vara ömsesidigt och allmänt. Några personer har medan de låtsats upphöra med polemiken fortsatt att göra angrepp. I verkligheten vill de förbjuda den, som de slagit, att slå tillbaka. Detta går inte för sig. Man måste inställa inte blott angreppen mot Kinas kommunistiska parti utan också de angrepp som riktas mot Albaniens arbetsparti och andra broderpartier. Vidare är det absolut otillåtligt att använda polemikens inställande som förevändning till att förbjuda att den jugoslaviska revisionismen avslöjas och fördömes. Detta bryter mot moskvadeklarationens stadgande om skyldighet att ytterligare avslöja de revisionistiska ledarna i Jugoslavien. Vissa personer vill nu å ena sidan utstöta broderpartiet Albaniens arbetsparti ur den internationella kommunistiska rörelsen och å andra sidan dra in den förrådiska Titoklicken. Vi vill öppet säga dessa människor att detta är stört omöjligt.

En nödvändig åtgärd i förberedelserna för ett dylikt möte är överläggningar mellan broderpartierna två och två eller flera. Detta föreslogs av Kinas kommunistiska parti för så länge sedan som tio månader tillbaka. Vi har alltid varit villiga att hålla överläggningar med alla broderpartier som delar vår önskan att undanröja meningsskiljaktigheterna och stärka enheten. Faktum är att vi haft dylika överläggningar med ett antal broderpartier. Vi har aldrig vägrat att hålla bilaterala överläggningar med något broderparti. I sitt uttalande av den 12 januari påstod det brittiska kommunistiska partiets exekutivkommitté att Kinas kommunistiska parti icke gått med på SUKP:s begäran ”om en gemensam diskussion”. Det har sagts att detta berättats för dem av ett annat parti. Vi måste emellertid allvarligen påpeka att detta är ett rent påhitt. Vi upprepar att vi är redo att hålla överläggningar och utbyta åsikter med vilket broderparti eller vilka broderpartier som helst i syfte att underlätta inkallandet av ett möte med representanter för de kommunistiska partierna i alla länder.

För närvarande påskyndar imperialisterna, och särskilt de amerikanska imperialisterna, sin aggressions- och krigspolitik. De för en frenetisk kamp mot de kommunistiska partierna och det socialistiska lägret och undertrycker brutalt de nationella befrielseströrelserna i Asien, Afrika och Latinamerika samt folkens revolutionära kamp i alla länder. I detta läge manar alla kommunistiska partier, världsproletariatet och folken i alla länder ivrigt till stärkande av enheten inom det socialistiska lägret, enheten inom den internationella kommunistiska rörelsens led och enheten mellan folken i hela världen mot vår gemensamme fiende. Låt oss undanröja

meningsskiljaktigheterna och stärka enheten på grundval av marxismen-leninismen och på grundval av moskvadeklarationen och moskvauttalandet! Låt oss arbeta tillsammans för att ge större styrka åt vår kamp mot imperialismen, för att vinna seger för världsfredens, den nationella befrielsens, demokratis och socialismens sak och uppnå vårt stora mål, kommunismen!

Mera om meningsskiljaktigheterna mellan kamrat Togliatti och oss

- Några av Leninismens viktiga problem i världen i dag

(Redaktionell artikel i *Röda Fanan* den 4 mars 1963)

I. Inledning

Vid Italiens kommunistiska partis X. kongress riktade kamrat Togliatti ett öppet angrepp mot Kinas kommunistiska parti och framkallade därmed en offentlig debatt. – Under många år har han och andra kamrater i IKP i en hel serie frågor av principiell betydelse för den internationella kommunistiska rörelsen gjort många felaktiga uttalanden, som strider mot marxismen-leninismens grundsatser. Vi har allt ifrån början ogillat dessa uttalanden. Vi har emellertid inte gått i offentlig debatt mot Togliatti och de andra kamraterna och hade inte heller för avsikt att göra det. Vi har alltid tagit ställning för att stärka den internationella kommunistiska rörelsens enhet. Vi har alltid hållit på att förbindelserna mellan broderpartier ska handlas i överensstämmelse med de i Moskvadeklarationen och Moskvauttalandet fastställda principerna om oberoende, jämlikhet och skapande av enhet genom bilaterala eller multilaterala överläggningar eller konsultationer mellan broderpartier. Vi har alltid hävdat att inget parti bör på egen hand rikta anklagelser mot ett broderparti och än mindre förtala eller angripa det. Vi har beslutsamt och orubbligt hållit fast vid denna inställning på enhet. Togliatti och de andra kamraterna handlade tvärt emot våra förväntningar när de utnyttjade sin partikongress till att rikta offentliga angrepp mot Kinas kommunistiska parti. Vad kunde vi göra sedan de på detta sätt direkt utmanat oss till en offentlig debatt? Skulle vi hålla tyst som vi gjort ditintills? Skulle ”ämbetsmän tillåtas att bränna ned husen medan vanligt folk förbjöds att tända så mycket som en lampa”? Nej och åter nej. Vi har absolut tvungna att svara. De lämnade oss inget annat val än att svara offentligt. Följaktligen publicerade vår tidning *Folkets Dagblad* den 31 dec. 1962 en ledare under rubriken ”Meningsskiljaktigheterna mellan kamrat Togliatti och oss”.

Togliatti och andra kamrater i IKP var alls inte glada över denna ledarartikel, och de offentliggjorde ytterligare en serie artiklar, som angrep oss. De förklarade att vår artikel ”ofta brast i uttrycklig klarhet”, var ”högeligen abstrakt och formell” och ”saknade sinne för realiteter” (Togliattis artikel ”Låt oss föra diskussionen tillbaka i dess verkliga ram”, i *L'Unita* för den 10 jan. 1963). De sade också att vi ”inte var riktigt informerade” om läget i Italien och om IKP:s arbete (anförd artikel) och hade gjort oss skyldiga till en ”uppenbar förfalskning” av IKP:s åsikter (Luigi Longo: ”Maktfrågan”, *L'Unita* den 16 jan. 1963). De anklagade oss för att vara ”dogmatiker och sekterister, som gömmer sin opportunistisk bakom en ultrarevolutionär fraseologi” (a.a.) och så vidare. Togliatti och de andra kamraterna är hågade att fortsätta den offentliga debatten. Nåväl, låt den fortsätta!

I denna artikel ska vi, som svar på Togliattis och de andra kamraternas fortsatta angrepp mot oss, företa en mera detaljerad analys och kritik av de vilseledande uttalanden de gjort under en följd av år. När Togliatti och de övriga kamraterna läst vårt svar, ska vi se vilken hållning de kommer att inta – om de fortfarande vill påstå att vi ”ofta brister i uttrycklig klarhet”, att vi är ”högeligen abstrakta och formella” och ”saknar sinne för realiteter”, att vi ”inte är riktigt informerade” om läget i Italien och IKP:s arbete, att vi gör oss skyldiga till en ”uppenbar förfalskning” av IKP:s åsikter och att vi är ”dogmatiker och sekterister, som gömmer sin opportunistisk bakom en ultrarevolutionär fraseologi”. Vi ska vänta och se.

Med ett ord, det går inte an för vissa personer att uppträda såsom ämbetsmannen, som påbjöd att folkets hus skulle brännas samtidigt som han förbjöd folket att tända så mycket som en

lampa. Allmänheten har sedan urminnes tid aldrig godkänt dylik orättvisa. Dessutom kan meningsskiljaktigheterna oss kommunister emellan biläggas endast genom att fakta läggs fram och diskuteras rationellt men absolut inte genom att man intar den hållning herrar brukar använda mot sina tjänare. Arbetarna och kommunisterna i alla länder måste enas, men de kan enas endast på grundval av Moskvadeklarationen och Moskvauttalandet, på grundval av att de lägger fram fakta och diskuterar dessa rationellt, på grundval av ömsesidiga överläggningar på likställd fot och på grundval av marxismen-leninismen. Om det skulle röra sig om herrar, som svänger käppar över sina tjänares huvuden och manar till ”enhet, enhet!”, betyder detta i verkligheten ”splittra, splittra!” Arbetarna i alla länder kommer inte att godta dylik splittringsverksamhet. Vi önskar enhet, och vi kommer aldrig att tillåta en handfull människor att hålla på med sin splittringsverksamhet.

II. Vilken karaktär har den stora debatt, som nu pågår bland kommunisterna.

Som följd av den utmaning de moderna revisionisterna kastat ut mot marxist-leninisterna utvecklas nu inom den internationella kommunistiska rörelsen en vitt spridd debatt i problem rörande teori, grundlinje och politik. Denna debatt är av utomordentlig betydelse både för huruvida proletariatet och världens arbetande folk som helhet ska vinna framgång för sin sak eller lida bakslag och för mänsklighetens öde.

En ideologisk riktning i denna debatt är, som en summerande analys visar, en äkta proletär ideologi, det vill säga, revolutionär marxism-leninism, och den andra en borgerlig ideologi, som trängt in i arbetarnas led, det vill säga, en antimarxistisk ideologi. Allt sedan arbetarrörelsens uppkomst har borgarklassen gjort sitt yttersta för att ideologiskt korrumpera arbetarklassen i syfte att ställa rörelsen i sina egna grundläggande intressens tjänst, försvaga den revolutionära kamp som förs av folken i alla länder och leda folket vilse. I detta syfte antar borgerliga ideologiska riktningar olika former vid olika tider, än antar de högerform, än uppträder de i ”vänster”-form. Historien om marxismen-leninismens utveckling är en historia om kamp mot borgerliga ideologiska riktningar vare sig de framträder till höger eller till vänster. Det är marxist-leninisternas plikt att handla som Marx, Engels, Lenin och Stalin gjorde, att inte undfly den utmaning som kommer från en eller annan borgerlig ideologisk riktning utan att krossa angrepp på teorins, grundlinjens och politikens område, när helst de förekommer, och utstaka den riktiga vägen till seger i proletariatets och de förtryckta folkens och nationernas kamp.

Sedan marxismen vann överhand inom arbetarrörelsen har ett antal strider utkämpats mellan marxister å ena och revisionister och opportunisterna å andra sidan. Bland dessa var två debatter, som hade den allra största historiska betydelse, och just nu pågår en tredje stor debatt. Den första var den stora debatt som Lenin förde mot Kautsky och Bernstein och andra revisionister och opportunisterna i Andra internationalen. Genom den ryckte marxismen upp i ett nytt utvecklingsstadium, den blev leninism, som är marxism under imperialismens och den proletära revolutionens epok. Den andra var den stora debatt som kommunisterna i Sovjetunionen och andra länder med Stalin i spetsen förde mot Trotskij, Bucharin och andra ”vänster”-äventyrare och högeropportunisterna. Den försvarade framgångsrikt leninismen och klargjorde Lenins teori och taktik beträffande den proletära revolutionen, proletariatets diktatur, de förtryckta nationernas revolution och det socialistiska uppbygget. Jämsides med denna debatt pågick inom Kinas kommunistiska parti den häftiga och ganska långdragna debatt, som kamrat Mao Tse-tung förde mot ”vänster”äventyrarna och högeropportunisterna i syfte att intimt förena marxismen-leninismens universella sanning med den kinesiska revolutionens konkreta praktik.

Den nu pågående stora debatten framkallades först av det öppna förräderi som Titoklocken i Jugoslavien begick mot marxismen-leninismen.

Titoklocken hade långt dess för innan slagit in på revisionismens väg. Den utnyttjade under vintern 1956 den antisovjetiska och antikommunistiska kampanj, som imperialisterna startat, till att dels föra propaganda mot marxismen-leninismen, dels bedriva undermineringsverksamhet inom de socialistiska länderna i samverkan med imperialistiska intriger. Denna propaganda och detta sabotage nådde sin klimax under den kontrarevolutionära revolten i Ungern. Det var då Tito höll sitt beryktade Pula-tal. Titoklocken gjorde sitt yttersta för att svärta ned det socialistiska systemet och förklarade, att "en genomgripande förändring av det politiska systemet är nödvändigt" i Ungern, och påstod, att de ungerska kamraterna "inte behöver slösa sina krafter på att försöka återuppbygga det kommunistiska partiet". (Jämför Kardeljs tal i Federala folkrepubliken Jugoslaviens nationalsamling, *Borba* den 8 dec. 1956.) Kommunisterna i alla länder förde en hård kamp mot detta förrådiska angrepp från Titoklockens sida. Vi hade i april 1956 publicerat artikeln "Om de historiska erfarenheterna av proletariats diktatur". I slutet av december 1956 publicerade vi, med sikte direkt mot titoisternas angrepp, ytterligare en artikel "Mera om de historiska erfarenheterna av proletariats diktatur". 1957 antog mötet med representanterna för de kommunistiska och arbetarpartierna i de socialistiska länderna den berömda Moskvadeklarationen. Denna deklaration utpekade uttryckligen revisionismen såsom huvudfaran inom den internationella kommunistiska rörelsen av i dag. Den bränmärkte de moderna revisionisterna därför att de "söker framställa marxismen-leninismens stora lära som ogiltig, och "föråldrad" och ger sken av att den skulle ha förlorat sin betydelse för samhällsutvecklingen". ("Deklaration av konferens med de socialistiska ländernas kommunistiska partier", *Vår Tid* nr 10, 1957.) Titoklocken vägrade att underteckna deklarationen och 1958 framlade den sitt alltigenom revisionistiska program, som den ställde upp emot Moskvadeklarationen. Detta program förkastades enhälligt av kommunisterna i alla länder. Men under den period som därefter följde, särskilt från 1959 och framöver, bröt ledarna för vissa kommunistiska partier mot den gemensamma överenskommelse som de tillstyrkt och underskrivit och gjorde titoliknande uttalanden. Därefter fann dessa personer det allt svårare behärska sig; deras språk blev alltmera besläktat med Titos, och de gjorde sitt bästa för att försköna de amerikanska imperialisterna. De riktade udden i sin kamp mot de broderpartier som beslutsamt håller fast vid marxismen-leninismen och de revolutionära principer som är nedlagda i Moskvadeklarationen och gjorde otyglade angrepp emot dem. Efter överläggning på likställd fot vid 1960 års konferens med representanterna för de kommunistiska och arbetarpartierna, nåddes överenskommelse ifråga om många meningsskiljaktigheter som uppstått mellan broderpartierna. Moskvauttalandet, som denna konferens antog, fördömde strängt ledarna för Jugoslaviens kommunisters förbund för deras förräderi mot marxismen-leninismen. Vi välkomnade hjärtligt den uppgörelse som uppnåts av broderpartierna vid denna konferens och har i allt vårt handlande noga hållit fast vid och försvarat överenskommelsen. Men inte så långt därefter bröt ledarna för vissa broderpartier åter mot den gemensamma överenskommelse som de tillstyrkt och underskrivit, de gjorde offentliga angrepp på andra broderpartier vid sina egna kongresser och blottlade meningsskiljaktigheterna inom den internationella kommunistiska rörelsen för fienden. Medan de angrep broderpartier, lovprisade de översvallande Titoklocken och vältrade sig avsiktligt i träsket tillsammans med den.

Händelserna har visat att den moderna revisionistiska riktningen är en produkt under nya förhållanden av imperialismens politik. Därför är det oundvikligt att denna riktning har internationell karaktär och att den nu pågående debatten mellan marxist-leninisterna och de moderna revisionisterna liksom de tidigare debatterna utvecklas till en internationell debatt.

Den första stora debatten mellan marxist-leninisterna och revisionisterna och opportunisterna ledde till den stora socialistiska oktoberrevolutionens seger och bildandet av revolutionära partier av ny typ över hela världen. Den andra stora debatten ledde till seger i det socialistiska uppbygget i Sovjetunionen, seger i det antifascistiska världskriget, i vilket den stora Sovjetunionen var huvudkraften, seger för den socialistiska revolutionen i ett antal europeiska och asiatiska länder och seger för det kinesiska folkets stora revolution. Den nu pågående stora debatten äger rum i en epok under vilken det imperialistiska lägret håller på att falla sönder, socialismens krafter utvecklas och blir starkare, den stora revolutionära rörelsen i Asien, Afrika och Latinamerika väller fram och Europas och Amerikas mäktiga arbetarklass upplever ett nytt uppvaknande. Då de moderna revisionisterna startade den nuvarande debatten inbillade de sig att de kunde avskaffa marxismen-leninismen med ett enda slag, likvidera de förtryckta folkens och nationernas frihetskamp och rädda imperialisterna och reaktionärerna i olika länder från undergång. Men marxismen-leninismen kan inte avskaffas, folkens befrielsekamp kan inte likvideras och imperialisterna och reaktionärerna kan inte räddas undan det öde som väntar dem. De moderna revisionisterna är tvärtemot sina förhoppningar dömda att misslyckas i sitt skamliga försök.

Arbetarrörelsen i hela världen ställer alla marxister-leninister inför uppgiften att ge svar på den allmänna revision av marxismen-leninismen som de moderna revisionisterna företagit. Deras revisioner tjänar de aktuella behoven hos världsimperialismen, hos reaktionärerna i olika länder eller hos bourgeoisien i deras egna länder och syftar till att beröva marxismen-leninismen dess revolutionära anda. De kastar marxismen-leninismens mest elementära princip, principen om klasskampen, över bord, och det enda de vill ha kvar är den marxistisk-leninistiska etiketten.

I stället för, att i diskussionen om internationella och sociala problem utgå från den marxistisk-leninistiska klassanalysens synpunkt, utgår de moderna revisionisterna från den ytterligt hycklande borgerliga synpunkt, som ställer sig ”över” klasserna. De rör ihop en massa antaganden och hypoteser, som är alltigenom subjektiva och utan varje verklig grund, och detta hopkok sätter de i stället för den vetenskapliga marxistisk-leninistiska undersökningen av samhället sådant det verkligen är. De ersätter den dialektiska och historiska materialismen med borgerlig pragmatism. Med ett ord, de ger sig hän åt en massa meningslös prat, som de själva måste ha svårt att förstå eller tro på, i syfte att föra arbetarklassen, de undertryckta folken och de undertryckta nationerna bakom ljuset.

Under de senaste åren har ett stort antal internationella tilldragelser burit vittne om att de moderna revisionisterna gjort bankrutt med sina teorier och sin politik. Likväl händer det, varje gång deras teorier och politik blir utskämda inför världens folk, att de, såsom Lenin en gång sade, ”skryter med sin vanära” (Lenin: ”Vad man inte bör efterliknas hos den tyska arbetarrörelsen”, *Samlade skrifter i urval*, Arbetarkulturs förlag, bd 7, sid. 400). Utan att låta sig hejdas av någonting och utan hänsyn till konsekvenserna riktar de sin eldgivning mot de revolutionära marxist-leninisterna – deras bröder i andra länder – som dess för innan rått dem att inte hysa illusioner och inte handla så blint. Genom att ösa sin galla och vrede över andra inom den egna rörelsen försöker de bevisa att de vunnit en ”seger” i sin fåfänga strävan att isolera de revolutionära marxist-leninisterna, att isolera alla sina bröder i andra länder som försvarar de revolutionära principerna.

Vad kan, under sådana omständigheter, alla sanna revolutionära marxist-leninister göra annat än anta de moderna revisionisternas utmaning? Då fråga är om meningsskiljaktigheter och dispyter i principer är det marxist-leninisters plikt att göra skillnad mellan rätt och orätt och att reda upp sakerna. I det gemensamma intresset av enhet mot fienden har vi alltid tagit ståndpunkt för en lösning genom interna parti-överläggningar, mot att man offentliggör meningsskiljaktigheterna inför fienden. Men eftersom vissa personer envisats med att göra

dispyten offentlig, vilket annat alternativ har vi än att offentligen besvara deras utmaning?

På senaste tid har Kinas kommunistiska parti utsatts för rent orimliga angrepp. Angriparna har högljutt riktat en mängd uppkonstruerade anklagelser mot oss utan minsta hänsyn till fakta. Orsakerna till dessa angrepp är inte svåra att förstå. Och det är också klart som dagen var de, som planerat och genomfört dessa angrepp, placerar sig själva och vem de tagit som riktrote.

Vem som helst, som känner till de uttalanden vilka under senare år gjorts av kamrat Togliatti och andra kamrater i IKP, inser att det inte är någon tillfällighet att de vid IKP:s senaste kongress sällade sig till den kör som angriper Kinas kommunistiska partis marxist-leninistiska åsikter. En för marxismen-leninismen främmande ideologisk tråd löper rätt igenom teserna för IKP:s kongress och genom kamrat Togliattis rapport och slutord på kongressen. I stil härmed använde de vid behandlingen av både de internationella problemen och de inrikespolitiska italienska frågorna samma slags språk som används av socialdemokraterna och de moderna revisionisterna. En noggrann genomläsning av IKP:s teser och övriga dokument blottar att många av de formuleringar och synpunkter som de innehåller inte är alltför färska utan i stor utsträckning är desamma som användes av de gamla revisionisterna och som från början propagerats av de titoistiska revisionisterna i Jugoslavien.

Låt oss nu analysera teserna och IKP:s övriga hithörande dokument för att klart visa hur långt Togliatti och andra kamrater avlägsnat sig från marxismen-leninismen.

III. Motsättningar i den samtida världen. kamrat Togliattis nya idéer

Kamrat Togliatti och några andra kamrater i Italiens kommunistiska parti gör sin värdering av det internationella läget till utgångspunkt för avvikelser i frågeställningarna.

Utgående från sin värdering har de format sina nya idéer, som de är mycket stolta över, rörande såväl internationella som inrikespolitiska frågor.

1. ”I världskampen för fred och fredlig samexistens är det nödvändigt att kämpa för en internationell ekonomisk samarbetspolitik, som kommer att göra det möjligt att övervinna de motsättningar, vilka nu förhindrar en snabbare ekonomisk utveckling, som kommer att omvandlas till socialt framåtskridande.” (Tesar för IKP:s X. kongress.)
2. ”Särskilt i Europa är det nödvändigt att utveckla ett odelat initiativ i syfte att lägga grunden för europeiskt ekonomiskt samarbete även mellan stater med olika samhällsstrukturer, vilket kommer att göra det möjligt att, inom ramen för Förenta nationernas ekonomiska och politiska organ, öka handeln, avskaffa eller sänka tullbarriärerna och göra gemensamma ingripanden för att befordra de underutvecklade områdenas utveckling.” (Anfört arbete.)
3. ”Man bör kräva ... utveckling av systematisk verksamhet för att övervinna Europas och världens uppdelning i block och samtidigt bryta ned de politiska och militära hinder som bevarar denna uppdelning”, (A.a.) och ”återuppbyggande av en enda världsmarknad”. (A.a.)
4. Under den moderna militärteknikens betingelser ”blir kriget något kvalitativt annat än det var i de förgångna. Inför denna förändring av krigets natur, kräver själva vår doktrin en ny omprövning.” (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress, den 2 dec. 1962.)
5. ”I det vi kämpar för fred och fredlig samexistens önskar vi att skapa en ny värld, vars främsta kännetecken kommer att vara att den är en värld utan krig.” (Tesar till IKP:s X. kongress.)
6. ”Kolonialregimen har nästan helt fallit ihop.” (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress) ”... det finns inte längre några inflytelsesfärer bevarade för imperialisterna i världen.” (Togliattis tal vid IKP:s centralkommittés sammanträde den 21 juli 1960.)

7. ”Det är ett faktum att det i den kapitalistiska världen i dag existerar en strävan till strukturreformer och reformer av en socialistisk natur, vilken är förbunden med ekonomiskt framåtskridande och produktivkrafternas nya expansion.” (Togliattis rapport till IKP:s X. kongress.)

8. ”. . . själva termen proletariatets diktatur kan anta ett innehåll som skiljer sig från det den hade under de hårda år då inbördeskriget rasade och det socialistiska uppbygget för första gången genomfördes i ett av kapitalismen inringat land.” (Tesar för IKP:s X. kongress.)

9. Då det gäller ”att genomföra djupgående förändringar i den nuvarande ekonomiska och politiska strukturen” i de kapitalistiska länderna, ”kan en funktion av första rangs betydelse falla ... på de parlamentariska institutionerna”. (A.a.)

10. I det kapitalistiska Italien är det möjligt för ”hela folket att få tillträde till statens ledning”. (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.) De demokratiska krafterna i Italien ”kan bekämpa statens klasskaraktär och klassändamål, samtidigt som de helt accepterar och försvarar åtagandet att respektera konstitutionen.” (Tesar för IKP:s X. kongress.)

11. ”Nationalisering”, ”planering” och ”statligt ingripande” i det ekonomiska livet kan förvandlas till ”instrument för kampen mot storkapitalets makt i syfte att träffa, beskära och bryta ned de stora monopolgruppernas välde”. (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.)

12. Bourgeoisins styrande grupper kan nu godta ”idéerna om att planera och göra upp program för ekonomin, vilka tidigare betraktades som socialistiska privilegier” och ”detta kan vara ett tecken på att de objektiva betingelserna mognar för en övergång från kapitalism till socialism”. (A.a.)

Vi summerar. De nya idéer som kamrat Togliatti och andra kamrater framlägger ger oss en bild av den samtida världen sådan de föreställer sig den. Trots det faktum, att de i sina teser och artiklar använder en viss marxistisk-leninistisk fraseologi som maskering och brukar många tvetydiga och bestickande formuleringar som en rökråd, kan de inte skyla kärnan i dessa idéer. Och den är att de försöker ersätta klasskamp med klassarbete, proletär revolution med ”strukturreform” och nationell frihetsrörelse med ”gemensamt ingripande”.

Dessa nya idéer, som framförts av Togliatti och de andra kamraterna, innebär att de antagonistiska sociala motsättningarna försvinner och att varandra motsatta samhällliga krafter håller på att förenas till en enda enhet hela världen över. Sådana motsatta krafter som till exempel det socialistiska systemet och det kapitalistiska systemet, det socialistiska lägret och det imperialistiska lägret, de rivaliserande imperialistiska länderna, de imperialistiska länderna och de förtryckta nationerna, bourgeoisien och proletariatet och det arbetande folket i varje kapitalistiskt land, och de olika monopolkapitalistiska grupperna i varje imperialistisk land håller alla på att smälta samman eller kommer att sammansmälta till en enda enhet.

Det är svårt för oss att se någon skillnad mellan dessa nya idéer, som framlagts av Togliatti och andra kamrater, och den serie av befängda antimarxistiska och antileninistiska åsikter, som återfinns i Titoklickens program och gjort det så illa beryktat.

Dessa nya, av Togliatti och andra kamrater framlagda idéer innebär utan tvivel en mycket allvarlig utmaning mot marxismen-leninismens teori och ett försök att helt kasta den överända. Detta påminner oss om den titel Engels gav åt den bok han skrev i sin polemik mot Dühring: ”Herr Eugen Dührings omvälvning av vetenskapen”. Månne kamrat Togliatti nu ämnar följa i Dührings fotspår och anställa en ny ”omvälvning” – i marxismen-leninismens teori?

Ett recept för världens förändring som receptförfattaren själv knappast tror på

Hur kan ”de motsättningar som nu förhindrar en snabbare ekonomisk utveckling, som kommer att omvandlas till socialt framåtskridande” (Tesor till IKP:s X. kongress) övervinnas? Med andra ord, hur kan de antagonistiska sociala krafterna, de internationella och de som finns inom landet, sammansmältas till en enda enhet? Togliattis och andra kamraters svar är:

Genom att de socialistiska staterna, och i främsta rummet Sovjetunionen, utmanar de härskande bourgeoisieklasserna till fredlig tävlan, om upprättande av en ekonomisk och samhällelig ordning, som är i stånd att tillfredsställa all människornas och folkens längtan efter frihet, välbefinnande, oberoende och full utveckling av och respekt för den mänskliga personligheten, och till fredligt samarbete mellan alla stater. (A.a.)

Betyder inte detta, att det är möjligt att enbart genom fredlig tävlan mellan de socialistiska och de kapitalistiska länderna och utan en folkrevolution upprätta samma ”ekonomiska och samhälleliga ordning” i de kapitalistiska länderna som i de socialistiska länderna? Om så är, betyder inte detta, att kapitalismen inte längre behöver vara kapitalism, att imperialismen inte längre behöver vara imperialism och att kapitalisterna kan sluta sitt kiv på liv och död om profiter och överprofiter i hemlandet och utomlands och i stället kan ingå i ”fredligt samarbete” med alla folk och alla nationer för att tillfredsställa all människornas längtan?

Detta är ett recept som kamrat Togliatti uppfunnit för världens förändring. Men denna universalmedicin har inte bevisats hjälpa ens i den pågående utvecklingen i Italien? Hur kan då marxist-leninister så lättvindigt tro på den?

Det är allmänt känt – och särskilt marxist-leninister bör ha det i minnet – att Lenin kort efter oktoberrevolutionen framlade en politik för fredlig samexistens mellan det socialistiska landet och de kapitalistiska länderna och uttalade sig för ekonomisk tävlan dem emellan. Under större delen av de över fyrtio år som förflutit sedan den Socialistiska Sovjetunionens bildande har det i huvudsak rått ett tillstånd av fredlig samexistens mellan den och de kapitalistiska länderna. Vi anser den politik för fredlig samexistens, som följdes av Lenin och Stalin, såsom fullständigt riktig och nödvändig. Den visar att de socialistiska länderna varken önskar eller behöver använda våld för att lösa internationella tvister. Överlägsenheten hos det socialistiska systemet, sådant detta framträder i de socialistiska länderna, är en mäktig inspirationskälla för de undertryckta folken och nationerna. Efter Oktoberrevolutionen framhöll Lenin upprepade gånger att Sovjetunionens socialistiska uppbygge skulle ge ett exempel för hela den övriga världen. Han sade, att det kommunistiska systemet kan skapas av det segerrika proletariet och att ”denna uppgift är av världsomfattande betydelse” (Lenin: ”Vårt inrikespolitiska och utrikespolitiska läge och partiets uppgifter”, *Samlade verk*, bd 31, sid. 391, 4:e ryska uppl.) År 1921, när inbördeskriget var mer eller mindre avslutat och sovjetstaten övergick till fredligt uppbygge, ställde Lenin det socialistiska ekonomiska uppbygget såsom sovjetstatens huvuduppgift. Han sade: ”För närvarande är det genom vår ekonomiska politik som vi utövar vårt största inflytande på den internationella revolutionen.” (Lenin: ”RKP (b:s) Allryska konferens”, *Samlade verk*, bd 32, s. 413, 4:e ryska uppl.) Lenins åsikt var riktig. Precis som han sade har socialismens krafter utövat ett växande inflytande på det internationella läget. Men Lenin sade aldrig att uppbyggandet av en sovjetstat kunde träda i stället för folkens i alla länder kamp för att befria sig själva. De historiska händelserna under de över fyrtio år som Sovjetunionen existerat har också visat att en revolution eller en omvandling av samhällssystemet i vilket land det vara må är en angelägenhet för folket i vederbörande land och att den fredliga samexistensens och den fredliga tävlans politik, som de socialistiska staterna för, omöjligt kan få en förändring av samhällssystemet i något annat land till följd. Vilka skäl har Togliatti och andra kamrater för att tro att de socialistiska länderna, genom att föra en politik för fredlig samexistens och fredlig tävlan, kan förändra samhällssystemets utseende i alla andra länder och upprätta ”en ekonomisk och samhällelig

ordning” som är i stånd att tillfredsställa all människors längtan?

Givetvis är varken kamrat Togliatti eller de andra i något avseende så helhjärtade i tron på sitt eget recept. Därför säger de i fortsättningen i teserna ”de härskande grupperna i de imperialistiska länderna vill emellertid inte uppges sitt herravälde över hela världen”.

Men kamrat Togliatti och de övriga söker inte att på grundval av lagarna för den samhälleliga utvecklingen finna ut varför de härskande grupperna i de imperialistiska länderna ”inte vill uppges sitt herravälde över hela världen”. De hävdar helt enkelt att orsaken är den att de härskande grupperna i de imperialistiska länderna har en felaktig uppfattning eller ”förståelse” av världsläget och att även ”osäkerheten i det internationella läget” (Tesar till IKP:s X. kongress) uppstår just precis ur denna felaktiga uppfattning eller ”förståelse”.

Hur kan man ur marxistisk-leninistisk synpunkt reducera imperialisternas försök att bevara sitt herravälde, osäkerheten i det internationella läget etc. enbart till en fråga om förståelse från de härskande gruppernas sida i de imperialistiska länderna och inte betrakta deras handlingar såsom överensstämmande med lagarna för kapitalismen-imperialismens utveckling? Hur kan man anta att samhällssystemet i olika länder, i och med att de härskande grupperna i de imperialistiska länderna vinner en ”riktig förståelse” och i och med att deras ledare blir ”förnuftiga”, ska radikalt förändras utan klasskamp och utan att folken i dessa länder gör revolution?

Två fundamentalt skilda synpunkter på mot sättningar i världen

Då de analyserar det nuvarande internationella läget måste marxist-leninister begripa summan och kontentan av de politiska och ekonomiska fakta angående olika länder och vara klara över följande huvudmotsättningar: motsättningen mellan det socialistiska läget och det imperialistiska läget, motsättningen mellan de imperialistiska länderna, motsättningen mellan de imperialistiska länderna och de undertryckta nationerna, motsättningen mellan bourgeoisie och proletariat och det övriga arbetande folket i varje kapitalistiskt land, motsättningen mellan de olika monopolistgrupperna i varje kapitalistiskt land, motsättningen mellan monopolkapitalisterna och de små och mellanstora kapitalisterna i varje kapitalistiskt land, etc. Uppenbarligen är det endast genom att vara klara över dessa motsättningar, genom att analysera dem och deras förändringar vid olika tidpunkter och genom att fastställa var de utmärkande motsättningarna vid en given tid har sin brännpunkt, som arbetarklassens politiska partier kan göra en riktig värdering av det internationella och inrikespolitiska läget och skapa en hållbar teoretisk grundval för sin politik. Tyvärr är det just dessa motsättningar som Togliatti och de övriga kamraterna ha underlåtit att allvarligt ta i betraktande i sina teser, och följaktligen har hela deras program undvikligen avvikit från marxismen-leninismens bana.

Naturligtvis nämner Togliatti och de andra kamraterna i sina teser många motsättningar, men förunderligt nog har han, som kallar sig själv en marxist-leninist, undvikit just de ovannämnda huvudmotsättningarna.

Följande motsättningar i det internationella läget är uppräknade i det avsnitt av teserna som rör den europeiska gemensamma marknaden:

... den ökade ekonomiska rivaliteten mellan de stora kapitalistiska länderna åtföljes av en klart betonad tendens icke blott till internationella överenskommelser mellan de stora monopolerna utan också till skapande av organiska ekonomiska och handelsförbund mellan grupper av stater. Den utvidgning av marknaderna som har blivit resultatet av ett av dessa förbund (den europeiska gemensamma marknaden) i Västeuropa, har stimulerat den ekonomiska utvecklingen i vissa länder (Italien, Förbundsrepubliken Tyskland). Ekonomisk integration, genomförd under de stora monopolgruppernas ledning och i anslutning till atlantpolitiken för upprustning och krig, har såväl

internationellt som i enskilda länder skapat nya motsättningar mellan utvecklingen i vissa högt industrialiserade områden och den beständiga och till och med relativt ökande efterblivenheten och nedgången i andra, mellan takten i produktionstillväxten inom å ena sidan industrin och å andra sidan jordbruket, vilket allestädes upplever en period av allvarliga svårigheter och kriser; mellan tämligen stora områden av välstånd med en hög konsumtionsnivå och större områden med låga löner, underkonsumtion och fattigdom; mellan de enorma mängder av värden som förintas inte endast i upprustningen utan på improduktiva utgifter och otyglad lyx och omöjligheten av att lösa problem som är livsviktiga för massorna och för framåtskridandet (bostadsfrågan, utbildning, social trygghet o.s.v.)

Här lämnas en lång lista på så kallade motsättningar eller ”nya motsättningar”, men likväl omnämnes icke motsättningarna mellan klasserna, motsättningen mellan imperialisterna och deras lakejer å ena sidan och världens folk å den andra etc. Togliatti och de andra kamraterna beskriver motsättningarna ”såväl internationellt som i enskilda länder” såsom motsättningar mellan industriellt utvecklade och industriellt underutvecklade områden och mellan områden med välstånd och områden med fattigdom.

De erkänner att det består en ekonomisk rivalitet mellan de kapitalistiska länderna, mellan de stora kapitalistiska monopolgrupperna och grupper av stater, men den slutsats de drar är att motsättningarna inte har med klasserna att göra eller är motsättningarna över klasserna. De anser, att motsättningarna mellan de imperialistiska länderna kan utjämnas eller till och med avskaffas genom ”internationella överenskommelser mellan de stora monopolerna” och ”skapande av organiska ekonomiska och handelsförbund mellan grupper av stater”. Ett faktum är att denna åsikt plagierar den teori om ”ultraimperialismen” som företrädades av de gamla revisionisterna, och den är, som Lenin sade, ”ultranonsens”.

Det är väl bekant att Lenin under den imperialistiska epoken uppställde den viktiga tesen att ”den ekonomiska och politiska utvecklingens olikmässighet är en absolut lag för kapitalismen”. (Lenin: ”Om parollen Europas förenta stater, *Valda verk*, bd I, andra delen, sid. 431). De kapitalistiska ländernas olikmässiga utveckling under den imperialistiska epoken tar form av språng, i vilka de som tidigare släpat efter kommer i teten och de som tidigare befunnit sig i teten sackar bakut. Denna obevekliga lag, om kapitalismen olikmässiga utveckling, gäller ännu efter andra världskriget. De amerikanska imperialisterna och revisionisterna och opportunisterna har hela tiden förkunnat att den amerikanska kapitalismens utveckling genombryter denna obevekliga lag, men tempot i den ekonomiska utvecklingen i Japan, Västtyskland, Italien, Frankrike och vissa andra kapitalistiska länder har under många år efter kriget överskridit det som Förenta Staterna kan uppvisa. Förenta Staternas betydelse i den kapitalistiska världshushållningen har sjunkit. År 1948 utgjorde Förenta Staternas industriella produktion 53,4 procent av hela den kapitalistiska världens. Men fram till 1960 hade den sjunkit till 44,1 procent och 1961 sjönk den till 43 procent.

Ehuru tempot i den amerikanska kapitalismens ekonomiska utveckling ligger efter det som ett antal andra kapitalistiska stater kan uppvisa, har Förenta staterna inte helt och hållet förlorat sin monopolställning i den kapitalistiska världen. Följaktligen bemödar sig å ena sidan Förenta staterna hårt att bevara och utvidga sin monopolistiska och dominerande ställning i denna värld och å andra sidan strävar de övriga imperialistiska och kapitalistiska länderna att skaka av sig de amerikanska imperialisternas kontroll. Detta är en framträdande och allt mera akut verklig motsättning i den kapitalistiska världens politisk-ekonomiska system. Förutom denna motsättning mellan den amerikanska imperialismen och de övriga imperialistiska länderna, består det motsättningar mellan andra imperialistiska länder och andra kapitalistiska länder. Motsättningarna mellan de imperialistiska makterna måste nödvändigt ge upphov till, och har faktiskt också framkallat en intensifierad kamp om marknader, investeringsmöjligheter och råvarukällor. Här har vi ett sammanflätat mönster av

kamp mellan den gamla och den nya kolonialismen och mellan de segrande och de besegrade imperialistiska nationerna. Fallet Kongo, den aktuella trötan om den europeiska gemensamma marknaden och den konflikt som uppkommer till följd av de restriktioner Förenta staterna nyligen lade på importen från Japan är slående exempel på kamp av detta slag.

Ehuru ”den amerikanska kapitalismens absoluta ekonomiska överlägsenhet”, enligt teserna till IKP:s X kongress, ”håller på att förflyktas till följd av en av dessa processer av olikmässig utveckling och språng som hör till kapitalismens och imperialismens säregenheter”, har Togliatti och de övriga kamraterna inte lyckats att i denna nya företeelse varsebli faktum att motsättningarna inom den kapitalistiska världen växer både på bredden och på djupet. De har inte heller lyckats upptäcka att denna nya företeelse kommer att framkalla ett nytt läge med skarpa strider på liv och död mellan de imperialistiska makterna och hårda strider mellan de olika monopolgrupperna inom varje imperialistiskt land och mellan proletariatet och det arbetande folket å ena och monopolkapitalisterna å andra sidan i varje kapitalistiskt land. Det bör särskilt framhåvas, att den imperialistkontrollerade världsmarknadens område avsevärt minskats genom den socialistiska revolutionens seger i ett antal länder. Dessutom har det förhållandet att många av Asiens, Afrikas och Latinamerikas länder framträtt såsom nationellt oberoende, skakat det imperialistiska ekonomiska monopolet i dessa områden. Under dessa omständigheter har den hårda kamp som rasar i den kapitalistiska världen inte försvagats utan blivit häftigare än förr.

Det existerar nu två väsentligt åtskilda ekonomiska världssystem – det socialistiska systemet och det kapitalistiska systemet – och två ömsesidigt antagonistiska världsläger – det socialistiska lägret och det imperialistiska lägret. Under händelsernas gång har socialismens styrka blivit större än imperialismens. De socialistiska ländernas styrka förbunden med den som representeras av de revolutionära folken i alla länder, av den nationella befrielseörelsen och av fredsrörelsen är utan tvivel mycket större än imperialisternas och deras lakejers styrka. Med andra ord, ser man till styrkebalansen i världen som helhet, ligger överlägsenheten hos socialismen och de revolutionära folken och icke hos imperialisterna; den tillhör de krafter som försvarar världsfreden och inte de imperialistiska krigskrafterna. ”Östanvinden förhärskar över västanvinden”, som vi kinesiska kommunister uttrycker saken.: Det är ytterligt felaktigt att inte ta med i räkningen denna väldiga förändring i styrkebalansen i världen efter andra världskriget. Denna förändring har emellertid inte gjort slut på de i den kapitalistiska världen inneboende motsättningarna, har inte förändrat överlevandets djungellag i det kapitalistiska samhället och utesluter inte möjligheten av att de imperialistiska länderna splittras i block och i förfäktandet av sina egna intressen ger sig in i alla slags konflikter.

Hur kan man säga att skillnaden mellan kapitalismens och socialismens tvenne samhällssystem automatiskt kommer att försvinna som resultat av förändringen av styrkebalansen i världen?

Hur kan man göra gällande att den kapitalistiska världens olika inneboende motsättningar automatiskt kommer att försvinna såsom resultat av denna förändring i styrkebalansen i världen?

Hur kan man påstå att de härskande krafterna i de kapitalistiska länderna frivilligt kommer att avträda från historiens scen såsom resultat av denna förändring i kraftbalansen i världen?

Och ändå möter man just dessa åsikter i Togliattis och de andra kamraternas program.

Motsättningarnas brännpunkt i världen efter andra världskriget

Togliatti och andra kamrater existerar som fysiska personer i den kapitalistiska världen men i tankarna vistas de i utopiernas drömvärld.

Som kommunister i den kapitalistiska världen, borde de ta den marxistisk-leninistiska klassanalysen som grundval och utgående från världsläget som helhet analysera motsättningen mellan de socialistiska och imperialistiska lägren och lägga vikt vid att analysera motsättningarna mellan de imperialistiska makterna, mellan de imperialistiska makterna och de förtryckta nationerna och mellan bourgeoisien och proletariatet och det övriga arbetande folket i varje imperialistiskt land i syfte att utstaka den rätta kursen för proletariatet i sitt eget land och alla de förtryckta folken och nationerna. Men beklagligtvis har Togliatti och de andra underlåtit att göra detta. De bara ger sig hän åt ovidkommande meningslösheter om motsättningar medan de i verkligheten skyler över dem och försöker att vilseleda det italienska proletariatet och alla de förtryckta folken och nationerna.

Liksom Tito, framställer Togliatti motsättningen mellan de imperialistiska och socialistiska lägren såsom ”förekomsten av två mot varandra ställda stora militära block” (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress) och anser att man genom att ”förändra detta läge” kan förverkliga en ny värld ”utan krig”, en värld av ”fredlig samverkan” (A.a.) och få motsättningen mellan de två huvudsakliga samhällssystemen i världen att försvinna.

Dessa av kamrat Togliatti företrädde idéer är lite för naiva. Dag efter dag kan han fortsätta att hoppas på att de härskande i de imperialistiska länderna ska bli ”förnuftiga”, men imperialisterna kommer aldrig att uppfylla hans önskningar genom att frivilligt avrusta sig själva eller ändra sitt samhällssystem. I grund och botten kan hans idéer endast innebära att de socialistiska länderna bör uppge eller avskaffa sitt försvar och att det bör ske en liberaliserad ”fredlig evolution” eller ”spontan evolution” av det socialistiska systemet i riktning mot kapitalismen, vilket imperialisterna alltid har hoppats på.

Motsättningen mellan de imperialistiska och socialistiska lägren är en motsättning mellan två samhällssystem, en grundläggande världsmotsättning, som utan tvivel är akut. Hur kan en marxist-leninist betrakta den som en motsättning mellan två militärblock i stället för mellan två samhällssystem?

En marxist-leninist bör inte heller betrakta motsättningarna i världen såsom enbart och uteslutande motsättningar mellan de imperialistiska och socialistiska lägren.

Det måste framhållas att de socialistiska länderna till följd av sitt samhälles natur inte har behov av, inte kan, inte bör och inte får bedriva yttre expansion. De har sina egna inre marknader, och särskilt Kina och Sovjetunionen har mycket stora inre marknader. Samtidigt bör dock de socialistiska länder bedriva internationell handel i överensstämmelse med principen om jämlikhet och ömsesidig fördel, men det är inte nödvändigt för dem att kivas med de imperialistiska länderna om marknader och inflytelsesfärer, och de är absolut inte i behov av konflikter, alldeles särskilt inte av väpnade konflikter, med de imperialistiska länderna på denna grund.

Det står emellertid annorlunda till med de imperialistiska länderna.

Så länge det kapitalistisk-imperialistiska systemet består, fortsätter den kapitalistiska imperialismens lagar att verka. Imperialisterna förtrycker och exploaterar alltid sitt eget folk i hemlandet och bedriver alltid aggression mot andra nationer och länder och förtrycker och exploaterar dem. De betraktar alltid kolonier, halvkolonier och inflytelsesfärer som källor till rikedom för sig själva. Imperialismens ”civiliserade” ulvar har alltid ansett Asien, Afrika och Latinamerika såsom fett kött att kämpa om och sluka. De har aldrig upphört att i sina kolonier och inflytelsesfärer med olika medel undertrycka folkens kamp och resningar. Vilken politik de kapitalistiska imperialisterna än för, den nya eller den gamla kolonialismens, är motsättningen mellan imperialismen och de förtryckta nationerna oundgänglig. Denna motsättning är oförsonlig och synnerligen akut, den kan inte överskylas.

Vidare, de imperialistiska makterna kämpar ständigt med varandra i sin jakt efter marknader, råvarukällor, inflytelsesfärer och profiler på krigskontrakt. Ibland kan denna kamp bli en smula mindre akut, vilket kan resultera i vissa kompromisser eller till och med i bildande av ”förbund av grupper av stater”, men detta slags ”avspänning”, kompromisser och förbund ger alltid upphov till mera akuta, mera intensiva och mera omfattande motsättningar imperialisterna emellan.

De amerikanska imperialisterna, som går i den tyska, den italienska och den japanska fascismens fotspår, har allt sedan andra världskriget bedrivit en expansionspolitik i alla delar av världen. Med sin kamp mot Sovjetunionen som täckmantel har de gent emot Englands, Frankrikes, Tysklands, Japans och Italiens tidigare kolonier och inflytelsesfärer slagit in på en kurs som innebär aggression, annexion och herravälde. Likaledes med sin kampa mot Sovjetunionen som täckmantel har de utnyttjat efterkrigsförhållandena till att placera en kedja av kapitalistiska länder – England, Frankrike, Västtyskland, Japan, Italien, Belgien, Canada och Australien – under det amerikanska monopolkapitalets kontroll. Denna kontroll är politisk och ekonomisk såväl som militär.

Med andra ord, den amerikanska imperialismen försöker att bygga ett väldigt, aldrig tidigare skådat imperium i den kapitalistiska världen. Detta väldiga imperium, som den amerikanska imperialismen försöker bygga skulle innebära direkt förslavande inte blott av sådana besegrade nationer som Västtyskland, Italien och Japan jämte deras tidigare kolonier och inflytelsesfärer, utan även av Amerikas egna allierade under kriget, England, Frankrike, Belgien o.s.v. samt deras tidigare kolonier och inflytelsesfärer.

Vidare, i sitt försök att få till stånd detta, ifråga om storlek enastående imperium, har den amerikanska imperialismen som första mål att gripa den väldiga zon som ligger mellan Förenta Staterna och de socialistiska länderna. Samtidigt använder den alla medel till att bedriva underminering, sabotage och aggression mot de socialistiska staterna.

Här kanske vi får påminna om den välbekanta intervju, som kamrat Mao Tse-tung gav i augusti 1946 och vari han avslöjade den antisovjetiska rökridå, som de amerikanska imperialisterna då var i färd med att lägga ut, samt gav följande koncentrerade analys av världsläget:

Förenta Staterna och Sovjetunionen är åtskilda av en väldig zon som omfattar många kapitalistiska, koloniala och halvkoloniala länder i Europa, Asien och Afrika. Innan de amerikanska reaktionärerna har underkuvat dessa länder, kan ett angrepp mot Sovjetunionen inte komma ifråga. I Stilla havet behärskar Förenta staterna nu områden som är större än alla de tidigare brittiska inflytelsesfärer där tillsammans, det kontrollerar Japan, den del av Kina som befinner sig under Kuomintang's väld, halva Korea och södra Stilla havet. De har länge kontrollerat Central- och Sydamerika. De söker också att kontrollera hela det brittiska imperiet och Västeuropa. Under olika förevändningar vidtar Förenta staterna omfattande militära åtgärder och anlägger militära baser i många länder. De amerikanska reaktionärerna säger att de militärbaser som de anlagt och förbereder att anlägga över hela världen är riktade mot Sovjetunionen. Det är sant, dessa militära baser är riktade mot Sovjetunionen. För närvarande är det emellertid inte Sovjetunionen utan de länder i vilka dessa militärbaser befinner sig som är de första att lida av den amerikanska aggressionen. Jag tror att det inte kommer att dröja länge innan dessa länder inser vem som verkligen förtrycker dem, Sovjetunionen eller Förenta staterna. Den dagen ska komma då de amerikanska reaktionärerna finner att de har all världens folk emot sig.

Naturligtvis är det inte min mening att säga att de amerikanska reaktionärerna inte har för avsikt att angripa Sovjetunionen. Sovjetunionen är en av världsfredens försvarare och en mäktig faktor som hindrar de amerikanska reaktionärerna att lägga världen under sitt herravälde. Därför att Sovjetunionen existerar är det omöjligt för reaktionärerna i Förenta staterna och världen att förverkliga sina strävanden, det är orsaken till att de amerikanska reaktionärerna har ett så ursinnigt

hat till Sovjetunionen och verkligen drömmer om att förintä denna socialistiska stat. Men det faktum att de amerikanska reaktionärerna nu trumpetar så högljutt om ett krig mellan Sovjetunionen och Förenta staterna och så snart efter andra världskriget skapar en så dålig atmosfär, nödgår oss att se till deras verkliga syften. Det visar sig att de under de antisovjetiska parollernas täckmantel riktar rasande angrepp mot arbetarna och de demokratiska kretsarna i Förenta staterna och förvandlar alla de länder som är mål för Förenta staternas yttre expansion till amerikanska vasaller. Jag tycker att det amerikanska folket och folken i alla de länder som hotas av Förenta staternas aggression bör enas till kamp emot angreppen från de amerikanska reaktionärerna och deras hejdukar i dessa länder. Endast genom seger i denna kamp kan ett tredje världskrig undvikas; i annat fall är det oundvikligt. (Mao Tse-tung: "Talk with the American Correspondent Anna Louise Strong", *Selected Works*, Foreign Languages Press, Peking 1961, vol. IV, sid 99-100.)

På detta sätt avslöjade kamrat Mao Tse-tung för sexton år sedan mycket klart de amerikanska imperialisternas försök att skapa ett väldig världsimperium och visade hur man kan omintetgöra de amerikanska imperialisternas vanvettiga planer på att förslava hela världen och hur man skall verka för att hindra ett tredje världskrig.

I det citerade avsnittet förklarar kamrat Mao Tse-tung att det finns en väldig zon mellan de amerikanska imperialisterna och de socialistiska länderna. Denna mellanliggande zon om sluter hela den kapitalistiska världen, Förenta staterna undan tagna. De amerikanska imperialisternas skrik om ett krig mot det socialistiska läget visar att, medan de faktiskt förbereder ett angreppskrig mot de socialistiska länderna och drömmer om att förintä dem, tjänstgör deras rop och skrik också som en rökrådå som döljer deras omedelbara syfte att bedriva aggression emot och förslava hela den mellanliggande zonen.

Denna aggressions- och förslavningspolitik, som den amerikanska imperialismen, med sitt begär efter världsherravälde, bedriver, möter motstånd i främsta rummet från de förtryckta nationerna och folken i den mellanliggande zonen, särskilt från de i Asien, Afrika och Latinamerika. Denna reaktionära politik har faktiskt tänt revolutioner bland de förtryckta nationerna och folken i Asien, Afrika och Latinamerika och har blåst under de revolutionära eldar som nu brunnit i dessa områden i över ett decennium. Revolutionens flammor i Asien, Afrika och Latinamerika skadar ytterligare det imperialistiska väldets grundvalar. De sprider sig och kommer säkerligen att sprida sig till allt vidare områden.

Under tiden intensifierar den amerikanska imperialistiska politiken för världsherravälde oundvikligen de gamla och de nya imperialistiska kolonialmakternas kamp om kolonier och inflytelsefärer. Den intensifierar också kampen mellan den amerikanska imperialismen med dess kontrollpolitik och de andra imperialistiska makterna, som motsätter sig denna kontroll. Denna kamp berör imperialisternas vitala intressen och de imperialistiska kombattanterna visar varandra ingen förskoning, ty varje sida strävar att strypa den andra.

De amerikanska imperialisternas och deras kompanjoners politik mot de förtryckta nationerna och folken i Asien, Afrika och Latinamerika, vilka kämpar för sin egen befrielse, är en ytterligt reaktionär politik av förtryck och bedrägeri. De socialistiska länderna, som handlar i en stark känsla av sin plikt, bedriver naturligtvis en politik som innebär sympati för och understöd åt den nationella och demokratiska kampen i dessa områden. Dessa två slag av politik är fundamentalt olika, motsättningen dem emellan visar sig oundvikligen i dessa områden. De moderna revisionisternas politik gent emot dessa områden tjänar de facto den imperialistiska politikens syften. Följaktligen visar sig oundvikligen också i dessa områden motsättningen mellan marxist-leninisternas politik och den som de moderna revisionisterna bedriver.

Befolkningen i dessa områden i Asien, Afrika och Latinamerika utgör mer än två tredjedelar av hela folkmängden i den kapitalistiska världen. Revolutionens ständigt stigande flod i dessa områden, kampen om dem mellan de gamla och de nya imperialistiska kolonialmakterna visar

klart att dessa områden är brännpunkten för alla den kapitalistiska världens motsättningar, det kan också sägas att de utgör brännpunkten för motsättningarna i världen. Dessa områden är de svagaste länkarna i den imperialistiska kedjan och världsrevolutionens stormcentrum.

De senaste sexton årens erfarenheter har till alla delar bekräftat riktigheten i kamrat Mao Tse-tungs tes om var brännpunkten för motsättningarna i världen befinner sig efter andra världskriget.

Har brännpunkten för motsättningarna i världen förflyttats?

Under de senaste sexton åren har väldiga förändringar ägt rum i världen. De viktigaste av dem är:

1. I och med bildandet av ett antal socialistiska stater i Europa och Asien och folkrevolutionens seger i Kina har dessa länder tillsammans med Sovjetunionen bildat det socialistiska lägret, som består av tolv länder: Albanien, Bulgarien, Ungern, Vietnam, Tyska Demokratiska Republiken, Kina, Korea, Mongoliet, Polen, Rumänien, SSRU och Tjeckoslovakien, och har en sammanlagd folkmängd av ettusen miljoner. Detta har åstadkommit en grundläggande ändring i styrkebalansen i världen.
2. Sovjetunionens och hela den socialistiska världens styrka har växt i betydande grad och dess inflytande har starkt utvidgats.
3. I Asien, Afrika och Latinamerika har den nationella befrielseströrelsen och folkens revolutionära rörelse inom stora områden förintat och förintar alltjämt med ett åsknedslags kraft den amerikanska imperialismens och dess kompanjoners positioner. Det heroiska kubanska folket har vunnit stora segrar i sin revolution sedan det störtade det reaktionära välde, som den amerikanska imperialismens hejdukar utövade, och slog in på vägen till socialismen.
4. Det har förekommit ny aktivitet och nya framsteg i den kamp för demokratiska rättigheter och socialism som förs av arbetarklassen och det arbetande folket i de europeiska och amerikanska kapitalistiska länderna.
5. De kapitalistiska ländernas olikmässiga utveckling har blivit mera utpräglad. Det har förekommit vissa nya företeelser bland de kapitalistiska krafterna i Frankrike, som börjar bli djärva nog att sätta sig upp emot Förenta staterna. Motsättningen mellan England och Förenta Staterna har skärpts ytterligare. De i andra världskriget besegrade staterna, Västtyskland, Italien och Japan, har under Förenta Staternas fostran åter kommit på fötterna och bemödar sig i olika mån att skaka av sig dess övervälde. Militarismen har återuppstått i Västtyskland och Japan, och dessa länder håller åter på att bli krigshärdar. Före andra världskriget var Tyskland och Japan Förenta Staternas mest betydande rivaler. I dag stöter Västtyskland åter samman med den amerikanska imperialismen såsom dess främsta konkurrent på den kapitalistiska världsmarknaden. Konkurrensen mellan Japan och Förenta Staterna håller också på att bli allt skarpare.
6. Medan olikmässigheten i de kapitalistiska ländernas utveckling blir allt mera utpräglad, skärpes också den ekonomiska och politiska konkurrensen mellan de monopolkapitalistiska grupperna i varje kapitalistiskt land.

Alla dessa förändringar visar, att folken i de olika länderna, om de vaknar upp och enas, kan slå de amerikanska imperialisterna och deras hejdukar och vinna frihet och frigörelse för egen del.

Dessa förändringar visar också att ju större de socialistiska ländernas styrka är, ju fastare det socialistiska lägrets enhet är, ju bredare de undertryckta nationernas frihetsrörelse är och ju

kraftfullare den kamp är som proletariatet och det förtryckta folket i de kapitalistiska länderna för, desto större är möjligheten att lägga bojar på imperialisterna på sådant sätt att de inte vågar trotsa folkets vilja och desto större är också möjligheten att förhindra ett nytt världskrig och bevara världsfreden.

Dessutom visar dessa förändringar, att motsättningarna mellan den amerikanska imperialismen och de övriga imperialistiska länderna håller på att fördjupas och skärpas och att nya konflikter håller på att utvecklas dem emellan.

Segern – i det kinesiska folkets revolution, segrarna i uppbygget i alla de socialistiska länderna, den nationella demokratiska revolutionens seger i många länder och segern för det kubanska folkets revolution har varit hårda slag mot de amerikanska imperialisternas vilda planer på att förslava världen. I syfte att genomföra sin aggressionspolitik har de amerikanska imperialisterna under senare år, samtidigt som de bedrivit antisovjetpropaganda, varit särskilt aktiva i sin propaganda mot Kina. Avsikten med denna propaganda är naturligtvis att föreviga deras på våld baserade ockupation av vårt område Taiwan och bedriva kriminell undermineringsverksamhet av alla slag mot vårt land. På samma gång är det tydligt att de amerikanska imperialisterna utnyttjar sin propaganda mot Kina för ett annat viktigt praktiskt syfte, nämligen för att kontrollera och förslava Japan, Sydkorea och hela sydöstra Asien. De ”japansk-amerikanska ömsesidiga samarbets- och säkerhetspakten”, SEATO o.s.v. är amerikanska instrument för att kontrollera och förslava en hel hop länder i detta område.

I årtal har de amerikanska imperialisterna, både öppet och i det fördolda, understött de indiska reaktionärerna och Nehruregeringen. Vad är deras verkliga syfte härmed? De försöker att på smygvägar förvandla Indien, som tidigare var en koloni under det brittiska imperiet och fortfarande är medlem av det brittiska samväldet, till en amerikansk inflytelsesfär och göra den ”mest lysande juvelen” i den brittiska imperiekronan till en juvel i yankeedollarnas imperiekrona. För att nå detta mål måste Förenta Staterna först skapa en förevändning eller lägga ut en rökridå, att vilseleda folket i Indien och hela världen med. Följaktligen bedriver de kampanj mot Kina och mot den så kallade kinesiska aggressionen, fastän de själva inte tror att det finns något sådant som ”kinesisk aggression”. I Nehruregeringens militära operationer ser de amerikanska imperialisterna ett gyllene tillfälle att kontrollera Indien. Sedan Nehru provocerat fram den kinesisk-indiska gränskonflikten kom de amerikanska imperialisterna övermodigt inkivande i Indien, med kampen mot Kina som förevändning, och utvidgar nu sitt inflytande där på de militära, politiska och ekonomiska områdena.

De amerikanska imperialisternas omfattande intrång utgör ett viktigt steg i de amerikanska reaktionärernas nykolonialistiska planer på Indien. De är ett viktigt utvecklingsmoment i den kamp som de imperialistiska länder öppet och fördolt för om marknader och inflytelsesfärer och för en nyuppdelning av världen. Denna Förenta Staternas imperialistiska handling kommer med nödvändighet att påskynda ett nytt uppvaknande bland det indiska folket och samtidigt att intensifiera motsättningen mellan brittisk och amerikansk imperialism i Indien.

Förlusten av de gamla kolonierna, den nationalrevolutionära rörelsens utbredning och den kapitalistiska världsmarknadens krympning medför inte bara att de imperialistiska länderna fortsätter sin kamp om bytet i många delar av Asien, Afrika, Latinamerika och Australien, utan att denna kamp nu också träder i dagen också i Västeuropa, kapitalismens klassiska hemland. Aldrig förr i historien har slagsmålet mellan de imperialistiska länderna varit så utbrett i fredstid och nått in i Västeuropas alla hörn, och aldrig förr har det tagit formen av ett rasande kiv om industriellt utvecklade områden såsom Västeuropa. Den europeiska gemensamma marknaden (EEC), som består av de sex länderna Västtyskland, Frankrike, Italien, Belgien, Nederländerna och Luxemburg, det europeiska frihandelsförbundet (EFTA) som omsluter sju länder med Storbritannien i spetsen, och den atlantiska gemenskap, som

Förenta Staterna energiskt planerar, är uttryck för de imperialistiska makternas allt häftigare kamp om de västeuropeiska marknaderna. Vad kamrat Togliatti och andra kamrater kallar ”den italienska handelns utveckling i alla riktningar” (Tesar till IKP:s X. kongress) bevisar i verkligheten att de italienska monopolkapitalisterna sträcker sig ut efter marknader.

Utanför Västeuropa visar den öppna träta som nyss förekom över de amerikanska restriktionerna på den japanska bomullsexporten att kampen om marknader mellan Förenta Staterna och Japan blir alltmera uppenbar.

Kamrat Togliatti och andra kamrater säger: ”Kolonialregimen har nästan helt fallit samman” (Togliattis rapport på IKP:s X. kongress) och ”det finns inte längre några inflytelsesfärer bevarade för imperialismen i världen” (Togliattis tal vid IKP:s CK:s sammanträde den 21 juli 1960). Andra säger ”det är bara femtio miljoner människor på jorden som ännu stönar under kolonialt välde” och av kolonialsystemet finns endast spår kvar. Enligt deras åsikt är kampen mot imperialismen inte längre den slitsamma uppgiften för folken i Asien, Afrika och Latinamerika. En sådan åsikt har ingen verklighetsgrund alls. De flesta länderna i Asien, Afrika och Latinamerika är fortfarande offer för aggression och förtryck från imperialismens sida, för gammal och ny kolonial förslagnings. Ehuru ett antal länder under senaste åren vunnit oavhängighet, befinner sig deras hushållning fortfarande under utländskt monopolkapitals kontroll. I vissa länder har de gamla kolonialisterna fördrivits, men ännu mäktigare och farligare kolonialister av en ny typ har tvingat sig in och utgör ett allvarligt hot mot många nationers tillvaro i dessa områden. Folken i dessa områden har ännu långt ifrån slutfört sin kamp mot imperialismen. Till och med för ett land som vårt, vilket genomfört sin nationella demokratiska revolution och dessutom segrat i sin socialistiska revolution, kvarstår allttjämt uppgiften att bekämpa de amerikanska imperialisternas aggression. Vårt territorium Taiwan hålles fortfarande med våld ockuperat av de amerikanska imperialisterna. Många imperialistiska länder vägrar ännu i dag att erkänna den stora Folkrepubliken Kina, och Kina är fortfarande med orätt berövat sin rättmätiga ställning i Förenta nationerna. Kampen mot imperialismen, mot ny och gammal kolonialism, förblir den främsta och mest trängande uppgiften för de förtryckta nationerna och folken i Asiens, Afrikas och Latinamerikas väldiga områden.

De förändringar som under de senaste sexton åren ägt rum i världen har om och om igen bevisat att motsättningarna i efterkrigsvärlden har sin brännpunkt i motsättningen mellan den amerikanska imperialismens förslavningspolitik och folken i alla länder samt mellan den amerikanska imperialistiska politiken för världsomfattande expansion och de övriga imperialistiska makterna. Denna motsättning kommer till uttryck särskilt i motsättningen mellan de amerikanska imperialisterna och deras lakejer å ena sidan och de förtryckta nationerna och folken i Asien, Afrika och Latinamerika å andra sidan, och i motsättningen mellan de gamla och de nya kolonialisterna i deras kamp om dessa områden.

Arbetare och undertryckta nationer i världen, förena er!

Asien, Afrika och Latinamerika har länge plundrats och förtryckts av de europeiska och amerikanska kolonialisterna. De har närt sig och blivit feta av de enorma rikedomar som de roffat från dessa väldiga områden. De har förvandlat blodet och svetten från folken där till ”gödning” för ”kapitalistisk kultur och civilisation”, (Lenin: ”Adress to the Second All-Russian Congress of Communist Organizations of the Peoples of the East”, Foreign Languages Publishing House, Moscow, 1954, s. 21) medan den tryckt ned dem i yttersta fattigdom och ekonomisk och kulturell efterblivenhet. När väl en viss gräns nåtts är emellertid en förändring i motsatt riktning oundviklig. Långvarig förslavning under dessa utländska förtryckare, kolonialister och imperialister, har med nödvändighet fött hat hos folken i dessa områden, väckt dem ur deras sömn och tvingat dem att föra en oavbruten kamp och till och

med att resa väpnat motstånd och gå till väpnat uppror för att kunna överleva som individer och nationer. Det finns i dessa områden ett mycket stort antal människor som vägrar att vara slavar, och bland dem befinner sig inte endast arbetarna, bönderna, hantverkarna, småbourgeoisien och de intellektuella utan också den patriotiska nationella bourgeoisien och till och med en del patriotiska prinsar och aristokrater.

Folkens motstånd mot kolonialismen och imperialismen i Asien, Afrika och Latinamerika har ständigt och hänsynslöst undertryckts och tillfogats många nederlag. Men efter varje nederlag har folket på nytt rest sig till kamp. Kamrat Mao Tse-tung har givit en koncentrerad redogörelse för den imperialistiska aggressionen mot Kina och hur den alstrade motstånd mot sig själv. År 1949, när det kinesiska folkets stora revolution vann sin grundläggande seger, skrev han i "Kasta undan illusionerna, bered er till kamp":

Alla dessa aggressionskrig i förening med politisk, ekonomisk och kulturell aggression och förtryck, har kommit kineserna att hata imperialismen, har gjort att de hejdat sig och tänkt "vad rör sig allt detta om?" och tvingat dem att ge fritt spelrum åt sin revolutionära anda och enas genom kamp. De kämpade, misslyckades, kämpade på nytt och misslyckades på nytt, kämpade ånyo och samlade 109 års erfarenheter, samlade erfarenhet från hundratals stora och som strider, militära och politiska, ekonomiska och kulturella, med blodsutgjutelse och utan blodsutgjutelse och först därefter vann de dagens grundläggande seger. (Mao Tse-tung: *Selected Works*, Foreign Languages Press, Peking, 1961, vol. IV, s. 426.)

Erfarenheterna av det kinesiska folkets kamp har en praktisk betydelse för folkens befrielsekamp i många länder och områden i Asien, Afrika och Latinamerika. Den stora Oktoberrevolutionen förband proletariats revolutionära kamp med undertryckta nationernas befrielsesträvan och öppnade en ny väg för denna. Det kinesiska folkets framgångsrika revolution har givit de undertryckta nationerna ett storslaget exempel på seger.

Efter Oktoberrevolutionen i Ryssland och revolutionen i Kina har folkens revolutionära kamp inom Asiens, Afrikas och Latinamerikas väldiga områden nått en omfattning som saknar motsvarighet. Erfarenheterna har om och om igen visat, att, ehuru folken kan lida bakslag i sin kamp, imperialisterna och deras lakejer dock är oförmögna att i längden stå flodvägen emot.

I dag är de imperialistiska länder i Europa och Amerika belägrade av de för sin frihet kämpande folken i Asien, Afrika och Latinamerika. Deras kamp ger ett utomordentligt viktigt stöd åt arbetarklassens kamp i Västeuropa och Nordamerika.

Marx, Engels och Lenin betraktade alltid böndernas kamp i de kapitalistiska länderna och folkens kamp i kolonierna och de avhängiga länderna såsom de stora och direkta bundsförvanterna till den proletära revolutionen i de kapitalistiska länderna.

Marx uttryckte som bekant följande förhoppning år 1856: "Hela saken i Tyskland kommer att bero på möjligheten att understödja den proletära revolutionen med någon slags andra upplaga av bondekriget." (Marx and Engels: "Marx to Engels", *Selected Works* (in two volumes), Foreign Languages Publishing House, Moscow, 1958, vol. 2, s. 452.) Den Andra Internationalens hjältar undvek denna direkta anvisning, som Marx lämnat dem, och Lenin kritiserade dem skarpt härför i det han angrep dem för att inte ha begripit den revolutionära dialektiken och inte ens ha observerat Marx direkta anvisningar: "Så är exempelvis fallet med Marx anvisning i hans brevväxling från år 1856, så vitt jag minns, där han uttalar sin förhoppning om att ett bondekrig i Tyskland, som skulle kunna skapa en revolutionär situation, skulle förbindas med arbetarrörelsen. Till och med denna direkta anvisning förbigår de och går omkring den som katten kring het gröt." (Lenin: "Om vår revolution", *Valda Verk*, bd II, andra delen, s. 790.) När Lenin diskuterade böndernas betydelse som proletariats bundsförvanter i befrielsekampen sade han:

Endast genom att befästa förbundet mellan arbetare och bönder kan man uppnå hela mänsklighetens befrielse från sådana ting som det senaste imperialistiska blodbadet, från de våldsamma motsättningar som vi nu ser i den kapitalistiska världen. (Lenin: ”Om republikens inrikes- och utrikespolitik, rapport till IX. allryska sovjetkongressen”, *Samlade verk*, ryska utgåvan, 4:e upplagan, bd 33, s. 130.) Och Stalin sade:

... likgiltighet i en så viktig fråga som bondefrågan, när man står inför den proletära revolutionen, det är ett indirekt förnekande av proletariatets diktatur, ett omisskännligt tecken på direkt förräderi mot marxismen. (J. Stalin: ”Om Leninismens grunder”, *Leninismens Problem*, s. 57.)

Vi känner också till det berömda uttalandet av Marx och Engels: ”Ingen nation, som förtrycker andra nationer, kan vara fri”. År 1870 gjorde Marx följande reflektion i ljuset av det läge som då bestod:

Efter att i många år ha sysslat med den irländska frågan har jag kommit till slutsatsen att det avgörande slaget mot den engelska härskande klassen ... *inte kan utdelas i England utan endast på Irland*. (Marx and Engels: ”Marx to S. Meyer och A. Vogt”, *Selected Correspondence*, s. 285.)

År 1853 under Taipingrevolutionen i Kina skrev Marx i sin berömda essä ”Revolution i Kina och i Europa”:

... man kan tryggt förutspå att den kinesiska revolutionen kommer att sätta gnistan till det nuvarande industriella systemets överladdade mina och utlösa en explosion av den länge förberedda allmänna krisen, vilken, då den sprider sig utomlands, kommer att bli tätt följd av politiska revolutioner på kontinenten. (*Marx on China*, Lawrence and Wishart, London, 1951, s. 7.)

Lenin utvecklade Marx' och Engels' synpunkt och underströk den stora betydelsen av enhet mellan proletariatet i de kapitalistiska länderna och de undertryckta nationerna för den proletära revolutionens seger. Han bekräftade att parollen ”Arbetare och förtryckta nationerna i hela världen, förena er!” är riktig i vår epok. (Lenin: ”Tal vid mötet med aktivister i RKP(b):s moskvaorganisation”, *Samlade verk*, 4:e ryska uppl., bd 31, s. 423.) Han framhöll:

Den revolutionära rörelsen i de avancerade länderna skulle i verkligheten helt enkelt vara ett bedrägeri utan ett fullständigt och mycket intimt kampförbund mellan de mot Europas och Amerikas kapital kämpande arbetarna och de hundratals miljoner ”kolonial”-slavar, som förtryckes av detta kapital. (Lenin: ”Kommunistiska internationals andra kongress”, *Valda verk*, bd II, andra delen, s. 494.)

Stalin utvecklade Marx', Engels' och Lenins teori i den nationella frågan och Lenins tes om att den nationella frågan är en del av den socialistiska världsrevolutionens allmänna problem. I sitt arbete ”Om leninismens grunder” framhöll Stalin att leninismen

... rivit ned muren mellan vita och svarta, mellan européer och asiater, mellan imperialismens ”kultiverade” och ”okultiverade” slavar och sålunda förknippat den nationella frågan med frågan om kolonierna. Härigenom förvandlades den nationella frågan från en enskild och en inre statlig fråga till en allmän och en internationell fråga, till världsproblemet om befriandet av de förtryckta folken i de avhängiga länderna och kolonierna från imperialismens ok. (Stalin: *Leninismens problem*, Förlaget för litteratur på främmande språk, Moskva, s. 70.)

Då Stalin i sin artikel ”Oktoberomvälvningen och den nationella frågan” diskuterade Oktoberrevolutionens betydelse för världen, sade han att Oktoberrevolutionen ”*slagit en bro mellan det socialistiska västerlandet och det förslavade Orienten* och skapat en ny revolutionsfront från västerlandets proletärer över revolutionen i Ryssland till Orientens förtryckta folk mot världsimperialismen”. (Stalin: *Den nationella och den koloniala frågan*, Arbetarkulturs förlag, s. 96).

Sålunda framhöll Marx, Engels, Lenin och Stalin mycket klart de två grundläggande betingelserna för det europeiska och amerikanska proletariatets frigörelse och seger. I den mån det rörde sig om de yttre betingelserna, hävdade de, att den nationella befrielsekampens

utveckling skulle tilldela de härskande klasserna i de kapitalistiska metropolländerna ett avgörande slag.

Som alla väl vet har kamrat Mao Tse-tung ägnat avsevärd tid och energi åt att förklara Marx', Engels', Lenins och Stalins teori om de två stora bundsförvanterna till proletariatet i dess frigörelsekamp. I den kinesiska revolutionen, som genomfördes under hans ledning, löste han konkret och framgångsrikt såväl bondefrågan som frågan om den nationella befrielsen och säkerställde därmed den stora kinesiska revolutionens seger.

Varje strid, som de förtryckta nationerna utkämpade för sin existens, möttes av Marx, Engels och Lenin med sympati och lovord. Marx, Engels och Lenin inte fick uppleva de heta nationella befrielsestriderna och den revolutionära kamp som nu förs av folken i Asiens, Afrikas och Latinamerikas länder och de segrar de undan för undan vinner. Men den levande verkligheten har ändå givit allt starkare bekräftelse på giltigheten hos de lagar som de upptäckte genom att granska erfarenheterna av sin egen tids nationella frihetsstrider. De stora förändringar, som efter andra världskriget skett i Asien, Afrika och Latinamerika, har på inget sätt givit belägg för att, såsom en del människor antyder, den marxistisk-leninistiska teorin, om förhållandet mellan den nationella befrielse rörelsen och den proletära revolutionära rörelsen, blivit föråldrad. Tvärtom vittnar de starkare än någonsin om denna teorins väldiga livskraft. Och faktiskt har denna teori ytterligare berikats av de revolutionära strider som utkämpats av folken i Asien, Afrika och Latinamerika.

En grundläggande uppgift har sålunda ställts inför den internationella kommunistiska rörelsen i vår tid, nämligen, att stödja den kamp som förs av de förtryckta nationerna och folken i Asien, Afrika och Latinamerika emedan deras kamp är avgörande för det internationella proletariatets sak i dess helhet. I viss mening hänger hela det internationella proletariatets sak på utgången av folkens kamp i dessa områden, som bebos av den överväldigande majoriteten av världens folk, och på att man vinner stöd av deras revolutionära kamp.

Den revolutionära kampen i Asien, Afrika och Latinamerika kan inte undertryckas. Den måste med nödvändighet bryta fram. Därest inte de proletära partierna i dessa områden leder denna kamp, kommer de att bli skilda från folket och misslyckas att vinna dess förtroende. Proletariatet har många bundsförvanter i den antiimperialistiska kampen i dessa områden. För att steg för steg leda kampen till seger och säkerställa seger i varje strid, måste därför proletariatet och dess avantgarde i dessa områden marschera i spetsen, hålla antiimperialismens och den nationella befrielsens baner högt, förstå att skickligt organisera sina bundsförvanter i en bred antiimperialistisk och antifeodal enhetsfront, avslöja varje slags bedrägeri och list, som används av imperialisterna, reaktionärerna och de moderna revisionisterna och leda kampen i rätt riktning. Om inte allt detta utföres, kan det bli omöjligt att vinna seger i den revolutionära kampen, och även om segern uppnås, blir det omöjligt att befästa den och segerns frukter kan falla i reaktionärernas händer och landet och nationen än en gång förslavas av imperialisterna. Äldre och nyare erfarenhet överflödar av exempel på hur folk förråttats i den revolutionära kampen, den kinesiska revolutionens nederlag år 1927 är ett viktigt exempel härpå.

Proletariatet i de kapitalistiska länderna i: Europa och även, i Amerika måste stå främst bland dem som stöder de undertryckta nationerna och folken i Asien, Afrika och Latinamerika i deras revolutionära kamp. Dyligt stödd befordrar faktiskt samtidigt det europeiska och amerikanska proletariatets egen frigörelse. Utan stöd från de förtryckta nationernas och folkens revolutionära kamp i Asien Afrika och Latinamerika kommer det att bli omöjligt för proletariatet och folken i det kapitalistiska Europa och Amerika att befria sig från det kapitalistiska förtryckets olyckor och faran för ett imperialistiskt krig. Därför är de proletära partierna i de imperialistiska metropolländerna förpliktade att uppmärksamma maningar från

det revolutionära folket i dessa områden, studera deras erfarenheter, respektera deras revolutionära känslor och stödja deras revolutionära kamp. De har ingen som helst rätt att brösta sig med sin högre ålder som partier inför dessa folk, att anta herrefasoner, att häckla och klandra dem såsom kamrat Thorez i Frankrike, som så drygt och föraktfullt talar om att de är unga och oerfarna (Thorez rapport till FKP:s Centralkommitté den 15 dec. 1960.)

Än mindre har de rätt att inta en socialchauvinistisk hållning emot och förtala förbanna söka skrämja och obstruera de kämpande revolutionära folken i dessa områden. Det bör stå klart att arbetarpartierna i de imperialistiska metropolländerna, enligt marxismen leninismens lära, omöjligt kan ha en riktig inställning; linje^o och politik i den kamp som förs av arbetarklassen och de breda massorna i deras egna länder utan att de också är en riktig ”inställning, linje och politik till den nationella befrielseörelsen och folkets revolutionära kamp i Asien, Afrika och Latinamerika

Den nationella befrielseörelsen och folkens revolutionära rörelse i Asien Afrika och Latinamerika är ett betydande stöd för de socialistiska länderna. De utgör en ytterligt betydelsefull kraft, som skyddar de socialistiska staterna mot imperialistisk invasion. Utan tvivel bör de socialistiska staterna skänka varm sympati och aktivt stöd till dessa rörelser och bör aldrig inta en likgiltig, nationellt självisk eller chauvinistisk hållning till och än mindre söka hämma, hejda, vilseleda eller sabotera dessa rörelser. De länder i vilka socialismen segrat måste ta som sin heliga internationalistiska plikt att understödja den nationella befrielsekampen och folkens revolutionära kamp i andra länder. En del människor håller före att dylikt stöd bara är en ensidig ”börda” för de socialistiska länderna. Denna synpunkt är mycket felaktig och står i strid med marxismen-leninismen. Det måste stå klart att dylikt stöd är en dubbelriktad, ömsesidig sak; de socialistiska länderna understödjer folkens revolutionära kamp i andra länder, och denna kamp är i sin tur ett stöd åt och försvar för de socialistiska länderna. Stalin uttryckte detta förhållande på ett mycket träffande sätt: ”Det utmärkande draget för denna hjälp från det segerrika landets sida består inte endast däri, att den påskyndar proletärernas seger i andra länder, utan också däri, att den genom att underlätta denna seger tryggar socialismens *slutliga* seger i det första segerrika landet”. (Stalin: ”Oktoberrevolutionen och de ryska kommunisternas taktik”, *Leninismens Problem*, s. 156.)

Vissa personer anser att den fredliga ekonomiska tävlan mellan de socialistiska och kapitalistiska länderna nu är det huvudsakliga och mest praktiska sättet att bekämpa imperialismen. De påstår att den nationella befrielsekampen, folkens revolutionära kamp, avslöjandet av imperialismen o.s.v. inte är annat än ”de billigaste kampmetoderna” och tillkommer ”medicinmän och kvacksalvare”. På rika och förnåma filantropers vis. tillhåller de folken i Asien, Afrika och Latinamerika att inte visa ”låtsat mod”, att inte framkalla ”gnistor” eller åtrå ”en död i skönhet” eller ”brista i tilltro till möjligheten att triumfera över kapitalismen i fredlig ekonomisk tävlan”, utan att avvakta den dag då de socialistiska länderna helt besekrat kapitalismen ifråga om produktivkrafternas nivå, ty då ska folken i dessa områden få allt och imperialismen kommer att falla automatiskt. Förunderligt nog fruktar dessa personer folkens revolutionära kamp i dessa områden som pesten. Denna inställning har absolut ingenting gemensamt med marxismen-leninismens. Den står i direkt strid såväl med de socialistiska ländernas intressen som med intressena hos alla de förtryckta folken och nationerna samt proletariatet och andra arbetande människor i deras egna länder.

Kort sagt, det nuvarande läget är ypperligt för folken i världen. Det är synnerligen gynnsamt för de förtryckta nationerna och folken i Asien, Afrika och Latinamerika, för proletariatet och det arbetande folket i de kapitalistiska länderna, för de socialistiska länderna och för världsfredens sak. Det är ogynnsamt endast för imperialisterna och reaktionärerna i alla länder samt för aggressionens och krigets krafter. I en dylik situation blir hållningen till de förtryckta nationernas och folkens revolutionära kamp i Asien, Afrika och Latinamerika ett viktigt

kriterium för att skilja mellan revolution och icke-revolution, mellan internationalism och socialchauvinism och mellan marxism-leninism och modern revisionism. Det är också ett viktigt kriterium för att skilja mellan dem som verkligen arbetar för världsfreden och dem som uppmuntrar krigs- och aggressionskrafterna.

Några kortfattade slutsatser

Här rekapitulerar vi våra teser om det internationella läget.

För det första. Den amerikanska imperialismen är alla världens folks gemensamma fiende, den internationelle gendarmen som undertrycker den rättfärdiga kamp vilken förs av folken i olika länder, och den moderna kolonialismens viktigaste bålverk. Sedan andra världskriget har de amerikanska imperialisterna frenetiskt bemödat sig att ta den väldiga zon som ligger mellan Förenta Staterna och de socialistiska länderna. De förslavar icke blott de besegrade makterna och dessas kolonier och inflytelsesfärer utan lägger också sina bundsförvanter från kriget under sin kontroll och grabbar med alla medel åt sig deras tidigare kolonier och inflytelsesfärer. Men de amerikanska imperialisterna är belägrade av världens folk, och deras otlyglade girighet har lett till att de blir allt mera isolerade bland de imperialistiska länderna. Ett faktum är att deras makt oavbrutet beskäres och enhetsfronten mellan all världens folk mot de av Förenta Staterna ledda imperialisterna ständigt breddas. Det amerikanska folket och de förtryckta folken och nationerna i världen kommer att vara i stånd att genom kamp besegra de amerikanska imperialisterna. Utsikterna är inte ljusa för imperialisterna med Förenta Staterna i spetsen medan däremot styrkan hos folken i världen befinner sig i uppgång.

För det andra. De imperialistiska makternas inbördes kamp om marknader och inflytelsesfärer i Asien, Afrika och Latinamerika samt i Västeuropa medför nya uppdelningar och uppställningar. Motsättningar och sammanstötningar imperialisterna emellan är objektiva fakta; som bestäms av det imperialistiska systemets karaktär. Sedda med utgångspunkt från imperialistiska makternas verkliga intressen är dessa motsättningar och sammanstötningar mera trängande, mera direkta, mera omedelbara än deras motsättningar med de socialistiska länderna. Att icke se detta faktum är liktydigt med att förneka skärpningen av de motsättningar som uppstår till följd av kapitalismens olikmässiga utveckling under den imperialistiska epoken, gör det omöjligt att förstå imperialismens specifika politik och gör det sålunda omöjligt för kommunister att utarbeta en riktig linje och politik för bekämpandet av imperialismen.

För det tredje. Det socialistiska lägret är det starkaste bålverket för världsfreden och rättvisans sak. Ju mer detta bålverk befästs och stärkts desto försiktigare kommer imperialisterna att vara med att angripa det. Ty imperialisterna vet, att varje attack mot detta bålverk innebär en allvarlig risk för dem själva, en risk inte bara för att de får tömma nederlagets bägare i botten, utan för själva deras existens.

För det fjärde. Vissa personer betraktar motsättningarna i dagens värld såsom helt enkelt motsättningar mellan de socialistiska och imperialistiska lägren och ser inte, eller skyler faktiskt över motsättningarna mellan de gamla och nya kolonialisterna och deras lakejer å ena sidan och de förtryckta nationerna och folken i Asien, Afrika och Latinamerika å andra sidan. De lyckas inte upptäcka eller överskyler faktiskt motsättningarna mellan de imperialistiska länderna. De ser inte eller skyler faktiskt över motsättningarnas brännpunkt i våra dagars värld. Vi kan inte ansluta oss till deras åsikt.

För det femte. Medan vissa personer medger, att det består en motsättning mellan de socialistiska och imperialistiska lägren, anser de att denna motsättning faktiskt kan försvinna och att de socialistiska och kapitalistiska systemen kan sammansmälta och bli ett, förutsatt att vad de kallar ”förekomsten av två mot varandra ställda stora militära block” (Togliattis

rapport vid IKP:s X. kongress) kan elimineras eller om de socialistiska staterna ”utmanar de härskande bourgeoisieklasserna till fredlig tävlan”. (Teserna till IKP:s X. kongress.) Vi är inte överens med denna uppfattning.

För det sjätte. Den statsmonopolistiska kapitalismens utveckling i de imperialistiska länderna visar, att monopolkapitalisternas klass, så långt ifrån att försvaga sin härskarställning i det egna landet och sin konkurrensposition utomlands, strävar att stärka dessa. Samtidigt förstärker imperialisterna ivrigt sina krigsmaskiner i syfte inte blott att plundra andra nationer och driva undan utländska konkurrenter utan att också intensifiera sitt förtryck över folket i de egna länderna. Den så kallade borgerliga demokratin i de imperialistiska länderna blottar sig mera ohöljt såsom en handfull oligarkers tyranni över sina löneslavar och folkets breda massor. Vad är det annat än rent subjektivistiskt delirium att säga att den statsmonopolistiska kapitalismen i dessa länder småningom övergår till socialism och att det arbetande folket i dessa länder kan komma in i och faktiskt håller på att komma in i ledningen av staten och att därför hävda att ”det är ett faktum att det i den kapitalistiska världen i dag existerar en strävan till strukturreformer och reformer av en socialistisk natur”? (Togliattis rapport till IKP:s X. kongress.)

Historien är med världens folk och inte med de av Förenta Staterna ledda imperialisterna och reaktionärerna i alla länder. I sin desperation söker imperialisterna en utväg. Löjligt nog sätter de sitt hopp till vad de kallar ”en sammanstötning mellan Kina och Sovjetunionen”.

Imperialisterna och deras försvarare har länge givit luft åt denna tanke. Och de har uppmuntrats i den av de befängda attacker och förtalskampanjer som de moderna revisionisterna och deras anhängare på senare tid riktat mot Kinas kommunistiska parti. De är överlyckliga och driver nitiskt sitt smutsiga spel med att utså tvedräkt. Dessa reaktionära dagdrömmare undervärderar emellertid alltför mycket den stora styrkan i vänskapen mellan Kinas och Sovjetunionens folk och den stora styrkan hos en på proletär internationalism baserad enhet och överskattar i allt för hög grad den roll de moderna revisionisterna och deras anhängare kan spela. Förr eller senare kommer historiens hårda fakta att fullständigt krossa deras illusioner och de reaktionära dagdrömmarna kommer oundvikligen att råka illa ut.

Kamrat Togliattis och andra kamraters misstag i sina teser, rapporter och slutsatser bottnar i deras grundläggande avvikelse från den marxistisk-leninistiska vetenskapliga analysen, från klassanalysen, av det internationella läget.

Såsom Lenin sade, då han förlöjligade narodnikerna (”folkvännerna”, ö.a.): ”Hela deras filosofi utmynnar i en vecklagan över att det finns en kamp och en utsugning, men att det inte ’behövde’ finnas någon sådan ... om det inte skulle finnas några utsugare.” Han fortsatte och sade: ”Och det finns folk, som hela sitt liv bara sysslar med dessa ’om’ och ’men!’” (Lenin: ”Vad är ’folkvännerna’ och hur bekämpar de socialdemokraterna?”, *Samlade skrifter i urval*, bd 2, s. 13.)

Men en marxist-leninist kan verkligen inte uppträda som en narodnik!

Och likväl vilar de avvikelser kamrat Togliatti och övriga kamrater gör i sina teser och rapporter och de positioner som de intar i dessa på precis sanna ”om” och ”men”. Följaktligen är deras originella idéer oundvikligen ett knippe ytterligt förvirrade föreställningar.

IV. Krig och fred är inte en fråga om subjektiv inbillning utan om den samhälleliga utvecklingens lagar

Under senare år har några så kallade marxist-leninister hållit ändlösa tal, skrivit många långrandiga artiklar och översvämmat marknaden med böcker och broschyrer om krig och fred. Men de har vägrat att företa en allvarlig undersökning av krigets verkliga orsaker, av

skillnaden mellan rättfärdiga och orättfärdiga krig och av vägen till krigens avskaffande.

Anarkisterna krävde att staten skulle avskaffas i en handvändning. Vissa självutnämnda marxist-leninister väntar nu att det en vacker dag, medan det kapitalistiska exploateringssystemet fortfarande består, skall framträda ”en värld utan vapen, utan arméer, utan krig”. De påstår stolta att detta är ”en epokgörande upptäckt”, ”en revolutionär förändring i det mänskliga medvetandet” och ett ”skapande bidrag” till marxismen-leninismen och säger att en av ”dogmatikernas” förbrytelser är dessas slöa underlåtenhet att acceptera detta vetenskapliga bidrag.

Kamrat Togliatti och andra italienska kamrater är synbarligen i färd att med stor energi prångla ut detta bidrag. De gör gällande, att den enda strategin för skapandet av en ny värld ”utan krig” är den ”fredliga samlevnadens strategi” sådan de tolkar den. Men innehållet i ”den fredliga samlevnadens strategi” i deras tappning skiljer sig radikalt från den fredliga samlevnadens politik, som framlades av Lenin efter Oktoberrevolutionen och som understöts av alla marxist-leninister.

I våra dagars Italien, som styrs av monopolkapitalet, finns under fredstid en stående armé med över fyrahundratusen soldater för folkets förtryckande, etthundratusen poliser, åttiotusen gendarmar och raketbeväpnade amerikanska militärbaser. När Togliatti och andra kamrater kräver ”fred och fredlig samlevnad” i ett sådant land, vad menar de egentligen? Om kravet innebär, att den italienska regeringen ska föra en politik för fred och neutralitet och fredlig samlevnad med de socialistiska länderna, är det naturligtvis riktigt. Men kräver ni dessutom att den italienska arbetarklassen och de förtryckta massorna ska praktisera ”fred och fredlig samlevnad” med monopolkapitalisternas klass? Innebär detta slags fred och fredlig samlevnad att de amerikanska militaristerna frivilligt ska avlägsna sina militärbaser från Italien och att de italienska monopolkapitalisterna frivilligt ska lägga ned sina vapen och upplösa sina trupper? Och om detta är omöjligt, hur ska då ”fred och fredlig samlevnad” genomföras mellan förtryckare och förtryckta i Italien? Och hur kan, om man logiskt för tanken vidare, en ”värld utan krig” skapas på detta sätt?

Skulle det ändå inte vara en god sak om det uppstod en ”värld utan vapen, utan arméer och utan krig”? Varför skulle vi inte skänka den vårt gillande och våra applåder?

Emellertid är det såsom marxist-leninister ser saken, så klart inte fråga om subjektiv inbillning utan om den samhällsliga utvecklingens lagar.

I ”Strategiska problem i Kinas revolutionära krig”, som skrev 1936, sade kamrat Mao Tse-tung: ”Kriget, denna monstruösa ömsesidiga människoslakt, kommer slutligen att avskaffas som följd av det mänskliga samhällets utveckling.” (*Selected Works*, bd I.)

År 1938, under försvarskriget mot Japan, gav kamrat Mao Tse-tung åter uttryck åt detta ideal, när han i ”Om långvarigt krig”, sade: ”Fascismen och imperialismen önskar föreviga kriget, men vi önskar göra slut på det i en icke allt för avlägsen framtid.” (*Selected Works*, bd II.)

I samma arbete förklarade han att det krig som den kinesiska nationen då förde för sin befrielse var ett krig för evig fred. Han sade att, ”vårt försvarskrig mot Japan antar karaktär av ett krig för evig fred”. (A.a.)

Han skrev där, att kriget är en produkt av ”klassernas uppkomst”. Han fortsätter:

När mänskligheten väl har avskaffat kapitalismen, kommer den att ingå i den eviga fredens era, och det kommer inte längre att vara nödvändigt med krig. Varken arméer, krigsfartyg, militärflyg eller giftgas kommer då att behövas. Därefter och för all framtid kommer mänskligheten aldrig att känna krig.

Dessa ord av kamrat Mao Tse-tung står i full överensstämmelse med vad Lenin ofta sade i

frågan om krig och fred.

År 1905, det år då den första ryska revolutionen utbröt, skrev Lenin:

Socialdemokratin har aldrig anlagt en sentimental syn på kriget. Den fördömer oreserverat kriget såsom ett bestialiskt medel att lösa konflikter i det mänskliga samhället. Men socialdemokratin vet att så länge som samhället är kluvet i klasser, så länge som det förekommer att den ena människan utsuger den andra, är krig oundvikliga. Denna utsugning kan inte förintas utan krig, och kriget börjas alltid och överallt av utsugarna själva, av de härskande och förtryckande klasserna. (*Collected Works*, vol. 8, s. 565.)

År 1915, under det första imperialistiska världskriget skrev Lenin att marxister

alltid har fördömt krig mellan nationerna som en barbarisk och bestialisk sak. Vår hållning till kriget skiljer sig emellertid i princip från de borgerliga pacifisternas (fredspartisanernas och predikanternas) och anarkisternas. Vi skiljer oss från de förstnämnda genom att vi förstår det oundvikliga sambandet mellan krig å den ena sidan och klasskampen inom ett land å den andra, vi förstår att det är omöjligt att avskaffa krig utan att avskaffa klasserna och skapa socialism, och genom att vi helt erkänner rättfärdigheten och det framstegsvänliga i och nödvändigheten av inbördeskrig, d.v.s. av en förtryckt klass krig mot sina förtryckare, slavarnas krig mot slavägarna, de livegnas krig mot jordägarna, lönearbetarnas krig mot bourgeoisien. Vi marxister skiljer oss från både pacifisterna och anarkisterna därigenom att vi erkänns nödvändigheten av att historiskt (från den marxistiska dialektiska materialismens utgångspunkt) studera varje enskilt krig för sig. (*Samlade verk*, 4. ryska uppl., bd 21, s. 271.)

Under första världskriget ägnade sig Lenin såsom en mycket samvetsgran marxist åt att studera krigets problem, av vilka han företog en omfattande och strängt vetenskaplig analys. Han tog skarpt avstånd ifrån de många orimligheter beträffande krig och fred som opportunisterna och revisionisterna av Kautskys sort strött omkring sig, och han visade mänskligheten den riktiga vägen till krigens avskaffande.

I dag pratar emellertid vissa självutnämnda marxist-leninister smörja i frågan om krig och fred utan att göra minsta min av att ta paus och betänka hur Lenin studerade frågan om kriget eller överväga några av hans vetenskapliga slutsatser i ämnet. Likväl anklagar de högröstat andra för att förråda Lenin och gör anspråk på att de allena är ”reinkarnationer av Lenin”.

Är axiomet ”kriget är politikens fortsättning med andra medel” föråldrat?

Vissa människor säger kanske: ”Det finns ingen orsak för er att vara så talträngda. Vi känner lika bra till Lenins åsikter i frågan om krig och fred som ni. Men nu är förhållandena annorlunda, och Lenins teser har blivit föråldrade.”

Titoklickerna var de första som öppet behandlade Lenins grundläggande teori om krig och fred såsom föråldrad. De hävdar, att atomvapnets uppkomst gjort att man inte längre kan tillämpa axiomet att kriget är politikens fortsättning med andra medel”, vilket Lenin framhöll såsom den teoretiska grunden för studiet av alla krig och för bestämmande av olika slags krigs natur. Enligt deras mening har kriget upphört att vara fortsättningen av den ena eller andra klassens politik och har förlorat sitt klassinnehåll, och det finns inte längre någon skillnad mellan rättfärdiga och orättfärdiga krig. Togliattis och andra kamraters bestämda försäkran att den moderna militärtekniken förändrat krigets karaktär upprepar faktiskt vad Titoklickerna sedan lång tid sagt.

Givetvis vill imperialisterna och reaktionärerna i olika länder inte avhända sig sina krigsmakter och upphöra att förtrycka de exploaterade folken och nationerna eller uppge sin aggressions- och undermineringsverksamhet mot de socialistiska länderna bara därför att de moderna revisionisterna förnekar axiomet att ”kriget är politikens fortsättning med andra medel”. Inte heller kommer de att av detta skäl sluta att braka ihop med varandra i sin jakt

efter överprofiter. De moderna revisionisterna söker genom sina påstående faktiskt att öva inflytande på de förtryckta folken och nationerna och vill inge dem falska föreställningar såsom om imperialisternas krigsåtgärder, för att hålla de förtryckta folken och nationerna nere, deras upprustning och krigsförberedelser, deras direkta och indirekta väpnade konflikter för erövring av marknader och inflytelsesfärer, inte alls vore en fortsättning av den imperialistiska politiken. Enligt deras mening är till exempel det amerikanska imperialistiska kriget, för undertryckande av folket i Sydvietnam, och det krig som de nya och gamla kolonialisterna ställt till med i Kongo inte att anse som en fortsättning av den imperialistiska politiken.

Skall det krig som Förenta Staterna genomför i Sydvietnam och den väpnade konflikten mellan de gamla och de nya kolonialisterna i Kongo betraktas såsom krig eller inte? Om de är krig, finns det inte ett samband mellan dem och Förenta Staternas imperialistiska system och dess politik? Och vad slags samband?

Togliatti och vissa kamrater i IKP anser att det är ”möjligt att undvika små lokala krig. (*IKP-delegationens anföranden vid konferensen med de 81 kommunistiska och arbetarparpartierna*, broschyr utgiven av IKP:s centrala press- och propagandavdelning i jan. 1962.) De håller också före att ”krig skulle bli omöjliga i det mänskliga samhället även om socialismen ännu inte genomförts överallt”. (A.a.) Med all sannolikhet kom Togliatti och övriga kamrater till dessa slutsatser efter ”förnyade omprövningar” av ”själva vår doktrin”. Nu gjordes ju dessa uttalanden av Togliatti och andra kamrater i november 1960. Låt oss lämna åt sido vad som hände före det året. Enbart under år 1960 förekom i olika delar av världen olika slag av militära konflikter och väpnade interventioner, vilka mestadels hörde hemma i den kategori, som Togliatti och andra kamrater kallar ”små lokala krig”:

Det krig som de franska kolonialstyrkorna förde för att undertrycka den algeriska nationella befrielseörelsen fortsatte på sjätte året.

De amerikanska imperialisterna och deras hejduk Ngo Dinh Diem fortsatte detta år sitt brutala undertryckande av folket i Sydvietnam och framkallade därigenom ännu starkare motstånd från folkets sida.

I januari och februari inträffade väpnade sammanstötningar mellan Syrien och Israel, som stöddes av Förenta Staterna.

Den 5 februari landsteg fyratusen amerikanska marinsoldater i den dominikanska republiken i Latinamerika och intervenerade med väpnat våld i dess inrikes angelägenheter.

Den 1 maj inträngde ett amerikanskt U-2-plan över Sovjetunionen och sköts ned av sovjetiska raketförband.

Den 10 juli inledde Belgien väpnad intervention i Kongo. Tre dagar senare antog Förenta Nationernas säkerhetsråd en resolution i kraft av vilken en ”FN-styrka” anlände till Kongo för att slå ned den nationella befrielseörelsen där.

I augusti uppviglade och understödde Förenta Staterna Savannakhetklicken att provocera inbördeskrig i Laos.

Händelserna 1960 faller kanske inte inom ramen för Togliattis och övriga kamraters diskussion. Nåväl, kan då världshändelserna 1961 och 1962 tas som bekräftelse på deras förutsägelse?

Låt oss granska fakta.

De franska kolonialstyrkorna fortsatte sitt brottsliga undertryckningskrig mot den algeriska befrielseörelsen ända till dess de i mars 1962 blev tvungna att acceptera ett eldupphör. Då

hade kriget pågått i över sju år. Det ”specialkrig” som de amerikanska imperialisterna för mot folket i Sydvietnam fortsatte och pågår ännu.

”FN-styrkorna” (huvudsakligen indiska trupper), som tjänar den amerikanska nykolonialismen, fortsatte att undertrycka Kongos folk. I början av 1961 mördades den kongolesiske nationalhjälten Lumumba och Förenta Staternas och de belgiska imperialisternas hejdukar och på deras anstiftan. Från september 1961 och till slutet av det påföljande året företog de av Förenta Staterna manipulerade ”FN-styrkorna” tre väpnade angrepp mot Katanga, som befann sig under de gamla brittiska, franska och belgiska kolonialisternas kontroll.

I mars 1961 koncentrerade de portugisiska imperialisterna, understödda av den amerikanska imperialismen, sina styrkor och började att i stor skala undertrycka och massakrera folket i Angola, som kräver nationellt oberoende. Denna blodiga illgärning pågår fortfarande.

Den 17 april 1961 genomförde Förenta Staternas legotrupper en väpnad invasion på Kuba och utplånades inom sjuttiofyra timmar vid Gironplagen av Kubas hjältemodiga armé och folk.

Den 1 juli 1961 landsattes brittiska trupper i Kuwait. Den 19 samma månad angrep franska trupper hamnen Bizerte i Tunisien.

Den 19 och 20 november 1961 intervenserade Förenta Staternas marin- och luftstridskrafter på nytt med väpnat våld i dominikanska republiken.

Den 15 januari 1962 angrep de holländska kolonialisternas flottstyrkor enheter ur indonesiska marin utanför West Irians kust.

I april 1962 inledde det indonesiska folket i West Irian en guerillakampanj mot de holländska kolonialisterna.,

I maj 1962 anstiftade Förenta Staterna en komplott för att utvidga inbördeskriget i Laos och förberedde sig att direkt intervensera i det med väpnade styrkor. Den 17 samma månad landsattes amerikanska styrkor i Thailand och den 24 meddelade England att det sände en flygeskader dit. Dessa amerikanska och brittiska militära åtgärder var ett öppet hot mot freden i sydöstra Asien. Efter en beslutsam kamp från det laotiska folkets sida och gemensamma ansträngningar av de socialistiska länderna och de neutrala nationerna undertecknades den 23 juli, vid Genèvekonferensen för en fredlig lösning av den laotiska frågan, en deklaration om Laos’ neutralitet och ett därtill hörande protokoll.

Den 24 augusti 1962 bombarderade bestyckade amerikanska fartyg de mot sjösidan liggande bostadsområdena i Havanna, Kubas huvudstad.

Den 26 september 1962, då en militär statskupp ägde rum i Yemen, företogs på Förenta Staternas anstiftan väpnad intervention från Saudi-Arabien.

Under 1962 gjorde Nehruregeringen i Indien, med de amerikanska imperialisternas stöd, upprepat väpnat intrång på kinesiskt territorium. Den 20 oktober inledde Nehruregeringen ett omfattande militärt angrepp längs kinesisk-indiska gränsen.

Den 22 oktober 1962 slog sig Förenta Staterna på sjööveri, proklamerade militär blockad och genomförde en krigsprovokation mot Kuba som chockerade hela världen. Det kubanska folket, som understöddes av folken i de socialistiska och alla de andra länderna i världen, vann en stor seger i kampen för att försvara sitt fäderneslands suveränitet.

Under dessa två år fortsatte imperialisternas och deras lakejers hänsynslösa exploatering, brutala undertryckningsåtgärder och väpnad intervention att framkalla väpnat motstånd i många länder och från många förtryckta nationer, såsom exempelvis folkets i Brunei

väpnade resning mot Storbritannien den 8 december 1962.

Gång på gång har händelserna bekräftat Lenins uttalande att ”kriget börjas alltid och överallt av utsugarna själva, av de härskande och förtryckande klasserna” och att ”kriget är politikens fortsättning med andra medel”. Dagens och framtidens verklighet kommer att fortsätta att bekräfta dessa av Lenin formulerade sanningar.

Vad kan vi lära av erfarenheterna från det förflutna och i nuet?

Eftersom imperialisterna och reaktionärerna oavbrutet uppammar krig i olika delar av världen för att befordra sina politiska syften, är det inte möjligt för någon att hindra de förtryckta folken och nationerna att föra försvarskrig mot förtrycket.

Vissa självutnämnda marxist-leninister betraktar kanske inte de många ovan uppräknade krigen såsom krig över huvud taget. De erkänner endast krig som äger rum i ”högt utvecklade civiliserade områden”. Dyliga idéer innebär ingenting nytt.

Lenin kritiserade för länge sedan den absurda åsikten att krig utanför Europa inte var krig. Lenin sade sarkastiskt i ett tal 1917 att det fanns ”... krig som vi européer inte betraktar som krig, därför att de alltför ofta inte ser ut som krig utan som den mest brutala nedslaktning, utrotning av obehäpnade människor”. (*Samlade verk*, 4:e ryska uppl., bd 24, s. 365.)

Ännu i dag kan man hitta människor med samma inställning som den Lenin kritiserade. De tror att allt är lugnt i världen så länge som det inte pågår något krig i deras egen som kan utlösa katastrof och störa deras egen ro. De ser inte trakt eller närmaste grannskap. De anser det inte vara mödan lönt att bekymra sig, om imperialisterna härjar och slaktar människor på andra orter eller är i färd med militär intervention och väpnade konflikter eller med att provocera krig där. Det enda de är bekymrade för är, att de förtryckta nationernas och folkens motstånd ska ge upphov till ”gnistor”, något som helst behov av att undersöka hur krigen på dessa orter uppstår och av vilken karaktär de är. De helt enkelt fördömer dessa krig, godtyckligt och utan urskiljning. Kan en dylik inställning betraktas som leninistisk?

Det finns andra självutnämnda marxist-leninister, som så snart de hör krig nämnas tänker endast på krig mellan de socialistiska och imperialistiska lägren, precis som om andra krig är ett mellan dessa bägge läger inte är tänkbara. Även denna tes uppfanns först av titoisterna, och nu finns det vissa människor som sjunger samma melodi. De är helt enkelt ovilliga att se verkligheten i ögonen eller ägna en tanke åt historiska fakta.

Om dessa människors minne inte är alltför kort kommer de kanske ihåg att det, då första världskriget började, inte fanns något socialistiskt land och än mindre ett socialistiskt läger. Och likväl utbröt ett världskrig.

Om deras minne inte är alltför kort, kanske de också kan erinra sig andra världskriget. Från september 1939 till juni 1941, då det tysk-sovjetiska kriget började, pågick i nästan två års tid ett krig i den kapitalistiska världen och mellan de imperialistiska länderna själva. Detta var inte ett krig mellan socialistiska och imperialistiska länder. Sovjetunionen blev, sedan Hitler angripit den, huvudkraften i kriget mot de fascistiska horderna, men inte heller efter juni 1941 kunde kriget anses såsom ett krig enbart mellan socialistiska och imperialistiska länder. Till den antifascistiska fronten hörde, förutom det socialistiska landet, Sovjetunionen, ett antal kapitalistiska länder – Storbritannien, Förenta Staterna och Frankrike – och desslikes många koloniala och halvkoloniala länder, som led under förtryck och aggression.

Det står därför klart att bägge världskrigen hade sitt ursprung i den kapitalistiska världens inneboende motsättningar och i intressekonflikter mellan de imperialistiska makterna och att bägge utlöstes av de imperialistiska länderna.

Världskrig uppstår inte ur det socialistiska systemet. Antagonistiska sociala motsättningar, som är säregna för de kapitalistiska länderna, saknas i de socialistiska länderna, och det är absolut onödigt och otillåtligt för ett socialistiskt land att inlåta sig i expansionskrig. Inget get världskrig kan någonsin börjas av ett socialistiskt land.

Tack vare de socialistiska ländernas segrar och de segrar som vunnits av den nationella demokratiska revolutionära rörelsen i många länder, fortsätter stora förändringar att äga rum i världsläget. Togliatti och andra kamrater säger att imperialisterna, med hänsyn till styrkebalansen i världen, inte längre kan göra som de vill. Det är inget fel med detta påstående. Ett faktum är att samma sak framhölls av Lenin kort efter Oktoberrevolutionen. Utgående från en värdering av förändringarna i balansen klasskrafterna emellan vid denna tid sade Lenin: ”Nu har den internationella bourgeoisien inte längre fria händer i sitt handlande”. (*Valda verk*, bd II, andra delen, s. 178.) Men när den internationella styrkebalansen blir mer och mer gynnsam för socialismen och för folken i alla länder, och när vi säger att imperialisterna inte längre kan göra som de vill, betyder detta att möjligheten, att alla slags konflikter uppstår ur den kapitalistiska världens inneboende motsättningar, nu spontant försvunnit? Har så varit fallet i det förflutna och kommer det att bli så i framtiden? Betyder det, att de imperialistiska länderna har slutat upp att drömma om och förbereda angrepp på de socialistiska länderna? Betyder det att de imperialistiska länderna har upphört med sin aggression emot och sitt förtryck av de koloniala och halvkoloniala länderna? Betyder det, att de imperialistiska länderna inte längre kommer att slåss med varandra intill döden om marknader och inflytelsesfärer? Betyder det, att monopolkapitalisternas klass har uppgivit sitt brutala nedtryckande och förtryckande av folket i de egna länderna? Nej, inte alls.

Frågan om krig och fred kan inte förstås såvida man inte ser den i ljuset av de samhälleliga förhållandena, samhällssystemet och lagarna för den samhälleliga utvecklingen.

Den gamle opportunisten Kautsky ansåg att ”krig är en produkt av kapprustningen” och att ”om det finns vilja att uppnå överenskommelse om avrustning” denna kommer ”att avlägsna en av de värsta orsakerna till krig”. (Karl Kautsky: *Nationalstaten, imperialiststaten och statsförbundet*.) Lenin kritiserade skarpt dessa åsikter, som framfördes av Kautsky och andra opportunisterna av den gamla typen, vilka undersökte krigets orsaker utan samband med samhällssystemet och utsugningssystemet.

I ”Den proletära revolutionens militärprogram” framhöll Lenin: ”Först sedan proletariatet har avvärjat bourgeoisien kan det, utan att svika sin världshistoriska uppgift, kasta alla vapen överhuvudtaget på sophögen. Och det kommer proletariatet utan tvivel att göra, men *först då detta villkor fullgjorts, ingalunda tidigare*.” (*Valda verk*, bd I, andradelen, s. 595.) Sådan är den samhälleliga utvecklingens lag och annorlunda kan den inte vara.

Ur stånd att ur historisk synpunkt och klassynpunkt utreda frågan om krig och fred talar de moderna revisionisterna alltid om fred och om krig i allmänna ordalag och utan att göra någon skillnad mellan rättfärdiga och orättfärdiga krig. Vissa människor försöker intala andra att folkens befrielse skulle vara ”ojämförligt lättare” att genomföra efter en allmän och fullständig avrustning, då förtryckarna inte skulle ha några vapen i sina händer. Enligt vår mening är detta nonsens, fullständigt orealistiskt, och betyder att man ställer saken på huvudet. Som Lenin påpekat försöker dessa människor att ”försona två fientliga klasser och två fientliga politiska linjer med hjälp av ett litet ord som ‘förenar’ de mest skiljaktiga ting”. (*Samlade verk*, 4:e ryska uppl. bd 21, s. 263.)

I de moderna revisionisternas mun är innebörden av ”fred” och ”den fredliga samlevnadens strategi” att man sätter hoppet om världsfred till de imperialistiska makthavarnas ”vishet” i stället för att förlita sig till enheten mellan världens folk och deras kamp. De moderna revisionisterna tillgriper alla metoder för att hämma folkens kamp i alla länder, försöker

lamslå deras revolutionära vilja och förleda dem att avstå från revolutionär handling och försvagar sålunda de krafter som kämpar mot imperialismen och för världsfreden.

Detta kan resultera endast i att de imperialistiska aggressions- och krigskrafternas reaktionära övermod växer och faran för ett världskrig ökar.

Historisk materialism eller teorin om att "vapnen avgör allt".

De moderna revisionisterna anser att, i och med atomvapnets uppkomst, de samhällliga utvecklingslagarna har upphört att gälla och den grundläggande marxistisk-leninistiska teorin rörande krig och fred blivit föråldrad. Kamrat Togliatti har samma mening. I *Folkets Dagblads* ledare av den 31 december 1962 har vi redan diskuterat våra viktigaste menings-skiljaktigheter med kamrat Togliatti ifråga om kärnvapen och kärnvapenkrig. Vi ska nu vidare ingå på denna fråga.

Marxist-leninister tillmäter de moderna vapnets och den moderna militärteknikens roll, för arméernas organisering och i krigen, den vikt som med rätta tillkommer dem. Marx' broschyr "Lönarbete och kapital" innehåller ett välbekant avsnitt:

Med uppfinningen av ett nytt krigsredskap, eldvapnet ändrade sig nödvändigt arméernas hela inre organisation, förvandlade sig de förhållanden, under vilka individerna bildar en arme och tillsammans verkar som armé; likaså ändrade sig de skilda arméernas förhållande till varandra. (Marx: *Lönarbete och kapital*, Frams förlag 1927, s. 37.)

Lenin sade efter Oktoberrevolutionen, "den som har de största reserverna, de största styrkekällorna och vars folkmassor visar den största uthålligheten – han vinner kriget". Vidare, "vi har mera av allt detta än de vita har och mera än den 'allsmäktiga' engelsk-franska imperialismen, denna koloss på lerbotten". (*Samlade verk*, 4:e ryska uppl., bd 30, s. 55.)

För att ytterligare belysa saken vill vi citera ännu ett avsnitt från Lenin. Han sade:

I varje krig hänger segern slutligen på det andliga tillståndet hos de massor som gjuter sitt blod på slagfältet ...Denna massornas insikt i krigets syften och orsaker har en oerhörd betydelse och garanterar segern. (A.a., bd 31, s. 115.)

I frågan om kriget är det en grundläggande marxistisk-leninistisk princip att tillmäta människans roll i kriget dess fulla betydelse. Men denna princip har ofta glömts bort av vissa självutnämnda marxist-leninister. När atomvapnen i slutet av andra världskriget framkom, blev vissa människor förvirrade och trodde att atombomber kunde avgöra krigets utgång. Kamrat Mao Tse-tung sade vid den tiden: "Dessa kamrater visar till och med mindre omdöme än en brittisk pär" och "dessa kamrater är mera efterblivna än Mountbatten". (*Selected Works*, Peking, vol. IV, s. 21.) En brittisk pär, lord Mountbatten, dåvarande överbefälhavare för de allierade styrkorna i Sydostasien, hade förklarat att, skulle vara det värsta tänkbara misstag att tro att atombomben kunde göra slut på kriget i Fjärran öster. (Jmf a.a., s. 26, not 27.)

Kamrat Mao Tse-tung underskattade naturligtvis inte atombombens förstörelsekraft. Han sade, "atombomben är ett vapen för masslakt". (A.a. s. 100) Kinas kommunistiska parti har alltid ansett att kärnvapnen besitter en förintelsekraft utan motstycke och att mänskligheten skulle drabbas av en förödelse utan motstycke, om ett kärnvapenkrig skulle utbryta. Av det skälet har vi alltid gått in för totalt förbud mot kärnvapen, d.v.s. fullständigt förbud att prova, tillverka, lagra och använda dem samt för förstörande av de kärnvapen som finns. Samtidigt har vi alltid ansett att atomvapnen, när det kommer till kritan, inte kan förändra de lagar som styr samhällets historiska utveckling, inte kan avgöra ett krigs slutliga utgång, inte kan rädda imperialismen från undergång eller hindra proletariatet och folken i alla länder samt de förtryckta nationerna från att vinna seger i sina revolutioner.

Stalin sade i september 1946:

Jag tror inte att atombomben är en så allvarlig kraft som kraft som vissa politiker är böjda för att anse den vara. Atombomber är avsedda för att skrämja de nervsvaga, men de kan inte avgöra ett krigs utgång, ty atombomber är på intet sätt tillräckliga för detta ändamål. Givetvis skapar monopolet på atombombens hemlighet ett hot, men det finns åtminstone två medel däremot: a) monopolet på atombomben kommer inte att bli långvarigt; b) atombombens användning kommer att förbjudas. (Stalins svar till mr A. Werth, *Sunday Times* moskvakorrespondent, *The Times*, den 25 sept. 1946.)

Dessa ord av Stalin visar hans stora framsynthet.

Efter första världskriget förkunnade några imperialister högljutt en militär teori, som gick ut på att snabb seger i ett krig kunde uppnås genom överlägsenhet i luften och överraskande angrepp. Händelserna under andra världskriget blottade den teorins ohållbarhet. I samband med kärnvapnens tillkomst gjorde vissa imperialister återigen högljudd reklam för en teori av detta slag och tillgrep kärnvapenutpressning under påståendet att kärnvapnen snabbt skulle avgöra krigets utgång. Även den teorin kommer att visa sig vara ohållbar. Men de moderna revisionisterna, sådana som Titoklicken, går Förenta Staternas och andra imperialisters ärenden genom att trumpeta ut denna teori i syfte att skrämja folken i alla länder.

Kärnvapenutpressningens politik, som de amerikanska imperialisterna använder, blottar både deras onda anslag att förslava världen och deras rädsla.

Det måste framhållas att imperialisterna, om de skulle börja använda kärnvapen, kommer att dra allvarliga konsekvenser över sig själva.

För det första. Om imperialisterna skulle börja använda kärnvapen för att angripa andra länder kommer de att bli fullständigt isolerade i världen. Ty ett dylikt angrepp är det värsta tänkbara brottet mot all mänsklig rätt och stämplar angriparna som fiender till hela mänskligheten.

För det andra. Då imperialisterna hotar andra länder med kärnvapen hotar de främst sitt eget folk och fyller det med skräck för dylika vapen. Genom att hålla fast vid kärnvapenutpressningens politik kommer imperialisterna så småningom att driva folket i sina egna länder till att resa sig emot dem. En av de amerikanska flygare, som släppte de första atombomberna över Japan, har försökt begå självmord och flera gånger tagits in på sinnessjukhus som följd av att människor över hela världen efter kriget fördömt atombombningen. Detta exempel visar i vilken utsträckning den amerikanska imperialismens politik för kärnvapenkrig råkat i vanrykte.

För det tredje. Imperialisterna utlöser krig i syfte att röva andra länders territorier, utvidga sina marknader på deras bekostnad, plundra deras rikedomar och förslava deras arbetande folk. Kärnvapnens förstörelsekraft tvingar emellertid imperialisterna att tänka sig för, ty konsekvenserna av att sådana vapen används står i strid med de faktiska intressen de vill tillgodose.

För det fjärde. Kärnvapnens hemlighet har för länge sedan upphört att vara ett monopol. De som besitter kärnvapen och fjärrstyrda robotvapen kan inte hindra andra länder från att skaffa sig samma ting. I sitt fåfänga hopp om, att kunna utplåna sina motståndare med kärnvapen, utsätter sig imperialisterna de facto för faran att själva bli utplånade.

Här ovan har vi behandlat några av de konsekvenser som oundvikligen uppstår därest imperialisterna tillgriper kärnvapen i krig. Därmed har vi också nämnt en av de viktiga orsakerna till att vi alltid hävdar att det är möjligt att få till stånd ett avtal om totalt förbud mot kärnvapen.

Det bör också framhållas att den på en frenetisk utökning av kärnvapnen inriktade politik som imperialisterna, och särskilt de amerikanska imperialisterna för, skärper krisen inom det

kapitalistisk-imperialistiska systemet.

För det första. De makalöst betungande militärutgifter som påtvingas folken i de imperialistiska länderna och den tilltagande snedbelastning av nationalhushållningen som dess militarisering medför, framkallar bland folket ett växande motstånd mot de imperialistiska regeringarna och deras politik för upprustning och krigsförberedelser.

För det andra. Imperialisternas upprustning och särskilt deras kärnvapenupprustning gör kampen mellan de imperialistiska makterna och mellan monopolgrupperna inom varje imperialistiskt land mera förbittrad.

Engels sade i *Anti-Dühring*, som skrevs på 1870-talet: "Militarismen behärskar och slukar Europa. Men denna militarism bär också inom sig fröet till sin egen undergång." (*Anti-Dühring*, s. 234.)

I dag finns det ännu mycket större orsak att säga, att kärnvapenupprustningen, som Förenta Staterna och de andra imperialisterna bedriver, behärskar och slukar Nordamerika och Västeuropa men att denna politik, denna nya militarism inom sig själv bär fröet till det imperialistiska systemets undergång.

Det synes sålunda att politiken för kärnvapenupprustning, som de amerikanska imperialisterna och deras kompanjoner genomför, nödvändigt leder till deras eget nederlag. Om de vågar använda kärnvapen i ett krig kommer resultatet att bli deras egen undergång.

Vilka slutsatser bör man dra av allt detta? Tvärtemot Togliattis och andra kamraters uttalanden, om mänsklighetens "totala förintelse", är de enda möjliga slutsatser följande:

För det första. Mänskligheten kommer att förinta kärnvapnen, kärnvapnen kommer icke att förinta mänskligheten.

För det andra. Mänskligheten kommer att förinta imperialismens kannibalistiska system, det imperialistiska systemet kommer icke att förinta mänskligheten.

Togliatti och andra kamrater anser att kärnvapnets tillkomst medfört att "mänsklighetens öde i dag är osäkert". (Politiska resolutionen från IKP:s X. kongress.) De anser att kärnvapnets existens och hotet om ett kärnvapenkrig medfört, att det inte längre är någon mening med att tala om valet av samhällssystem. Om man godtar deras argument, vad händer då med de samhälleliga utvecklingslagarna, enligt vilka det kapitalistiska systemet oundvikligen kommer att ersättas av det socialistiska och kommunistiska systemet? Och vad sker med den av Lenin klargjorda sanningen – att imperialismen är parasitisk, ruttnande och döende kapitalism? Representerar inte deras åsikter verklig "fatalism", "skepticism" och "pessimism"? Vi förklarade i artikeln "Leve leninismen!":

Så länge folken medvetenhet ökar i alla länder och de är fullt beredda och även det socialistiska lägret besitter moderna vapen, är det säkert att, om de amerikanska eller de andra imperialisterna vägrar att sluta ett avtal om förbud mot atom- och kärnvapen och skulle våga, att i strid med mänsklighetens vilja utlösa ett atom- och kärnvapenkrig, kommer resultatet endast att bli att dessa, av världens folk inringade monster snabbt går sin undergång till mötes, men ingalunda någon så kallad förintelse av mänskligheten. Vi kämpar beständigt emot imperialisternas strävan att utlösa brottsliga krig därför att imperialistiska krig skulle avtvinga folken i olika länder (däribland också folken i Förenta Staterna och andra imperialistiska länder) oerhörda offer. Men skulle imperialisterna påtvinga folken i olika länder dylika offer, så tror vi att, precis som erfarenheterna av de ryska och kinesiska revolutionerna visar, dessa offer kommer att återgäldas. På imperialismens ruiner skulle det segrande folket snabbt skapa en civilisation, tusen gånger högre än det kapitalistiska systemet, och en i sanning härlig framtid för sig själva.

Är inte detta sant?

Under de allra senaste åren har emellertid några självutnämnda marxist-leninister godtyckligt förvrängt och fördömt dessa marxistisk-leninistiska teser. De har envisats med att framställa imperialismens ruiner såsom ”mänsklighetens ruiner” och satt likhetstecken mellan det imperialistiska systemets öde och mänsklighetens. Denna åsikt utgör i verkligheten ett försvar för det imperialistiska systemet. Om dessa människor hade läst några av marxismen-leninismens klassiska verk skulle det ha stått klart för dem att uttrycket, bygga ett nytt system på det gamlas ruiner, användes av både Marx, Engels och Lenin.

Engels sade i *Anti-Dühring*: ”Bourgeoisien slag därför sönder den feodala ordningen och upprättade på dess ruiner en borgerlig samhällsförfattning...” (*Anti-Dühring*, s. 368.) Var de ruiner av den feodala ordningen, som Engels talade om, detsamma som ”mänsklighetens ruiner”?

I sin artikel ”Valen till konstituerande församlingen och proletariatets diktatur”, som skrev i december 1919, sade Lenin att ett av proletariatets syften var ”att organisera socialismen på kapitalismens ruiner”. (*Samlade skrifter i urval*, Arbetarkultur 1939, bd 11, s. 422.) Var de kapitalismens ruiner, som Lenin nämnde, liktydiga med ”mänsklighetens ruiner”?

Att likställa innebörden i det av marxist-leninister brukade uttrycket, det gamla systemets ruiner, med ”mänsklighetens ruiner” är att bedriva okynligt ordrytteri i stället för allvarlig diskussion. Är detta den ”harmoniska ton” som Togliatti och andra kamrater önskar? Är detta den i ”hyfsad ton” förda polemik som de efterlyser? Vid tiden för den italienska fascismens sammanbrott sade kamrat Togliatti faktiskt själv: ”En stor uppgift åvilar oss: vi ska upprätta ett nytt Italien på fascismens ruiner, på det reaktionära tyranniets ruiner.” (Citerat i *Det italienska kommunistpartiet*, utgiven av IKP 1950.)

Varje allvarlig marxist-leninist måste ta i betraktande möjligheten av att imperialisterna tillgriper de brottsligaste medel för att påtvinga folken i alla länder de mest betungande offer och de bittraste lidanden. Syftet med att ta upp denna möjlighet till granskning är att väcka människorna, att mobilisera och organisera dem bättre och att finna den rätta kursen i kampen för befrielsen och en väg till att befria mänskligheten från lidande, en väg att säkerställa freden, imperialismens hot till trots, och ett effektivt sätt att hindra ett kärnvapenkrig.

Ett socialistiskt land kommer aldrig att börja ett kärnvapenkrig, det vet alla, till och med de amerikanska imperialisterna liksom alla de andra imperialisterna och reaktionärerna. Varje socialistiskt lands försvarsmakt är upprättad till skydd för yttre aggression, men absolut inte för angrepp mot andra länder. Om aggressorerna påtvingar de socialistiska länderna ett krig, ska de socialistiska ländernas krigföring framför allt inriktas på självförsvar.

De socialistiska ländernas innehav av kärnvapen tjänar uteslutande försvarsändamål, ändamålet att hindra imperialisterna att utlösa ett kärnvapenkrig. Därför kommer de socialistiska staterna, ehuru de är överlägsna ifråga om kärnvapen, aldrig att angripa andra länder med dylika vapen. De kommer inte att tillåta sig att utföra dylika angrepp och har heller inget behov därav. Såsom bestämda motståndare till kärnvapenutpressningspolitiken förespråkar de socialistiska länderna fullständigt förbud emot och förstörelse av atomvapnen. Detta är Folkrepubliken Kinas och Kinas kommunistiska partis inställning, linje och politik i frågan om kärnvapnen. Detta är alla marxist-leninisters hållning, linje och politik. De moderna revisionisterna vanställer medvetet vår inställning, linje och politik i denna fråga och fabricerar lumpna och tarvliga lögnar och förtal. Deras syfte är att skyla över imperialisternas kärnvapenutpressning och dölja sin egen äventyrarpolitik och kapitulationistisk i frågan om kärnvapen. Det måste påpekas att äventyrarpolitik och kapitulationistisk i denna fråga är mycket farliga, de är ett uttryck för värsta sortens ansvarslöshet.

En underlig formulering

I överensstämmelse med sitt samhällssystem natur skänker de socialistiska länderna sympati och stöd åt alla förtryckta folk och förtryckta nationer i deras kamp för befrielse. Men socialistiska länder kommer aldrig att börja yttre krig såsom ersättning för folkens revolutionära kamp i andra länder. Folkets befrielse är i varje land dess egen uppgift – detta är den fasta ståndpunkt som sedan Marx' tid intagits av alla kommunister, även av de kommunister som utövar statlig makt. Det är samma ståndpunkt som uttrycktes i den av alla marxist-leninister ständigt hävdade meningen= att ”revolution är ingen export- eller importvara”.

Om folket i ett land inte vill ha en revolution, kan ingen påtvinga dem den utifrån. Där det inte råder en revolutionär kris och betingelserna för en revolution inte är mogna, kan ingen skapa en revolution. Och naturligtvis, om folket i ett land önskar en revolution och själva sätter i gång en revolution, kan ingen hindra dem från att göra den, precis som ingen kunde hindra revolutionerna på Kuba, i Algeriet eller i Sydvietnam.

Togliatti och andra kamrater säger att fredlig samlevnad innebär ”att man utesluter ... möjligheten av utländsk intervention i syfte att ’exportera’ antingen kontrarevolution eller revolution” (teserna). Vi skulle vilja fråga: när ni talar om ”export av revolution” från främmande länder, menar ni då att de socialistiska länderna vill exportera revolution? Detta är ju just vad imperialisterna och reaktionärerna hela tiden påstått. Bör en kommunist använda sådana uttryck? Vad de imperialistiska länderna beträffar, har de alltid exporterat kontrarevolution. Kan någon nämna ett enda imperialistiskt land som inte gjort detta? Kan vi glömma att imperialisterna företog direkt intervention mot den stora Oktoberrevolutionen och mot den kinesiska revolutionen? Kan någon förneka att de amerikanska imperialisterna ännu i dag med våld ockuperar vårt territorium Taiwan? Kan någon förneka att de amerikanska imperialisterna hela tiden intervenerat i den kubanska revolutionen? Spelar inte den amerikanska imperialismen den internationella gendarmens roll och försöker den inte göra sitt yttersta för att exportera kontrarevolution till alla delar av världen samtidigt som den blandar sig i andra kapitalistiska länders inre angelägenheter?

Togliatti och andra kamrater gör ingen skillnad mellan länder med samhällssystem av olika natur. De förstår inte den marxistisk-leninistiska synpunkten att ”revolution inte kan exporteras eller importeras”. Och då de diskuterar den fredliga samlevnaden, blundar de för det faktum att imperialisterna har exporterat kontrarevolution samt talar om ”export av kontrarevolution” och ”export av revolution” i samma andedrag. Denna förunderliga formulering kan inte betraktas som annat än ett principiellt misstag.

De kinesiska kommunisterna grundläggande teser i frågan om krig och fred

I frågan om krig och fred håller de kinesiska kommunisterna nu som alltid fast vid Lenins åsikter.

Lenin påpekade, som av citaten här ovan framgår, att proletära partiet ”fördömer oreserverat kriget” och ”alltid har fördömt krig mellan nationer”. Men Lenin hävdade alltid att orättfärdiga krig måste bekämpas och rättfärdiga krig måste stödjas. Det händer aldrig att han bekämpade alla krig utan åtskillnad. Det finns i dag människor, som utan att rodna jämför sig själva med Lenin och påstår, att Lenin, och även Karl Liebknecht och Rosa Luxemburg, bekämpade krig på samma sätt som de själva gör. De har snöpt Lenins teorier och politik i frågan om krig och fred. Det är allmänt bekant att Lenin under första världskriget förde en beslutsam kamp mot det imperialistiska kriget och samtidigt hävdade att, då kriget mellan imperialisterna väl brutit ut, proletariatet och andra arbetande människor borde förvandla det till ett rättfärdigt revolutionärt krig inom de kapitalistiska länderna, d.v.s. till ett proletariatets

och det övriga arbetande folkets revolutionära krig mot imperialisterna i sina egna länder. Dagen efter Oktoberrevolutionens utbrott antog den andra allryska kongressen av arbetare- och soldatdeputerade under Lenins ordförandeskap det berömda dekretet om fred. Det innehöll en appell till det internationella proletariatet och särskilt till de klassmedvetna arbetarna i England, Frankrike och Tyskland. I denna uttrycktes förhoppningen att de ”kommer att förstå den uppgift som nu åligger dem, nämligen att befria mänskligheten från krigets fasor och dess följder, att dessa arbetare genom sin allsidiga, bestämda och ytterst energiska verksamhet kommer att hjälpa oss att med framgång slutföra fredens sak och samtidigt de arbetande och exploaterade befolkningsmassornas frigörelse från allt slags slaveri och all slags exploatering.” (Lenin: *Valda verk*, bd II, första delen, s. 335.) I dekretet framhöll sovjetregeringen: ”Att fortsätta detta krig för att avgöra, hur de starka och rika nationerna sig emellan ska fördela de svaga nationaliteter, som de erövat, anser regeringen vara den största förbrytelse mot mänskligheten, och den förklarar högtidligen sin beslutsamhet att genast underteckna villkoren för en fred som gör slut på detta krig på nämnda, för alla nationaliteter utan undantag lika rättvisa villkor.” (A.a. s. 333-334.) Detta dekret, som föreslogs av Lenin, är ett sort dokument i den proletära revolutionens historia. Icke dess mindre finns det i dag människor som vågar förvränga och stympa det. De har förfalskat Lenins ord om att ett krig, som imperialisterna för i syfte att dela upp världen och förtrycka svaga nationaliteter, är den största förbrytelse mot mänskligheten, och medvetet förvrängt dem till att ”krig är den största förbrytelsen mot mänskligheten”. Dessa människor framställer den stora proletära revolutionären och den store marxisten Lenin som en borgerlig pacifist. De förvränger fräckt Lenin, leninismen och historien, och likväl säger de förmädat att andra ”inte förstår det väsentliga i den marxistiska doktrinen om revolutionär kamp”. Är inte detta slags argumentering absurd?

Vi kinesiska kommunister smädas av de moderna revisionisterna, därför att vi bekämpar alla de löjliga argument som används för att förvränga leninismen, och därför, att vi fasthåller vid att återställa de ursprungliga dragen i Lenins teori i fråga om krig och fred.

Marxist-leninister anser att vi, för att försvara världsfreden och hindra ett nytt världskrig, måste lita till de socialistiska ländernas enhet och växande styrka, till de förtryckta nationernas och folkens kamp, till det internationella proletariatets kamp och till den kamp som föres av alla fredsälskande länder och folk i hela världen. För folken i alla länder är detta den riktiga linjen för världsfredens försvar, en linje som står i full överensstämmelse med den leninistiska teori om krig och fred. Vissa personer vanställer uppsåtligt denna linje och kallar den ”en ‘teori’ som går ut på att vägen till socialismens seger går genom krig mellan nationerna, genom förstörelse, blodsutgjutelse och miljoner människors död”. De ställer försvaret av världsfreden i motsats till folkens revolutionära kamp i alla länder, och de anser att folken i alla länder bör böja knä för imperialisterna för att få fred och att de förtryckta nationerna och folken bör uppge sin kamp för friheten. I stället för att kämpa för världsfreden genom att lita till de fredsälskande krafternas i hela världen enade kamp, gör dessa personer inte annat än tigger imperialisterna, med Förenta Staterna i spetsen, om att de ska skänka dem världsfred. Denna så kallade teori, denna linje som de följer, är allt igenom felaktig. Den är antileninistisk.

De kinesiska kommunisternas grunduppfattning i fråga om krig och fred och våra meningsskiljaktigheter med Togliatti och andra kamrater i denna fråga klargjordes i *Folkets Dagblads* ledare den 31 december 1962. Vi sade i denna

... i fråga om hur ett världskrig skall användas och världsfreden tryggas, har Kinas kommunistiska parti ständigt gått in för beslutsamt avslöjande av imperialismen, för stärkande av det socialistiska lägret, för beslutsamt stöd åt de nationella befrielseörelserna och folkens revolutionära kamp, för bredast möjliga förbund mellan alla de fredsälskande länderna och människorna i världen och

samtidigt för att till fullo utnyttja motsättningarna mellan våra fiender och för att använda förhandlingsmetoden likaväl som andra kampformer. Syftet med detta ställningstagande är just precis att effektivt förhindra världskrig, och bevara världsfreden. Detta ställningstagande står i full överensstämmelse med marxismen-leninismen samt med moskvadeklarationen och moskvauttalandet. Det är den riktiga politiken för att hindra världskrig och försvara världsfreden. Vi fasthåller vid denna riktiga politik just därför, att vi är djupt övertygade om att det är möjligt att hindra världskrig genom att lita till den förenade styrkan hos alla de ovan nämnda krafterna. Hur kan då detta ställningstagande framställas såsom ett bevis på bristande tilltro till möjligheten att förhindra världskrig? Hur kan det kallas "krigiskt"? Om man förskönar imperialismen, sätter sitt hopp om fred till den, tar en passiv inställning till eller vänder sig emot de nationella befrielseströrelserna och folkens revolutionära kamp samt böjer sig under och kapitulerar för imperialismen, vilket förespråkas av de som attackerar Kinas kommunistiska parti, kan resultatet endast bli en låtsad fred eller ett verkligt krig. Denna politik är oriktig och alla marxist-leninister, alla revolutionära folk och alla fredsälskande människor måste beslutsamt bekämpa den.

Låt oss nu rekapitulera våra grundläggande teser i frågan om krig och fred.

För det första. Vi har alltid ansett att krigets och aggressionens krafter, med den amerikanska imperialismen i spetsen, på fullt allvar förbereder ett tredje världskrig och att det består fara för krig. Men under de omkring tio senaste åren har styrkebalansen i världen mer och mer förändrats till förmån för socialismen och till förmån för den nationella befrielsekampen, folkdemokratien och världsfredens försvar. Folket är den avgörande faktorn. Imperialismen och reaktionärerna är isolerade. Genom att lita till folkens enhet och kamp, till en riktig politik från de socialistiska ländernas och de proletära partiernas i olika länder sida är det möjligt att avvända ett nytt världskrig och avvända ett kärnvapenkrig, och det är möjligt att uppnå en överenskommelse om totalförbud mot kärnvapen.

För det andra. Om folken i världen vill lyckas med att bevara världsfreden, förhindra ett nytt världskrig och förhindra ett kärnvapenkrig måste de stödja varandra, bilda bredast möjliga enhetsfront och ena alla krafter som kan enas, däribland folket i Förenta Staterna, till att bekämpa den krigs och aggressionspolitik, som bedrivs av det imperialistiska blocket med de amerikanska reaktionärerna i spetsen.

För det tredje. De socialistiska länderna går in för och fasthåller vid en politik av fredlig samlevnad med länder som har andra samhällssystem samt utvecklar vänskapliga förbindelser och upprätthåller handelsförbindelser med dem på jämlikhetens grund. I genomförandet av den fredliga samlevnadens politik bekämpar de socialistiska länderna användning av våld för att lösa tvister stater emellan och blandar sig icke i något annat lands inre angelägenheter. Vissa personer påstår att den fredliga samlevnaden kommer att leda till en omvandling av samhällssystemet i alla de kapitalistiska länderna och att den är "vägen som leder till socialism i världsskala". (Zhivkovs artikel *World Marxist Review* nr 8, 1960.) Andra säger, att den fredliga samlevnadens politik för alla de förtryckta folken och nationerna är "den mest avancerade formen av kamp mot imperialismen och för folkens befrielse". (*L'Unita* den 31 dec. 1962.) Dessa personer har fullständigt vanställt Lenins teori, om den fredliga samlevnaden, genom att röra ihop frågan om den fredliga samlevnaden mellan länder med olika samhällssystem med frågorna om klasskampen i de kapitalistiska länderna och om de förtryckta nationernas befrielsekamp.

För det fjärde. Vi har alltid ansett det nödvändigt att upprätthålla högsta vaksamhet mot faran för imperialistisk aggression mot de socialistiska länderna. Vi har också alltid ansett att det är möjligt för de socialistiska länderna att uppnå överenskommelser genom fredliga förhandlingar och att göra de nödvändiga kompromisserna med de imperialistiska länderna i vissa frågor, viktiga sådana icke undantagna. Kamrat Mao Tse-tung har emellertid framhållit, att "dylika kompromisser inte kräver att folken i den kapitalistiska världens länder följer

exemplet och gör kompromisser hemma. Folken i dessa länder kommer att fortsätta att föra kamp i olika former i överensstämmelse med sina skilda förhållanden.” (*Selected Works*, Peking, bd IV, s. 87.)

För det femte. De skarpa motsättningarna mellan de imperialistiska staterna är en objektiv realitet och är oförsonliga. Små och stora, direkta och indirekta sammanstötningar i en eller annan form måste med nödvändighet inträffa de imperialistiska makterna och blocken emellan. De uppkommer ur imperialisternas faktiska intressen och är bestämda av imperialismens inneboende karaktär. Den som gör gällande, att möjligheten för sammanstötningar mellan de imperialistiska staterna, som uppstår ur deras egna faktiska intressen, försvunnit under de nya historiska förhållandena, säger därmed att imperialismen blivit fullständigt förändrad och förskönar i verkligheten imperialismen.

För det sjätte. Enär kapitalism-imperialismen och exploateringsystemet är krigens upphov kan ingen garantera att imperialisterna och reaktionärerna inte kommer att börja aggressionskrig mot förtryckta nationer och folk eller krig mot folken i sina egna länder. A andra sidan kan ingen hindra de väckta förtryckta nationerna och folken från att resa sig och föra revolutionära krig.

För det sjunde. Det av Lenin bekräftade och understrukna axiomet, att ”krig är politikens fortsättning med andra medel”, förblir giltigt i dag. De kapitalist-imperialistiska ländernas samhällssystem skiljer sig i grunden från de socialistiska ländernas, och deras inrikes- och utrikespolitik skiljer sig likaledes i grunden från de socialistiska ländernas. Härav följer att de kapitalistimperialistiska länderna och de socialistiska länderna måste ta i grunden skilda ståndpunkter till frågan om krig och fred. Vad de kapitalist-imperialistiska länderna beträffar, är deras mål, vare sig de sätter i gång krig eller föreger fredsvilja, att tillgodose och bevara sina imperialistiska intressen. Ett imperialistiskt krig är en fortsättning av politik imperialismen bedriver i fredstid, och imperialistisk fred är en fortsättning av imperialismens krigspolitik. De borgerliga pacifisterna och opportunisterna har alltid förnekat detta. Som Lenin sade: ”För de borgerliga pacifisterna och deras ‘socialistiska’ efterapare” har iden: ‘kriget är en fortsättning av fredspolitik, freden är en fortsättning av krigspolitik’ alltid förblivit oförståelig”. (Lenin: ”Borgerlig och socialistisk pacifism”, *Samlade skrifter i urval*, Arbetarkulturs förlag, Stockholm 1937, bd 9, s. 177.)

För det åttonde. En era av beständig fred ska komma för mänskligheten, en era ska komma då allt vad krig heter har utrotats. Vi strävar för att denna era ska komma. Men denna stora era kommer först efter, och inte innan mänskligheten utrotat det kapitalist-imperialistiska systemet. Såsom moskvauttalandet säger: ”*Socialismens seger i hela världen kommer att slutgiltigt avlägsna de sociala och nationella orsakerna till alla slag av krig.*”

Dessa är våra grundläggande teser i frågan om krig och fred.

Våra teser härrör ur en, på den marxistiska materialistiska historieuppfattningen grundad analys av en mängd företeelser som objektivt existerar i världen, av de ytterligt komplicerade politiska och ekonomiska förhållandena olika länder emellan och av de särskilda betingelserna i den nya världsepok, som inleddes av den stora Oktoberrevolutionen, övergångsepoken från kapitalism till socialism. Dessa teser är teoretiska oantastliga och har dessutom upprepade gånger prövats i praktiken. Eftersom de moderna revisionisterna och deras anhängare inte på något sätt kan vederlägga dessa teser, har de ogenerat tagit sin tillflykt till förvrängningar och lögn i sin strävan att förinta sanningen.

Men hur kan sanningen någonsin förintas? Är det inte snarare så att de, som försöker förinta den, förr eller senare själva förintas av sanningen?

För närvarande tror vissa självtänks ”skapande marxist-leninister” att världshistorien rör

sig efter deras viftningar med taktpinnen och inte enligt samhällets objektiva lagar. Detta påminner oss om det yttrande av den berömda franske filosofen Diderot, som Lenin citerar i ”Materialism och empiriokriticism”:

Det fanns ett ögonblick av vanvett, då den förnimmande spinetten inbillade sig vara den enda spinetten i världen, som i sig inneslöt hela universums harmoni. (Samlade skrifter i urval, Arbetarkulturs förlag, bd 18-19, I, s. 129.)

Må de historiska idealister, som tror att de är allt och att allt innesluts i deras egen subjektivism, noga övertänka de citerade orden.

V. Staten och revolutionen vad är det ”positiva bidraget” i kamrat Togliattis ”teori om strukturreformer”?

Kamrat Togliatti och några andra kamrater betecknar sin ”grundläggande linje” om ”strukturreformer” såsom ”gemensam för hela den internationella kommunistiska rörelsen”. (Togliattis slutord vid IKP:s X. kongress.) De betecknar sin tes om strukturreformer såsom ”en princip i arbetarklassens och den kommunistiska rörelsens världsstrategi i nuvarande läge”. (Togliattis tal vid IKP:s CK:s sammanträde i april 1962.)

Det förefaller som om Togliatti och andra kamrater inte blott vill påtvinga Italiens arbetarklass och arbetande folk den ”italienska vägen” utan också vill tvinga den på folken i hela den kapitalistiska världen. För de betraktar den italienska väg de föreslår såsom ”vägen för framryckning till socialismen” för hela den kapitalistiska världen i dag och tydligen den ena vägen av detta slag. Kamrat Togliatti och vissa andra kamrater har en utomordentligt hög tanke om sig själva.

För att göra klart vad striden rör sig om, kan det vara nyttigt att först göra läsaren bekant med huvudinnehållet i deras föreslagna italienska väg och strukturreformer.

1. Är den grundläggande marxist-leninistiska tesen om staten fortfarande giltig; tesen som säger, att den borgerliga diktaturens statsapparat måste krossas och en statsapparat för proletär diktatur upprättas? Enligt deras mening är detta ”en sak att diskutera”. De säger att det är ”faktiskt uppenbart att vi korrigerar något i denna ståndpunkt i det vi tar hänsyn till de förändringar som ägt rum och som håller på att ske i världen”. (Togliattis rapport vid IKP:s CK:s juniplenium 1956.)
2. ”I dag ställs inte för de italienska arbetarna frågan om att göra vad som gjordes i Ryssland.” (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.) Kamrat Togliatti gav uttryck åt denna åsikt redan i april 1944 och bekräftade den såsom ”programmatisk” i sin rapport vid IKP:s X. kongress.
3. Den italienska arbetarklassen kan ”organisera sig själv såsom den härskande klassen inom det konstitutionella systemets ramar”. (*”Grunddrag till en programförklaring från IKP”*, antagna av IKP:s VIII. kongress i december 1956.)
4. Den italienska konstitutionen ”tilldelar arbetets krafter en ny och framträdande ställning” och ”medger och förutser strukturella modifikationer”. (Teserna för IKP:s X. kongress.) ”Kampen för att ge ett nytt socialistiskt innehåll åt den italienska demokratin har fullt tillräckligt utrymme för utveckling inom vår konstitution”. (A.a.)
5. ”... Vi kan tala om möjligheten att grundligt utnyttja legala medel och även parlamentet till att genomföra betydande samhälleliga omvandlingar...” (Togliattis rapport vid IKP:s CK:s marsplenium 1956.) ”Parlamentet bör ges fullständiga befogenheter att utöva icke blott lagstiftande uppgifter utan också ledning och kontroll över den verkställande myndigheten (Tesar för IKP:s X. kongress.) Och de talar om kravet på ”den effektiva utvidgningen av parlamentets makt till det ekonomiska området”. (Politiska teser antagna av IKP:s IX.

kongress.)

6. "... uppbyggandet av en ny demokratisk regim som går fram i riktning mot socialismen är nära förbundet med bildandet av en ny historisk gruppering, som, under arbetarklassens ledning, skulle kämpa för att förändra samhällets struktur och som skulle vara bärare av en intellektuell och moralisk likaväl som politisk revolution." (Tesar för IKP:s X. kongress.)

7. "... Förintandet av de mest efterblivna och betungade strukturerna i det italienska samhället och påbörjandet av deras omvandling i en demokratisk och socialistisk mening kan inte och bör inte uppskjutas till den dag på arbetarklassen och dess bundsförvanter vinner makten..." ("Grunddrag till en programförklaring från IKP.")

8. Den nationaliserade ekonomin, d.v.s. det statsmonopolistiska kapitalet i Italien kan stå "i opposition till monopolen", kan vara "ett uttryck för folkmassorna" (A. Pesenti: "Är det en fråga om strukturen eller om överbyggnaden?", *Rinascita*, 19 maj 1962.) och kan bli "ett mera verksamt instrument för bekämpande av en monopolistisk utveckling" (A. Pesenti: "Direkta eller indirekta former för statsingripande", *Rinascita*, 9 juni 1962.) Det är möjligt "att bryta och avskaffa monopolens äganderätt till de viktigaste produktivkrafterna och omvandla den till kollektiv äganderätt ... genom rationalisering". (Grunddrag till en programförklaring för IKP.)

9. Statsingripande i det ekonomiska livet kan "fylla behovet av en demokratisk utveckling av ekonomin" (Togliattis tal vid IKP:s CK:s plenum i april 1962.) och kan förvandlas till ett "kampmedel mot storkapitalets makt i syfte att slå, begränsa och bryta de stora monopolgruppernas välde". (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.)

10. Under kapitalismen och den borgerliga diktaturen kan "idén om uppgörande av planer och program för nationalhushållet, vilka vid en tid ansågs som ett socialistisk privilegium" (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.) bli godtagen. Genom att "deltaga i planeringspolitikens utformning och genomförande i fullt medvetande om sina egna ideal och sin självständighet, med den styrka som kommer ur dess enhet", kan arbetarklassen förvandla planeringspolitiken till "ett medel för tillfredsställelse av människornas och det nationella kollektivets behov (Tesar för IKP:s X. kongress.)

Kort sagt, kontentan av Togliattis och de andra kamraternas italienska väg och strukturreformer är följande. Politiskt vill de, med bibehållande av den borgerliga diktaturen, "progressivt förändra statens inre balans och struktur" och sålunda "framtinga nya klassers uppstigande till dess ledning" (Tesar för IKP:s X. kongress) genom den borgerliga demokratin, konstitutionens och parlamentets "legala" medel (deras förklaring till vad som menas med "nya klasser" har alltid varit mycket oklar). Ekonomiskt vill de, samtidigt som de bibehåller det kapitalistiska systemet, så småningom "begränsa" och "bryta" monopolkapitalets välde genom "nationalisering" och "uppgörande av planer och program" samt genom "statsingripanden". Med andra ord, det är möjligt att uppnå socialism i Italien genom den borgerliga diktaturen utan att gå vägen genom proletariats diktatur.

Togliatti och de andra kamraterna anser att deras idéer är "ett positivt bidrag till fördjupande och utveckling av marxismen-leninismen, arbetarklassens revolutionära doktrin". (Togliatti: "Låt oss föra diskussionen tillbaka i dess verkliga ram".) Ledsamt nog finns det ingenting nytt i deras idéer, de är mycket gamla och mycket förlegade, de representerar samma borgerliga socialism som Marx och Engels för länge sedan så obönhörligt avvisade.

Den borgerliga socialism som Marx och Engels kritiserade hörde hemma i en period då monopolkapitalet ännu inte framträtt. Om Togliatti och de övriga kamraterna har givit något "positivt bidrag" så är det inte till marxismen-leninismens utan till den borgerliga socialismens utveckling. De har utvecklat den förmonopolistiska borgerliga socialismen till

monopolistisk borgerlig socialism. Men detta är precis den utveckling som Titoklicken framlade för länge sedan, och Togliatti och de andra kamraterna har övertagit den efter sina ”studier och djupa förståelse” av vad Tito och hans klick har gjort och gör.

Jämför detta med leninismen

Frågan huruvida det är möjligt att övergå till och genomföra socialismen innan bourgeoisie diktatur störtats och proletariats diktatur upprättats har alltid varit en av de väsentligaste tvistefrågorna mellan marxist-leninister och alla slag av opportunister och revisionister. I *Staten och revolutionen* och *Den proletära revolutionen och renegaten Kautsky*, två stora arbeten som är väl bekanta för alla marxist-leninister, företog Lenin ett skarpsinnigt och vittomfattande klarläggande av denna fundamentala fråga, försvarade och utvecklade den revolutionära marxismen och samt avslöjade grundligt och gendrev opportunisternas och revisionisternas förvrängningar av marxismen.

Ett faktum är att ”struktureformerna”, den ”förändring i statens inre balans” och andra idéer, som Togliatti och de andra kamraterna har, allesammans är Kautskys idéer, vilka Lenin kritiserade i *Staten och revolutionen*. Kamrat Togliatti säger: ”De kinesiska kamraterna vill skrämja oss genom att påminna oss om Kautsky, med vars åsikter vår politik inte har någonting gemensamt”. (A.a.) Försöker vi skrämja kamrat Togliatti och de andra? Har deras politik ingenting gemensamt med Kautskys åsikter? Vi frågar, som de förut, om de vill ”tillåta oss att påminna dem” att uppmärksamt på nytt läsa *Staten och revolutionen* och Lenins övriga verk.

Togliatti och de andra kamraterna vägrar att ägna uppmärksamhet åt den grundläggande skillnaden mellan proletär socialistisk revolution och borgerlig revolution.

Lenin sade:

Skillnaden mellan den socialistiska och den borgerliga revolutionen består just i att i det senare fallet de kapitalistiska förhållandenas färdiga former redan är förhanden, medan sovjetmakten – den proletära makten – inte er håller sådana färdiga förhållanden...” (Lenin: ”Referat om krig och fred på RKP (D:s) 7:e kongress, Valda Verk, bd I, första delen, s. 428.)

All statsmakt i klassamhället är utformad för att säkerställa ett särskilt samhälleligt och ekonomiskt system, d.v.s. särskilda produktionsförhållanden. Eller såsom Lenin uttryckte saken: ”Politiken är det koncentrerade uttrycket för ekonomin”. (Lenin: ”Än en gång om fackföreningarna, det nuvarande läget och Trotskijs och Bucharins misstag”, *Selected Works*, International Publishers, New York, 1943, bd IV, s. 54.) Varje samhälleligt och ekonomiskt system har ständigt ett motsvarande politiskt system, som tjänar det och undanröjer hindren för dess utveckling.

Historiskt talat hade slavägarna, feodaltherrarna och bourgeoisin allesammans att etablera sig själva politiskt såsom härskande klass och ta statsmakten i sina egna händer för att laga att deras produktionsförhållanden blev förhärskande över alla andra och för att befästa och utveckla dessa produktionsförhållanden.

En grundläggande skillnad mellan de exploaterande klassernas revolutioner och den proletära revolutionen är att slaveriets produktionsförhållanden liksom senare feodalismens och kapitalismens fanns i samhället och i en del fall redan nått en viss mognad innan någon av de tre stora exploaterande klasserna – slavägarna, feodaltherrarna eller bourgeoisien grep statsmakten. Men socialistiska produktionsförhållanden existerade inte i samhället innan proletariats gripit makten. Orsaken är uppenbar. En ny form av privat äganderätt kan uppstå spontant på grundval av en äldre form, medan däremot socialistiskt allmänt ägande till produktionsmedlen inte kan uppstå spontant på grundval av det kapitalistiska privatägandet.

Låt oss jämföra Togliattis och de andra kamraternas idéer och program med leninismen.

Tvärtemot leninismen påstår Togliatti och de andra kamraterna att socialistiska produktionsförhållanden småningom kan uppkomma utan en socialistisk revolution och proletär statsmakt och att proletariatets grundläggande ekonomiska intressen kan tillgodose utan en politisk revolution, som ersätter bourgeoisiens diktatur med proletariatets diktatur. Detta är utgångspunkten för kamrat Togliattis och de andras ”italienska väg” och ”teori om strukturreformer”.

Vem har rätt? Marx, Engels och Lenin eller Togliatti och de andra kamraterna? Vilka är det som ”saknar verklighetssinne”? Marxist-leninisterna eller Togliatti och de andra kamraterna med sina idéer och sitt program?

Låt oss se på verkligheten i Italien?

Italien är ett land som har en befolkning på femtio miljoner. Enligt tillgänglig statistik har Italien för närvarande, under en fredsperiod, flera hundratusen statstjänstemän, över fyrahundratusen soldater i den stående armén, nästan åttiotusen gendarmer, omkring etthundratusen poliser, över ettusentvåhundra domstolar på olika nivåer och nästan ettusen fängelser. Detta innefattar inte den hemliga förtryckarapparaten och dess beväpnade personal. Dessutom finns det amerikanska militärbaser och amerikanska väpnade styrkor stationerade i Italien.

I sina teser finner Togliatti och de andra kamraterna ett nöje i att tala om Italiens demokrati, konstitution, parlament o.s.v. men de anlägger inte klassynpunkten för att analysera armén, gendarmeriet, polisen, domstolarna, fängelserna och de andra våldsinstrumenten i nutidens Italien. Vem är det dessa våldsinstrument skyddar och vem förtrycker de? Skyddar de proletariatet och det övriga arbetande folket och undertrycker monopolkapitalisterna, eller är det tvärtom? När en marxist-leninist talar om statssystemet måste han besvara och inte kringgå den frågan.

Låt oss se vad dessa våldsinstrument används till i Italien. Här är några exempel.

Under tre år, från 1948 till 1950, lät den italienska regeringen vid undertryckandet av den massomfattande oppositionen bland folket döda eller såra över tretusen människor och anhålla över nittiotusen.

I juli 1960, när Tambroniregeringen undertryckte den antifascistiska rörelsen bland Italiens arbetande folk, lät den döda elva människor, sårade ettusen och anhöll ytterligare ettusen.

Under 1962, sedan Fanfanis så kallade center-vänsterregering bildats, förekom en lång rad av intermezzon i samband med att regeringen undertryckte strejker eller massdemonstrationer – i Ceceano i maj, i Turin i juli, i Bari i augusti, i Milano i oktober och i Rom i november. Enbart i Romintermezzot blev dussintals människor skadade och sexhundra anhölls.

Detta är bara några få exempel, men räcker de inte för att avslöja den italienska demokratin som vad den verkligen är? Italien har en stark statsapparat, både öppen och hemlig, för att undertrycka folket. Är det under sådana förhållande verkligen möjligt att beteckna den italienska demokratin såsom något annat än den italienska monopolkapitalistklassens demokrati, d.v.s. dess diktatur.

Är det möjligt för arbetarklassen och allt det arbetande folket i Italien att delta i utformningen av den italienska regeringens inrikes- och utrikespolitik under den italienska demokrati som Togliatti och de andra kamraterna skryter över? Om ni, Togliatti och andra kamrater, tror att det är möjligt, vill ni då ta ansvaret för de många brott som den italienska regeringen begått för att undertrycka folket, för regeringens medgivande till Förenta Staterna

att bygga militärbaser i Italien, för dess deltagande i NATO o.s.v.? Naturligtvis kommer ni att säga, att ni inte kan hållas ansvariga för den italienska regeringens reaktionära inrikes- och utrikespolitik. Men hur kommer det sig att ni, som gör anspråk på att ha del i utformningen av politiken, är ur stånd att åstadkomma minsta förändring i grundlinjerna i den italienska regeringens politik?

Att prisa ”demokratin” i allmänna ordalag utan att göra någon åtskillnad beträffande demokratins klasskaraktär, är att sjunga samma melodi som Andra internationalens hjältar och de högersocialdemokratiska ledarna spelade till döds. Känns det inte litet underligt för våra dagars självutnämnda marxist-leninister att göra anspråk på dessa utslitna toner som sin egen nya komposition?

Kanske kamrat Togliatti vill skilja sig en smula från socialdemokraterna. Han hävdar att man, så länge det är fråga om en ”abstrakt diskussion”, kan erkänna statens klasskaraktär och den nuvarande italienska statens borgerliga karaktär, men att det är en annan sak att ”uttrycka det i konkreta ordalag”. I den ”konkreta diskussionen” påstår han att ”utgående från den nuvarande statens struktur skulle det, genom förverkligande av de djupgående reformer som konstitutionen förutser, vara möjligt ... att ernå resultat, som skulle förändra den nuvarande maktgrupperingen och skapa betingelser för en annan gruppering, i vilken de arbetande klasserna utgör en part och i vilken de skulle påtaga sig den funktion som med rätta tillkommer dem...” och sålunda laga att Italien ”går fram emot socialism under demokrati och fred”. (Jämför Togliattis rapport till IKP:s X. kongress.) Översatta till ett för vanligt folk begripligt språk betyder kamrat Togliattis vaga fraser, att karaktären hos de italienska monopolkapitalisternas statsapparat så småningom kan förändras utan en folkrevolution i Italien.

Kamrat Togliattis ”konkreta argumentation” och hans ”abstrakta argumentation” ligger i luven på varandra. I sin ”abstrakta argumentation” kommer han en smula närmare maxismen-leninismen, men när han ”argumenterar konkret” är han långt bort ifrån den. Han föreställer sig kanske att detta är enda sättet att undvika att vara ”dogmatisk”.

När Togliatti och de andra kamraterna granskas i ljuset från sin ”konkreta argumentation”, försvinner den hårfina skillnaden mellan dem och socialdemokraterna.

I dag, när vissa personer gör sitt yttersta för att förvanska den marxistisk-leninistiska teorin om staten och revolutionen och när de moderna revisionisterna usurperar Lenins namn i sina ursinniga angrepp mot leninismen, skulle vi vilja fästa uppmärksamheten på följande två avsnitt ur Lenins tal vid Kommunistiska Internationalens första kongress år 1919.

Det viktigaste som socialisterna inte förstår och som gör dem teoretiskt närsynta, håller dem fångna i borgerliga fördomar och leder till deras politiska förräderi mot proletariatet, är den omständigheten, att det i ett kapitalistiskt samhälle inte kan finnas något mitt emellan bourgeoisins diktatur och proletariatets diktatur, när klasskampen, som är detta samhälles grundval, undergår en mer eller mindre allvarlig skärpning. Varje dröm om någonting tredje är en småborgares reaktionära jämmer. Härom vittnar både den borgerliga demokratins och arbetarrörelsens mer än hundraåriga erfarenhet och i synnerhet de senaste fem årens erfarenhet i alla utvecklade länder. Härom talar också hela vetenskapen om den politiska ekonomin och marxismens hela innehåll, som klarlägger den ekonomiska oundvikligheten av bourgeoisins diktatur under varje varuhushållning, en diktatur som endast kan upphävas av den klass som utvecklas, ökas, sammanslutes och förstärkes genom kapitalismens egen utveckling, d.v.s. av proletärernas klass.

Socialisternas andra teoretiska och politiska fel består däri, att de inte förstår att demokratins former, från dess första början i forntiden, oundvikligen förändrats under årtusendenas lopp allt efter som den ena härskande klassen avlöst den andra. I gamla Greklands republiker, i medeltidens städer, i de utvecklade kapitalistiska länderna uppvisar demokratin olika former och olika tillämpningsstadier. Det vore den största dumhet att tro, att den mest djupgående revolutionen i

mänsklighetens historia, där för första gången i världen makten övergått från exploatörernas fåtal till de exploaterades flertal, kan försiggå inom den gamla borgerliga, parlamentariska demokratins gamla ram, att den kan försiggå utan de häftigaste brytningar, utan att skapa nya former för demokratin, nya institutioner, som förkroppsligar de nya villkoren för demokratins tillämpning o.s.v. (Lenin: ”Tesar och referat om den borgerliga demokratin och proletariats diktatur på Kommunistiska internationals kongress den 4 mars 1919”, Samlade verk i urval, bd 12, s. 266-67.)

Som vi ser drog Lenin dessa bestämda och klart utmejslade slutsatser på grundval av den marxistiska läran som helhet, hela erfarenheten av klasskampen i det kapitalistiska samhället och hela erfarenheten från Oktoberrevolutionen. Han ansåg att det var omöjligt att inom den borgerliga parlamentariska demokratins gamla ramverk överföra statsmakten från bourgeoisien till proletariatet, omöjligt att genomföra den mest djupgående revolutionen i mänsklig historia, den socialistiska revolutionen. Har inte dessa klart angivna sanningar, som Lenin utvecklade år 1919, sedan dess upprepade gånger bestyrkts av erfarenheterna från vartenda land, i vilket en socialistisk revolution ägt rum? Har inte dessa erfarenheter om och om igen bekräftat, att Oktoberrevolutionens väg, som Lenin anvisade, är hela mänsklighetens gemensamma väg till frigörelse?

Har inte Moskvadeklarationen från 1957 och Moskvauttalandet av år 1960 ånyo upprepat att detta är den för arbetarklassen i alla länder gemensamma vägen till socialismen? Huruvida arbetarklassen använder fredliga eller icke-fredliga medel beror naturligtvis ”på intensiteten i de reaktionära kretsarnas motstånd mot det överväldigande folkflertalets vilja och på huruvida dessa kretsar tillgriper våld under någon fas av kampen för socialismen”. (Deklarationen från de socialistiska ländernas kommunistiska och arbetarpartiers möte i Moskva 14-16 nov. 1957, Vår Tid, nr 10, 1957.) Men på ena eller andra sättet är det nödvändigt att krossa den gamla borgerliga statsapparaten och upprätta proletariatets diktatur.

I stället för att ta erfarenheterna av proletariatets revolutionära kamp eller det italienska samhällets levande verklighet till utgångspunkt, utgår Togliatti och andra kamrater från den nuvarande italienska konstitutionen och påstår att Italien kan uppnå socialism inom den borgerliga parlamentariska demokratins ram och utan att krossa den gamla statsapparaten. Vad de kallar den ”nya demokratiska regimen” är ingenting annat än en ”utsträckning” av den borgerliga demokratin. Inte att undra på att deras ”konkreta argumentation” är så vitt skild från marxismen-leninismens klart formulerade sanningar.

En verkligt underbar konstitution

Teserna för IKP:s X. kongress förklarar att ”den italienska vägen till socialismen går genom uppbyggandet av den nya stat, som beskrivs i konstitutionen (en stat som är mycket olika den nuvarande regimen), och genom att nya härskande klasser tillträder dess ledning”.

Enligt Togliatti och de andra kamraterna är Italiens konstitution sannerligen av underbaraste slag.

1. Republikens konstitution är ”en förenande överenskommelse som är frivilligt bindande för den stora majoriteten av det italienska folket...” (”Grundsatser för en programdeklaration från IKP.”)
2. Republikens konstitution ”förtutsätter en del fundamentala reformer som ... bär socialismens märke”. (Togliattis rapport vid IKP:s CK:s plenum i mars 1956.)
3. Republikens konstitution ”bekräftar principen om folkets suveränitet”. (Tesar för IKP:s X. kongress.)
4. Republikens konstitution ”proklamerar att den (staten) är ‘grundad på arbetet’” (Togliatti:

”För en italiensk väg till socialismen, för en arbetarklassens demokratiska regering”, rapport vid IKP:s VIII. kongress i dec. 1956.) och ”tilldelar arbetets krafter en ny och framträdande ställning”. (Teserna.)

5. Republikens konstitution erkänner ”arbetarnas rätt att inträda i statens ledning”. (”Grundsatser för en programdeklaration av IKP.”)

6. Republikens konstitution ”bekräftar nödvändigheten av de ekonomiska och politiska förändringar som är väsentliga för vårt samhälles rekonstruktion och för att föra det i riktning mot socialismen”. (Togliatti: A.a.)

7. Republikens konstitution har avgjort ”principfrågan om marschen till socialismen inom den demokratiska legalitetens gränser”. (Togliatti: A.a.)

8. Det italienska folket ”är i stånd att bekämpa statens klasskaraktär och klassytten samtidigt som det helt accepterar och försvarar den konstitutionella överenskommelsen”. (Tesar för IKP:s X. kongress, se *L'Unitas* bilaga den 13 september 1962.)

9. Den italienska arbetarklassen ”kan organisera sig själv som härskande klass inom det konstitutionella systemets gränser”. (”Grundsatser för en programdeklaration av IKP”.)

10. ”Respekten för, försvaret och den fullständiga tillämpningen av republikens konstitution är kärnan i partiets hela politiska program.” (Grundsatserna.)

Vi förnekar naturligtvis inte att den nuvarande italienska konstitutionen innehåller en del högtravande uttryck. Men hur kan en marxist ta klingande fraser i en borgerlig konstitution för verklighet?

Det finns 139 artiklar i den nuvarande italienska konstitutionen. Men när allt kommer omkring är dess klasskaraktär klarast uttryckt i Artikel 42, som stadgar att ”privatäganderätten är erkänd och garanterad av lagen”. Denna artikel beskyddar alltså, om vi skall hålla oss till den italienska verkligheten, monopolkapitalisternas privata egendom. Genom denna bestämmelse uppfyller konstitutionen monopolkapitalisternas krav, ty deras privata egendom är heligförklarad och okränkbar. Att försöka skyla över den italienska konstitutionens verkliga natur och tala om den i berömdande ordalag är bara att bedra sig själv och andra.

Togliatti och de andra kamraterna säger, att den italienska konstitutionen ”bär märken på arbetarklassens närvaro”, ”bekräftar principen om folkets suveränitet” och ”erkänner vissa nya rättigheter för arbetarna”. (Teserna.) När de talar om denna princip och dessa nya rättigheter, varför jämför de inte den italienska konstitutionen med andra borgerliga konstitutioner innan de drar sina slutsatser?

Det bör antecknas att bestämmelsen angående folkets suveränitet återfinnes i praktiskt taget varenda borgerlig konstitution som tillkommit efter Deklarationen om människans rättigheter i 1789 års franska borgerliga revolution och ingalunda är säregen för den italienska konstitutionen. ”Suveräniteten tillhör folket” var en gång en revolutionär paroll, som bourgeoisien ställde emot den feodale monarkens uttalande *L'etat, c'est Moi* (Staten, det är jag.) Men sedan bourgeoisins välde upprättades har denna artikel i borgerliga konstitutioner bara blivit en fras med vilken man döljer bourgeoisins diktatur.

Det bör också antecknas att den italienska konstitutionen inte är den enda som stadgar medborgerliga friheter och rättigheter. Sådana stadganden återfinns i konstitutionerna för nästan alla de kapitalistiska länderna. Men efter att ha fastställt vissa medborgerliga rättigheter och friheter, går vissa konstitutioner direkt över till andra bestämmelser i vilka dessa fri- och rättigheter begränsas eller upphävas. Såsom Marx sade om 1848 års franska konstitution: ”Vart enda ett av dess stadganden innehåller sin egen antites – upphäver sig själv

fullkomligt". (Marx och Engels: *Samlade verk*, ryska uppl., bd 7, s. 535.) Det finns andra konstitutioner, i vilka dylika artiklar icke följs av bestämmelser som begränsar eller upphäver dem, men de ifrågavarande borgerliga regeringarna uppnår samma syften med andra medel. Den italienska konstitutionen faller i den förstnämnda kategorin. Med andra ord, den är en ohöljt borgerlig konstitution och kan på inget sätt beskrivas såsom "i grunden socialistiskt inspirerad". (Togliatti: "Kommunisternas kamp för befrielse, fred och socialism", rapport vid IKP:s fjärde landskonferens.)

Lenin sade: "Där lagarna inte överensstämmer med verkligheten är konstitutionen falsk; där de överensstämmer med verkligheten är konstitutionen inte falsk". (Lenin: "Hur sammanfattar socialrevolutionärerna revolutionens resultat", *Samlade verk*, ryska uppl. bd 15, s. 308.) Den nuvarande italienska konstitutionen kan ses ur bägge dessa synpunkter, den är både falsk och icke falsk. Den är inte falsk i sådana betydelsefulla ting som att den öppet skyddar bourgeoisens intressen, och den är falsk i de högravande fraser, som är avsedda att föra folket bakom ljuset.

Vid Italienska kommunistiska partis VI. kongress i januari 1948 sade kamrat Togliatti:

Vår politiska och även vår konstitutionella framtid är osäker, ty man kan förutse allvarliga sammanstötningar mellan en progressiv sektor, som kommer att stödja sig på en del av vår konstitution, och en konservativ och reaktionär sektor, som kommer att söka medel för motstånd i den andra delen. Därför skulle man begå ett allvarligt politiskt fel och bedra folket om man begränsade sig till att säga: "Allting är nu inskrivet i konstitutionen. Låt oss tillämpa det som sanktioneras i den, och allt som folket eftersträvar kommer att genomföras." Detta vore felaktigt. Ingen konstitution kan någonsin användas till att rädda friheten, om den inte försvaras av medborgarnas medvetenhet, av deras makt och deras förmåga att krossa varje reaktionärt anslag. Ingen konstitutionell regel kan i sig själv tillförsäkra oss demokratiskt och socialt framsteg, om inte de arbetande massornas organiserade och medvetna krafter är i stånd att leda hela landet på framåtskridandets väg och slå ned reaktionens motstånd.

Av dessa ord, som kamrat Togliatti fällde 1948, förefaller det att han då ännu hade vissa marxistisk-leninistiska åsikter i behåll, eftersom han medgav att Italiens politiska och konstitutionella framtid var osäker och att den italienska konstitutionen hade en dubbelsidig karaktär och kunde användas såväl av de konservativa reaktionära krafterna som av de progressiva krafterna. Då ansåg kamrat Togliatti att det var "ett allvarligt politiskt fel" och betydde att "bedra folket" att blint tro på den italienska konstitutionen.

I januari 1955 sade kamrat Togliatti i ett tal: "Det är klart att vi i vår konstitution har linjerna till ett i grunden socialistiskt inspirerat program, som icke blott är ett politiskt utan också ett ekonomiskt och socialt program". (Rapport vid IKP:s fjärde landskonferens.) Vid den tiden höll kamrat Togliatti alltså redan den italienska konstitutionen för att vara "i grunden socialistiskt inspirerad".

Sålunda ställde sig Togliatti av år 1955 i opposition mot Togliatti av år 1948.

Sedan dess har kamrat Togliatti rört sig utför ett brant sluttande plan och har närmast förgudat den italienska konstitutionen.

År 1960 sade kamrat Togliatti i sin rapport till IKP:s IX. kongress:

Vi rör oss på konstitutionens grund, och alla som frågar oss, vad vi skulle göra om vi sutte vid makten, erinrar vi om konstitutionen. Vi har i vår Programdeklaration skrivit och vi upprepar, att det är möjligt att "under fullständig konstitutionell legalitet" genomföra "de strukturreformer som är nödvändiga för att underminera monopolistgruppernas makt, att försvara alla arbetares intressen mot de ekonomiska och finansiella oligarkierna, utestänga dessa oligarker från makten och sätta de arbetande klasserna i stånd att tillträda makten."

Det vill säga kamrat Togliatti krävde att arbetarklassen och andra arbetande människor i

Italien ska handla fullt legalt enligt den borgerliga konstitutionen och stödja sig på den för att ”underminera monopolistgruppernas makt”.

Vid IKP:s X. kongress 1962 försäkrade Togliatti och några andra kamrater i IKP att de är ”bestämda” på denna punkt. De hävdade att ”den italienska vägen till socialismen går genom uppbyggandet av den nya stat, som beskrivs i konstitutionen ... och genom att nya härskande klasser tillträder dess ledning” (Teserna.); att denna väg innebär att ”kräva och framtvinga en omvandling av staten enligt konstitutionen, att erövra nya maktpositioner inom staten, att påskynda samhällets socialistiska omvandling” (A.a.); att den innebär att bilda ”ett socialt och politiskt block, som är i stånd att på konstitutionellt laglig väg genomföra Italiens socialistiska omvandling”. (A.a.) De föreslår också att det italienska folket ska ”bekämpa statens klasskaraktär och klassyften samtidigt som det helt accepterar och försvarar den konstitutionella överenskommelsen, utvecklar omfattande och sammanhängande aktioner i syfte att driva staten framåt på väg till en progressiv demokrati som är i stånd att utvecklas i socialistisk riktning”. (”Tesar för IKP:s X. kongress”, se *L'Unitas* bilaga för 13 sept. 1962.)

Kort sagt, Togliatti och de andra kamraterna avser att åstadkomma socialism inom den borgerliga italienska konstitutionens ram. Därvid glömmer de fullständigt att, ehuru det finns vissa artiklar i den italienska konstitutionen som har en tilltalande ordalydelse, monopolkapitalisterna, så länge de har kontrollen över statsapparaten och de väpnade styrkorna, kan upphäva konstitutionen när helst de anser nödvändigt och lämpligt. Marxist-leninister måste avslöja hyckleriet i de borgerliga konstitutionerna. Men samtidigt bör de utnyttja vissa av dessas bestämmelser såsom vapen mot bourgeoisien. Under vanligt förhållanden är vägran, att utnyttja en borgerlig konstitution och att när helst så är möjligt föra legal kamp, ett misstag, en ”vänster”-avvikelse, vilken Lenin betecknade som en barnsjukdom. Men att uppmana kommunister och folket att blint förlita sig på en borgerlig konstitution, att säga att en borgerlig konstitution kan föra socialismen till folket och att respekt för och försvar och fullständig tillämpning av en dylik konstitution ”utgör kärnan i partiets hela politiska program” (”Grundsatser för en Programdeklaration av IKP.”) är inte bara en barnsjukdom utan innebär, för att än en gång använda Lenins ord, att man är andligen ”fången i borgerliga fördomar”.

Nutida ”parlamentarisk kretinism”

Kamrat Togliatti och vissa andra kamrater i IKP medger att socialismens förverkligande är förbundet med kamp, att socialismen måste förverkligas genom kamp. Men de vill hålla folkets kamp inom det område som den borgerliga konstitutionen medger och ge huvudrollen åt parlamentet.

Då kamrat Togliatti skildrade den nuvarande italienska konstitutionens tillkomst, sade han: ”Detta berodde på det faktum att kommunisterna 1946 avböjde att bryta legaliteten genom ett desperat försök att gripa makten och tvärtom valde vägen att delta i konstituerande församlingens arbete”. (Togliattis rapport vid IKP:s CK:s marsplenum 1956.)

På detta sätt kom det sig att kamrat Togliatti valde den parlamentariska vägen såsom den varpå Italiens arbetarklass och övriga arbetande folk skulle ”gå framåt till socialismen”. I årtal har Togliatti och andra kamrater framhåvt samma sak: ”I dag har tesen om möjligheten att gå fram mot socialismen inom den demokratiska och till och med den parlamentariska legalitetens former fått en allmän formulering ... Detta förslag ... framfördes av oss år 1944-46.” (Togliattis rapport vid IKP:s VIII. kongress.)

”Det är möjligt att nå fram till socialismen genom att ta den parlamentariska vägen.” (Togliatti: ”Parlamentet och kampen för socialismen”, i *Pravda* den 7 mars 1956.)

Här skulle vi med Togliatti och de andra kamraterna vilja diskutera frågan huruvida

övergången till socialismen kan åstadkommas i parlamentariska former.

Frågan måste klargöras. Vi har alltid ansett att deltagandet i den parlamentariska kampen är en av de legala kampmetoder som arbetarklassen under vissa betingelser bör utnyttja. Alla marxist-leninister vänder sig bestämt emot att man vägrar använda den parlamentariska kampen, när den är nödvändig, och i stället leker med eller pladdrar om revolution. I denna fråga har vi alltid hållit oss till Lenins hela teori sådan han utvecklade den i *Radikalismen – kommunismens barnsjukdom*. Men vissa personer vanställer medvetet våra åsikter. De säger att vi förnekar nödvändigheten av den parlamentariska kampen över huvud och att vi förnekar att det finns krökar och bukter i revolutionens utveckling. De tillskriver oss åsikten att folkrevolutioner en vacker dag plötsligt ska bryta ut i olika länder. Eller de påstår, såsom kamrat Togliatti gör i sitt svar av den 10 januari på vår artikel, att vi vill att de italienska kamraterna ska ”inskränka sig till att predika och vänta på revolutionens stora dag”. På senaste tiden har detta sätt att vanställa motpartens argument faktiskt blivit de självutnämnda marxist-leninisternas favorittrick i umgänget med de kinesiska kommunisterna.

Det kan frågas: Vilka är våra meningsskiljaktigheter med kamrat Togliatti och de andra i fråga om den riktiga inställningen till de borgerliga parlamenten?

För det första anser vi att alla borgerliga parlament, det nuvarande italienska parlamentet inberäknat, har klasskaraktär och tjänstgör som utsmyckning på den borgerliga diktaturen. Som Lenin uttryckte det: ”Betrakta första bästa parlamentariska land, från Amerika till Schweiz, från Frankrike till England, Norge o. a.: det verkliga ‘statliga’ arbetet utföres bakom kulisserna och verkställs av departement, kanslier och staber.” (Lenin: ”Staten och revolutionen” Valda verk, bd II, första delen, s. 244.), ”. . . börserna och bankirerna utövar ett allt större inflytande på de borgerliga parlamenten, ju starkare demokratin är utvecklad”. (Lenin: ”Den proletära revolutionen och renegaten Kautsky”, *Samlade skrifter i urval*, bd 12, s. 151.)

För det andra: vi är för utnyttjande av den parlamentariska kampen men emot illusions-spridning, emot ”parlamentarisk kretinism”. Arbetarklassens politiska partier tar, som Lenin sade, ”ställning för att utnyttja den parlamentariska kampen, för deltagande i parlamentet; men de avslöjar hänsynslöst den ‘parlamentariska kretinismen’, d.v.s. tron att den parlamentariska kampen är den *enda* eller *under alla förhållanden den viktigaste* formen av politisk kamp”. (Lenin: ”Rapport om RSDAP:s enhetskongress”, *Collected Works*, F.L.P.H., Moskva, bd 10, s. 353.)

För det tredje. Vi är för att det borgerliga parlamentets plattform utnyttjas till att blotta de variga såren i det borgerliga samhället och även till att avslöja bedrägeriet med det borgerliga parlamentet. Under vissa förhållanden släpper bourgeoisien i sitt eget intresse in representanter för arbetarklassens parti i sitt parlament. Samtidigt är detta en metod med vilken bourgeoisien försöker att bedra, korrumpera och till och med köpa vissa av arbetarnas representanter och ledare. Därför måste arbetarklassens politiska parti vara synnerligen vaksamt då det för parlamentarisk kamp och måste ständigt bevara sin politiska självständighet.

I de tre ovan behandlade punkterna har Togliatti och de andra kamraterna helt övergivit den leninistiska ståndpunkten. De betraktar parlamentet såsom stående över klasserna, överdriver utan något hållbart skäl det borgerliga parlamentets roll och anser det som den enda vägen till socialism i Italien.

Togliatti och de andra kamraterna har blivit fullständigt besatta av det italienska parlamentet. De anser att det, under förutsättning att man har en ”hederlig vallag” och att det ”i parlamentet bildas en majoritet som överensstämmer med folkets vilja” (Togliatti: ”Parlamentet och

kampen för socialismen”), är möjligt att genomföra ”djupgående sociala reformer” (A.a.) och ”förändra de nuvarande produktionsförhållandena och följaktligen också de stora egendomarnas välde” (Politiska teser, antagna av IKP:s IX. kongress.).

Kan det verkligen gå till på det sättet?

Nej. Det kan endast gå till så här. Så länge bourgeoisins byråkratiskt-militära statsapparat fortfarande existerar är det antingen omöjligt för proletariatet och dess pålitliga bundsförvanter, att under normala förhållanden och i överensstämmelse med den borgerliga vallagen vinna en parlamentarisk majoritet, eller är en sådan möjlighet alls intet att bygga på. Efter andra världskriget hade de kommunistiska och arbetarpartierna i många länder mandat i parlamenten, i vissa fall många mandat. I samtliga fall använde emellertid bourgeoisien olika åtgärder för att hindra kommunisterna från att vinna en parlamentarisk majoritet – val upphävdes, parlament upplöstes, vallagarna eller författningen reviderades eller kommunistiska partiet förklarades illegalt. Under en avsevärd tid efter andra världskriget hade Frankrikes kommunistiska parti högre röstetal och större parlamentsrepresentation än något annat parti i landet. Men de franska monopolkapitalisterna reviderade både vallagen och författningen och berövade Frankrikes kommunistiska parti många av dess mandat.

Kan arbetarklassen bli härskande klass genom att helt enkelt förlita sig till rösterna i valen? Historien känner inte ett enda fall där en förtryckt klass blivit härskande klass genom röstning. Bourgeoisien predikar en massa om parlamentarisk demokrati och val, men inte i något enda land förekom det att bourgeoisien efterträdde feodalherrarna som härskande klass på så enkelt sätt som genom röstning. Det är så mycket mindre troligt att proletariatet ska bli härskande klass genom val. Lenin sade i sina *Hälsningar till de italienska, franska och tyska kommunisterna*:

Endast skurkar eller dumbommar kan tro att proletariatet måste vinna majoritet i val, som genomförs *under bourgeoisins ok, under löneslaveriets ok*, och att det först därefter kan erövra makten. Detta är höjden av dumhet eller hyckleri; det är_ att,, sätta röstning under det gamla systemet och de gamla maktavarna i stället för klasskamp och revolution. (Lenin: *Samlade verk*, fjärde ryska uppl. bd 30, s. 40.)

Historien säger oss, att när ett arbetarparti överger sitt proletära revolutionära program, förfaller till att vara ett bihang till bourgeoisien och omvandlar sig till ett politiskt parti, som är ett verktyg åt bourgeoisien, kan denna tillåta det att ha en tillfällig parlamentarisk majoritet och att bilda regering. Detta var fallet med det brittiska Labour Party. Det var fallet också med de socialdemokratiska partierna i flera andra länder sedan de förrätt sina ursprungliga socialistiska revolutionära program. Men sådana ting kan endast bevara och befästa bourgeoisins diktatur och kan inte i något avseende ändra proletariatets ställning som en förtryckt och exploaterad klass. Det brittiska Labour Party har suttit vid makten tre gånger sedan 1924, men det imperialistiska Storbritannien är fortfarande det imperialistiska Storbritannien och den brittiska arbetarklassen har som förut ingen makt. Vi skulle vilja fråga kamrat Togliatti om han tänker följa Labour Party och de socialdemokratiska partierna i andra länder i spåren.

Teserna för IKP:s X. kongress förklarar, att parlamentet måste få full befogenhet att lagstifta och att leda och kontrollera den verkställande myndighetens verksamhet. Vi vet inte vem som ska ge parlamentet de befogenheter som vissa av Italiens kommunistiska partis ledare önskar att det ska erhålla. Ska de ges av bourgeoisien eller av Togliatti och de andra kamraterna? I verkligheten får ett borgerligt parlament sina befogenheter av bourgeoisien. Bourgeoisien bestämmer befogenheternas omfattning i överensstämmelse med sina intressen. Hur stora befogenheter bourgeoisien än medger parlamentet, kan detta aldrig bli den borgerliga statens verkliga maktorgan. Det verkliga maktorganet, genom vilket bourgeoisien utövar sitt

herravälde över folket, är bourgeoisiens byråkratiska och militära apparat men inte dess parlament.

Om kommunister överger den proletära revolutionens och den proletära diktaturens väg och sätter allt sitt hopp till att genom röstning vinna en majoritet i det borgerliga parlamentet och väntar att de ska ges befogenhet att leda staten, vilken är då skillnaden mellan deras väg och Kautskys parlamentariska väg? Kautsky sade: ”Målet för vår politiska kamp förblir som hittills att erövra statsmakten genom att vinna majoriteten i parlamentet och upphöja parlamentet till regeringens herre” (Kautsky: ”Ny taktik”, i *Neue Zeit* nr 46, 1912.). Lenin sade i sin kritik av denna kautskyanska väg: ”Detta är ju den renaste och banalaste opportunism”. (Lenin: ”Staten och revolutionen”, *Valda verk*, bd I, första delen, s. 326.)

I mars 1956, när kamrat Togliatti talade om ”användande av legala medel och av parlamentet”, förklarade han: ”Vad vi har att göra i dag skulle varken ha varit möjligt eller riktigt för trettio år sedan, det skulle ha varit ren opportunism, såsom vi betecknade det vid den tiden”. (Togliattis rapport vid IKP:s CK:s plenum i mars 1956.)

Vilka grunder finns det för att säga att det, som för trettio år sedan varken var möjligt eller riktigt, i dag är både möjligt och riktigt? Vilken grund finns det för att säga att det, som då var ren opportunism, nu plötsligt har blivit ren marxism-leninism? Kamrat Togliattis ord är faktiskt ett erkännande av att den väg som han och de andra kamraterna slagit in på är densamma som opportunisterna tog i det förgångna.

Men när det påpekades att de befann sig på denna parlamentariska väg, ändrade kamrat Togliatti ton och sade i juni 1956: ”Jag skulle vilja rätta de kamrater, som har sagt – som om det gällde en helt och hållet fredlig sak – att den italienska vägen för utvecklingen till socialism betyder den parlamentariska vägen och ingenting därutöver. Det är inte sant.” (Togliattis rapport vid IKP:s CK:s plenum i juni 1956.) Han sade också: ”Att reducera denna kamp till en tävlan om rösterna för parlamentet och att vänta till dess man erhållit femtioen procent skulle inte bara vara enfaldigt utan också illusoriskt. (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.) Kamrat Togliatti hävdade att vad de förspårade inte blott var ”ett parlament som fungerar” utan också ”en stor folkrörelse”. (Rapporten vid juniplenum 1956.)

Det är mycket riktigt att gå in för en stor folkrörelse, och marxist-leninister bör naturligtvis vara glada för det.

Det bör erkännas att det finns en massrörelse av betydande storlek i Italien i dag och att det Kommunistiska partiet i Italien i detta avseende har gjort framgångar. Det beklagliga är, att kamrat Togliatti betraktar denna massrörelse endast inom en parlamentarisk ram. Han anser att massrörelsen ”kan åstadkomma att man i vårt land reser dessa trängande krav, vilka sedan kan uppfyllas av ett parlament i vilket de folkliga krafterna har vunnit en tillräckligt stark representation”. (A.a.)

Massorna reser krav, sedan uppfyller parlamentet dem – det är kamrat Togliattis formel för massrörelsen.

Marxismen-leninismens grundläggande taktiska princip är följande: I alla massrörelser, och ävenså i den parlamentariska kampen, är det nödvändigt att upprätthålla proletariatets politiska oberoende, att dra en gränslinje mellan proletariatet och bourgeoisien, att förena rörelsens förhandenvarande intressen med dess framtida intressen och att samordna. Den pågående rörelsen med hela processen och med slutmålet för arbetarrörelsens kamp. Den som glömmer eller bryter emot denna princip faller i bersteinismens trask och godtar i verkligheten den ökända formeln ”målet är intet, rörelsen är allt”. låt oss fråga: vilken skillnad finns det mellan kamrat Togliattis formel rörande massrörelsen och Bernsteins formel?

Kan statsmonopolistiskt kapital bli "ett mera verksamt instrument för kamp mot en monopolistisk utveckling"

Som svar på ledaren i vår tidning *Folkets Dagblad* skrev kamrat Luigi Longo, en av de främsta ledarna för Italiens kommunistiska parti, i en artikel den 4 januari 1963:

Vår tionde kongress har också ånyo med kraft bekräftat att ett fast moment i vad vi kallar den italienska vägen till socialismen är erkännande av att det redan i dag, i det rådande internationella och inrikespolitiska läget, och till och med medan den kapitalistiska regimen alltjämt består, är möjligt och nödvändigt att nå fram till en likvidering av monopolen och dessas ekonomiska och politiska makt.

Dessa kamrater påstår att det, genom att använda de åtgärder som de utarbetat, är möjligt att förändra de kapitalistiska produktionsförhållanden som nu existerar i Italien och att förändra de italienska monopolkapitalisternas "storegendomvälde".

De ekonomiska åtgärderna för "strukturen", vilka utarbetats av Togliatti och andra kamrater, består enligt deras egna ord i förverkligande av "kravet på en bestämd grad av nationalisering, kravet på programmering, kravet på statsingripande för att garantera demokratisk ekonomisk utveckling o.s.v." (Togliattis tal vid IKP:s CK:s plenum i april 1962) och "rörelsen, som tenderar att öka det direkta statsingripandet i det ekonomiska livet, genom programmering, nationalisering av hela sektorer av produktionen, etc.". (Tesar för IKP:s X. kongress.)

Förmodligen kommer Togliatti och de andra kamraterna att fortsätta med att finna på ytterligare åtgärder av detta slag.

De har naturligtvis rätt att tänka och säga vad de vill och ingen har rätt att blanda sig däri, och det vill vi inte heller göra. Eftersom de emellertid vill att andra ska tänka och tala som de, kan vi inte undgå att fortsätta diskussionen av de frågor de rest.

Låt oss först ta frågan om statsingripande i det ekonomiska livet.

Har inte staten ingripit i det ekonomiska livet allt sedan den kom till och oavsett om den var slavägarnas, feodaltherrarnas eller bourgeoisieens stat? När dessa klasser befinner sig i uppåtgående kan statsingripandet i det ekonomiska livet ta en form, och när de befinner sig i nedgång kan det ta en annan form. Statsingripandet i det ekonomiska livet kan också ta olika former i olika länder, vilkas statsmakt har en och samma klasskaraktär. Vi lämnar åt sido frågan om hur slavägarnas och feodaltherrarnas stat ingriper i det ekonomiska livet för att diskutera endast den borgerliga statens ingripande i det ekonomiska livet.

Vare sig en borgerlig stat för en politik som går ut på att hugga till sig kolonier eller strida för världsherravälde, en frihandelspolitik eller en skyddstullspolitik, utgör varje sådan politik ett statsingripande i det ekonomiska livet som borgerliga stater länge praktiserat för att skydda sin bourgeoisie intressen. Dyliga ingripanden har spelat en viktig roll i kapitalismens utveckling. Statsingripanden i det ekonomiska livet är därför ingenting nytt som på sistone framträtt i Italien.

Men det som Togliatti och de andra kamraterna avser med "statsingripande i det ekonomiska livet" är kanske inte denna politik, som länge praktiserats av bourgeoisie utan i huvudsak nationaliseringen, som de talar om.

Nåväl, så låt oss tala om nationalisering.

I verkligheten har, från slavsamhället och uppåt, olika slag av stater haft olika slag av "nationaliserade sektorer inom nationalhushållet". Slavägarstaten hade sin nationaliserade sektor av nationalhushållet, och det hade också feodaltherrarnas stat. Den borgerliga staten har ända sedan sin tillkomst haft sin nationaliserade sektor av nationalhushållet. Den fråga som

måste klarläggas i varje särskilt fall är därför nationaliseringens karaktär och vilken klass som genomför den.

En kommunistisk veteran som kamrat Togliatti är säkerligen inte obekant med vad Engels sade i ”Socialismens utveckling från utopi till vetenskap”.

På det ena eller andra sättet, med eller utan trusterna måste slutligen det kapitalistiska samhällets officiella representant, staten, övertaga ledningen av produktionen. Denna nödvändighet att förvandla till statsegendom gör sig först märkbart ifråga om de stora kommunikationsmedlen: post, telegraf, järnvägar.

Till detta uttalande gjorde Engels följande mycket viktiga fotnot:

Jag säger *måste*. Ty endast i det fall att produktions- eller samfärdsmedlen *verkligen* vuxit ifrån att ledas av aktiebolag, att alltså förstatligandet blivit *ekonomiskt* ofrånkomligt, blott då betyder det – också om den nuvarande staten utför det – ett ekonomiskt framsteg, att man uppnår ett nytt förstadium till samhällets eget övertagande av alla produktivkrafter. På sista tiden har det emellertid – sedan Bismarck slagit sig på förstatligande – uppträtt en viss falsk socialism, som här och där alldeles urartat, och som utan vidare förklarar *varje* förstatligande, till och med det bismarckska för socialistiskt. Om tobakens förstatligande skulle vara socialistiskt, så skulle förvisso Napoleon och Metternich räknas till socialismens grundläggare. När den belgiska staten av helt triviala politiska och finansiella grunder själv byggde sina huvudjärnvägar, när Bismarck utan varje ekonomisk nödvändighet förstatligade Preussens huvudjärnvägar, för att helt enkelt kunna inrätta och utnyttja dem bättre i händelse av krig, för att göra järnvägsmännen till regeringens valboskap och framför allt för att skaffa en ny inkomstkälla, som var oberoende av parlamentsbeslut – så var det ingalunda socialistiska åtgärder, direkt eller indirekt, medvetet eller omedvetet. Eljest skulle också den preussiska statsbanken, den kungliga porslinsstillverkningen och rent av regementsskräddarna vara socialistiska inrättningar, för att nu inte tala om förstatligandet av – bordellerna, som ett slughuvud under Fredrik Wilhelm III på allvar föreslog på 30-talet. (Bägge citaten ur Engels: *Socialismens utveckling från utopi till vetenskap*, Arbetarkulturs förlag, 1938, s. 61-62.)

Engels fortsatte att framhäva det så kallade statliga ägandets karaktär i de kapitalistiska länderna. Han sade:

Men varken förvandlingen till aktiebolag och trusters eller till statsegendom upphäver produktionskrafternas kapitalegenskap. Hos aktiebolagen och trusterna ligger detta i öppen dag. Och den moderna staten åter är blott den organisation, som det borgerliga samhället skapar sig för att upprätthålla det kapitalistiska produktionssättets allmänna yttre betingelser mot övergrepp såväl från arbetarnas som de enskilda kapitalisternas sida. Den moderna staten, vilken form den än antagit, är en rent kapitalistisk maskin, kapitalisternas stat, den ideella totalkapitalisten. Ju mer produktivkrafter den gör till sin egendom, desto mer blir den en verklig totalkapitalist, desto fler medborgare utsuger den. Arbetarna förblir lönearbetare, proletärer. Kapitalförhållandet upphäves inte, det drives tvärtom till sin spets. Men där slår det om. Statens ägande av produktivkrafterna är inte en lösning av konflikten, men det döljer inom sig det formella medlet till lösningen. (Engels: A.a. s. 62-63.)

Engels skrev allt detta i en period då monopolkapitalet först började framträda och kapitalismen börjat röra sig från fri konkurrens till monopol. Har hans argument förlorat sin giltighet nu, då monopolkapitalet intar en fullständigt dominerande ställning? Kan det sägas, att nationaliseringen i de kapitalistiska länderna nu har förändrat och till och med upphävt ”produktivkrafternas kapitalegenskap”? Kan det sägas, att den statsmonopolistiska kapitalism, som bildats genom kapitalistisk nationalisering eller på annat sätt, icke längre är kapitalism? Eller kanske detta gäller endast för Italien, men inte i andra länder?

Här har vi alltså att gå in på frågan om den statsmonopolistiska kapitalismen i allmänhet och i Italien i synnerhet. Kapitalkoncentration resulterar i monopol. Från och med första världskriget har världskapitalismen icke blott tagit ytterligare ett steg till monopol i allmänhet,

men också tagit ytterligare ett steg från monopol i allmänhet till statsmonopol. Sedan första världskriget och särskilt sedan den ekonomiska krisen år 1929 bröt ut i den kapitalistiska världen, har den statsmonopolistiska kapitalismen ytterligare utvecklats i alla imperialistiska länder. Under andra världskriget utnyttjade monopolkapitalisterna i de imperialistiska länderna på bägge sidor i fullständigast möjliga omfattning statsmonopolistiskt kapital för att göra höga profiter på kriget. Och efter kriget har statsmonopolistiskt kapital faktiskt blivit en mer eller mindre dominerande kraft inom det ekonomiska livet i vissa imperialistiska länder. Kapitalismens grundvalar i Italien är, i jämförelse med de andra viktiga imperialistiska länderna, relativt svaga. Redan tidigt slog därför Italien in på statskapitalismens väg i syfte att koncentrera kapitalets krafter för att kunna hugga till sig de högsta profiterna, konkurrera med det internationella monopolkapitalet, utvidga sina marknader och nyuppdela kolonierna. 1914 upprättade den italienska regeringen Consorzio per Sovvenzione su Valore Industria för att förse de stora bankerna och industrifirmorna med lån och subventioner. En ytterligare förening mellan monopolkapitalistiska organisationer och statsorgan skedde under Mussolinis fascistregim. Särskilt under den stora krisen 1929-33 köpte den italienska regeringen upp stora aktiepaket i många konkurrensmissiga banker och andra företag, lade många banker och företag under statlig kontroll och organiserade Istituto per la Ricostruzione Industriale, och skapade på detta sätt en gigantisk statsmonopolistisk kapitalistisk organisation. Efter andra världskriget lämnades det italienska monopolkapitalet, inklusive det statsmonopolistiska kapitalet, som varit fascistregimens grund, intakt och utvecklades med ännu större hastighet. De företag som drivs av statsmonopolistiskt kapital eller av staten och det privata monopolkapitalet gemensamt utgör för närvarande omkring 50 procent av Italiens näringsliv.

Vilka slutsatser bör marxist-leninister dra av det statsmonopolistiska kapitalets utveckling? Kan nationaliserade företag, d.v.s. statsmonopolistiskt kapital, stå ”i opposition mot monopolen” (A. Presenti: ”Är det en fråga om strukturen eller om överbyggnaden?”), kan det vara ”uttrycket för folkmassorna” (A.a.) och kan det bli ”ett mera effektivt instrument för bekämpande av en monopolistisk utveckling” (A. Presenti: ”Direkta och indirekta former av statsingripandet”) såsom Togliatti och vissa andra kamrater i IKP förklarar?

En marxist-leninist kan omöjligen dra sådana slutsatser.

Statsmonopolistisk kapitalism är monopolkapitalism i vilken monopolkapitalet förenats med statens politiska makt. Genom att till fullo utnyttja statsmakten påskyndar det kapitalets koncentration och hopsamling, intensifierar utsugningen av det arbetande folket, uppslukandet av de små och mellanstora företagen och vissa monopolkapitalistiska gruppers annektering av andra samt stärker monopolkapitalet för internationell konkurrens och expansion. Med ”statsingripande i det ekonomiska livet” och ”kamp mot monopol” som maskering och genom att i bedrägligt syfte använda statens namn, överför det slugt och i smyg väldiga profiter i monopolgruppernas fickor.

Det statsmonopolistiska kapitalet tjänar monopolkapitalisterna på framför allt följande sätt:

1. Det använder statskassans tillgångar och de skatter som folket betalar till att skydda kapitalisternas investeringar mot risker och garanterar sålunda stora profiter åt monopolgrupperna.

Till exempel. Staten både betalar ränta och garanterar kapitalvärdet på alla obligationer som utgivits för att skaffa medel till Istituto per la Ricostruzione Industriale, Italiens största statsmonopolistiska organisation. Obligationsinnehavarna erhåller i allmänhet en hög ränta, från 4,5 till 8 procent per år. Dessutom får de utdelningarna, när företagen gör vinst.

2. Genom lagstiftning och via statsbudgeten omfördelas en betydande del av nationalinkomsten på sätt som är till förmån för de monopolkapitalistiska organisationerna och tillförsäkrar de olika monopolgrupperna väldiga profiter.

Till exempel. År 1955 anslog den italienska regeringen omkring en tredjedel av de totala statsutgifter till inköp och beställningar av varor från privata monopolgrupper.

3. Genom statliga inköp och försäljningar av företag. Vid vissa tillfällen övertar staten företag, som går med förlust eller är konkursmässiga eller vilkas förstatligande är till fördel för särskilda monopolgrupper. Vid andra tillfällen försäljer staten till de privata monopolföretagen företag som är vinstgivande.

Till exempel. Enligt statistiska uppgifter, som sammanställts av den italienske ekonomen Gino Longo, köpte de olika italienska regeringarna från 1920 till 1955 aktier i konkursmässiga banker och företag för sammanlagt 1.647.000 miljoner lire (omräknade i 1953 års priser), ett belopp som motsvarar mer än 50 procent av det totala nominella aktiekapitalet år 1955 i samtliga italienska aktiebolag med ett aktiekapital av 50 miljoner lire eller därutöver. Å andra sidan sålde, enligt ofullständiga statistiska uppgifter, enbart Istituto per la Ricostruzione Industriale från sitt inrättande och till år 1958 aktier i vinstgivande företag för ett sammanlagt värde av 491.000 miljoner lire (omräknade i 1953 års priser) tillbaka till privata monopolorganisationer.

4. Genom att använda statens auktoritet intensifierar det statsmonopolistiska kapitalet kapitalets koncentration och hopsamling och påskyndar monopolkapitalets annektering av de små och mellanstora företagen.

Till exempel. Det sammanlagda nominella kapitalet i de tio största monopolgrupperna, som kontrollerar det italienska nationalhushållets livsnerv, femtondubblades under åren 1948-1958. Under samma tid tjugofemdubblade Fiatbolaget och fyrtiodubblade Italcemento sina nominella kapital. Fastän de tio största bolagen i Italien endast utgjorde 0,04 procent av hela antalet aktiebolag, ägde eller kontrollerade de 64 procent av det totala privata aktiekapitalet i Italien. Under samma tid ökade oavbrutet antalet små och mellanstora företag, som gick i konkurs.

5. Internationellt för det statsmonopolistiska kapitalet en ursinnig kamp om marknader, utnyttjar därvid statens namn och dess diplomatiska åtgärder och tjänar sålunda det italienska monopolkapitalet såsom ett nyttigt verktyg för utvidgning av dess neokolonialistiska framträngande.

Till exempel. Enbart under perioden 1956-61 förvärvade Ente Nazionale Idrocarburi rätten att söka och exploatera oljefyndigheter, att sälja olja eller att bygga oljeledningar och raffinaderier i Förenade Arabrepubliken, Iran, Libyen, Marocko, Tunisien, Etiopien, Sudan, Jordan, Indien, Jugoslavien, Österrike, Schweiz etc. På detta sätt har det åt de italienska monopolkapitalisterna säkerställts en plats på världens oljemarknad.

Ovan anförda fakta klargör att statsmonopol och privat monopol är två ömsesidigt understödjande former, som monopolkapitalisterna använder för att utvinna väldiga profiter. Det statsmonopolistiska kapitalets utveckling skärper det imperialistiska systemets inneboende motsättningar och kan aldrig, såsom Togliatti och de andra kamraterna påstår, ”begränsa och bryta de ledande stora monopolgruppernas makt”. (Tesar för IKP:s X. kongress) eller förändra imperialismens inneboende motsättningar.

Vissa personer i Italien hyser åsikten att den nutida italienska kapitalismen är annorlunda än kapitalismen för femtio år sedan och har inträtt i ett ”nytt stadium”. De kallar den nutida italienska kapitalismen ”neokapitalism”. De påstår att sådana grundläggande marxistisk-leninistiska principer som de rörande klasskampen, den socialistiska revolutionen, proletariats erövring av statsmakten och den proletära diktaturen inte längre kan komma till användning under ”neokapitalismen” eller kapitalismens ”nya stadium”. Enligt deras mening kan denna ”neokapitalism” uppenbarligen lösa kapitalismens grundläggande motsättningar

inom det kapitalistiska systemets ram med sådana medel som ”programmering”, ”tekniskt framåtskridande”, ”full sysselsättning” och ”välfärdsstaten” samt genom ”internationellt förbund”. Det var katolikerna och socialreformisterna som först förespråkade och spred dessa teorier i Italien. Och det var faktiskt i dessa så kallade teorier som Togliatti och de andra kamraterna fann en ny grund för sin ”teori om strukturreform”.

Togliatti och de andra kamraterna hävdar att ”idéerna om att planera och göra upp program för ekonomin, vilka tidigare betraktades som socialistiska privilegier, diskuteras och accepteras i dag i allt större utsträckning”. (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.)

Det är kamrat Togliattis mening 1) att en planmässig utveckling av nationalhushållet kan ske icke blott i socialistiska länder utan också under kapitalismen och 2) att den ekonomiska planering och programmering som är karaktäristisk för socialismen kan accepteras i det kapitalistiska Italien.

Marxister-leninister har alltid ansett att den kapitalistiska staten finner det både möjligt och nödvändigt att acceptera en politik, som på något sätt reglerar nationalhushållet i enlighet med intressena hos bourgeoisien som helhet. Denna idé återfinnes i de här ovan citerade avsnitten från Engels. Under monopolkapitalets era tjäna denna reglerande och av den kapitalistiska staten utövade funktion i huvudsak monopolkapitalisternas intressen. Ehuru en dylik reglering ibland kan offra vissa monopolgruppers intressen, skadar den aldrig utan tvärtom företräder den intressen hos monopolkapitalismen i gemen.

Här följer Lenins utomordentliga klarläggande av detta förhållande. Han sade:

”... det mest spridda misstaget är det borgerlig-reformistiska påståendet, att den monopolkapitalistiska eller statsmonopolistiska kapitalismen, *inte längre* är kapitalism, utan redan kallas ’statssocialism’ o.dyl. En fullkomlig planmässighet har trusterna naturligtvis inte åstadkommit, åstadkommer de ännu inte och kan de inte heller åstadkomma.

Men i den mån de uppvisar planmässighet, i den mån kapitalmagnaterna på förhand beräknar produktionens omfång i nationell och t.o.m. i internationell skala, i den mån de planmässigt reglerar den, förblir vi likväl inom *kapitalismen*, visserligen på ett nytt stadium av den men dock otvivelaktigt inom kapitalismen.” (Lenin: ”Staten och revolutionen”, *Valda verk*, bd II, andra delen, s. 268.)

En del kamrater i IKP påstår emellertid att det är möjligt att, medels genomförande av planering i Italien under monopolkapitalisternas välde, lösa de stora problem som Italiens historia ställer, däribland ”problemen om arbetarklassens frihet och frigörelse”. (Tesar för IKP:s X. kongress.) Hur är detta mirakel möjligt?

Kamrat Togliatti säger: ”Statsmonopolistisk kapitalism, som är den moderna typen av den kapitalistiska regimen i nästan alla de stora länderna, är – såsom Lenin påvisat – bortom vilket det inte finns någon annan väg framåt än socialismens. Men utifrån denna objektiva nödvändighet är det nödvändigt att se till att en medveten rörelse uppstår.” (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.)

Ett välbekant uttalande av Lenin säger att ”... kapitalismen ... har gått framåt från kapitalism till imperialism, från monopol till förstatligande. Allt detta har fört den socialistiska revolutionen närmare och skapat de objektiva betingelserna för den.” (Lenin: ”Referat om det politiska läget håller på RSDAP:s allryska aprilkonferens den 7 maj (24 april) 1917”, *Samlade verk i urval*, bd 10, s. 110) Han har också gjort liknande uttalanden i andra sammanhang. Lenin menade uppenbarligen, att den statsmonopolistiska kapitalismens utveckling endast ”utgör ett bevis för den socialistiska revolutionens närhet, lätthet, genomförbarhet och ouppskjutbarhet, men alls inte något motiv för att tolerera, att man förnekar denna revolution och skönmålar kapitalismen, såsom alla reformister gör”. (Lenin: ”Revolutionen och staten”,

Valda verk, bd II, första delen, s. 268.) När kamrat Togliatti talar om ”strukturreformer” och ”medveten rörelse” använder han precis som reformisterna ett dunkelt språk för att undgå den av marxismen-leninismen ställda frågan om den socialistiska revolutionen och han gör sitt bästa för att få den italienska kapitalismen att verka tilldragande.

Kom ihåg vad den store Lenin lärde oss

Av de ovan behandlade frågorna framgår, att ”teorin om strukturreformer”, som framförs av Togliatti och de andra kamraterna, är en fullständig revision av marxismen-leninismen i den grundläggande frågan om staten och revolutionen.

Kamrat Togliatti trädde offentligen in för en fullständig revision av marxismen-leninismen så tidigt som 1956. I juni det året sade han till IKP:s CK:s plenarmöte:

När de utvecklade denna teori (teorin om proletarietets diktatur – *Hongqis* red.) sade Marx och Engels först och Lenin senare, att den borgerliga statsapparaten inte kan användas för att bygga upp ett socialistiskt samhälle. Denna apparat måste krossas och förintas av arbetarklassen samt ersättas med en proletär statsapparat, d.v.s. en stat ledd av arbetarklassen. Detta var inte Marx' och Engels' ursprungliga ståndpunkt. Det var den ståndpunkt de intog efter erfarenheterna av Pariskommunen, och den utvecklades i detalj av Lenin. Är denna ståndpunkt fullt giltig ännu i dag? Det är en sak att diskutera. När vi fastställer, att det är möjligt att nå fram till socialismen på en väg som går icke blott över demokratisk grund utan också genom utnyttjande av parlamentariska former, är det faktiskt uppenbart att vi korrigerar något i denna ståndpunkt i det vi tar med i beräkningen de förändringar som ägt rum och som håller på att ske i världen.

Här poserade kamrat Togliatti som marxismens historieskrivare samtidigt som han i grunden förvrängde marxismens historia.

Överväg följande fakta.

I *Kommunistiska Manifestet*, som skrev 1847, uttalade Marx och Engels mycket klart att ”det första steget i arbetarrevolutionen är att höja proletariet till härskande klass, erövra demokratin”. (Marx o. Engels: *Kommunistiska Manifestet*, Arbetarkultur, 1941, s. 45.) Lenin sade om detta uttalande: ”Här ser vi formuleringen av en av marxismens märkligaste och viktigaste idéer ifråga om staten, nämligen idén om ‘proletarietets diktatur’ (såsom Marx och Engels började uttrycka sig efter Pariskommunen).” (Lenin: ”Staten och revolutionen”, *Valde verk*, bd II, första delen, s. 219.)

Senare, efter att ha summerat erfarenheterna från perioden 1848-51, ställde Marx frågan om att krossa den gamla statsapparaten. Lenin sade: ”Här (i ”Louis Bonapartes adertonde Brumaire” Ö.a.) ställes frågan konkret, och slutsatsen formuleras utomordentligt exakt, bestämt, praktiskt påtagligt: alla föregående revolutioner har fullkomnat statsmaskineriet, men det är nödvändigt att krossa, nedbryta det”. Lenin tillade: ”Denna slutsats är det viktigaste, det grundläggande i marxismens lära om staten”. (A.a. s. 224.)

Marx, som stödde sig på erfarenheterna från 1848-51, kom till slutsatsen att den proletära revolutionen, till skillnad från tidigare revolutioner, inte skulle rätt och slätt överföra den byråkratiskt-militära apparaten från en grupp av folket till en annan. Marx gav då ännu icke ett bestämt svar på frågan om vad som skulle ersätta den krossade statsapparaten. Orsaken härtill var, såsom Lenin anmärkte, att Marx, då han ställde frågan inte helt enkelt stödde sig på logiskt tänkande utan strängt höll sig på den historiska erfarenhetens fasta mark (Jmf. a.a., s. 227). I denna speciella fråga fanns det år 1852 ännu ingenting i de tidigare erfarenheterna, som man kunde stödja sig på, men erfarenheterna av Pariskommunen 1871 ställde frågan på dagordningen. ”Kommunen är den proletära revolutionens första försök att *krossa* det borgerliga statsmaskineriet och den ‘äntligen upptäckta’ politiska form, med vilken man kan och måste *ersätta* det krossade.” (Lenin: A.a., s. 255.)

Härav ser vi att det finns två frågor, frågan om krossande av den borgerliga statsapparaten och frågan om vad som bör ersätta den. Marx besvarade först den ena och sedan den andra på grundval av den historiska erfarenheten från skilda perioder. Kamrat Togliatti säger att det var först efter erfarenheterna av Pariskommunen 1871 som Marx och Engels ansåg det nödvändigt för proletariatet att krossa den borgerliga statsapparaten. Detta är en förvrängning av historiska fakta.

Kamrat Togliatti tror liksom Kautsky på ”en erövring av makten *utan* statsmaskineriets krossande”. (Lenin: A.a. s. 313.) Han håller före att bourgeoisieens statsapparat kan bevaras och proletariatet uppnå sina mål genom att använda denna färdiga statsapparat. Det vore väl, om kamrat Togliatti beaktade hur Lenin upprepade gånger vederlade Kautsky på denna punkt. Lenin sade:

Antingen avvisar Kautsky varje övergång av statsmakten i arbetarklassens händer eller medger han, att arbetarklassen övertar det gamla, borgerliga statsmaskineriet, men han medger under inga omständigheter, att arbetarklassen skulle krossa och slå sönder det samt ersätta det med ett nytt, proletärt maskineri. Hur man än ’tolkar’ och ’förklarar’ Kautskys resonemang, så är det ju i båda fallen uppenbart, att han bryter med marxismen och går över på bourgeoisieens sida. (Lenin: ”Den proletära revolutionen och renegaten Kautsky”, *Valda verk*, bd II, andra delen, s. 63-64.)

Eftersom kamrat Togliatti skryter med att deras program är en ”fördjupning och utveckling av marxismen-leninismen”, bör det antecknas att den så kallade teorin om strukturreformer faktiskt först kläcktes av Kautsky. I sin broschyr *Den sociala revolutionen* sade Kautsky: ”Det är alldeles klart att vi inte kommer att uppnå ledarställning under nuvarande förhållanden. Själva revolutionen förutsätter en långvarig och djupgående kamp, vilken under sitt förlopp, kommer att förändra vår nuvarande politiska och sociala struktur.” Det är tydligt att Kautsky för länge sedan försökte att ersätta teorin om den proletära revolutionen med teorin om strukturreformer och att kamrat Togliatti helt enkelt upptagit hans fallna mantel. Icke dess mindre ska vi, om vi noggrant undersöker deras respektive åsikter, finna att kamrat Togliatti har hoppat förbi Kautsky. Denne medgav ”att vi inte kommer att uppnå ledarställning under nuvarande förhållanden”, medan kamrat Togliatti påstår att vi kan uppnå ledarställning just ”under nuvarande förhållanden”.

Togliatti och andra kamrater anser att vad som behövs, för att Italien skall rycka fram till socialism, är att upprätta en ”ny demokratisk regim” enligt den underbara italienska konstitutionen och att samtidigt bilda ett ”nytt historiskt block” eller ett ”nytt block av sociala och politiska ledande krafter”. (Teserna.) De påstår, att det snarare är detta ”nya historiska block” än det italienska proletariatet som är ”bärande av en intellektuell och moralisk såväl som en politisk revolution” (jmf a.a.) i Italien. Ingen vet vad detta nya historiska block i verkligheten är eller hur det ska bildas. Ibland säger Togliatti och andra kamrater att det står ”under arbetarklassens ledning” (jmf a.a.) och vid andra tillfällen att detta ”nya historiska block” självt är detta ”block av ledande krafter”. Är ett dylikt block en proletariatets klassorganisation eller utgör det ett förbund av klasser, står det under ledning av arbetarklassen eller av bourgeoisieen eller av någon annan klass? Himlen allena vet! När allt kommer omkring är syftet med deras fantasifulla och obestämbara formulering helt enkelt att komma ifrån den grundläggande marxistisk-leninistiska idén om proletär revolution och proletär diktatur.

Kamrat Togliattis mening är: 1) det är inte behövligt att krossa den borgerliga statsapparaten, och 2) det är inte behövligt att skapa en proletär statsapparat. Sålunda förkastar han erfarenheterna från Pariskommunen.

Efter Marx och Engels klarlade Lenin upprepade gånger Pariskommunens erfarenheter och betonade därvid alltid att de var universellt giltiga för proletariatet i alla länder. Lenin skilde

inte den ryska revolutionens erfarenheter från Pariskommunens utan betraktade dem som en fortsättning och utveckling av Pariskommunens erfarenheter. Han ansåg, att sovjeterna ”reproducerar den statstyp, som Pariskommunen höll på att skapa (Lenin: ”Proletariatets uppgifter i vår revolution”, *Valda verk*, bd II, första delen, s. 32.) och menade att ”Pariskommunen tog det första världshistoriska steget på vägen till krossande av den gamla statsapparaten, sovjetmakten det andra”. (Lenin: *Samlade verk i urval*, bd 12, s. 270.)

Då kamrat Togliatti förkastat erfarenheten från Pariskommunen ställer han med nödvändighet upp sina idéer emot marxismen-leninismen och tar utan omsvep avstånd från erfarenheterna av Oktoberrevolutionen och de revolutioner som folken i olika länder genomfört efter Oktoberrevolutionen. Sålunda uppställer han sin så kallade italienska väg mot det internationella proletariats gemensamma väg.

Kamrat Togliatti säger: ”Frågan om att göra vad som gjordes i Ryssland är inte ställd inför de italienska arbetarna”. (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.) Här har vi sakens kärna.

De av IKP:s VIII. kongress år 1956 antagna Grundsatserna för en programdeklaration förklarade: ”Under de första åren efter första världskriget visade sig den revolutionära erövringen av makten med de metoder som fört till seger i Sovjetunionen vara omöjlig”. Här har vi återigen sakens kärna.

Med hänvisning till den kinesiska revolutionens erfarenheter sade kamrat Togliatti att Kinas kommunistiska parti, under den period då det kinesiska folket kämpade för att erövra statsmakten, tillämpade en politisk linje ”som inte alls överensstämde med den strategiska och taktiska linje som bolsjevikerna följde under sin revolution från mars till oktober (1917). (Togliattis sluttal vid IKP:s X. kongress.) Detta är en förvrängning av den kinesiska revolutionens historia. Eftersom den kinesiskt revolutionen ägde rum under de speciella betingelser som rådde i Kina hade den sina egna karaktäristiska drag. Vårt partis politiska linje utformades emellertid, som kamrat Mao Tse-tung upprepade gånger klargjort, enligt principen att förena marxismen-leninismens universella sanning med den kinesiska revolutionens konkreta praktik.

Vi har alltid ansett, att den kinesiska revolutionen är en fortsättning av den stora Oktoberrevolutionen och det är inte tu tal om att den också är en fortsättning av Pariskommunen. Vad beträffar den mest grundläggande frågan angående teorin om staten och revolutionen, d.v.s. frågan om att krossa den gamla krigsherrebyråkratiska statsapparaten och bilda en statsapparat för proletariats diktatur, står den kinesiska revolutionens grundläggande erfarenhet i full överensstämmelse med Oktoberrevolutionens och Pariskommunens erfarenheter. Som kamrat Mao Tse-tung framhöll 1949 i sin berömda essä *Om folkets demokratiska diktatur*, ”Följ ryssarnas väg – det var slutsatsen”. (Mao Tse-tung, *Selected Works*, bd IV.) För att försvara sin revision eller, som han och andra säger, sina ”modifikationer” av marxismen-leninismens grundläggande principer, påstår kamrat Togliatti att erfarenheterna av den kinesiska revolutionen och erfarenheterna av Oktoberrevolutionen är två skilda ting, som ”inte alls överensstämmer” med varandra. Men hur kan denna förvrängning vara till hjälp för Togliattis och de andra kamraternas teori om strukturreformer? Denna teori är en om ”fredlig övergång” eller, för att använda deras egna ord, om ”framryckning till socialismen under demokrati och fred”. (Teserna.) Hela deras teori och hela deras program är överfulla med lovord till ”klassfreden” i det kapitalistiska samhället och innehåller absolut ingenting om ”frammarsch till socialismen”, där finns bara klass-”fred”, men alls ingen social ”omvandling”.

Marxismen-leninismen är den proletära revolutionens vetenskap, den utvecklas oavbrutet i den revolutionära praktiken och enstaka av dess principer eller slutsatser måste med nödvändighet ersättas med nya principer eller slutsatser anpassade till de nya historiska

betingelserna. Men detta innebär inte att marxismen-leninismens grundläggande principer kan utmönstras eller revideras. Den marxistisk-leninistiska teorin om staten och revolutionen är absolut ingen enstaka princip eller slutsats, utan en grundläggande princip, härledd ur den marxistisk-leninistiska summeringen av det internationella proletariats kamperfarenhet. Att utmönstra eller revidera denna grundläggande princip är det samma som att helt vända marxismen-leninismen ryggen.

Här vill vi i all blygsamhet erbjuda kamrat Togliatti några uppriktigt menade råd. Var inte så arrogant att ni förklarar att ni inte ska göra vad som gjordes i den ryska Oktoberrevolutionen. Var en smula blygsammare och kom ihåg vad den store Lenin lärde år 1920! "... att det ryska exemplet visar alla länder ett och annat och ytterst väsentligt av deras oundvikliga och icke avlägsna framtid". (Lenin: "Radikalismen" – kommunismens barnsjukdom, *Valda verk*, bd II, andra delen, s. 354.)

Frågan om man ansluter sig till principerna för den proletära strategi, som framlagts av Lenin och bekräftats av den stora Oktoberrevolutionens seger eller om man bekämpar den – det är vattendelaren mellan leninisterna å ena sidan och de moderna revisionisterna och deras anhängare å den andra.

V. Förakta fienden strategiskt, tag honom på allvar taktiskt en analys av historia

På senaste tiden har vissa personer, som kallar sig marxist-leninister, ånyo högljutt vänt sig emot de kinesiska kommunisternas tes att imperialismen och alla reaktionärer är papperstigrar. Ena ögonblicket säger de att detta innebär en "undervärdering av imperialismen" och "demobiliserar massorna", och i nästa ögonblick säger de att detta är att "förringa socialismens styrka". I ena ögonblicket kallar de det en "pseudorevolutionär" inställning och i nästa ögonblick en tes, som grundar sig på "fruktan". Dessa personer försöker nu att överrösta och överglänsa varandra, varvid de som sist anslutit sig strävar att komma bland de främsta och ge bevis för att de inte blivit efter. Deras argument är fulla av motsägelser och praktiskt taget meningslösa – och alltsammans i syfte att komma åt vår nyssnämnda tes. Men alla deras argument lider av en olycklig svaghet – de vågar aldrig allvarligt beröra Lenins vetenskapliga slutsats, att imperialismen är parasitisk, ruttnande och döende kapitalism.

Kamrat Togliatti inledde denna attack vid IKP:s X. kongress. Han sade: "Det är fel att säga att imperialismen rätt och slätt är en papperstiger som kan kastas överända med bara en axelknuff". (Togliattis rapport vid IKP:s X. kongress.) Han har också sagt: "Om de är papperstigrar, varför så mycket arbete och så många strider för att bekämpa dem?" (Togliatti: "Låt oss föra diskussionen tillbaka inom dess gränser".) Om kamrat Togliatti vore en skolpojke, som under sin språklektion svarade på en fråga rörande ett ords betydelse, skulle hans svar, att en papperstiger är en tiger gjord av säkert bli med beröm godkänt. Men när det gäller att undersöka en teoretisk fråga, kommer man inte långt med snusfornuftighet. Kamrat Togliatti gör anspråk på "att ha givit ett positivt bidrag till fördjupning och utveckling av marxismen-leninismen, arbetarklassens revolutionära lära" (Aa.), och likväl svarar han på en allvarlig teoretisk fråga som en skolpojke. Kan man tänka sig något mera löjeväckande?

Kamrat Mao Tse-tungs tes, att imperialismen och alla reaktionärer är papperstigrar, har alltid varit kristallklar. Detta är vad han sagt:

Under en lång period utformade vi för kampen mot fienden uppfattningen att vi strategiskt borde förakta alla våra fiender, men att vi taktiskt borde ta dem allesammans på allvar. Detta betyder också att vi, vad det hela beträffar, bör förakta fienderna, men att vi, vad beträffar varenda konkret fråga, måste ta dem på allvar. Om vi inte föraktar fienderna vad det hela beträffar, kommer vi att

göra oss skyldiga till opportunist. Marx och Engels var bara två människor. Ändå förklarade de i ett så tidigt skede att kapitalismen skulle komma att störtas över hela världen. Men när vi behandlar konkreta problem och bestämda fiender, kommer vi att begå felet att driva äventyrspolitik, om vi inte tar dem på allvar. (Mao Tse-tungs tal vid 1957 års möte i Moskva med de kommunistiska partiernas och arbetarpartiernas representanter.)

Inga är så döva som de, som inte ville höra sanningen. Vem har någonsin sagt att imperialismen kan vältas över ända med en axelknuff? Vem har någonsin sagt att det inte är nödvändigt att göra sig möda eller att föra kamp för att störta imperialismen?

Låt oss här citera ett annat avsnitt från kamrat Mao Tsetung.

Eftersom det inte finns ett enda ting i världen som inte har en dubbel natur (detta är lagen om motsatsernas enhet), så har också imperialismen och alla reaktionärer en dubbel natur – de är på en och samma gång verkliga tigrar och papperstigrar. I det förflutna, innan de erövrade statsmakten och någon tid därefter, var slavägarnas klass, feodalherrarnas klass och bourgeoisien livskraftiga, revolutionära och progressiva; de var verkliga tigrar. Men därför att deras motparter – slavklassen, bondeklassen och proletariatet – med tiden steg för steg blev starkare, bekämpade dem och blev allt mera överväldigande, förvandlades dessa härskande klasser till sina egna motsatser, förvandlades till reaktionärer, förvandlades till efterblivna människor, förvandlades till papperstigrar. Och slutligen blev de störtade eller kommer de att störtas av folket. De reaktionära, efterblivna, ruttnande klasserna behöll sin dubbelnatur även i den sista striden på liv och död mot folket. A ena sidan var de riktiga tigrar; de åt människor, åt miljontals och tiotals miljoner människor. I kampen för sin sak genomgick folket en period av svårigheter och umbäranden, och dess väg uppvisade många krökar och bukter. Det tog det kinesiska folket över etthundra år att krossa imperialismens, feodalismens och byråkratkapitalismens välde i Kina och kostade det tiotals miljoner människoliv innan det segrade år 1949. Och se! Var inte dessa fiender levande tigrar, järntigrar, riktiga tigrar? Men till slut förvandlades de till papperstigrar, döda tigrar, tigrar av jäst bönmassa. Dessa är historiska fakta. Har inte folk sett eller hört talas om dessa fakta? Det har faktiskt förekommit tusentals och tiotusentals av dem? Tusentals och tiotusentals. Följaktligen måste imperialisterna och alla reaktionärer, om man på lång sikt och ur strategisk synpunkt betraktar deras väsen, ses som vad de är – papperstigrar. På detta bör vi bygga vårt strategiska tänkande. A andra sidan är de också levande tigrar, järntigrar, verkliga tigrar, som kan äta människor. På detta bör vi bygga vårt taktiska tänkande. (Jmf Mao Tse Tung: ”Samtal med den amerikanska korrespondenten Anna Louise Strong”, *Selected Works*, Vol. IV, inledningsnoten på s. 98/99.)

Detta avsnitt visar dubbelnaturen hos de tre stora exploaterande klasserna icke endast under olika stadier av deras historiska utveckling utan också under deras sista kamp på liv och död med folket. Detta är alldeles tydligt en marxistisk-leninistisk analys av historien.

Vattendelaren mellan revolutionärer och reformister

Historien lär oss att alla revolutionärer – borgerliga revolutionärer naturligtvis medräknade – blir revolutionärer i främsta rummet därför, att de vågar förakta fienden, vågar kämpa och vågar gripa segern. De som fruktar fienden och inte vågar kämpa, inte vågar gripa efter segern, kan bara vara feglingar, kan bara vara reformister och kapitulanter; de kan förvisso aldrig bli revolutionärer.

Alla verkliga revolutionärer i historien har vågat att förakta reaktionärerna, att förakta den reaktionära härskande klassen, att förakta fienden, därför att de, under de rådande historiska förhållandena, som ställde folket inför en ny historisk uppgift, börjat bli medvetna om nödvändigheten att ersätta det gamla systemet med ett nytt. När det uppstår behov av förändring, blir förändringen oavvislig, och förr eller senare sker den, vare sig man tycker om det eller inte. Marx sade: ”Det är inte människornas medvetande som bestämmer deras vara utan tvärtom deras samhällseliga vara som bestämmer deras medvetande”. (K. Marx: *Till kritiken av den politiska ekonomin* (förordet), Arbetarkultur 1943, s. 7.) Nödvändigheten av

samhälleliga förändringar framkallar revolutionär medvetenhet hos människor. Innan de historiska förhållandena gjort en förändring nödvändig, kan ingen, hur hårt han än bemödar sig, ställa revolutionen som en uppgift eller göra revolution. Men när de historiska förhållandena gjort en förändring nödvändig, framträder det revolutionärer och förkämpar för folket, som vågar gå till rätta med de reaktionära härskande klasserna och vågar betrakta dem som papperstigrar. Och i allt vad de gör höjer dessa revolutionärer alltid folkets kampanda och sticker hål på fiendens övermod. Detta är historisk nödvändighet, detta är den sociala revolutionens oundviklighet. När revolutionen kommer att bryta ut och om den efter sitt utbrott kommer att segra snabbt eller behöver lång tid för att segra eller kommer att möta många allvarliga svårigheter, bakslag och till och med misslyckanden innan den slutligen segrar, etc. – alla dessa frågor beror av olika specifika historiska faktorer. Men alla sanna revolutionärer kommer, även om de möter allvarliga svårigheter, bakslag och misslyckanden under revolutionens förlopp, likväl att våga förakta fienden och att stå fasta i sin övertygelse att revolutionen ska segra.

Efter den kinesiska revolutionens nederlag år 1927 befann sig det kinesiska folket och Kinas kommunistiska parti i mycket stora svårigheter. Vid denna tid utpekade kamrat Mao Tse-tung för oss, såsom en proletär revolutionär bör göra, revolutionens framtida utvecklingskurs och utsikterna till seger. Han förfäktade, att det skulle vara ensidigt och felaktigt att överdriva revolutionens objektiva styrka och förringa kontrarevolutionens styrka. Samtidigt framhöll han att det skulle vara ensidigt och felaktigt att överdriva kontrarevolutionens styrka och underskatta revolutionens potentiella styrka. Kamrat Mao Tse-tungs värdering bekräftades senare av den kinesiska revolutionens utveckling och seger. För närvarande är världsläget mycket gynnsamt för folken i alla länder. Det är underligt att vissa personer i denna gynnsamma situation ska koncentrera sina ansträngningar på att fullständigt omotiverat angripa tesen om att förakta fienden strategiskt, ska överdriva imperialismens styrka, uppmuntra imperialisterna och reaktionärerna och hjälpa imperialisterna att skrämja det revolutionära folket. I stället för att höja folkets kampanda och sticka hål på fiendens övermod, uppmuntrar de fiendens övermod och försöker slå ned folkets kampanda.

Lenin sade: ”Vill ni ha en revolution? Då *måste* ni vara starka!” (Lenin: ”Inga osanningar! Vår styrka ligger i att säga sanningen!” *Collected Works*, F. L. P. H. Moskva, 1962, vol. 9, s. 299.) Varför måste revolutionärer vara starka, varför är de med nödvändighet starka? Därför att revolutionärerna representerar de nya och växande krafterna i samhället, därför att de tror på folkets styrka och därför att deras förnämsta stöd är folkets väldiga styrka. Reaktionärerna är svaga, och det är oundvikligt, därför att de är skilda från folket; hur starka de än kan synas för ögonblicket, kan de inte undgå att till slut bli slagna. ”För den dialektiska metoden är ej det framför allt viktigt, som i innevarande ögonblick synes varaktigt, men som redan börjar dö bort, utan det som uppstår och utvecklas, även om det i innevarande ögonblick synes ovaraktigt, ty obetvingligt är för den endast det som uppstår och utvecklas.” (Stalin: ”Den dialektiska och historiska materialismen”, *Leninismens Problem*, s. 821.)

Varför använde Lenin, då han talade om imperialismen, gång på gång sådana bildliga uttryck som ”en koloss på lerböjor” och ett ”spöke”. Det var, när allt kommer omkring, därför, att Lenin grundade sig på de objektiva lagarna för samhällsutvecklingen och trodde att de nya krafter som spirade upp i samhället slutligen skulle besegra de ruttnande samhällskrafterna och att folkets krafter slutligen skulle segra över de krafter som samlades emot dem. Och är det inte så?

Vi skulle vilja säga till dem som försöker rasera de kinesiska kommunisternas tes att imperialismen och alla reaktionärer är papperstigrar: Ni borde först rasera Lenins tes. Varför tillbakavisar ni inte direkt Lenins tes om att imperialismen är en ”koloss på lerböjor” och ett ”spöke”? Vad visar detta annat än er feighet inför sanningen?

För varje nyktert tänkande marxist-leninist är det bildspråk Lenin använder, då han talade om att imperialismen är en ”koloss på lerfötter” och ett ”spöke”, och det bildspråk de kinesiska kommunisterna använder, då de säger att imperialismen och alla reaktionärer är papperstigrar, ett giltigt bildspråk. Detta bildspråk grundar sig på den samhälleliga utvecklingens lagar och är avsett att klarlägga problemets väsen på ett lättbegripligt språk. Stora marxist-leninister och många vetenskapsmän och filosofer har flitigt använt bildspråk i sina förklaringar och ofta på ett mycket träffande och djuplodande sätt.

Medan vissa personer känner sig tvungna att låtsas acceptera de bildliga uttryck som Lenin använde för att beskriva imperialismens väsen, ställer de in sig på att bekämpa det bildliga uttryck som de kinesiska kommunisterna använder. Varför? Varför fortsätter de att hacka på det? Varför för de ett sådant oväsen om det just nu? Förutom att detta blottar deras ideologiska fattigdom, visar det naturligtvis att de har sitt eget särskilda syfte därmed. Vad är det?

Sedan andra världskrigets slut har det socialistiska lägret växt sig mycket starkare. I Asiens, Afrikas och Latinamerikas väldiga områden har revolutionerna mot imperialisterna och deras hejdukar gått framåt. De mångfaldiga oförsonliga motsättningar med vilka de imperialistiska länderna är bejakande både inåt och utåt kan liknas vid vulkaner, som ständigt hotar monopolkapitalets välde. De imperialistiska länderna påskyndar kapprustningen och gör sitt bästa för att militarisera sina nationalhushåll. Allt detta leder imperialismen in i en återvändsgränd. Imperialisternas hjärntruster har producerat den ena planen efter den andra till sina herrars räddning undan det öde, som nu möter eller kommer att möta dem. Men de har varit ur stånd att åt imperialismen finna en verklig utväg ur dess trångmål. I detta internationella läge har vissa människor, trots att de kallar sig marxist-leninister, blivit förvirrade och har låtit ett slags *fin de siècle*-pessimism ta det kalla förnuftets plats. Det är inte deras avsikt att leda folket till att ta sig ur de olyckor som imperialismen skapat, och de tror inte på att folket kan övervinna dessa olyckor och bygga upp en ny tillvaro för sig själva. Man kommer sanningen närmare, om man säger att de är bekymrade för imperialismens och alla reaktionärers öde, än om man säger att socialismens och folkens i alla länder öde bekymrar dem. Deras avsikt med att reklamera upp och överdriva fiendens styrka och slå på trumman för imperialismen, som de gör i dag, är ingalunda att bekämpa ”äventyrspolitik” utan helt enkelt att hindra de förtryckta folken och de förtryckta nationerna att resa sig till revolution. Deras så kallade kamp mot äventyrspolitiken är bara en förvändning med vars hjälp de vill uppnå sitt syfte att motverka revolutionen.

Lenin sade, på tal om de liberala partierna i den ryska duman (det tsaristiska parlamentet):

De liberala partierna i duman ger endast ett försagt och otillräckligt stöd åt folkets strävanden. De är mera intresserade av att dämpa och försvaga den revolutionära kamp som nu pågår än av att förintä folkets fiende. (Lenin: ”Resolution (II) antagen av RSDAP:s petersburgskommitté om inställningen till statsduman”, *Collected Works*, F. L. H. P. Moskva, 1962, Vol. 10, s. 481.)

I dag finner vi i arbetarrörelsens led precis sådana liberaler som dem Lenin talade om, nämligen, borgerliga liberaler. De är mera intresserade av att dämpa och försvaga de undertryckta folkens och nationernas vida spridda revolutionära kamp än att förintä imperialisterna och folkets övriga fiender. Naturligtvis kan det knappast väntas att sådana personer ska förstå tesen om att marxist-leninister bör förakta fienden strategiskt.

Föregångare av stora mått

Efter att ha smädat de kinesiska kommunisternas tes, om att ”förakta fienden strategiskt”, fortsätter vissa hjältar att ösa sin vrede över tesen om att ”ta fienden på allvar taktiskt”. De säger att formuleringen om att ”förakta fienden strategiskt samtidigt som man tar honom på

allvar taktiskt” innebär att anlägga en ”dubbel syn” och står i ”strid med marxismen-leninismen”. Skenbart erkänner de att strategin är något annat än taktiken och att taktiken ska tjäna den strategiska målsättningen. Men i verkligheten utplånar de skillnaden mellan strategi och taktik och blandar fullständigt ihop begreppet strategi med begreppet taktik. I stället för att underordna taktiken under strategin, underordnar de strategin under taktiken. De går hela upp i rutinstrider och i särskilda strider gör de antingen ändlösa eftergifter för fienden och begår sålunda misstaget att handla som kapitulanter eller handlar obetänksamt och våghalsigt och gör sig sålunda skyldiga till misstaget att bedriva äventyrspolitik. När det kommer till kritan är deras syfte att kasta de revolutionära marxist-leninisternas strategiska principer och alla kommunisters strategiska mål över bord.

Vi har redan framhållit att, historiskt sett, alla revolutionärer har varit revolutionärer först och främst därför att de vågat förakta fienden, vågat att föra kamp och vågat att gripa segern. Här vill vi tillägga att på samma sätt alla framgångsrika revolutionärer i historien varit framgångsrika inte endast därför, att de vågat förakta fienden, utan också därför, att de i varje särskild fråga och varje särskild strid tagit fienden på allvar och intagit en klok och försiktig hållning. I allmänhet gäller att därest revolutionärer och i synnerhet proletära revolutionärer inte är i stånd att göra detta, kan de inte styra revolutionen stadigt framåt utan är benägna att göra sig skyldiga till äventyrspolitik och sålunda tillfoga revolutionen förluster eller till och med nederlag.

Under sin livslånga kamp för proletariatets sak föraktade Marx, Engels och Lenin alltid fienden strategiskt samtidigt som de till fullo värderade honom taktiskt. De kämpade alltid på två fronter i överensstämmelse med de konkreta omständigheterna, mot högeropportunist och kapitulatism och även mot ”vänster”-äventyr. I detta avseende är de för oss föregångare av stora mått.

Marx och Engels avslutade *Kommunistiska manifestet* med de berömda orden:

Kommunisterna försmår att hemlighålla sina åsikter och avsikter. De förklarar öppet, att deras mål blott kan nås genom en våldsamt omstörtning av all hittillsvarande samhällsordning. Må de härskande klasserna darra för en kommunistisk revolution. Proletärerna har i den ingenting annat att förlora än sina bojor. Men de har en värld att vinna.

Detta har alltid varit hela den internationella kommunistiska rörelsens allmänna strategiska princip och mål. Men i *Kommunistiska Manifestet* tog Marx och Engels mycket noggrant med i beräkningen de olika förhållanden under vilka kommunisterna samarbetade i olika länder. De gjorde inte upp en stereotyp, stel formel och tvingade den på kommunisterna i alla länder. Marxisterna har alltid ansett att kommunisterna i varje land själva bör bestämma sina särskilda strategiska och taktiska uppgifter under varje historiskt skede med utgångspunkt från de förhållanden som råder i deras egna länder.

Marx och Engels deltog själva direkt i de revolutionära masstriderna 1848-49. Ehuru de betraktade den tidens borgerligt demokratiska revolution som ett förspel till en proletär socialistisk revolution, vände de sig emot att man gjorde parollen ”För en arbetarrepublik” till ett omedelbart krav. Sådan var deras specifika strategi vid den tiden. Å andra sidan bekämpade de försök att starta en revolution i Tyskland med väpnade styrkor utifrån och betecknade denna inställning såsom ”lek med revolutionen”. De föreslog att de tyska arbetarna i utlandet skulle återvända till sitt land ”en och en” och kasta sig in i den revolutionära masskampen där. Med andra ord, när det var fråga om konkret taktik skilde sig Marx’ och Engels’ synpunkter och förslag radikalt från de som framfördes av ”vänster”-äventyrarna. I frågor rörande vilken som helst speciell strid gjorde Marx och Engels alltid sitt bästa att utgå från en solid grund.

Under någon tid på våren 1850, när de värderade läget efter misslyckandet för 1848-49 års

revolution, ansåg Marx och Engels en ny revolution nära förestående. Men då sommaren kom, såg de att det inte längre var möjligt att revolutionen omedelbart skulle bryta ut på nytt. Vissa personer bortsåg från de objektiva möjligheterna och försökte att frambesvärja en ”konstgjord revolution” och att med revolutionära fraser ersätta en faktisk revolutionär utveckling. De sade till arbetarna att de måste erövra statsmakten med en gång, i annat fall var det lika gott att de lade sig att sova. Marx och Engels bekämpade beslutsamt dylik äventyrspolitik. Lenin noterade:

Då revolutionsepoken 1848-1849 var slut, uppträdde Marx mot revolutionslek (Schapper och Willich och kampen mot dem) och krävde, att man skulle förstå att arbeta under den nya epoken, som föregivit ”fredligt” förberedda nya revolutioner. (Lenin: ”Karl Marx”, *Samlade verk i urval*, bd 18-19 1, s. 53-54.)

I september 1870, få månader före Pariskommunen, varnade Marx det franska proletariet mot en förtidig resning. Men när arbetarna blev tvungna att resa sig, prisade Marx i glödande ordalag det himlastormande hjältemod som arbetarna i Pariskommunen ådagalade. I ett brev till L. Kugelmann skrev Marx:

Vilken spänstighet, vilket historiskt initiativ, vilken förmåga till uppoffringar dessa parisare besitter. Efter sex månaders utsvältning och ruinerad mera förorsakad av inre förräderi än av den yttre fienden, reser de sig under preussiska bajonetter som om det aldrig förekommit ett krig mellan Frankrike och Tyskland och fienden inte alltjämt stod utanför Paris portar! Historien känner inget motsvarande exempel på sådan storhet. Lider de nederlag så kan det endast skyllas på deras ”godmodighet”. (Marx o. Engels: ”Marx till L. Kugelmann”, *Selected Correspondence*, F. L. P. H. Moskva, s. 318.)

Lägg märke till hur Marx lovprisade arbetarna i Pariskommunen för deras förakt för fienden. Marx företog sin värdering av Pariskommunen i ljuset av den internationella kommunistiska rörelsens allmänna strategiska mål, och sade om Pariskommunens kamp ”historien känner inget liknande exempel på sådan storhet”.

Visst är det sant att Pariskommunen begick flera misstag under resningen: den underlät att marschera direkt mot det kontrarevolutionär Versailles, och Centralkommittén lämnade allt för snart makten ifrån sig. Pariskommunen misslyckades, dock är den proletära revolutionens banér, som Kommunen vecklade ut, för evigt höljt av ära.

Marx skrev i ”*Generalrådets manifest om inbördeskriget i Frankrike 1871*”:

Arbetarnas Paris med sin kommun kommer alltid att firas som det ärorika förbudet för ett nytt samhälle. Dess martyrer ligger bevarade i arbetarklassens stora hjärta. Deras förgörare har historien redan nu spikat fast vid den skampåle, som inga böner från deras präster kan frälsa dem ifrån. (Karl Marx: *Pariskommunen*, Arbetarkultur, 1946, s. 104.)

Då Engels skrev till minnet av Pariskommunens 21-årsdag anförde han bl. a.:

Kommunens högeligen internationalistiska karaktär förlånade den historisk storlek. Den var en djärv utmaning mot varje slag av uttryck för borgerlig chauvinism. Och detta förstod proletariet i alla länder ofelbart. (Marx o. Engels: ”Till minnet av Pariskommunens 21-årsdag.” *Samlade verk*, ryska uppl. bd 22, s. 291.)

Men nu tycks vår kamrat Togliatti mena att Marx’ och Engels’ höga uppskattning av Pariskommunen, såsom varande av universell betydelse för världsproletariatets revolutionära sak, inte längre är värd att omnämnas.

Såsom Engels påpekade behövde de parisiska arbetarna efter Pariskommunens nederlag en lång frist för att bygga upp sin styrka. Men blanquisterna förordade en ny resning utan hänsyn till omständigheterna. Denna äventyrspolitik kritiserades skarpt av Engels.

Under den period då kapitalismen i Europa och Amerika utvecklades fredligt fortsatte Marx

och Engels sin kamp på två fronter inom arbetarrörelsen. Å ena sidan fördömde de strängt allt tomt prat om revolution och påyrkade, att den borgerliga legaliteten skulle utnyttjas i kampen mot bourgeoisien. Å andra sidan fördömde de också strängt – ja, faktiskt ännu strängare – det opportunistiska tänkande som då dominerade i de socialdemokratiska partierna, därför att dessa opportunisterna hade förlorat all proletär revolutionär ståndaktighet, begränsade sig till legal kamp och saknade beslutsamhet att även använda illegala medel i kampen mot bourgeoisien.

Av detta framgår tydligt att, medan Marx och Engels vid alla tidpunkter, även under perioder av fredlig utveckling, orubbligt höll fast vid den proletära revolutionens strategiska principer, såg de också till att använda en smidig taktik i överensstämmelse med de särskilda förhållandena under en given period.

När Lenin inträdde på den proletära revolutionära kampens historiska arena, formulerade han som en stor marxist mycket klart det ryska proletariatets revolutionära strategi. I avslutningen på sitt första berömda arbete ”*Vad är ’Folkvännerna’ och hur bekämpar de socialdemokraterna?*” skrev han:

När arbetarklassens avancerade representanter tillägnat sig den vetenskapliga socialismens idéer, idén om den ryske arbetarens historiska roll, när dessa idéer vinner en bred spridning och fasta organisationer växer upp bland arbetarna, vilka kommer att förvandla arbetarnas nuvarande, splittrade ekonomiska krig till en medveten klasskamp då kommer den ryska arbetaren att resa sig i spetsen för alla demokratiska element, störta absolutismen och föra det *ryska proletariatet* (sida vid sida med proletariatet i alla länder) *den öppna politiska kampens raka väg till den segerrika kommunistiska revolutionen.* (Lenin: *Samlade verk i urval*, bd 2, s. 90-91.)

Denna Lenins strategiska princip förblev den allmänna vägvisaren för det ryska proletariatets avantgarde och det ryska folket under deras frigörelsekamp.

Lenin höll alltid beslutsamt fast vid denna strategiska princip. Därvid förde han en kompromisslös kamp mot narodnikerna, de ”legala marxisterna”, ekonomisterna, mensjevnikerna, den andra internationalens revisionister och opportunisterna samt mot Trotskij och Bucharin. År 1902, när det Ryska socialdemokratiska arbetarpartiets program utarbetades, uppstod allvarliga meningsskiljaktigheter mellan Lenin och Plechanov över den proletära strategins principer. Lenin krävde att proletariatets diktatur skulle tas med i partiprogrammet och att detta klart skulle fastställa arbetarklassens ledande roll i revolutionen.

Under revolutionen 1905 återspeglade Lenin i sin bok ”*Socialdemokratins två taktiska linjer i den demokratiska revolutionen*” den heroiska andan hos det ryska proletariatet, som vågat att leda kampen och att gripa efter segern. Han framlade en omfattande teori om proletär ledning i den demokratiska revolutionen och om ett förbund mellan arbetare och bönder under arbetarklassens ledning och vidareutvecklade sålunda Marx’ teori om den borgerligt-demokratiska revolutionens övergång i en socialistisk revolution.

Under första världskriget höjde Lenin det proletära strategiska tänkandet till en ny nivå i *Den Andra internationalens sammanbrott, Imperialismen som kapitalismens högsta stadium* och andra mycket viktiga klassiska marxistiska verk. Han ansåg att imperialismen förde fram till den socialistiska revolutionen och att det var möjligt för den proletära revolutionen att vinna seger först i ett eller några länder. Dessa strategiska idéer banade vägen för den stora Oktoberrevolutionens seger.

Det finns många fler liknande exempel.

I speciella taktiska frågor utstakade Lenin proletariatets handlingslinje i ljuset av de växlande förhållandena – till exempel, förhållanden under vilka proletariatets politiska parti skulle delta i parlamentet och förhållanden under vilka det skulle bojkotta detta; förhållanden

under vilka det skulle bilda förbund av ett eller annat slag; förhållanden under vilka det skulle göra nödvändiga kompromisser och förhållanden under vilka det skulle avvisa kompromisser; under vilka omständigheter det skulle föra legal kamp och under vilka det skulle föra illegal kamp och hur det smidigt skulle kombinera bägge dessa former av kamp; när det skulle gå till attack och när det skulle slå till reträtt, när det skulle rycka fram på en omväg o.s.v. I sin bok *"Radikalismen" – kommunismens barnsjukdom* har Lenin grundligt och systematiskt klargjort dessa frågor.

Han framhöll med rätta:

... för det första, att den revolutionära klassen för att genomföra sin uppgift måste kunna behärska alla – utan minsta undantag – former eller sidor av den offentliga verksamheten ...; för det andra, att den revolutionära klassen bör vara beredd på att de olika formerna avlöser varandra på det snabbaste och mest oväntade sätt. (Lenin: *Valda verk*, bd II, andra delen, s. 442.)

Då han diskuterade de olika kampformerna sade Lenin vidare, att det var nödvändigt för alla kommunister att undersöka, analysera, utforska, värdera och fatta sitt eget lands nationella säregenheter, när de där vidtog konkreta åtgärder i syfte att genomföra den allmänna internationella uppgiften att övervinna opportunismen och "vänster"-dogmatismen inom arbetarrörelsen och att störta bourgeoisien och upprätta proletariats diktatur. Det var absolut fel att inte ta sitt eget lands nationella säregenheter med i beräkningen i kampen.

I ljuset av Lenins idéer framgår att de proletära partiernas konkreta taktiska linjer allesammans har till syfte att organisera massorna i miljontal, att åstadkomma en maximal mobilisering av bundsförvanter och en maximal isolering av folkets fiender, imperialisterna och deras hejdukar, för att uppnå det allmänna strategiska målet att frigöra proletariatet och folket. För att använda Lenins egna ord,

... kampens form kan växla och växlar ständigt, beroende av olika, jämförelsevis speciella och övergående orsaker, men kampens *väsen*, dess klass-*inhåll kan inte* växla så länge klasserna existerar. (Lenin: "Imperialismen som kapitalismens högsta stadium. *Valda verk*, bd I, andra delen, s.526.)

De kinesiska kommunisternas strategiska och taktiska tänkande

Utgående från Marx' Engels' och Lenins idéer utformade de kinesiska kommunisterna den kinesiska revolutionens strategi och taktik i konkret revolutionär praktik.

Kamrat Mao Tse-tung skisserade de kinesiska kommunisternas strategiska och taktiska tänkande i följande avsnitt:

Imperialismen i hela världen och den reaktionära Chiang Kai-shek-klickens välde i Kina är redan ruttna och har ingen framtid. Vi har skäl att förakta dem, och vi litar på och är säkra om att vi ska slå alla det kinesiska folkets inhemska och utländska fiender. Men vad varje del, varje särskild strid (militär, politisk, ekonomisk eller kulturell) beträffar, får vi aldrig ta fienden lätt. Tvärtom bör vi ta fienden allvarligt och koncentrera all vår kraft för striden för att vinna seger. Samtidigt som vi med rätta framhåller, att vi strategiskt, med hänsyn till det hela, bör ta fienden lätt, får vi aldrig ta fienden lätt i någon del, i någon särskild strid. Om vi, vad det hela beträffar, överskattar fiendens styrka och som följd därav inte vågar störta honom, inte vågar vinna seger, kommer vi att begå ett högeropportunistiskt misstag. Om vi, vad varje del, varje särskilt problem beträffar, inte är försiktiga, inte noggrant studerar och fullkomnar kampens konst, inte koncentrerar all vår kraft för striden och inte ägnar uppmärksamhet åt att vinna alla de bundsförvanter som bör vinnas (mellanbönder, små oberoende hantverkare och handlare, mellanbourgeoisien, studenterna, lärarna, professorerna och vanliga intellektuella, statsanställda, fria yrkesutövare och de upplysta lantjunkarna) kommer vi att begå ett "vänster"-opportunistiskt misstag. (Mao Tse-tung: "Om några viktiga problem i partiets nuvarande politik", *Selected Works*, Foreign Languages Press, Peking, Vol. IV, s. 181-182.)

Kamrat Mao Tse-tung ger här en mycket klar och otvetydig förklaring av proletariats kamp som helhet, d.v.s. av frågan om strategin, och en lika klar och otvetydig förklaring av varje del, varje särskilt problem i proletariats kamp, d.v.s. av frågan om taktiken.

Varför kan vi, då vi ser till läget i dess helhet, d.v.s. strategiskt, förakta fienden? Därför att imperialismen och alla reaktionärer är stadda i förruttnelse, inte har någon framtid och kan störtas. Oförmåga att se detta resulterar i brist på mod att föra revolutionär kamp, förlust av tilltron till revolutionen och i att folket vilseleds. Varför får vi i de särskilda striderna, d.v.s. taktiskt, inte ta fienden lätt utan måste ta honom på allvar? Därför att imperialisterna och reaktionärer ännu kontrollerar sin maktapparat och alla dess väpnade styrkor och fortfarande kan bedra folket. För att störta imperialisternas och reaktionärernas välde måste proletariatet och folkmassorna genomkämpa bittra och invecklade strider. Imperialisterna och reaktionärerna ramlar inte automatiskt ned från sina troner.

Ett revolutionärt parti kommer aldrig att föra revolutionär kamp, om det överger det strategiska målet att störta det gamla systemet och inte längre tror att fienden kan störtas eller att seger kan vinnas. Ett revolutionärt parti kommer aldrig att uppnå den seger det hoppas på, om det bara proklamerar revolutionens mål utan att allvarligt och förtänksamt ge sig i strid med fienden under den revolutionära kampens förlopp och utan att steg för steg bygga upp och utöka de revolutionära styrkorna, om det behandlar revolutionen såsom något man bara talar om eller om det helt enkelt slår till i blindo. Detta gäller i ännu högre grad om proletära partier. Om ett proletärt parti gör en riktig värdering av fienden i varenda ett av den revolutionära kampens konkreta problem och är skickligt i att bekämpa honom samtidigt som det håller fast vid de proletära strategiska principerna, blir resultatet, för att tala med kamrat Mao Tse-tung, ”att vi, allt eftersom tiden går, blir överlägsna som helhet”. (Mao Tse-tung: ”Det nuvarande läget och våra uppgifter” *Selected Works*, Foreign Languages Press, Peking, Vol. IV, s. 161.), även om proletariatet från början varit underlägset i styrka. Med andra ord, om fienden tas allvarligt i taktiska ting, i konkreta kampfrågor, och om alla ansträngningar görs för att vinna varje särskild strid, kan revolutionens seger påskyndas och kommer inte att hållas tillbaka eller att uppskjutas.

Genom att riktigt värdera fienden taktiskt och vinna seger i särskilda strider, sätter de proletära partierna massorna i stånd att i allt större antal av egen erfarenhet lära att fienden kan besegras, att det finns alla skäl och all grund att förakta fienden. I Kina finns några mycket gamla ordstäv: Stora företag har börjat i smått; Ett jättestort träd växer upp ur små rötter; ett nioåningars slott börjar som en jordhö; en tusenmila färd börjar med ett steg. Dessa ordstav passar väl in på revolutionärer som vill störta reaktionärerna. De kan nå sitt mål, att slutligen besegra reaktionärerna, endast genom att föra den ena striden efter den andra, genom att föra otaliga särskilda strider och eftersträva seger i varenda en av dessa.

I ”Strategiska problem i Kinas revolutionära krig”, sade kamrat Mao Tse-tung: ”Vår strategi är att ’ställa en mot tio’ och vår taktik är att ’ställa tio mot en’ – detta är en av våra grundläggande principer för att vinna överhand över fienden”. Han tillade: ”Vi använder de få till att besegra de många – detta säger vi till Kinas härskande som helhet. Vi använder de många till att besegra de få – det säger vi till varje enskild fientlig styrka på slagfältet”. (Mao Tse-tung, *Selected Works*, Vol. I.) Här sysslade han med principerna för den militära kampen. Men de är tillämpliga också i den politiska kampen. Historien visar att alla revolutionärer, borgerliga revolutionärer inberäknade, till en början alltid är i minoritet och att de styrkor de leder alltid är jämförelsevis små och svaga. Om de i sin strategi saknar vilja att ”använda de få till att besegra de många” och att ”ställa en mot tio” i kampen mot fienden, blir de slappa och vanmäktiga och är oförmögna att uträtta någonting, och de kommer aldrig att bli i majoritet. Å andra sidan, därest inte revolutionärerna lär sig att i sin taktik, d.v.s. i varje särskild strid, organisera massorna, samla alla tänkbara bundsförvanter och utnyttja de objektivt existerande

motsättningarna mellan fienderna, därest de inte kan tillämpa metoden att ”använda de många till att besegra de få” och att ”ställa tio mot en” i kampen och därest de inte är i stånd att vidta alla nödvändiga förberedelser för de särskilda striderna, kommer de aldrig att vinna seger i varje särskild kamp och att kunna multiplicera sina små segrar till stora, och det kommer att råda risk för att deras egna styrkor en efter en blir krossade av fienden och revolutionens kraft förslösas.

En spegel

För att summera frågan om förhållandet mellan strategi och taktik: det är livsviktigt att proletariats parti ägnar största uppmärksamhet åt slutmålet, att frigöra det arbetande folket, och att de besitter det mod och den övertygelse som krävs för att överväldiga fienden. Det bör inte så fördjupa sig i små och omedelbara vinster och segrar att det förlorar slutmålet ur sikte, och det får aldrig tappa tron på folkrevolutionens slutliga seger bara därför att fienden besitter en tillfällig och yttre styrka. Samtidigt måste proletariats parti ägna allvarlig uppmärksamhet åt de mycket små dagliga striderna, även om de förefaller att inte vara mycket att fästa sig vid. I varje särskild kamp måste det vidta tillräckliga förberedelser, utföra ett gott arbete för att ena massorna, studera och fullkomna kampens konst och göra allt vad i dess förmåga står för att vinna, på det att massorna ständigt ska fostras och inspireras. Det bör vara fullt klart över faktum att ett stort antal särskilda strider, de små inberäknade, kan smälta samman och utvecklas till en kraft som skakar det gamla systemet.

Det är sålunda klart att strategi och taktik är två skilda ting och samtidigt en enhet. Detta är ett uttryck för just den dialektik marxist-leninister använder då de undersöker frågor. Vissa personer betecknar tesen ”förakta fienden strategiskt och tag honom på allvar taktiskt” såsom ”skolastisk filosofi” och en ”dubbel syn”. Men precis vad slags ”filosofi” och vilken ”enkel syn” de anlägger är mer än vi kan säga.

I sin essä ”Om vår revolution” hade Lenin följande att säga om opportunistens heroer:

All kallar de sig marxister, men de uppfattar marxismen i högsta grad pedantiskt. Det avgörande i marxismen, nämligen dess revolutionära dialektik har de inte alls begripit. I samma artikel sade Lenin också:

I hela sitt uppträdande avslöjar de sig som fega reformister, vilka fruktar att ta avstånd från bourgeoisien, och än mera att bryta med den, och samtidigt döljer de sin feghet med de mest övermodiga fraser och skryt. (Lenin: *Valda verk*, bd II, andra delen, s. 790-791.)

Vi anbefaller dem som angriper Kinas kommunistiska parti att noggrant genomläsa dessa rader av Lenin. De kan förvisso tjäna som en politisk spegel för vissa personer.

VII. En kamp på två fronter den moderna revisionismen är huvudfaran inom den internationella arbetarrörelsen

Italiens kommunistiska parti är ett av de största partierna i världen i dag. Det förde hjältemodiga strider under det fascistiska väldets ytterligt mörka tid. Det har en lysande kamptradition. Under andra världskriget ledde det Italiens folk i modiga väpnade resningar och guerillakrig mot fascismen. Folkets väpnade styrkor arresterade Mussolini och dömde detta fascistiska vidunder till döden.

Det är bara naturligt att Italiens kommunistiska parti med en så kampfylld historia har vunnit folkets sympati och stöd.

Sedan andra världskriget har kapitalismen i Italien befunnit sig i en period av fredlig utveckling under vilken IKP har utfört mycket arbete med utnyttjande av legala kampformer. I den verksamhet som arbetarklassens partier utövar, kan betingelserna för legal kamp utnyttjas

positivt, men om arbetarklassens parti, medan det för legal kamp, brister i revolutionär vaksamhet och beslutsamhet, kan dessa betingelser producera en motsatt och negativ effekt. Marx, Engels och Lenin varnade ständigt proletariatet att vara på sin vakt häremot.

Hur kommer det sig att revisionismen efter andra världskriget offentligen konstaterats utgöra den största faran inom den internationella arbetarrörelsen? Det är därför, för det första, att den legala kampen i många länder har gjort en mångfaldig historisk erfarenhet tillgänglig och givit många lärdomar; för det andra, att de förhållanden som föder opportunism och revisionism faktiskt existerar; och, för det tredje, att den moderna revisionismen framträtt, representerad av titoklickern.

Ska vi döma av kamrat Togliattis och vissa andra kamraters åsikter, måste vi öppet säga att faran för revisionism existerar även i Italiens kommunistiska parti. Vissa kamrater i Frankrikes kommunistiska parti har nyligen skrivit en serie artiklar, som angriper den revolutionära marxismen-leninismen och angriper de kinesiska kommunisterna. De meningar de framför i ett antal grundfrågor är faktiskt dubletter av de som framförts av Togliatti och andra kamrater. Vidare har nyligen inom den internationella kommunistiska rörelsen framträtt vissa andra personer, som, för att tala med Lenin, utgör "en enda familj, där alla lovprisar varandra, lär av varandra och gemensamt drar i fält mot den 'dogmatiska' marxismen". (Lenin: "Vad bör göras", *Valda verk*, bd I, första delen, fotnoten s. 154.) Detta är en underlig företeelse, men om man har någon kunskap om marxismen-leninismen och om man analyserar denna företeelse, kan man klart se att den inte är tillfällig.

Den moderna revisionismen har framträtt i vissa kapitalistiska länder, och den kan framträda även i socialistiska länder. Titoklickern var den första att hissa revisionistisk flagg, och de har åstadkommit att det tidigare socialistiska Jugoslavien stegvis ändrat karaktär. Politiskt har titoklickern för länge sedan blivit en medbrotsling till Förenta Staterna och andra imperialistiska länder, och ekonomiskt har den förvandlat Jugoslavien till ett bihang åt den amerikanska imperialismen och har gradvis omformat dess ekonomi till vad imperialisterna kallar en liberaliserad ekonomi.

På det ryska kommunistpartiets tionde kongress i maj 1921 sade Lenin:

Miljukov hade rätt. Han räknar mycket nyktert med graden av politisk utveckling och säger att klivstenar i form av social-revolutionism och mensjevism är nödvändiga för återgången till kapitalism. Bourgeoisien behöver sådana klivstenar, och den som inte förstår det är dum. (Lenin: "Svarstal till debatten om rapporten om naturaskatten vid RKP (B):s allryska konferens den 27 maj 1921", *Selected Works*, International Publishers, New York, 1943, Vol. 9, s. 222.)

Dessa ord av Lenin låter som en profetia om vad titoklickern skulle göra några få decennier senare.

Hur kommer det sig, att revisionismen kan framträda även i socialistiska länder? Moskva-deklarationen av år 1957 påpekar: "Det borgerliga inflytandet utgör en inre källa för revisionismen, och kapitulation inför trycket från imperialismen är dess yttre källa".

Moskvauttalandet av år 1960, som upprepar moskvadeklarationens viktiga tes att revisionismen utgör huvudfaran i den internationella arbetarrörelsen, fördömer den jugoslaviska varianten av den internationella opportunismen. Uttalandet framhåller alldeles riktigt att,

Ledarna för Jugoslaviens kommunisters förbund som förrätt marxismen-leninismen och förklarat den föråldrad, ställde mot 1957 års Deklaration sitt antileninistiska revisionistiska program. De ställde JKF mot hela den internationella kommunistiska rörelsen, lösryckte sitt land från det socialistiska lägret, gjorde det beroende av den s.k. hjälpen från amerikanska och andra imperialister och skapade därigenom ett hot mot de revolutionära vinningar, som uppnåts genom det jugoslaviska folkets heroiska kamp. De jugoslaviska revisionisterna bedriver undermineringsverksamhet mot det socialistiska lägret och den kommunistiska världsrörelsen. Under förevändning att bedriva en

alliansfri politik utvecklar de en verksamhet som skadar enheten mellan alla fredsälskande krafter och stater. Moskvauttalandet säger också:

Det är fortfarande en nödvändig uppgift för marxismen-leninismens partier att ytterligare avslöja de jugoslaviska revisionisternas ledare och aktivt kämpa för att värna den kommunistiska rörelsen och arbetarrörelsen mot de jugoslaviska revisionisternas antileninistiska idéer. Detta högtidliga dokument har underskrivits av delegaterna från åttioett partier, däribland också de franska och italienska partierna såväl som partierna i de socialistiska länderna. Men bläcket i underskrifterna hade knappast hunnit torka förrän ledande medlemmar i några av dessa partier skyndade i väg att förbrödra sig med titoklicken.

Kamrat Togliatti har öppet förklarat att den ståndpunkt som i 1960 års moskvauttalande intogs mot titoklicken i Jugoslavien var ”felaktig” och därtill sagt att ”vi inte blir i stånd att rycka fram ett enda steg, genom att rikta smädelse mot ’titoklicken’, men kan komma att gå ganska mycket tillbaka”. (”Apropå kritiken av ’titoklicken’ ”, i *Rinascita* den 13 oktober 1962.) Vissa personer har sagt att ”de jugoslaviska kommunisterna har tagit steg i riktning mot återförening och enhet med hela den kommunistiska världsrörelsen”, samt att det råder ”överensstämmelse och frändskap” mellan titoklickens och deras egna ståndpunkter ”i en rad synnerligen viktiga internationella problem”. Vad de gör står i strid med vad de förpliktar sig till. De behandlar moskvadeklarationen och moskvauttalandet som om dessa endast vore tomma officiella formaliteter. För att rättfärdiga sig själva tvekar de inte att prostituera moskvauttalandet, och istället för att betrakta revisionismen som huvudfaran inom den internationella kommunistiska rörelsen och arbetarrörelsen i dag gör de gällande att ”på senare tid faran för dogmatism och sekterism har blivit huvudfaran”. (Resolution antagen av Frankrikes kommunistiska partis CK den 14 december 1962.) När den kinesiska delegaten vid Tysklands socialistiska enhetspartis nyss hållna kongress i sitt tal fasthöll vid moskvauttalandet och fördömde titoklickens revisionism, utsattes han för en ytterligt ohyfsad behandling. Men titoklickens delegat vid kongressen blev föremål för en stormande hyllning. Kan detta kallas att ”konsekvent följa den kommunistiska rörelsens gemensamt samordnade linje”? Var och en vet att detta handlings-sätt, som endast kan smärta vårt eget folk och glädja fienden, var planerat med berätt mod.

Resultatet av allt detta är att titoklickens marknadspris plötsligt tiodubblats. De som har kommit detta åstad syftar till att installera titoklicken som sitt ideologiska centrum.

De försöker att ersätta marxismen-leninismen med den moderna revisionismen sådan denna företräds av titoklicken och att ersätta moskvadeklarationen och moskvauttalandet med titoklickens moderna revisionistiska program eller något annat.

Brukar inte vissa personer ofta säga att vi borde ”synkronisera våra klockor”? Nu finns det två klockor; den ena är marxismen-leninismen och moskvadeklarationen och moskvauttalandet, och den andra är den moderna revisionismen sådan den företräds av titoklicken. Vilken av dessa två ska betraktas som den rättvisande kronometer som alla andra klockor ska ställas efter? Ska det bli marxismen-leninismens, moskvadeklarationens och moskvauttalandets klocka eller den moderna revisionismens?

Vissa personer förbjuder oss att bekämpa den moderna revisionismen och att ens nämna den gamla revisionismen från Andra internationalens tid samtidigt som de själva återupplivar de gamla revisionisternas melodier och spelar dem om och om igen. Då Engels i förordet till andra upplagan av ”*I bostadsfrågan*” skrev om proudhonismen, sade han: ”Den som någorlunda ingående sysslar med den moderna socialismen måste också lära känna rörelsens ’övervunna ståndpunkter’ ”. Han trodde att dessa ståndpunkter, eller tendenser som härrörde från dem, oundvikligen skulle dyka upp gång efter annan så länge som de förhållanden som gav upphov till dem bestod i samhället. ”Och när denna riktning.. . en gång i framtiden tar fastare form och får skarpare konturer, då blir den tvungen att gå tillbaka till sina föregångare

för att formulera sitt program.” (F. Engels: *I bostadsfrågan*, Arbetarkultur, 1946, s. 11-13.) Eftersom vi bekämpar den moderna revisionismen måste vi naturligtvis studera dess föregångare, historiens lärdomar och hur de moderna revisionisterna har sökt sig tillbaka till sina föregångare. Bör vi kanske inte göra det? Varför är detta en ”fullständigt otillåtlig historisk jämförelse”? Bryter den mot något tabu?

Eftersom de moderna revisionisterna på nytt spelar upp de gamla revisionisterna Bernsteins och Kautskys låtar och använder den sistnämndes synpunkter, metoder och språk för att angripa och besmutsa de kinesiska kommunisterna och alla marxist-leninister, kan de inte rimligen förbjuda oss att svara med Lenins kritik av de gamla revisionisterna. Lenin sade:

Bernsteinerna har ju på precis samma sätt påstått och påstår alltjämt att det är just de som förstår proletarietets sanna behov, uppgifterna att stegra dess krafter, att fördjupa hela arbetet, förbereda det nya samhällets element, driva propaganda och agitation. Vi kräver ett öppet erkännande av det som är! – säger Bernstein, och därmed välsignar han ”rörelsen” utan ”slutmål”, välsignar den enbart defensiva taktiken och förkunnar räddhågans taktik – ”bara inte bourgeoisien drar sig undan”. Även bernsteinerna skriade om de revolutionära socialdemokraternas ”jakobinism”, om ”litteratörerna”, som inte förstår ”arbetarnas självverksamhet” etc., etc. Som alla vet, tänkte de revolutionära socialdemokraterna i verkligheten inte alls på att åsidosätta det dagliga detaljarbetet, förberedelsen av krafterna o.s.v. De krävde endast ett klart medvetande om slutmålet och ett klart fastställande av de revolutionära uppgifterna. De ville höja de halvproletära och de till hälften småborgerliga skikten till proletarietets revolutionära nivå och inte låta denna sjunka ned till opportunistiska överväganden: ”bara inte bourgeoisien drar sig undan”. Det mest markanta uttrycket för denna skillnad mellan partiets intellektuellt opportunistiska och proletärt revolutionära flyglar utgjorde väl frågan: ”Dürfen wir siegen?” Vågar vi segra? Är det tillåtet för oss att segra? Är det inte farligt för oss att segra? Bör vi segra? Denna vid första ögonkastet märkvärdiga fråga blev verkligen framställd och måste framställas, ty opportunisterna fruktade segern, sökte avskräcka proletarietet från den, spådde att den skulle medföra olyckor och förlöjligade de paroller som direkt uppmanade till seger. (Lenin: ”Socialdemokratins två taktiska linjer i den demokratiska revolutionen”, *Valda verk*, bd I, andra delen, s. 115--116.)

Detta citat från Lenin kan mycket väl förklara bernsteinismens återupplivande i ett nytt sammanhang och det väsentliga i meningsskiljaktigheterna mellan marxist-leninisterna och de moderna revisionisterna.

”Vår teori är ingen dogm utan en vägledning till handling”

Vissa personer, som kallar sig själva skapande marxist-leninister, säger att tiderna har förändrats, att förhållandena inte längre är desamma och att det inte finns något behov av att upprepa de grundläggande principerna som Marx och Engels framlagt. De opponerar sig emot att vi citerar marxismen-leninismens klassiker för att klargöra frågorna och stämplar detta förfaringssätt som ”dogmatism”.

Att kasta loss från marxismen-leninismen under förevändning att man skakar av sig dogmens fjättrar är ett mycket bekvämt trick. Lenin avslöjade för länge sedan detta opportunisttrick.

Vilket händigt litet ord ”dogm” är! Man behöver bara förvränga en teori en liten smula och dölja förvrängningen med ”dogm”-spöket – och saken är klar! (Lenin: ”Revolutionär äventyrspolitik”, *Collected Works*, F. L. P. H., Moskva, 1961, Vol. 6, s. 197.)

Vi vet allesammans att den tid i vilken Lenin levde och kämpade var mycket olika Marx’ och Engels’ tid. Lenin utvecklade marxismen och förde den vidare till ett nytt stadium, Leninismens stadium. I enlighet med sin tids nya förhållanden och nya drag skrev Lenin många framstående verk, som i hög grad berikade den marxistiska teorins skattkammare och våra föreställningar om den proletära revolutionens strategi och taktik, och han framförde en ny politik och nya uppgifter för den internationella arbetarrörelsen. Lenin citerade ofta och

rikligen ur Marx' och Engels' verk för att försvara marxismens grundprinciper, bevara dess renhet och bekämpa opportunisternas och revisionisternas förvrängningar och förfalskningar. Till exempel, särskilt i *Staten och revolutionen*, ett stort arbete av grundläggande betydelse för den marxistiska teorin, sparade Lenin inte på citaten. Redan i det första kapitlet skrev han:

”... när förvrängningarna av marxismen är så oerhört utbredda, består vår uppgift framför allt i att återställa Marx' verkliga lära om staten. I detta syfte är det nödvändigt att anföra ett stort antal långa citat ur Marx' och Engels' egna verk. Självfallet kommer de långa citaten att göra framställningen tung och inte alls bidra till att göra den lättfattlig. Men de är absolut outhärliga. Alla, eller åtminstone alla avgörande ställen i Marx' och Engels' verk, som rör staten, måste ovillkorligen anföras så fullständigt som möjligt för att läsaren skall kunna bilda sig en självständig uppfattning om samtliga åsikter hos den vetenskapliga socialismens grundare och om dessa åsikters utveckling, samt också för att den nu förhärskande ”kautskyismens” förvrängningar av dessa åsikter skall bli dokumentariskt bevisad och åskådliggjord. (Lenin, *Valda verk*, bd II, första delen, s. 199.)

Som synes citerade Lenin i stor omfattning från Marx och Engels vid en tid då marxismen utsattes för upprörande förfalskningar. I dag, när leninismen förfalskas på ett upprörande sätt, kan ingen revolutionär marxist underlåta att citera Lenin. Skälet är att man därigenom får fram den skarpa kontrasten mellan marxismen-leninismens sanningar och revisionismens och opportunistens vanföreställningar.

Klart är, att det inte, såsom vissa personer påstår, är något brott att citera ur den marxistisk-leninistiska litteraturen. Frågan är huruvida citaten är påkallade, hur den marxistisk-leninistiska litteraturen citeras och om den citeras riktigt. Det finns personer, som medvetet undviker de ämnen som vi styrker med våra citat ur den marxistisk-leninistiska litteraturen. De vågar inte ens publicera citaten utan angriper oss helt enkelt för att vi ”citerar det ena avsnitt efter det andra” (”I vilken epok lever vi?”, *France Nouvelle*, den 16 jan. 1963.) *L'Humanité*, Frankrikes kommunistiska partis huvudorgan, har gått så långt som till att anklaga Kinas kommunistiska parti för att ”urvattna marxismen-leninismen, ända dithän att de endast har stela formler kvar, och tillägga sig rätten att vara överstepräster med befogenhet att förkunna dogmerna”. Vad visar egentligen detta sätt att göra utfall emot oss med hätska fraser, som de med sådan förtjusning hänger sig åt? Det återspeglar helt enkelt deras sinnestillstånd och känslor, den starka motvilja med vilken de reagerar i det ögonblick de ser Marx', Engels' och Lenins ord. Dessa människor som attackerar andra för att vara marxismen-leninismens präster tjänar själva som antimarxismens, antileninismens och den borgerliga ideologins präster.

Samtidigt som vissa personer ursinnigt angriper oss, för att vi citerar den marxistisk-leninistiska litteraturen i syfte att klarlägga grundläggande marxistisk-leninistiska sanningar, upprepar de ständigt vad som i allt väsentligt uttalats av Bernstein, Kautsky och Tito från vilka de har lånat många av sina grundtankar.

Det finns till och med de som häftigt kastar sig över vad de kallar ”dogmatism” fastän de själva finner ett stort behag i bibliska dogmer. Deras huvuden är fulla av bibeln och liknande ting men innehåller inte ens en skymt av marxism-leninism.

Lenin citerade ofta Marx' och Engels' ord: ”Vår teori är, ingen dogm utan en vägledning till handling”. Nu då vissa personer sprider uppfattningen att vi är ”dogmatiker”, måste vi utan omsvep säga dem: Kinas kommunistiska parti har rika erfarenheter i bekämpandet av dogmatismen. För över tjugo år sedan förde vi under kamrat Mao Tse-tungs ledning en synnerligen viktig strid mot dogmatismen, och allt sedan dess har vi ägnat uppmärksamhet åt det slagets kamp.

Den sanne marxist-leninisten vilar inte på en bädd av böcker. Han bör vara skicklig i att använda den marxistisk-leninistiska metoden att analysera den konkreta miljön, läget och

förhållandena vid en given tidpunkt både i hemlandet och utomlands, i att studera de olika erfarenheterna från den verkliga kampen och på det sättet arbeta ut sin egen aktionslinje. Kamrat Mao Tse-tung har ofta påmint oss om Lenins berömda sats: ”Det väsentligaste i marxismen, marxismens levande själ, är den konkreta analysen av konkreta förhållanden”. (Lenin: ”Kommunism”, Samlade verk, 4:e ryska uppl., bd 31, s. 143.) Han kritiserade dogmatikerna i våra led såsom ”fatryggar” som ”vägrar att företa några som helst omsorgsfulla studier av konkreta ting”. (Mao Tse-tung: ”Om motsättningar”, *Selected Works*, Vol. 1.)

I ett tal år 1942 – ”Rätta till partiets arbetsstil” – kritiserade kamrat Mao Tse-tung dogmatismen i följande skarpa ordalag:

Även nu finns det inte så få människor som alltjämt be traktar enstaka citat ur marxistisk-leninistiska arbeten så som ett färdigt universalmedel, vilket, sedan det väl förvärvat, lätt kan bota alla sjukdomar. Dessa människor visar en barnslig okunnighet, och vi bör genomföra en kampanj för att upplysa dem. Det är just sådana okunniga människor som tar marxismen-leninismen som en religiös dogm. Vi måste öppet säga till dem, ”er dogm är värdelös”. Marx, Engels, Lenin och Stalin har många gånger framhållit att vår teori icke är en dogm utan en vägledning till handling. Men sådana människor föredrar att glömma detta uttalande, som är av största, ja av den allra största vikt. Kinesiska kommunister kan anses förena teori och praktik endast då de blir skickliga att tillämpa den marxistiska ståndpunkten, synpunkten och metoden och Lenins och Stalins läror på den kinesiska revolutionen, och när de, dessutom, genom allvarlig forskning i den kinesiska historiens och revolutionens verklighet, utför det skapande teoretiska arbete som den kinesiska revolutionen behöver på skilda områden. Enbart tal om att förena teori och praktik gör ingen nytta även om man håller på därmed i hundratals år. För att be kämpa den subjektivistiska, ensidiga inställningen till problemen, måste vi förinta dogmatisk subjektivitet och ensidighet. (Mao Tse-tung: *Rectify the Partys Style of Work*, Foreign Languages Press, Peking, 1962, s. 12-13.)

De som nu så energiskt okvädar dogmatismen har absolut ingen aning om vad den verkligen är, än mindre om hur den ska bekämpas. De håller bara på med sina förklaringar om att tiden och förhållandena förändrats och att man måste ”utveckla marxismen-leninismen på ett skapande sätt”. De är helt ur stånd att fatta det väsentliga i de förändrade tiderna och förhållandena, att begripa motsättningarna i den samtida världen eller att finna dessa motsättnings brännpunkt. De förstår inte lagarna för de objektivt existerande tingens utveckling, och de raglar hit och dit, faller ömsom in i kapitulationism och ömsom i äventyrspolitik. De anpassar sig till de omedelbara vändningarna i händelseutvecklingen men glömmer därvid proletariats fundamentala intressen, och detta är karaktäristiskt såväl för deras tänkande som för deras handlingar. De för sålunda inte en principiell politik, försummar ofta att göra skillnad mellan fienden och oss själva och våra vänner och kastar till och med om förhållandet mellan de tre i det de behandlar fiender som om de vore vårt eget folk och tvärtom.

Lenin sade, att kälkborgaren ”vägleds aldrig av en bestämd världsåskådning, av en från denna oskiljaktig partitaktiks principer. Han simmar alltid med strömmen, blint följande ögonblickets stämning”. (Lenin: ”Det politiska läget och arbetarklassens uppgifter”, *Collected Works*, F. L. P. H., Moskva, 1962, Vol. 11, s. 390.) Är inte dessa personer nu precis likadana?

Förena marxismen-leninismens allmängiltiga sanning med revolutionens konkreta praktik i det egna landet

Den välbekanta tesen om att förena marxismen-leninismens allmängiltiga sanning med den kinesiska revolutionens konkreta praktik formulerades i vårt parti av kamrat Mao Tsetung för mer än tjugo år sedan. Den summerar Kinas kommunistiska partis erfarenhet av den långvariga tvåfrontskampen mot både högeropportunist och ”vänster”-opportunist.

Denna tes har två sidor. A ena sidan är det nödvändigt att alltid hålla fast vid marxismen-leninismens allmängiltiga sanning, i annat fall kommer man att begå högeropportunistiska

eller revisionistiska misstag. A andra sidan är det nödvändigt att alltid utgå från det verkliga livet, att vara nära förbunden med massorna, att ständigt summera erfarenheterna av masskampen och undersöka sitt eget arbete i den praktiska erfarenhetens ljus, i annat fall kommer man att begå dogmatiska fel.

Varför måste man hålla fast vid marxismen-leninismens allmängiltiga sanning? Varför måste man hålla fast vid marxismen-leninismens grundprinciper? Lenin sade:

Marx' lära är allsmäktig därför att den är sann. Den är allsidig och harmonisk och ger människorna en helguten världsåskådning, som är oförsonlig mot all vidskepelse, all reaktion och allt försvar av det borgerliga förtrycket. (Lenin: "Marxismens tre källor och tre beståndsdelar", *Valda verk*, bd I, första delen, s. 10.)

Marxismen-leninismens allmängiltiga sanning, eller, med andra ord, dess grundprinciper är inga inbillningsfoster eller subjektiva påhitt; de är vetenskapliga slutsatser som summerar erfarenheterna av mänsklighetens hela kamphistoria och summerar erfarenheterna av den internationella proletära kampen.

Från och med Bernstein har alla sorters revisionister och opportunisterna använt så kallade nya förändringar och nya lägen som förevändning för att påstå att marxismens allmängiltiga sanning blivit föråldrad. Likväl har händelseutvecklingen i världen under det senaste århundradet och litet till bevisat att marxismen-leninismens allmängiltiga sanning är giltig överallt. Den gäller både i Väster och i Öster. Den har bekräftats inte blott av den stora Oktoberrevolutionen utan också av den kinesiska revolutionen och av alla de segerrika revolutionerna i andra länder. Den har bekräftats inte endast av arbetarrörelsens hela historia i Europas och Amerikas kapitalistiska länder utan även av de stora revolutionära strider som pågår i många av Asiens, Afrikas och Latinamerikas länder.

År 1913 skrev Lenin i "Den marxiska lärans historiska öden" att alla epoker i världshistorien sedan marxismens uppkomst "har medfört nya bekräftelser på och nya triumfer för denna lära". (Lenin: *Valda verk*, bd I, första delen, s. 20.)

År 1922 skrev Lenin i sin artikel "Om den kämpande materialismens betydelse":

... Marx ... tillämpade dialektiken så framgångsrikt att numera varje dag som medför uppvaknande till liv och kamp för nya klasser i Östern (Japan, Indien och Kina) – d.v.s. de hundratals miljoner mänskliga varelser som utgör huvudparten av jordens befolkning och vars historiska passivitet och historiska dvala hitintills varit förhållanden som framkallat stagnation och förfall i många framskridna europeiska länder – varje dag som medför uppvaknande till liv av nya folk och nya klasser tjänar som en ny bekräftelse på marxismen. (Lenin: *Marx, Engels, Marxismen* F. L. P. H., Moskva, 1951, s. 559-60.)

Det som hänt under de senaste decennierna har ytterligare befestat Lenins slutsatser.

Moskvadeklarationen av år 1957 summerar vår historiska erfarenhet och framlägger de allmänna lagar som är tillämpliga på alla länder som beträtt socialismens väg. Den första allmänna lag som deklarationen formulerar är följande: "De arbetande massorna ledas vid genomförandet av den proletära revolution i en eller annan form och vid upprättandet av proletariatets diktatur i en eller annan form, av arbetarklassen, vars kärna är ett marxistiskt-leninistiskt parti". (Jmf. *Vår tid*, nr 10, s. 378, 1957.) Det som Togliatti och andra kamrater kallar "den italienska vägen till socialismen" innebär ingenting annat än ett övergivande av denna grundprincip, principen om den proletära revolutionen och den proletära diktaturen, och ett förnekande av denna allmänna lag, som bekräftades i moskvadeklarationen.

De som bekämpar marxismen-leninismens allmängiltiga sanning och grundprinciper vänder sig oundvikligen också emot den marxistisk-leninistiska världsåskådningen och "undergräver dess viktigaste teoretiska grundval – dialektiken, läran om att den historiska utvecklingen är

allomfattande och full av motsättningar”. (Lenin: A.a. s. 294.)

Detta är vad moskvadeklarationen säger om den marxistisk-leninistiska världsåskådningen:

Marxismen-leninismens teoretiska grundval är den dialektiska materialismen. Denna världsåskådning återspeglar naturens, samhällets och det mänskliga tänkandets allmänna utvecklingslag. Den gäller både för det förflutna, nuet och framtiden. Mot den dialektiska materialismen står meta fysiken och idealismen. Om ett marxistiskt politiskt parti vid prövningen av frågorna inte utgår från dialektiken och materialismen leder detta till ensidighet och subjektivism, till stagnation i det mänskliga tänkandet, till isolering från den levande verkligheten och oförmåga att riktigt analysera ting och företeelser, till revisionistiska eller dogmatiska fel och politiska misstag. Att tillämpa den dialektiska materialismen i det praktiska arbetet och uppfostra partikadern och de breda massorna i marxismen-leninismens anda är en av de kommunistiska partiernas och arbetarpartiernas mest trängande uppgifter. (Jmf. *Vår Tid* nr 10, 1957, s. 379.)

Det finns i dag människor som behandlar denna ytterligt viktiga tes i moskvadeklarationen med fullständigt förakt och ställer sig i opposition till den marxistisk-leninistiska världsåskådningen. De avskyr materialistisk dialektik och avfärdar den som en ”dubbel syn” och som ”en skolastisk filosofi”. De liknar i allt de gamla revisionisterna, som ”behandlar Hegel som en ‘död hund’, och samtidigt de själva propagerade idealism, bara tusen gånger ynkligare och banalare än den hegelska, ryckte föraktfullt på axlarna åt dialektiken”. (Lenin: ”Marxismen och revisionismen”, *Valda verk*, bd I, första delen, s. 23-24.) Det är klart att dessa människor angriper den materialistiska dialektiken därför att de vill få avsättning för sin egen revisionistiska smörja.

Den marxistisk-leninistiska världsåskådningen bekämpar naturligtvis dogmatismen likaväl som revisionismen. Håller vi fast vid marxismen-leninismens allmängiltiga sanning måste vi bekämpa dogmatismen, ty dogmatismen är skild från den verkliga revolutionära praktiken och betraktar marxismen-leninismen som en död formel.

Marxismen-leninismen är full av livskraft, och den är oöverbinnelig därför att den växer upp ur och utvecklas i revolutionär praktik, oavbrutet drar nya lärdomar ur ny revolutionär praktik och därför oavbrutet berikar sig själv.

Lenin sade ofta att marxismen förenar största vetenskapliga noggrannhet med revolutionär anda. Han sade:

Marxismen skiljer sig från alla andra socialistiska teorier genom att den på ett utomordentligt sätt förenar en absolut vetenskaplig nykterhet i analysen av det objektiva sak läget och det objektiva utvecklingsförloppet med det bestämdaste erkännande av betydelsen av den revolutionära energi, revolutionära skaparkraft och det revolutionära initiativ, som ådagalägges av massorna och självfallet också av enskilda personligheter, grupper, organisationer och partier, vilka förmår treva sig fram till och realisera förbindelsen med den ena eller andra klassen. (Lenin: ”Mot bojkotten”, *Samlade verk i urval*, bd 6, s. 157.)

Här förklarade Lenin i mycket klara ordalag att vi måste hålla fast vid marxismen-leninismens allmängiltiga sanning och samtidigt bekämpa dogmatismen, som är skild från den revolutionära praktiken och från folkets massor.

Kamrat Mao Tse-tungs förklaring av det inbördes förhållandet mellan fasthållandet vid marxismen-leninismens allmängiltiga sanning och bekämpandet av dogmatismen står i full överensstämmelse med Lenins åsikt. Då kamrat Mao Tsetung i ett sammanhang diskuterade kunskapsteorin sade han:

Vad ordningsföljden i den mänskliga kunskapens rörelse beträffar, förekommer alltid en gradvis utvidgning från kunskap om enskilda och särskilda ting till kunskap om ting i allmänhet. Först sedan människan känner den sär skilda naturen hos många olika ting kan hon gå vidare till att generalisera och känna tingens allmänna natur. När människan vunnit kunskap om denna allmänna

natur, använder hon den som vägvisare och går vidare till att studera olika konkreta ting, som ännu inte studerats eller inte studerats grundligt, och till att upptäcka den särskilda naturen hos vart och ett av dessa ting. Endast på detta sätt är hon i stånd att fylla ut, berika och utveckla sin kunskap om tingens allmänna natur och förhindra att denna kunskap förtorkar eller försenas. (Mao Tse-tung: ”Om motsättningar”, *Selected Works*, Vol. I.)

Dogmatikernas misstag ligger i att de förvandlar marxismen-leninismens allmängiltiga sanning, d.v.s. marxismen-leninismens grundprinciper, till någonting förtorkat och förstelnat.

Dogmatikerna vanställer marxismen-leninismen på ett annat sätt. De avskiljer sig från verkligheten, hittar på abstrakta, tomma formler eller tar mekaniskt andra länders erfarenhet och tvingar den på massorna. Därmed hämmar de massornas kamp och hindrar att den uppnår de resultat den borde vinna. Utan hänsyn till tid, plats och betingelser, håller de envist fast vid en kampform. De förstår inte att den revolutionära massrörelsen i varje land antar mycket komplicerade former och att alla kampformer, som är nödvändiga, måste användas samtidigt och komplettera varandra. De begriper inte att det, då situationen ändras, är nödvändigt att ersätta gamla kampformer med nya eller att använda de gamla formerna men fylla dem med nytt innehåll. Därför avskär de sig mycket ofta från massorna och från potentiella bundsförvanter och hamnar därmed i sekteristiska misstag, men lika ofta handlar de våghalsigt och hamnar därmed i äventyrspolitiska misstag.

Om den ledande instansen i ett parti begår dogmatiska misstag, blir den ur stånd att fatta den faktiska revolutionära rörelsens lagar. På det teoretiska området blir det med nödvändighet livlöst, och på det taktiska området kommer det med nödvändighet att begå alla slags misstag. Ett parti av detta slag kan omöjligt leda folkets revolutionära kamp i sitt land till seger.

Under kampen mot dogmatismen inom Kinas kommunistiska parti lade kamrat Mao Tse-tung vikt vid att förena marxismen-leninismens allmängiltiga sanning med den kinesiska revolutionens konkreta praktik. Han påpekade att en marxistisk-leninistisk inställning kräver, att man använder den marxistisk-leninistiska metoden för att systematiskt undersöka och studera omgivningen. Han sade:

Har man denna inställning, studerar man marxismen-leninismens teori med ett syfte, och det är att förena den marxistisk-leninistiska teorin med den kinesiska revolutionens verkliga rörelse och att ur denna teori söka den ståndpunkt, synpunkt och metod varmed den kinesiska revolutionens teoretiska och taktiska problem kan lösas. En sådan inställning är liktydig med att skjuta pilen rätt i måltavlan. ”Måltavlan” är den kinesiska revolutionen och ”pilen” är marxismen-leninismen. Vi kinesiska kommunister har sökt denna pil därför, att vi vill träffa måltavlan – den kinesiska revolutionen och revolutionen i Östern. Att ta en sådan inställning betyder att söka sanningen i fakta. ”Fakta” är alla de ting, som existerar objektivt, ”sanningen” är deras inbördes förhållanden, det vill säga de lagar som styr dem, och att ”söka” betyder att studera. Vi bör utgå från de faktiska förhållandena inom och utanför landet, provinsen, häradet eller distriktet och ur dessa, till vägledning för vårt handlande, dra ut de lagar som innebor i dem men inte några inbillade lagar, det vill säga, vi bör ta reda på de inbördes förhållandena mellan alla de händelser som utspelas runt omkring oss. Och för att kunna göra detta får vi inte stödja oss på subjektiv inbillning, tillfällig entusiasm eller livlösa böcker utan på objektivt existerande fakta. Vi måste tillägna oss materialet i detalj och vägleda av marxismen-leninismens allmänna principer dra de riktiga slutsatserna ur det. (Mao Tse-tung: *Reform our study*, Foreign Languages Press, Peking, 1962, s. 8-9.)

Kinas kommunistiska partis historia, historien om den kinesiska revolutionens seger, är en historia om huruledes marxismen-leninismens allmängiltiga sanning allt intimare smälts samman med den kinesiska revolutionens konkreta praktik. Utan denna sammansmältning hade den kinesiska revolutionens seger varit otänkbar.

Princip och smidighet

En välbekant regel som Lenin uppställde säger, att ”den enda riktiga politiken är en politik som bygger på princip”. Marxismen var i stånd att segra över alla slags opportunistiska strömningar och vinna överhand inom den internationella arbetarrörelsen just därför att Marx och Engels fasthöll vid en på princip byggd politik. Leninismen var i stånd att fortsätta att triumfera över alla sorters revisionistiska och opportunistiska strömningar, att leda Oktoberrevolutionen till seger och vinna överhand i den internationella arbetarrörelsen under den nya epoken just därför att Lenin och Stalin efter honom, då de förde Marx och Engels sak vidare, fasthöll vid en princip byggd politik,

Vad menas med en politik som bygger på princip? Det betyder att varje politik som vi för fram och beslutar om måste bygga på proletariats klasständpunkt, på proletariats grundläggande intressen, på marxismen-leninismens teori och på marxismen-leninismens grundläggande ståndpunkt. Proletariats parti kan inte begränsa sin uppmärksamhet till omedelbara intressefrågor, vaja med vinden och åsidosätta de grundläggande intressena. Det får inte helt enkelt böja sig för händelsernas omedelbara skiftningar, godta eller förespråka en sak i dag och en annan i morgon och köpslå om principer som om de vore varor. Med andra ord, proletariats parti måste upprätthålla sin självständighet, avgränsa sig ideologiskt och politiskt från alla andra klasser och deras politiska partier -inte endast från godsägarna och bourgeoisien utan och så från småbourgeoisien. Inom partiet måste marxist-leninisterna dra en linje mellan sig själva och såväl höger- som ”vänster”-opportunisterna, vilka återspeglar olika nyanser av icke-proletära ideologier.

I går tecknade vissa personer sina namn under moskvadeklarationen och moskvauttalandet och uttryckte därmed sitt gillande av de i dessa dokument fastställda revolutionära grundprinciperna. I dag trampar de dessa principer under fötterna. Knappt hade de skrivit under moskvauttalandet och anslutit sig till slutsatsen, att ledarna för Jugoslaviens kommunisters förbund förrått marxismen-leninismen, förrän de gjorde helt om och började behandla de titoistiska renegaterna som högt älskade bröder. De instämde i uttalandets slutsats att *”den amerikanska imperialismen är världsreaktionens främsta bålverk, en internationell gendarm, en fiende till all världens folk”*, men ändå påstod de snart efteråt att mänsklighetens öde berodde på ”samarbete”, ”förtroende” och ”samförstånd” mellan toppfigurerna i de två stormakterna, Sovjetunionen och Förenta Staterna. De gav sin anslutning till de i deklarationen och uttalandet fastställda principer, som är vägledande för förhållandet mellan broderpartier och broderländer, men likväl svek de kort efteråt dessa principer och uttalade vid sin egen partikongress en offentlig och oresonlig förkastelsedom över ett annat broderparti och broderland. Ehuru de munvigt talar om att aldrig tillåta att ideologiska meningsskiljaktigheter broderpartier emellan får återverka på det ekonomiska området och i förhållandet mellan staterna, har dessa personer godtyckligt brutit ett stort antal ekonomiska och teknologiska kontrakt med broderländer och till och med gått så långt att de brutit de diplomatiska förbindelserna med ett broderland. De anslöt sig till den både i deklarationen och uttalandet inskrivna slutsatsen, att revisionismen är huvudfaran inom den internationella arbetarrörelsen. Men kort efteråt började de likväl att vitt och brett förkunna uppfattningen att *”dogmatismen utgör huvudfaran”*. Och så vidare och så vidare. Finns det någon som helst princip i dessa handlingar? Vad slags principer grundar sig deras politik på?

På samma gång som proletariats parti fasthåller vid en på princip grundad politik måste det också tillämpa smidighet. I den revolutionära kampen är det fel att vägra anpassa sig efter de skiftande omständigheterna eller att förkasta framryckning på omvägar. Skillnaden mellan marxist-leninister och opportunisterna och revisionisterna är i detta avseende att de förstnämnda är inställda på att smidigt genomföra en på princip grundad politik medan de sistnämnda tillämpar en smidighet som är liktydig med uppgivande av alla politiska principer.

Smidighet, grundad på principer, är inte opportunism. Tvärtom kan man begå opportunistiska misstag, om man inte förstår att visa nödvändig smidighet och anpassa handlingen till ögonblicket, i ljuset av de särskilda betingelserna och med fasthållande vid principen, och på det sättet kan man ge anledning till onödiga förluster i den revolutionära kampen.

Kompromissen är ett viktigt problem om smidighet i praktiken.

Marxist-leninister betraktar frågan om kompromisser på följande sätt: de förkastar inte att ingå nödvändiga kompromisser som tjänar revolutionens intressen, nämligen kompromisser som är förenliga med principen, men de kommer aldrig att tolerera en kompromiss som innebär förräderi, det vill säga en principiös kompromiss.

Lenin uttryckte saken mycket väl.

Det är inte utan anledning som Marx och Engels anse såsom den vetenskapliga socialismens grundläggare. De var skoningslösa fiender till allt frasmakeri. De lärde oss att ställa socialismens frågor (inklusive de som rör den socialistiska taktiken) på ett vetenskapligt sätt. Och då Engels på 1870-talet hade att analysera det revolutionära manifestet, som utgivits av de franska blanquisterna, flyktingar från Kommunen, sade han rent ut att deras skrytsamma deklaration ”inga kompromisser” var en tom fras. Man får inte avstå från kompromisser. Problemet är att i alla de kompromisser, som nödvändigtvis av omständigheternas makt tvingas på även den mest revolutionära klassens mest revolutionära parti, vara i stånd att bevara, stärka, härda och utveckla den revolutionära taktiken och organisationen, den revolutionära medvetenheten, beslutsamheten, och beredskapen hos arbetarklassen och dess organiserade avantgarde, som kommunistiska partiet. (Lenin: ”Om kompromisser” *Samlade verk*, 4:e ryska uppl., bd 30, s. 458.)

Hur kan ett marxistiskt-leninistiska parti, som samvetsgrant söker sanningen ur fakta, förkasta alla kompromisser utan åtskillnad? Ledareartikeln om *Leninism och modern revisionism* i *Hongqis* första nummer för 1963 innehåller följande avsnitt:

Vi kinesiska kommunister ingick under loppet av vår långvariga revolutionära kamp vid många tillfällen kompromisser med våra fiender, inre såväl som yttre. Vi slöt till exempel en kompromiss med den reaktionära Chiang Kaishek-klicket. I kampen för att bistå Korea och bekämpa den amerikanska aggressionen slöt vi en kompromiss även med de amerikanska imperialisterna.

Artikeln fortsatte:

Det är helt i överensstämmelse med Lenins läror som vi kinesiska kommunister skiljer mellan olika slag av kompromisser, är för kompromisser som tjänar folkets och världsfredens sak och bekämpar kompromisser som har karaktär av förräderi. Det är fullständigt klart att endast de, som gör sig skyldiga än till äventyrspolitik och än till kapitulationism, är de vars ideologi är trotskism eller trotskism i en ny förklädnad.

Det är väl bekant att Trotskij spelade en mycket ömklig roll i samband med Brest-Litovskfreden såväl som i hela den ryska revolutionens och det sovjetiska uppbyggets historia. Han bekämpade Lenin och leninismen i alla huvudfrågor. Han förnekade att den socialistiska revolutionen och det socialistiska uppbygget kunde segra först i ett land. Han saknade alla principer i fråga om revolutionär strategi och taktik, och detta kom till uttryck än i ”vänster”-äventyrligheter, än i högerkapitulationism. I fråga om Brest-Litovskfreden sökte han först blint pressa igenom en äventyrspolitik, sedan vägrade han, i strid mot Lenins direktiv, att underteckna avtalet vid förhandlingarna i Brest-Litovsk och gjorde på samma gång inför tyskarna det förrädiska uttalandet att sovjetrepubliken förberedde sig att avsluta kriget och demobilisera. De tyska aggressorerna blev därpå ännu mera övermodiga och uppställde ännu mera betungande villkor. Sådan var trotskismen i frågan om fredsavtalet i Brest-Litovsk.

Nu har vissa personer godtyckligt sammanställt de kubanska händelserna och händelserna kring fredsavtalet i Brest-Litovsk, ehuru dessa är av helt annan natur. Och de har gjort en

historisk jämförelse, i vilken de liknar sig själva vid Lenin och såsom trotskister brännmärker dem som vänt sig emot att man offerar ett annat lands suveränitet. Detta är alldeles orimligt.

Lenin hade alldeles rätt i sin önskan att Brest-Litovsk-freden skulle undertecknas. Hans syfte var att vinna tid för att befästa Oktoberrevolutionens seger. I sin år 1936 skrivna ”Strategiska problem i Kinas revolutionära krig” kritiserade kamrat Mao Tse-tung starkt ”vänster”-opportunistiska fel. Beträffande Brest-Litovskfreden sade han:

Om de ryska bolsjevikerna efter Oktoberrevolutionen hade handlat så som ”vänsterkommunisterna” ville och vägrat att underteckna fredsavtalet med Tyskland, skulle den nyfödda sovjetmakten ha riskerat en tidig död. (Mao Tse-tung: *Selected Works*, bd I.)

Händelserna visade hur rätt Lenin hade i sitt förutseende, och Brest-Litovskfredens undertecknade bevisades vara en revolutionär kompromiss.

Vad ska man då säga om de kubanska händelserna? De utgör en helt annan historia. I de kubanska händelserna var det kubanska folket och dess ledare beslutna att kämpa ända in i döden för att försvara sitt fosterlands suveränitet. De ådagalade stor heroism och hade höga principer. De begick vare sig felet att driva äventyrspolitik eller felet att förfalla till kapitulationism. Men under de kubanska händelserna begick vissa personer först felet att driva äventyrspolitik och gjorde sig sedan skyldiga till kapitulationism, i det de ville att det kubanska folket skulle godtaga förödmjukande villkor som skulle ha inneburit att deras lands suveränitet prisgivits. Dessa personer har försökt att skyla sig bakom Lenins slutsatser rörande freden i Brest-Litovsk, men detta har visat sig vara ett klumpigt illusionisttrick, ty i verkligheten har de därigenom blottat sig ännu tydligare.

Vid Kinas kommunistiska partis VII. kongress klargjorde kamrat Liu Shao-chi på grundval av den kinesiska revolutionens erfarenheter förhållandet mellan princip och smidighet. Han yttrade:

Vår smidighet är grundad på bestämda principer. Principlös smidighet, eftergifter och kompromisser som går utöver principen är liksom oklarhet och förvirring ifråga om principen felaktiga. Kriteriet eller måttet på alla förändringar i politik och taktik är partiprincipen. Och partiprincipen är kriteriet eller måttet på smidigheten. Till exempel, en av våra oföränderliga principer är att kämpa för det stora folkflertalets viktigaste intressen. Denna oföränderliga princip är kriteriet eller måttet efter vilket vi bör bedöma riktigheten i alla ändringar i politik eller taktik. Alla förändringar som står i överensstämmelse med denna princip är riktiga medan de som står i strid med den är felaktiga. (Liu Shao-chi: *Om partiet*.)

Detta är vår syn på förhållandet mellan princip och smidighet, och vi tror att det är den marxistisk-leninistiska synen.

VIII. Arbetare i alla länder, förena er!

”Arbetare i alla länder, förena er!” Denna stora maning, som Marx och Engels utslungade för mer än ett århundrade sedan, kommer alltid att förbli den vägledande princip som det internationella proletariatet måste följa.

Kinas kommunistiska parti har ständigt slagit vakt om den internationella kommunistiska rörelsens enhet och anser det vara sin heliga plikt att skydda den. Vi omvitnade på nytt vår ställning i denna fråga i *Renmin Ribaos* ledarartikel den 27 januari 1963:

Ska den internationella kommunistiska rörelsens led enas eller ska de inte det? Ska vi ha en verklig enhet eller en låtsad enhet? På vilken grund ska det bli enhet – ska det bli enhet på grundval av moskvadeklarationen och moskvauttalandet, eller ”enhet” på grundval av det jugoslaviska revisionistprogrammet eller något annat? Med andra ord, ska meningsskiljaktigheterna utjämnas och enheten stärkas, eller ska meningsskiljaktigheterna fördjupas och en splittring framkallas?

De kinesiska kommunisterna, alla andra marxist-leninister och hela den framstegsvänliga mänskligheten önskar enhälligt att upprätthålla enheten och bekämpa en splittring, att säkerställa verklig enhet och bekämpa en låtsad enhet, att försvara den gemensamma grundvalen för den internationella kommunistiska rörelsens enhet och bekämpa under mineringen av denna grundval och att upprätthålla och bevara enheten inom det socialistiska lägret och inom den internationella kommunistiska rörelsen på grundval av moskvadeklarationen och moskvauttalandet.

Detta är Kinas kommunistiska partis orubbliga ståndpunkt i frågan om den internationella kommunistiska rörelsens enhet.

Efter att ha inlett och organiserat en hel serie av befängda angrepp mot Kinas kommunistiska parti och andra broderpartier har vissa personer plötsligt börjat att uppstamma ”enhets”-toner. Men vad de kallar enhet består i att de ger sig själva tillåtelse att smäda andra, men inte tillåter andra att diskutera med dem.

Med att ”mana till inställande av öppen polemik” menar de tillstånd för sig själva att angripa andra som de behagar, medan andra ska vara förbjudna att göra de repliker som är påkallade. Medan de talar om enhet, fortsätter, de att undergräva enheten. Medan de talar om att göra slut på den öppna polemiken, fortsätter de sina öppna angrepp. Vad mera är, de säger hotfullt att om inte de som de angriper håller mun, blir det ”absolut nödvändigt att fortsätta och till och med påskynda en avgörande kamp mot dem”.

Men när det gäller titoklicken söker dessa människor verkligen enhet. De önskar enhet med titoklicken, men inte enhet inom den internationella kommunistiska rörelsen. De önskar enhet på grundval av den moderna revisionismen sådan denna representeras av titoklicken eller enhet under vissa personers taktpinne, men inte enhet på marxismen-leninismens, moskvadeklarationens och moskvauttalandets grund. I praktiken är därför deras enhet en pseudonym för splittring. Med enheten som rökråd försöker de följa sin faktiska splittringsverksamhet.

Revisionismen representerar arbetararistokratins intressen och följaktligen också den reaktionära bourgeoisieens intressen. Revisionistiska strömningar strider mot proletariats, folkmassornas och alla förtryckta folks och nationers intressen. Allt sedan Bernsteins dagar har marxismen-leninismen gång på gång angripits av revisionistiska och opportunistiska strömningar, vilka var och en under sin tid kommit stor uppståndelse åstad. Men historien har bekräftat att marxismen-leninismen representerar de viktigaste intressena hos huvudparten av människorna och är oövervinnelig. Den ena efter den andra av de revisionister och opportunisterna som angripit den revolutionära marxismen-leninismen har fallit ihop inför sanningen och har med förakt avvisats av folket. Bernstein var ett misslyckande och detsamma gäller Kautsky, Plechanov, Trotskij, Bucharin, Chen Tu-hsiu, Browder och alla de andra. De som i dag sätter i gång nya angrepp mot den revolutionära marxismen-leninismen är lika överlägsna och högmodiga som de nyss nämnda, och om de fortsätter att slå dövörat till för alla råd och envisas att följa sin felaktiga kurs, är det säkert att de kommer att sluta lika illa som de gamla revisionisterna och opportunisterna.

Det är dessa människor som frenetiskt arbetar för att åstadkomma en splittring genom att tillgripa allehanda oärliga trick, sprida rykten, kasta smuts och utså split. Men det överväldigande flertalet av folket i världen vill ha enhet inom den internationella kommunistiska rörelsen och är motståndare till splittring. Den verksamhet som vissa personer bedriver för att skapa splittring, angripa Kinas kommunistiska parti och andra broderpartier och undergräva det socialistiska lägrets och den internationella kommunistiska rörelsens enhet går stick i stäv med vad den överväldigande majoriteten av folken i världen önskar och är ytterligt impopulär. Folk genomsådar deras taktik med låtsad enhet och verklig splittring. Historiskt sett har ingen av de splittrare, som förrätt marxismen-leninismen, nått ett gott slut.

Vi har redan rätt dem som arbetar på att skapa splittring att ”hålla in vid avgrundens rand”, men vissa personer är ovilliga att lyssna till vårt råd. De tror att de ännu inte nått fram till ”randen” och de är inte färdiga att ”hålla in”. Synbarligen är de mycket intresserade av att fortsätta sin splittringsverksamhet. Låt dem fortsätta att ställa till svårigheter, om de måste göra det. Massorna och historien kommer att fälla dom över dem.

Något mycket intressant förekommer i dag i stor omfattning inom den internationella kommunistiska rörelsen. Och vad är det? De manhaftiga kämpar, som gör anspråk på att besitta hela den marxistisk-leninistiska sanningen är dödsförskräckta för de artiklar som de så kallade dogmatikerna, sekteristerna, splittrarna, nationalisterna och trotskisterna, vilka de så energiskt fördömt, skrivit till svar på deras angrepp. De vågar inte publicera dessa artiklar i sina egna tidningar och tidskrifter. De är fega som möss och dödförskräckta. De vågar inte låta folken i sina egna länder läsa våra artiklar, och de har försökt att upprätta en vattentät spärr mot dem. De använder till och med kraftiga stationer för att störa våra radioutsändningar och hindra sitt folk från att lyssna till dem. Kära vänner och kamrater, som gör anspråk på att besitta hela sanningen! Eftersom det är er bestämda mening att våra artiklar är felaktiga, varför publicerar ni inte dessa felaktiga artiklar och vederlägger dem punkt för punkt för att inge ert folk avsky för de ”kätterier” som ni kallar dogmatism, sekterism och anti-marxism-leninism? Varför har ni inte mod att göra detta? Varför upprättar ni en så sträng spärr? Ni fruktar sanningen. Det väldiga spöke som ni kallar ”dogmatism”, det vill säga den äkta marxismen-leninismens spöke hemsöker världen och det hotar er. Ni har ingen tilltro till folket, och folket har ingen tilltro till er. Ni är skilda från massorna. Det är orsaken till att ni fruktar sanningen och går så löjeväckande långt i er fruktan. Vänner, kamrater! Om ni är karlar för er hatt, så stig fram! Låt varje sida i debatten publicera alla de artiklar i vilka den utsatts för kritik av den andra sidan, och låt folket i ert eget land och i hela världen fundera över och avgöra vem som har fel och vem som har rätt. Det är vad vi gör, och vi hoppas att ni ska följa vårt exempel. Vi är inte rädda för att publicera alla era artiklar oavkortade. Vi publicerar alla de ”mästerverk” i vilka ni går till storms mot oss. I våra repliker vederlägger vi dem sedan punkt för punkt eller vederlägger deras huvudpunkter. Ibland publicerar vi era artiklar utan ett ord till svar och lämnar åt läsarna att döma själva. Är det inte rätt och rimligt? Ni, den moderna revisionismens mästare! Vågar ni göra likadant?

Om ni är karlar nog, gör ni det. Men eftersom ni har ett dåligt samvete och en orättfärdig sak, är harhjärtade, fastän ni visar en bister uppsyn, och är skygga som möss invärtes, ehuru ni utåt försöker synas styvnackade som tjurar, kommer ni inte att våga göra det. Vi är säkra på att ni inte kommer att våga det. Inte sant? Var goda svara!

Kinas kommunistiska parti tror att det finns en väg till att lösa meningsskiljaktigheterna. Det är den väg som moskvadeklarationen och moskvauttalandet anvisar. Eftersom vi närmar oss slutet av denna artikel, skulle vi vilja citera en av moskvadeklarationens viktigaste slutsatser:

Konferensdeltagarna har efter att ha utbytt åsikter kommit till den slutsatsen, att det under nuvarande förhållanden är ändamålsenligt att, förutom bilateral möten mellan ledande partiarbetare och utbyte av information, vid behov hålla mera representativa konferenser mellan representanter för de kommunistiska partierna och arbetarpartierna för att diskutera aktuella problem, utbyta erfarenheter, studera varandras åsikter och ståndpunkter och överenskomma om samordnade aktioner i den gemensamma kampen för de gemensamma målen – fred, demokrati och socialism. (Jmf *Vår Tid*, nr 10, 1957.)

Vi skulle också vilja citera de avsnitt i moskvauttalandet, som behandlar de grundläggande principerna, vilka är vägledande för förhållandet mellan broderpartierna.

Nu, då den imperialistiska reaktionen förenar sina krafter till kamp mot kommunismen, är det särskilt nödvändigt att med kraft svetsa samman den kommunistiska världsrörelsen. Enhet och

solidaritet fördubblar vår rörelses styrka och ger en säker garanti för att kommunismens stora sak ska föras segerrikt framåt och alla fiendens angrepp bli eftertryckligt tillbakaslagna.

Kommunisterna i hela världen förenas av marxismen-leninismens stora lära och den gemensamma kampen för dess förverkligande. Den kommunistiska rörelsens intressen kräver, att varje kommunistiskt parti solidariskt står fast vid de värderingar och slutsatser beträffande de gemensamma uppgifterna i kampen mot imperialismen, för fred, demokrati och socialism, som broderpartierna tillsammans utarbetat på sina rådslag.

Kampen för arbetarklassens sak kräver en allt fastare enhet i varje kommunistiskt partis led och i den stora armén av kommunister i alla länder. Den kräver enhet i vilja och handling av dem. Det är varje marxistiskt-leninistiska partis högsta internationalistiska plikt att ständigt arbeta för större enhet inom den kommunistiska världsrörelsen.

Beslutsamt försvar för den internationella kommunistiska rörelsens enhet på grundval av marxismen-leninismens och den proletära internationalismens principer och förhindrande av alla handlingar, som kan undergräva denna enhet, är en nödvändig förutsättning för seger i kampen för nationellt oberoende, demokrati och fred, för en framgångsrik lösning av den socialistiska revolutionens och det socialistiska och kommunistiska uppbyggets uppgifter. En kränkning av dessa principer skulle leda till att kommunismens krafter försvagades.

Alla de marxistisk-leninistiska partierna är oavhängiga och likaberättigade. De utformar sin politik i överensstämmelse med de särskilda betingelserna i sina respektive länder och i samklang med marxismen-leninismens principer och stöder varandra. Det är otänkbart att arbetarklassen i något land kan vinna framgång utan internationalistisk solidaritet marxismen-leninismens partier emellan. Varje parti är ansvarigt inför arbetarklassen, inför det arbetande folket i sitt land, inför den internationella arbetarklassen och hela den kommunistiska rörelsen.

När så är nödvändigt håller de kommunistiska partierna och arbetarpartierna möten för att diskutera aktuella problem, utbyta erfarenheter, ta del av varandras åsikter och ståndpunkter, utarbeta gemensamma åsikter genom överläggningar och samordna gemensamma aktioner i kampen för gemensamma mål.

När helst ett parti önskar klara upp frågor rörande ett annat broderpartis verksamhet, vänder sig dess ledning till vederbörandes partis ledning, och om så är nödvändigt håller de möten och överläggningar.

Erfarenheterna och resultaten av de möten mellan representanter för de kommunistiska partierna, som genomförts under de senaste åren, särskilt resultaten av de två största konferenserna – i november 1957 och denna – visar att sådana konferenser under nuvarande förhållanden är en effektiv form för utbyte av åsikter och erfarenheter, för den marxistisk-leninistiska teorins berikande genom kollektiva bemödanden och för utarbetande av en gemensam hållning i kampen för gemensamma mål. (Jmf *Världsläget och de kommunistiska partiernas uppgifter*, s. 46-47.)

Efter episoden för över ett år sedan, då ett parti vid sin egen kongress offentligen angrep ett annat broderparti, har vi många gånger värdjat om att meningsskiljaktigheter mellan broderpartier ska lösas i enlighet med de principer och den ordning, som fastställts i moskvadeklarationen och moskvauttalandet och som vi nyss citerat. Vi har många gånger framhållit att offentliga och ensidiga angrepp på ett eller annat broderparti inte bidrar till att lösa problemen och inte bidrar till enheten. Vi har ständigt hävdad, att de broderpartier som har tvister eller meningsskiljaktigheter sig emellan bör inställa den offentliga debatten och återgå till linjen om interna partiöverläggningar, och att i främsta rummet det parti som först gick till angrepp borde ta initiativet därtill. Vår uppfattning i denna sak är oförändrad.

I april 1962 meddelade Kinas kommunistiska partis Centralkommitté vederbörande broderparti att vi helhjärtat stödde det av flera partier framförda förslaget, att ett möte med broderpartierna skulle sammankallas, och att vi trodde det vara på sin plats att inkalla ett möte med representanterna för de kommunistiska partierna och arbetarpartierna i alla länder för att

diskutera problem av gemensamt intresse.

Vid samma tid sade vi att inkallandet av ett möte med broderpartierna och framgången för ett sådant möte skulle avhänga av att man dessförinnan övervann många svårigheter och hinder och utförde ett omfattande förberedelsearbete.

Vid samma tid gav vi uttryck åt förhoppningen att de broderpartier och broderländer som hade tvister sig emellan därefter skulle ta mått och steg, om än aldrig så små, för att lätta spänningen, förbättra atmosfären och skapa betingelser för inkallandet av ett sådant möte och för dess framgångsrika genomförande.

Vid samma tid föreslog vi att de berörda broderpartierna skulle upphöra med alla offentliga angrepp.

Vid samma tid hävdade vi, att om vissa broderpartier genomförde sådana bilaterala eller multilaterala överläggningar som kan vara behövliga för utbyte av åsikter, detta skulle bidra till att göra mötet med samtliga broderpartier framgångsrikt.

Dessa synpunkter, som vi framförde till vederbörande broderparti i april 1962 är alltigenom rimliga och står i full överensstämmelse med de bestämmelser i rörande meningsskiljaktigheters uppklarande, som återfinns i moskvadeklarationen och moskvauttalandet. Vi har sedan dess framfört dessa synpunkter många gånger och vi gör det nu igen.

Ledarna för vissa partier har nyligen låtit veta att de i viss mån accepterar våra synpunkter. Om det är uppriktigt menat och de handlar enligt sina ord, kommer det förvisso att bli mycket bra. Det är vad vi alltid har hoppats på.

Vi anser att den internationella kommunistiska rörelsens led måste enas. De kommer säkerligen att enas.

Låt oss alla samlas under parollerna:

Arbetare i alla länder, förena er!

Alla undertryckta nationer och alla förtryckta folk, förena er!

Marxist-leninister, förena er!

En kommentar till Förenta Staternas Kommunistiska partis uttalande

(Ledare i "Folkets Dagblad" den 8 mars 1963)

Den 9 januari i år utsände Kommunistiska partiet i Amerikas Förenta Stater ett uttalande vari det offentligen angrep Kinas kommunistiska parti. Vissa kamrater i FSKP har också under de senaste månaderna riktat ett antal andra angrepp mot Kinas kommunistiska parti.

FSKP:s uttalande utmärkte sig särskilt för det ondsinta förtal det riktade mot Kinas kommunistiska parti i anledning av dess ställning under den karibiska krisen. Det sade, att Kinas Kommunistiska parti förespråkade "en politik som leder till termonukleärt krig" och att "denna dogmatiska och sekteristiska pseudo-vänsterlinje, som våra kinesiska kamrater företrädde, passar precis samman med de äventyrligaste amerikanska imperialisternas linje och uppmuntrar dem".

Vad är det för prat? Folk kan inte undgå att förvånas över att amerikanska kommunister ska frambära ett så skamligt förtal.

Kinas kommunistiska partis och det kinesiska folkets ställning i den karibiska krisen var mycket klar. Vi understödde den kubanska revolutionära regeringens fem rättfärdiga krav, vi var emot att man satte någon tro till Kennedys humbugs"garanti" och vi var emot att påtvinga Kuba "internationell inspektion". Från början riktade vi udden i vår kamp mot den amerikanska imperialismen som gjorde sig skyldig till aggression mot Kuba. Vi förespråkade inte raketvapnens översändande till Kuba och motsatte oss inte heller att de så kallade offensiva vapnen drogs bort därifrån. Vi vände oss emot både äventyrspolitik och kapitulationism. Och vi vill gärna fråga: vad var det för fel med denna vår riktiga hållning? Hur kan man beskriva den såsom "en politik som leder till termonukleärt krig"? I vilket avseende passar den "precis samman" med den amerikanska imperialismens linje?

Det är inte svårt att se att det finns en linje som passar samman med den amerikanska imperialismens. Ifråga om den karibiska krisen vänder vissa ledare i FSKP spetsen i sin kamp inte mot den amerikanska imperialismen, den brottsliga aggressorn mot Kuba, utan mot Kinas kommunistiska parti, som beslutsamt stöder Kuba. Befinner de sig inte i detta avseende verkligen sida vid sida med de mest äventyrliga amerikanska imperialisterna?

Eftersom ni framställer de kinesiska kamrater, som beslutsamt bekämpar den amerikanska imperialismen, såsom "pseudo-vänster", vill vi fråga: vad anser ni vara en äkta vänster? Är det kanske på det sättet att de, som köpslår med den amerikanska imperialismen om ett annat lands suveränitet, ska anses representera den äkta vänstern? Att handla på det sättet är sannerligen annars att vara alltigenom pseudo-vänster, eller rättare sagt, äkta höger.

Det är ingen tillfällighet att vissa ledare i FSKP har angripit Kinas kommunistiska parti i frågan om den karibiska krisen. Denna handling återspeglar deras fullständigt felaktiga uppfattning av den amerikanska imperialismen och deras fullständigt felaktiga klassinställning.

Under avsevärd tid har vissa av FSKP:s ledare i sina rapporter och uttalanden gjort sitt yttersta för att försköna den amerikanska imperialismen, försköna Kennedy, den amerikanska imperialismens främste och ge försäkran om sin lojalitet till den amerikanska härskande klassen.

De har talat mycket uppskattande om Kennedys idé om den "Nya gränsen", som utsträcker Förenta Staternas inflytelsesfärer över alla de sex kontinenterna, och sagt att "det är bra att tala om en Ny gräns så som Kennedy gör".

De prisade Kennedys installationstal, som manade Förenta Staternas folk att bringa offer för att befördra den amerikanska imperialismens sak, och sade att det var ”en möjlig öppning till vägen till fred”. (Gus Halls rapport till SSFKP:s nationalkommitté, *Political Affairs*, februari 1961.)

De lovsjög Kennedys nyårsbudskap 1961, i vilket han proklamerade kontrarevolutionens dubbeltaktik med orden: ”Den amerikanska örnen håller olivkvisten i sin högra klo medan han håller ett pilknippe i den vänstra”. Och de sade, att detta ”välkomnades av den överväldigande majoriteten av det amerikanska folket”. (*The Worker*, den 29 januari, 1961.)

De ansåg att kennedyadministrationens ”viktigaste masstöd” utgöres av ”arbetarklassen, negrerna och fredskrafterna” och de önskade sig av en del av kennedyregeringen ”en vändning i politiken ... i riktning mot fred och demokrati”. (Uttalande av Gus Hall om politiken, *The Worker*, den 16 juli 1961.)

Av Kennedys nyårsbudskap 1962, i vilket han tillkännagav ökad upprustning för förverkligande av Förenta Staternas mål att dominera världen, drog de slutsatsen att kennedyadministrationen ”kan bli tvungen att ge vika för påtryckningar från folket”. (*Political Affairs*, februari 1962.)

De framställde Kennedys aktion till stöd för Rockefellergruppen, i dess angrepp på Morgangruppen under 1962 års intermezzo rörande stålpriserna, som en handling vilken ”på nytt uppväckt amerikanarnas antimonopolistiska traditioner” och ”gjort stor nytta”. (*The Worker*, den 22 april 1962.)

I sina kommentarer till Kennedys nyårsbudskap 1963, i vilket han uttryckte avsikten att använda kärnvapenutpressning för att upprätta ”en ordningens värld” ledd av Förenta Staterna, gjorde de stort nummer av hans uttalande att ”vi eftersträvar inte en nations eller ett systems världsomfattande seger utan en världsomfattande seger för människan”. Detta bedrägliga struntprat framställde de såsom Kennedys ”erkännande av världens realiteter” som ”de flesta människor gladdes att höra” och som väckte ”hoppfullhet”. (*The Worker*, den 20 jan. 1963.)

De sade, att de ”vilken dag som helst och varje dag” var villiga att edligen förplikta sig att inte bruka våld för att störta den amerikanska regeringen. När någon frågade: ”Om Sovjetunionen angrep Förenta Staterna, vem skulle ni stödja?”, var svaret: ”Jag skulle stödja mitt land, om jag trodde att det angripit...” (*The Worker*, den 24 februari 1963.)

Uttalanden av detta slag från vissa av FSKP:s ledare, som förskönar den amerikanska imperialismen och är försäkringar om deras lojalitet mot den, har ingenting gemensamt med de marxistisk-leninistiska slutsatser om den amerikanska imperialismen som återfinnas i moskvadeklarationen och moskvauttalandet.

Moskvadeklarationen och moskvauttalandet, som framlägger en vetenskaplig analys av den amerikanska imperialismen, framhåller klart att den amerikanska imperialismen är den störste internationella utsugaren, världsreaktionens centrum, den moderna kolonialismens främsta bålverk, en internationell gendarm, aggressionens och krigets huvudkraft och fiende till folken i världen.

Under ”fredens” och ”avrustningens” täckmantel påskyndar den amerikanska imperialismen upprustningen och krigsförberedelserna. Den bedriver förberedelser för krig av alla slag, för totalt kärnvapenkrig såväl som för begränsade krig, och den bedriver redan ”speciell krigföring”. För att undertrycka och hålla tillbaka den national-demokratiska revolutionära rörelsen och befördra neokolonialismen i hela världen och särskilt i Asien, Afrika och Latinamerika, använder den amerikanska imperialismen den dubbla kontrarevolutionära

taktiken – använder dollarn och det väpnade våldet både alternativt och samtidigt – och benyttar sig av den jugoslaviska revisionistklicken som sin specialavdelning för detta ändamål. Den amerikanska imperialismen plundrar glupskt många länder på deras rikedomar och sparar inte ens sina egna bundsförvanter. Efter andra världskriget har den amerikanska imperialismen intagit den tyska, japanska och italienska fascismens plats och kring sig samlat alla de mest dekadenta och reaktionära krafterna i världen. I dag är den amerikanska kapitalismen den mest parasitära, mest dekadenta och mest reaktionära av alla. Den är det främsta upphovet till aggression och krig.

Av den amerikanska imperialismens reaktionära natur, av dess aggressions- och krigspolitik och av realiteterna i världen ser överallt allt flera människor allt mera klart, att den amerikanska imperialismen är alla förtryckta folks och nationers värsta fiende, den gemensamma fienden till folken i hela världen och världsfredens huvudfiende.

Några av FSKP:s ledare kommer förmodligen att säga att de inte förnekar att den amerikanska imperialismen gör sig skyldig till brotten att bedriva aggression och krig i olika delar av världen. När de omnämner denna brottsliga verksamhet, skyndar de emellertid att tillägga att allt detta onda inte är ett verk av Förenta Staternas president utan av ”ultrahögern” eller har utförts av presidenten under trycket från ”ultra-högern”. De har framställt den förra amerikanska presidenten, Eisenhower, och den nuvarande presidenten, Kennedy, såsom ”besinningsfulla”, ”realistiska” och ”kloka”. Dessa ledare i FSKP talar ofta om ”två maktcentra i Washington, ett i Vita huset, det andra i Pentagon”. De talar vidare om ”generalerna och amiralerna i Pentagon och deras koalitionspartners bland ultra-högern, de republikanska ledarna och Wall Street” såsom av Vita huset oberoende krafter. Vi skulle vilja fråga: accepterar FSKP:s ledare fortfarande den marxistisk-leninistiska teorin om staten och erkänner de att den amerikanska statsapparaten är ett verktyg för monopolkapitalets klassherravälde? Om så är, hur kan den amerikanske presidenten vara oberoende av monopolkapitalet, hur kan Pentagon vara oavhängigt av Vita huset och hur kan det finnas två varandra motsatta centra i Washington.

Låt oss till exempel betrakta den nuvarande amerikanske presidenten, Kennedy. Han är själv en stor kapitalist. Det var han som beordrade den väpnade invasionen på Kuba 1961 och som gav order om den militära blockaden och krigsprovokationerna mot Kuba 1962. Det är han som har fortsatt det omänskliga ”speciella kriget” i södra Vietnam, som har använt ”F. N.-trupperna” till att undertrycka den nationella frihetsrörelsen i Kongo och som har organiserat ”specialstyrkor” i ett frenetiskt försök att krossa den national-demokratiska revolutionära rörelsen i olika latinamerikanska länder. Varje år sedan Kennedy blev president har han kraftigt ökat de amerikanska militärutgifterna. Kennedys budget för 1963/64 yrkar militärutgifter på över 60 miljarder dollar eller 30 procent mera än de 45,9 miljarder som upptogs för militära utgifter i Eisenhowers budget för 1959/60. Dessa fakta visar att kennedyadministrationen är ännu mera äventyrlig i genomförandet av aggressions- och krigspolitiken.

De ledare i FSKP, som anstränger sig så hårt att avbilda Kennedy som ”klok”, tjänar de inte därvid som den amerikanska imperialismens villiga försvarare och bistår de den inte därmed att bedra världens folk?

Faktum att vissa av FSKP:s ledare är så ivriga att försköna den amerikanska imperialismen och försäkra den härskande klassen i Förenta Staterna om sin lojalitet, påminner om Browders revisionism, som under någon tid existerade i FSKP. Browder, denne renegat från arbetarklassen, förnekade Lenins grundläggande tes att imperialismen är parasitär, ruttnande och döende kapitalism och förnekade att den amerikanska kapitalismen är imperialistisk till sin natur. Han påstod att den ”bevarat en del av den unga kapitalismens karaktärsdrag” och

skulle spela en progressiv roll och under lång tid vara en kraft som verkade för världsfreden. Varför hejdar sig inte dessa ledare i FSKP och tänker efter: vilken är skillnaden mellan deras nuvarande försköning av den amerikanska imperialismen och Browders revisionism?

Det är uppenbart att det inom den internationella kommunistiska rörelsen i dag består principiella meningsskiljaktigheter om hur man ska värdera och behandla den amerikanska imperialismen, ärkefienden till folken i världen.

Vi har alltid ansett att vi, med utgångspunkt från marxismen-leninismen och i det vi tar tingen sådana de verkligen är, ständigt måste blotta den amerikanska imperialismens reaktionära natur, ständigt avslöja den aggressions- och krigspolitik som den amerikanska imperialismen, dess statschefer inberäknade, genomför och klart påvisa att den amerikanska imperialismen är huvudfienden till all världens folk. Vi måste oavbrutet bedriva revolutionär propaganda bland folkets massor, väpna dem ideologiskt, höja deras revolutionära ståndaktighet och vaksamhet och mobilisera dem till kamp mot den amerikanska imperialismen.

Det finns emellertid vissa personer som, ehuru de kallar sig marxister-leninister, gör sitt yttersta inte blott för att försköna den amerikanska imperialismen utan också för att hindra andra att demaskera den. De yttrar sig förklenande om den revolutionära propagandan mot den amerikanska imperialismen och påstår att den inte utgöres av annat än ”förbannelser”, ”skällsord”, ”ordsvall”, ”besvärjelser”, ”träsvärd etc., etc. Och de tillägger ”skymford allena, hur berättigade de än må vara, kommer inte att försvaga imperialismen”. Måne all den revolutionära propaganda som bedrivits av kommunister sedan det *Kommunistiska Manifestets* tillkomst, allt vad Marx och Engels skrivit för att avslöja kapitalismen, alla Lenins arbeten som avslöjar imperialismen, moskvadeklarationen och moskvauttalandet som alla världens kommunistiska partier gemensamt utarbetat – måne allt detta i dessa personers ögon också bara är ”träsvärd”? Dessa personer tycks inte alls kunna begripa att, när marxismen-leninismens teori väl gripit ett folks massor, en oerhörd materiell kraft skapas. Sedan massorna av folket väl beväpnats med revolutionära idéer kommer de att våga kämpa och att gripa segern, och de kommer att utföra bragder som skakar världen. Vad är då dessa personers syfte med att vända sig emot avslöjandena av imperialismen och gå emot revolutionär propaganda av varje slag? Det kan endast vara att de vill hindra folket från att föra revolutionär kamp mot imperialismen. En sådan ståndpunkt står givetvis helt i strid emot marxismen-leninismen.

Vi har vidare alltid ansett att vi mot imperialismen och dess hejdukar måste föra en kamp inriktad på att ge lika gott igen. Det är den grundläggande lärdom som det kinesiska folket dragit av sina 120 år av kamp mot imperialismen och dess hejdukar. Det är också den gemensamma lärdom som alla förtryckta folk och nationer i världen dragit av sin kamp mot imperialisterna och deras hantlangare. Imperialisterna och reaktionärerna i alla länder använder alla medel och metoder som står dem till buds i kampen mot revolutionärerna. Det är därför oavvisligen nödvändigt för revolutionärerna i alla länder att studera och behärska alla kampmedel och kampmetoder som kan skada fienden och skydda och utveckla deras egna styrkor. Som exempel kan nämnas: att bekämpa imperialisternas och deras hejdukars kontrarevolutionära enhetsfront med en massornas revolutionära enhetsfront mot imperialisterna och deras hejdukar, att bekämpa dubbel kontrarevolutionär taktik med dubbel revolutionär taktik, att avvärja ett aggressionskrig med ett krig till självförsvar, att möta förhandling med förhandling, att bekämpa kontrarevolutionär propaganda med revolutionär propaganda etc., etc. Detta är vad vi menar med att ”ge lika gott igen”. Erfarenheten har ådagalagt att vi endast på detta sätt kan härda och utvidga folkets styrkor, samla och berika vår revolutionära erfarenhet och vinna seger för revolutionens sak. Och endast på det sättet kan vi sticka hål på imperialismens högfärdsblåsor, stoppa den imperialistiska aggressionen och skydda världsfreden.

Vissa personer misstolkar emellertid medvetet och angriper vår åsikt, att en kamp för att ge lika gott igen måste föras mot imperialismen, och anklagar oss för att vara motståndare till förhandlingar med imperialisterna. FSKP, som följer dem i spåren, misstolkar och angriper i sitt uttalande också denna vår åsikt utan några som helst bärande skäl. I verkligheten är dessa människor ingalunda omedvetna om att Kinas kommunistiska parti ständigt varit för förhandlingar mellan socialistiska och imperialistiska länder, toppmöten stormakterna emellan inberäknade, för att på fredlig väg lösa internationella tvister och åstadkomma internationell avspänning. De är också medvetna om att den kinesiska regeringen har gjort positiva insatser och lämnat betydande bidrag för detta ändamål.

Varför fortsätter då dessa personer att förvränga och vanställa vår riktiga ståndpunkt?

Huvudorsaken är att det föreligger en principiell meningsskiljaktighet mellan dem och oss i frågan om den grundläggande politiken för kampen mot imperialismen och försvaret av världsfreden. Vi sätter vår lit till massornas väldiga styrka. Vi anser, att vi i kampen mot imperialismen och försvaret av världsfreden skall lita framför allt till folkens i alla länder enhet och kamp, och till det socialistiska lägrets, den internationella arbetarrörelsens, den nationella frihetsrörelsens och alla de fredsälskande krafternas samordnade kamp. Dessa personer däremot har inget förtroende till massorna och sätter sitt hopp inte till massornas enhet och kamp utan huvudsakligen till imperialisternas "vishet" och "goda vilja" och till överläggningar mellan två stormakters statschefer. De är betagna i tanken på toppmöten stormakterna emellan och prisar dem som tecken på "ett nytt skede", "en vändpunkt i mänsklighetens historia" och inledningen till "en ny ström i världshistorien".

Enligt deras mening bestäms mänsklighetens historia och öde av två stora makter och två "stora män". Enligt deras mening är uttalandet, om att alla länder är oberoende och jämlika oavsett sin storlek, en tom fras, och de över hundra länderna i världen borde låta sig kommenderas av dessa två stora makter. Enligt deras mening är uttalandet, att massorna är de som gör historien, en annan tom fras, och all världens angelägenheter kan lösas om de två "stora männen" sätter sig ned tillsammans. Är inte detta stormaktschauvinism? Är inte detta doktrinen om maktpolitiken? Har detta någonting gemensamt med marxismen-leninismen? Det finns faktiskt ingenting nytt i denna uppfattning, den har kopierats från renegaten Browder. Browder sade för länge sedan att "alliansen" mellan de två största makterna i världen "kommer att bli ett väldigt bålverk för alla folks kollektiva säkerhet och framsteg i efterkrigsvärlden", och att "världens framtid" berodde av "vänskapen, förståelsen och samarbetet" mellan de två största makterna.

FSKP:s uttalande tog i illa dolt syfte upp frågorna om Taiwan, Hongkong och Macao. De sade, att de kinesiska kamraterna "på Taiwan, i Hongkong och Macao riktigt nog inte följer den äventyrliga politik som de förordar för andra. Vadan denna dubbla norm för hur problemen ska behandlas?"

Vi vet varifrån de har fått denna löjlige anklagelse. Och vi vet också vad personen som tillverkat den åsytar.

Här vill vi passa på att svara alla som har tagit upp denna sak.

För oss har det aldrig varit fråga om en "dubbel norm". Vi har bara en norm vare sig vi behandlar frågan om Taiwan, frågorna om Hongkong och Macao eller internationella problem över huvud. Och den är att ta ställning med utgångspunkt från marxismen-leninismen, den proletära internationalismen, det kinesiska folkets och världens övriga folks intressen samt vad som tjänar världsfredens sak och folkens revolutionära sak i alla länder. I den internationella kampen är vi motståndare till såväl äventyrspolitik som kapitulationism. De två hattarna kan aldrig passa våra huvuden.

Eftersom några personer nämnt Taiwan, Hongkong och Macao är vi nödsakade att i någon liten mån diskutera den mot Kina riktade imperialistiska aggressionens historia.

Under de omkring hundra åren före den kinesiska revolutionens seger bedrev de imperialistiska kolonialmakterna – Förenta Staterna, Storbritannien, Frankrike, Tsarrysland, Tyskland, Japan, Italien, Österrike, Belgien, Holland, Spanien och Portugal – otyglad aggression mot Kina. De tvingade regeringarna i det gamla Kina att underteckna ett stort antal på olikställighet baserade fördrag – Nankingfördraget av år 1842, Aigunfördraget av 1858, fördraget i Tientsin 1858, Pekingfördraget av år 1860, Ilifördraget 1881, Lissabonprotokollet av år 1887, Shimonosekifördraget år 1895, konventionen om Hongkongs utvidgning 1898, 1901 års fördrag etc. I kraft av dessa på olikställighet baserade fördrag annekterade de kinesiskt territorium i norr, söder, öster och väster och höll arrenderade territorier både vid havskusten och i det inre av Kina. Några tog Taiwan och Penghuöarna, andra ockuperade Hongkong och tilltvingade sig Kowloon på arrende, andra åter gjorde Macao till föremål för ständig ockupation o.s.v., o.s.v.

Då Folkrepubliken Kina utropades förklarade vår regering, att den skulle granska de fördrag som tidigare kinesiska regeringar slutit med utländska regeringar, fördrag som historien lämnat oss i arv, och skulle erkänna, upphäva eller revidera dem respektive ta upp nya förhandlingar om dem allt efter deras innehåll. I detta stycke är vår politik gent emot de socialistiska länderna i grunden skild från vår politik gent emot de imperialistiska länderna. Då vi har att göra med olika imperialistiska länder tar vi olika omständigheter i betraktande och gör distinktioner i vår politik. Ett faktum är att många av de fördrag som avslöts i det förgångna antingen förlorat sin giltighet eller har upphävts eller blivit ersatta med nya. Vad beträffar de ännu ouppgjorda frågor, som vi ärvt från det förflutna, har vi alltid ansett att de, när förutsättningarna mognat, ska lösas fredligt genom förhandlingar och att, i avvaktan på en uppgörelse, *status quo* ska bibehållas. I denna kategori faller frågorna om Hongkong, Kowloon och Macao liksom också frågorna om alla de gränser, som inte formellt reglerats av de i varje särskilt fall berörda parterna. Vad Taiwan och Penghuöarna angår, återställdes till Kina år 1945 och vad frågan nu gäller är den amerikanska imperialistiska invasionen på och ockupationen av dessa öar samt den amerikanska imperialismens inblandning i Kinas inre angelägenheter. Vi kineser är beslutna att utöva vår suveräna rätt att befria vårt eget territorium Taiwan; samtidigt försöker vi, att genom överläggningarna mellan Kinas och Förenta Staternas ambassadörer i Warszawa, lösa frågan om att få till stånd ett bortdragande av de amerikanska väpnade styrkorna från Taiwan och Taiwansundet. Vår ovan skildrade inställning överensstämmer inte blott med det kinesiska folkets intressen utan också med intressena hos folken i det socialistiska lägret och i hela världen.

Hur kommer det sig att vår ovan nämnda korrekta politik efter den karibiska krisen plötsligt blev föremål för diskussion bland vissa personer och ett tema för deras antikinesiska kampanj?

Dessa hjältar är tydligen mycket nöjda med sig själva för att de ur en dypöl plockat upp en sten med vilken de tror att de omedelbart kan fälla kineserna. Men vem har denna smutsiga sten i verkligheten träffat?

Ni är inte omedvetna om att sådana frågor som de om Hongkong och Macao härleder sig ur de olikställda fördrag, som historien lämnat oss i arv, fördrag som imperialisterna tvingade på Kina. Man må fråga: när ni reser frågor av detta slag, avser ni då att resa alla frågor om fördrag som ingåtts på basis av olikställighet och få till stånd en allmän uppgörelse? Har det någonsin gått upp för er vad konsekvenserna härav skulle bli? Tror ni verkligen på allvar att det skulle vara till någon nytta för er?

Ytligt sett tycks ni gilla Kinas politik ifråga om Hongkong och Macao. Likväl jämför ni den

med Indiens befrielse av Goa. Vilket skarpsynt öga som helst ser mer ens att er enda avsikt är att bevisa att kineserna är fega. Rent ur sagt har det kinesiska folket inget behov av att bevisa sitt mod och sin ståndaktighet i bekämpandet av imperialismen genom att gripa till våld i frågorna om Hongkong och Macao. Imperialisterna, särskilt de amerikanska imperialisterna, har haft tillfälle att pröva vårt mod och vår ståndaktighet. Skuldra vid skuldra med det koreanska folket kämpade det kinesiska folkets bästa söner och döttrar och göt sitt blod på Koreas slagfält under tre år för att slå tillbaka de amerikanska aggressorerna. Tycker ni inte att det är ”dumt” och ”sorgligt” gjort av er att försöka pika oss i frågorna om Hongkong och Macao?

Vi vet mycket väl, att det gör ni också, att ni – för att tala rent ut – tar upp frågorna om Hongkong och Macao för att använda dem som fikonlöv bakom vilka ni kan gömma ert skandalösa uppträdande under den karibiska krisen. Men alla sådana försök är lönlösa. Det finns ett objektiva kriterium på sanning likaväl som det finns ett på fel. Det som är rätt kan inte bringas att se ut som ett fel, inte heller kan det som är orätt bringas att se ut som vore det rätt. Det ökar inte er prestige att ni prålar med ert bedrövliga uppträdande. Hur kan man nämna det kinesiska folkets riktiga politik i frågorna om Hongkong och Macao i samma andedrag som er felaktiga politik i den karibiska krisen? Hur kan en sådan jämförelse hjälpa er att tvätta er själva rena? Vårt beslutsamma försvar av vår suveränitet i fallet Taiwan står i full överensstämmelse med vårt beslutsamma stöd åt det kubanska folket i försvaret för dess suveränitet under den karibiska krisen. Hur kan det då påstås att vi har en ”dubbel norm”?

Vi säger till dessa vänner, som spelar hjältar, i verkligheten är det ni, och inte vi, som har en ”dubbel norm”. Den ena dagen kallar ni de amerikanska imperialisterna pirater och den andra säger ni att de är måna om freden.

Ni säger å ena sidan att ni stödjer det revolutionära Kubas fem krav till skydd för dess oavhängighet, men å andra sidan försöker ni att påtvinga Kuba ”internationell inspektion”. Beträffande den indisk-kinesiska gränstvisten talar ni å ena sidan om ”kinesiska bröder” och ”indiska vänner”, men å andra sidan riktar ni illvilliga angrepp mot Kina och understöder på skilda sätt de indiska reaktionärerna. Ifråga om Hongkong och Macao slutligen, för ni ögonskenligen Kinas talan medan ni i verkligheten ger det en dolkstöt i ryggen. Använder inte ni en ”dubbel norm” i allt vad ni gör? Är inte detta ett uttryck för personlighetsklyvning?

De kinesiska kommunisterna och det kinesiska folket och kommunisterna och folket i Förenta Staterna kämpar på samma front mot den amerikanska imperialismen. Kamrat William Z. Foster, som byggde upp FSKP och var en framstående ledare för det amerikanska proletariet, värderades mycket högt av oss. Vi har inte glömt att de amerikanska kommunisterna, som han representerade, med värme understödde oss kineser under vår revolutions svåra år och lade grunden till vänskap mellan de kinesiska och amerikanska kommunistpartierna och mellan de kinesiska och amerikanska folken. De amerikanska kommunisterna utsätts nu för omänskliga förföljelser av den amerikanska regeringen; vi känner stor sympati för dem i deras svåra läge. I ett uttalande som antogs för ett år sedan fördömde Kinas kommunistiska partis Centralkommitté den amerikanska regeringen för dess upprörande förföljelser mot de amerikanska kommunisterna. Det kinesiska folket inledde en massrörelse till stöd för Förenta Staternas kommunistiska parti. Men av orsaker, som vi inte känner till, ansåg FSKP:s ledare inte mödan värt att upplysa sina medlemmar och folket i Förenta Staterna om det stöd som det amerikanska partiet fick av Kinas kommunistiska parti och det kinesiska folket.

Ledarna för FSKP försäkrar att de är medvetna om de internationella förpliktelser som åvilar dem i ett land, som är säte för den mäktigaste och övermodigaste imperialismen i världen. Vi kommer givetvis att bli mycket glada om det visar sig att de verkligen har en riktig

uppfattning av sina förpliktelser. I Förenta Staterna finns en mäktig arbetarklass, omfattande demokratiska och progressiva samhällskrafter och det finns många rättänkande och framstegsvänliga människor bland vetenskapsmännen, konstnärerna, journalisterna, författarna och lärarna. I Förenta Staterna för arbetarna omfattande strider, negrerna för en ständigt växande kamp och det finns en rörelse för fred, demokrati och socialt framåtskridande. I Förenta Staterna finns en social basis för en bred enhetsfront mot monopolkapitalet och mot den amerikanska imperialismens aggressions- och krigspolitik. Och det finns i Förenta Staterna också, både i och utanför det kommunistiska partiet, ett icke obetydligt antal kommunister, som beslutsamt håller fast vid marxismen-leninismen och vänder sig emot revisionismen och dogmatismen. FSKP:s ledare kan visa att de verkligen begriper sina internationella förpliktelser och uppfyller dem, genom att föra vidare och berika kamrat Fosters traditioner. Detta kräver att de identifierar sig själva med massorna, stödjer sig på dem och utföra mödosamt revolutionärt arbete bland dem, att de bekämpar bourgeoisie's sönderfrätande inflytande och det reformistiska giftet inom arbetarrörelsen och avlägsnar Lovestones och Browders revisionistiska inflytande ur sina led, och att de utvecklar det amerikanska folkets revolutionära kamp mot sin imperialistiska härskande klass och samordnar denna kamp i den amerikanska imperialismens säte med alla folks internationella kamp mot den amerikanska imperialismen. Det kinesiska folket och folket i hela världen sätter de allra största förhoppningar till arbetarklassen och de revolutionära marxist-leninisterna i Förenta Staterna.

Den viktiga uppgift som i dag står inför kommunisterna i alla länder är att ena världens folk, även det amerikanska folket, i bredast möjliga enhetsfront mot den av Förenta Staterna anförda imperialismen. Den stora parollen "Arbetare i alla länder, förena er!" inspirerar folken i de socialistiska länder och proletariatet i alla länder, inspirerar de förtryckta folken och nationerna över hela världen och samlar dem alla till att kämpa sida vid sida i den gemensamma striden mot den av Förenta Staterna ledda imperialismen.

Vi kommunister världen över måste enas. Vi måste enas på grundval av marxismen-leninismen och den proletära internationalismen och på grundval av moskvadeklarationen och moskvauttalandet och rikta spetsen i vår kamp mot de av Förenta Staterna anförda imperialisterna. Vi måste i alla länder föra folkets kamp för världsfred, nationell frihet, demokrati och socialism fram till den slutliga segern.

En spegel för revisionister

(Ledare i "Folkets Dagblad" den 9 mars 1963)

Under de senaste tolv månaderna har den av Dange ledda revisionistklicken lyckats erövra ledningen för Indiens kommunistiska parti genom att utnyttja den omfattande kampanj som den indiska storbourgeoisien och storgodsägarnas härskande grupper på bred front satt i gång mot Kina, mot kommunismen och mot det indiska folket. De har förrått marxismen-leninismen och den proletära internationalismen, förrått den indiska proletariatets och det indiska folkets revolutionära sak och slagit in på nationalchauvinismens och klasskapitulationens väg, varigenom de skapat ett fullständigt kaos i Indiens kommunistiska parti. Deras strävan är att förvandla Indiens kommunistiska parti till ett bihang åt storbourgeoisin och storgodsägarna i Indien och en lakej åt nehruregeringen.

Hur djupt har Dange och kompani sjunkit? Låt oss först se på Danges den 14 november 1962 daterade gratulationsbrev till Nehru i anledning av dennes födelsedag.

Här följer dess oavkortade text:

Min käre Panditji,

Tillåt mig att å Indiens kommunistiska partis vägnar överbringa våra hjärtliga gratulationer till er i anledning av er 73-årsdag.

Ni har inspirerat och hjältemodigt lett den indiska nationen i dess kamp för nationell frihet.

Under perioden sedan oavhängigheten vanns har ni lagt grunden till en ny indisk nation, förpliktad att föra en politik för planmässig utveckling, demokrati, socialism, fred, alliansfrihet och antikolonialism.

I dag, mitt uppe i den allvarliga kris som framkallats av den kinesiska aggressionen, har hela nationen som en man slutit upp kring er för att skydda sin ära, sin integritet och suveränitet.

Indiens kommunistiska parti förbinder sig att ge sitt oreserverade stöd åt er politik för nationellt försvar och nationell enhet.

Må ni länge leva för att genomföra era ideal att bygga upp ett välbärgat och socialistiskt Indien.

Eder tillgivne S. A. Dange
ordförande för IKP

Detta är ingen vanligt hövlighetsbetygelse. I detta brev 1) ställer sig Dange på de indiska reaktionärernas sida och vänder sig häftigt emot det socialistiska Kina, 2) utlovar Dange Indiens kommunistiska partis stöd åt nehruregeringens "politik för nationellt försvar och nationell enhet", som är riktad mot Kina, mot kommunismen och mot det indiska folket, och vad mera är, han utlovar inte stöd i allmänhet utan "oreserverat stöd", och 3) sätter Dange sin lit till att Nehru, storbourgeoisien och storgodsägarnas representant, ska åstadkomma socialism i Indien.

Detta brev ger svart på vitt på dangeklickens politiska förräderi mot det indiska proletariatet. Det är ett kontrakt genom vilket de säljer sig till den indiska storbourgeoisien, storgodsägarna och nehruregeringen.

Allt sedan nehruregeringen 1959 framprovocerade den indisk-kinesiska gränskonflikten har dangeklicken undan för undan avslöjat sitt revisionistiska ansikte allt tydligare. Under de senaste tre åren eller så har de ställt sig på storbourgeoisins och de stora godsägarnas ståndpunkt och tjänstgjort som nehruregeringens försvarare och vägrödjare i dess antikinesiska kampanj.

1) Dangeklicken har, utan minsta hänsyn till den historiska bakgrunden och det faktiska läget vid den indisk-kinesiska gränsen, betingelselöst understött nehruregeringens krav på kinesiskt territorium. I fråga om östsektorn av den indisk-kinesiska gränsen försäkras de, att den olagliga Macmahonlinjen är en "faktiskt utstakad gränslinje" och att den utgör "Indiens gräns". Vad väst- och mellansektorerna av den indisk-kinesiska gränsen angår, framställer de nehruregeringens oberättigade anspråk såsom "riktiga".

2) Helt bortseende från faktum att de härskande grupperna i Indien medvetet provocerat gränskonflikten för att fylla sina inrikes- och utrikespolitiska behov, har dangeklicken försökt att lägga över ansvaret för konflikten på Kina med påståenden om att Kina "har en felaktig politisk värdering av läget i Indien" och att "följden var att denna tvist skapades".

3) I stället för att avslöja sanningen, om de indiska truppernas fortgående intrång på kinesiskt område under de senaste över tre åren, har dangeklicken följt Nehru i spåren och på det mest illvilliga sätt förtalat och att angripit Kina i enlighet med de härskande indiska reaktionära gruppernas önskemål. De har påstått att Kina "begått ett trohetsbrott", att Kina "vill lösa en gränstvist med Indien medels väpnat våld", att Kina "håller fast vid alla sina gamla kejsares gamla kartor", att Kina har "en fanatisk ambition återställa vad det anser som sin historiskt geografiska nationalstats form", att Kina "vill ge sitt liv och slåss emot sin granne och broder" "till och med för en tum av en häck", att Kina har "gripits av något av Bonapartism", att Kina har "intagit en militaristisk och tredskande hållning" och "nu hotar till och med världsfreden" och så vidare och så vidare.

4) I stället för att fördöma nehruregeringens hårdnackade inställning på att vidmakthålla spänningen längs den indisk-kinesiska gränsen och avvisa en fredlig uppgörelse, har dangeklicken gjort sitt yttersta för att rättfärdiga nehruregeringens hållning att vägra förhandlingar. De har uttalat att de ger "fullt stöd" åt det förhandsvillkor som nehruregeringen uppställde för förhandlingarnas återupptagande.

5) Dangeklicken har skamlöst försökt att överskylla de omfattande angrepp som de indiska trupperna inledde mot Kina. Sju dagar efter det att Nehru den 12 oktober 1962 givit order om att "befria" kinesiskt territorium från de kinesiska gränsvakter som skyddade det, utsände Dange ett uttalande vari han pratade om att "de kinesiska styrkorna trängt in söder om McMahanlinjen och sålunda kränkt indiskt territorium", samt sade "att vi anser den indiska regeringens rapport vara sanningsenlig i detta avseende".

6) Sedan nehruregeringen iscensatt ett omfattande angrepp på Kina krävde dangeklicken högljutt "försvar av fosterlandet". Den 1 november och den 2 december 1962 samt den 12 februari 1963 antog de på varandra följande resolutioner, vilka utlovar fullt stöd åt nehruregeringens "politik för nationellt försvar och nationell enhet", söker förleda folket till att göra "större frivilliga offer", stödjade nehruregeringen i "inköp av vapen från vilket land som helst" och ställa sig bakom dess politik att gå samman med den amerikanska imperialismen.

Det är endast allt för klart att dangeklicken, under kommunistisk mask, har spelat en roll som nehruregeringen inte själv kan spela då det gäller att bedra folket, piska upp reaktionära nationalistiska stämningar och undergräva vänskapen mellan Kina och Indien. Det är inte att undra på att nehruregeringens inrikesminister för någon tid sedan glädjestrålande sade: "Kunde det ges ett bättre svar till Kina än att ledaren för det kommunistiska partiet i detta land, herr Dange, själv fördömer den kinesiska ståndpunkten och företräder den indiska regeringens syn på saken?"

Dangeklickens nationalchauvinism strider inte bara mot det indiska proletariats intressen utan också mot intressena hos den överväldigande majoriteten av det indiska folket, det vill säga mot Indiens nationella intressen. Inrikespolitiskt tjänar dangeklickens

nationalchauvinism den indiska storbourgeoisien och storgodsägarnas reaktionära nationalistiska intressen, utrikespolitiskt tjäna den amerikanska imperialismens syften, som är att befördra neokolonialismen i Indien. Deras chauvinistiska politik utgör ett stöd för nehruregeringen i dess strävan att undertrycka Indiens folk och på bekostnad av det nationella oberoendet träda i imperialismens sold. Deras politik innebär ett förräderi såväl mot det internationella proletariatet som mot det indiska folket.

Från första dagen av det omfattande väpnade angrepp som nehruregeringen inledde mot Kina har dangeklicken gått längre och längre och vidtagit en hel serie åtgärder till stöd åt nehruregeringens ”politik för nationellt försvar och nationell enighet”, och de har allt grundligare genomfört sin linje, som innebär klasskapitulation.

Här ett slående exempel. Fyra dagar efter de indiska styrkornas med full kraft inledda angrepp vid den kinesiska gränsen och sedan Nehru uppmanat arbetarna att ”inte hänge sig åt strejker”, rusade Dange i sin egenskap av generalsekreterare för den indiska landsorganisationen åstad med ett brev till Nehru. I detta föreslog han att en triangelkonferens med representanter för arbetarna, arbetsgivarna och regeringen skulle hållas för att diskutera ”produktionsfrontens och försvarets problem”. Nehruregeringen var genast beredd att ta fasta på detta råd och inkallade omgående den föreslagna triangelkonferensen. Konferensen antog enhälligt en resolution, som förbjöd arbetarna att tillgripa strejker eller sänka arbetstakten och uppmanade dem att arbeta övertid, bidra till den ”nationella försvarsfonden” och teckna sig för ”försvarsobligationer”.

Genom denna handling bistod Dange direkt den indiska storbourgeoisien att klavbinda arbetarrörelsen, beröva arbetarna deras elementära rättigheter och intensifiera utsugningen samt förslava det arbetande folket. Denna skändliga handling, som Dange begick såsom ordförande för Indiens kommunistiska parti och generalsekreterare för landsorganisationen, bevisar att han helt gjort sig till ett verktyg åt den härskande klassen för undertryckande av arbetarklassen och det arbetande folket.

Här är ett annat slående exempel. I november 1962, lät S. G. Sardesai, en medlem av dangeklicken i Indiens kommunistiska partis centralkommitté, sprida en broschyr, i vilken bl.a. följande står att läsa:

Vi har större – inte mindre – moralisk skyldighet än våra övriga landsmän att försvara vårt land, när ett socialistiskt land angriper oss.

Vi vädjar uppriktigt och ivrigt till det härskande partiet, nationalkongressen, och också till alla andra patriotiska partier, att vi i denna kritiska stund ska ställa alla meningsskiljaktigheter åsido och enas under den gemensamma nationalflaggan. Det enda som i detta ögonblick har något att betyda är det nationella försvaret ...

... vi förklarar uttryckligen att, även om vi är utestängda från deltagande i de kollektiva ansträngningarna för nationens försvar, vi ändå ska ägna all vår kraft åt just denna sak ... vi ska göra det utan att vänta oss minsta belöning och även om en del av våra egna landsmän försöker behandla oss som parias ...

Det för dagen avgörande, provostenen på vår patriotism är ... att ge helgjutet stöd till premiärminister Nehru, att stärka hans händer och utföra hans befallningar ... Han är landets överste fältmarskalk, dess överbefälhavare ...

Se där! Hur fullkomlig dangeklickens tillgivenhet för Nehru är! Hur vämjeligt de kryper för det indiska kongresspartiet! Och vilken fanatisk nationell chauvinism de ådagalägger! De gör sitt yttersta för att tjäna den indiska storbourgeoisien och storgodsägarnas intressen och driva det indiska folkets breda massor att ta ställning emot det socialistiska Kina. Har

detta något gemensamt med proletär internationalism eller med äkta indisk patriotism?

Här är ytterligare ett slående exempel. I november 1962 yttrade Dange i en rapport till den indiska landsorganisationens generalråd:

Vi ställer inga villkor för att försvara vårt land, ty landet tillhör folket. Jag anser vi inte, i ett läge sådant som det vi nu har, ska bestämma vårt uppträdande genom att fråga huruvida landet tillhör oss eller den nationella bourgeoisien ... Vi stödjer krigsansträngningarna utan reservationer... I fråga om försvaret stödjer jag nehruregeringen utan villkor ... Vi måste stå för vår nationalism ... I en situation då nationen befinner sig i fara, kräver försvaret och de nästan krigsartade förhållandena att de till landsorganisationen anslutna fackförbunden tillfälligt modifierar sina normala förbindelser med bourgeoisien, sitt sätt att fungera och behandla arbetarklassens frågor ... Som arbetarklass säger vi att vi tills vidare låter frågan anstå om strejker och om att med sådana metoder skydda vår klass intressen ... Vapenstillestånd i industrin är i viss mening 'klassarbete'. Men det accepteras medvetet ... Frågan om obegränsat stöd åt den nationella bourgeoisien var vid denna historiska vändpunkt inte något som stod i motsättning till arbetarrörelsens principer ... Vi stödjer alltså krigsansträngningarna, vi är med den nationella bourgeoisien ... Tveka inte. Ju mera vi tvekar desto mera förvirrade blir ni.

Här förnekar Dange fullständigt statens klasskaraktär och framställer en stat, som befinner sig under storbourgeoisien och de stora godsägarnas diktatur, såsom tillhörande folket. Han har helt gått över på bourgeoisien sida och offentligen manat till obegränsat stöd åt bourgeoisien. Han tar fullständigt avstånd från den marxistisk-leninistiska teorin om klasskampen och förespråkar öppet klassarbetet. Dange och kompani har förfallit fullständigt och blivit blinda verktyg för den indiska storbourgeoisien.

Ännu mera chockerande är att Dange och kompani, samtidigt som de slutit upp kring nehruregeringen, under parollen om "nationell enhet", utnyttjat de härskande indiska gruppernas makt till att undanskaffa de människor inom det indiska kommunistiska partiet som inte är överens med dem och till att splittra sönder partiet. Sedan Kina hade genomfört eld-upphör och på eget initiativ dragit tillbaka sina gränsvakter, företog nehruregeringen, vägled av en lista som den tidigare erhållit, arresteringar över hela landet och fängslade åtta-å niohundra av det indiska kommunistpartiets medlemmar och ledande kadrer på olika nivåer, som står lojala till proletariats och folkets sak. Dangeklickens uppmanade "alla partimedlemmar att icke låta sig provoceras av arresteringarna utan med lugn och kall beslutsamhet genomföra partiets politik" och utnyttjade samtidigt situationen till att låta sina anhängare följa polisen i hämlarna för att överta partikommitteernas ledande organ i ett antal stater. Syftet med dessa dangeklickens handlingar var att ombilda det indiska kommunistiska partiet och rasera den indiska revolutionära rörelsen till tjänst för storbourgeoisins strävanden.

Dessutom bistår Dange och kompani nehruregeringen att lura folket med dess humbugs-"socialism". De prisar Nehru såsom "symbolen för den nationella enheten" och säger: "När ni har en sådan person i spetsen för nationen och vi (Dange och kompani) intar vår riktiga position i den gemensamma fronten, växer denna front till en ledande kraft för framtida utveckling. Vilken framtida utveckling? Utvecklingen till socialism."

Moskvauttalandet framhåller klart att kommunister bör avslöja de borgerliga politikernas demagogiska bruk av socialistiska paroller. Men Dange och kompani har ingenting utträttat för att avslöja Nehrus så kallade socialism. Tvärtom har de försökt att intala de indiska kommunisterna och det indiska folket att Nehru verkligen genomför en socialistisk politik och bör ges obegränsat stöd. De har offentligen bett kongresspartiet att samarbeta med Indiens kommunistiska parti för att bygga socialism i Indien under nehruregeringens ledning. Vi vill fråga: om dangeklicken tror att man kan lita på att Nehru och hans kongressparti ska

genomföra socialismen, vilket behov finns det då för ett kommunistiskt parti under Danges och hans kumpaners ledning?

De nu anförda fakta visar tydligt att dangeklicken är i färd med att glida allt längre utför revisionismens väg. De har ersatt klasskampsteorin med klassarbetsparollen, och de har ersatt den proletära socialismen med bourgeoisieens socialism. De försvarar hängivet storbourgeoisien och storgodsägarnas diktatur, och har kastat det indiska proletariatets och det indiska folkets revolutionära sak för alla vindar. De stöder villkorlöst nehruregeringen i dess politik att leja ut sig till den amerikanska imperialismen och har helt uppgivit uppgiften att bekämpa imperialismen. De trampar vänskapen mellan det kinesiska och det indiska folket under fötterna och uppträder som trumpetare för Nehrus antikinesiska kampanj. Den proletära internationalismen har de ersatt med borgerlig chauvinism. Kort sagt, dangeklicken har redan förfallit så djupt att de förrätt marxismen-leninismen och den proletära internationalismen och de sjunker djupare och djupare i klasskapitulationismens och nationalchauvinismens träsk.

Detta är inte första gången i historien som revisionister av Danges och kompanis typ uppträtt i ett kommunistiskt parti.

Efter andra världskriget har revisionistiska strömningar hemsökt de kommunistiska partierna i flera länder. Renegater mot marxismen-leninismen, sådana som Browder och Gates i Förenta Staterna, Larsen i Danmark och Shojiro Kasuga i Japan, har uppträtt i ganska många partier. Och det är inte endast i de kommunistiska partierna i de kapitalistiska länderna som dylika renegater framträtt. I Jugoslavien, där proletariatet en gång hade makten, uppök den revisionistiska titoklicken, som förrådde marxismen-leninismen. Det är av vikt för kommunisterna i hela världen att dra lärdomar av den skada som dessa förrädarklickar tillfogat kommunismens sak.

Titoklicken tillhandahåller en spegel. Den avslöjar hur en renegatgrupp, som följer en revisionistisk linje, korrumpierar partiet och förorsakar att ett socialistiskt land degenererar till ett kapitalistiskt land.

Dangeklicken tillhandahåller en annan spegel. Den visar hur ledarna för ett kommunistiskt parti i ett kapitalistiskt land slår in på revisionismens väg, halkar utför den och slutar som bourgeoisieens tjänare och svans.

De indiska kommunisterna och det indiska folket befinner sig i dag i en ytterligt svår situation. Kinas kommunistiska parti och det kinesiska folket känner djupt med och har starka sympatier för de indiska kommunister, som fortsätter sin kamp för kommunismens sak, och för det indiska proletariatet och det indiska folket, som har lysande revolutionära traditioner. Inga reaktionärer, inga revisionister kan hejda det indiska folkets frammarsch. Stödda på proletariatet och folkets breda massor ska marxismens-leninismens krafter slutligen övervinna alla svårigheter och utvecklas och växa i komplicerade och svåra strider. Historien kommer att bevisa att de, som beslutsamt förfäktar rätt och sanning och håller fast vid marxismen-leninismen och den proletära internationalismen, är de verkliga representanterna för det indiska folkets och den indiska nationens intressen. Indiens framtid ligger i deras händer.

Förhållandet mellan Kina och Indien genomgår också i dag en svår period. De indiska reaktionärerna och revisionisterna gör sitt bästa för att undergräva vänskapen mellan Kinas och Indiens folk. Imperialisterna gör också vad de kan för att fiska i grumligt vatten och utså split. Men vi har alla skäl att inte underskatta styrkan hos den stora vänskap som består de bägge folken emellan och som har en lång tradition. Mot bakgrunden av den väldiga styrkan i denna vänskap framstår de indiska reaktionärerna och dangeklicken som en handfull pygméer. Slutligen skall det bli klart att ingen kan undergräva vänskapen mellan Kinas och Indiens folk eller vänskapen mellan de indiska kommunisterna och de kinesiska kommunisterna.